ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJOS LEIDINYS :: Nr. 374.

Gavėnios Knyga

iš Gofinės Postilės Gavėnios ir Velykų laiką.

Vertė kun. A. Sabaliauskas.

KAUNAS
„Šviesos" spaustuvė, Jakšto gatvė Nr. 2
1924.

ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJOS LEIDINYS
Nr. 374.

Gavėnios Knyga

iš Gofinės Postilės Gavėnios ir Velykų laiką.

Vertė kun. A. Sabaliauskas.

KAUNAS
„Šviesos“ spaustuvė, Jakšto gatvė Nr. 2
1924.

Kas yra Gavėnia.

Ką vadinam Gavėnia?

Tas 40 dienų prieš Velykas, kurias Dievo ...žnyčia ypatingai skiria atgailai.

Kas ją įsakė?

Gavėnia prieš Velykas paeina iš apaštalų ...kų. 40 dienų pasninkas, kaip mes jį dabar ...kome, įsakytas popiežiaus Grigalio Didžiojo.

...uriam tikslui tas pasninkas įsakytas?

1, Sekti Jėzų Kristų; 2, dalyvauti Kristaus ...ninko ir kančios užpelnuose, ir per tą, gera ...ia pasiimtą savęs marinimą, šv. Povilo pa...zdžiu (Kolos. 1,24) papildyti savo kūne, ko ...istaus kančioms netenka, ne tai lyg kad Kris...s kančia būtų nepilna, tik kad visi būtų pa...šūs į Kristų, kaipo sąnariai į savo galvą, Jo ...venimu gyventų, todel su Juomi kentėtų, ...raugkentėjimu dalyvautų Jo kančioje, jei nori ...ūti išaugštinti. Šitas draugkentėjimas, draug...irimas su Kristumi reikalingas visiems tikin...iems; nes Kristus visuose lygiai kenčia, nes ...isi, tariant šv. Leono žodžiais, sudaro tik vie...ą kūną; 3, priversti kūną būt dvasios valdžioje

ir nugalėti jo piktus ingeidžius, kurie šiaušiasi prieš dvasią, kad mes gyventumėm skaisčiu ir tyru gyvenimu ir tuo būdu 4, vertai prisirengtumėm prie šv. Velykų ir prie ragavimo dieviškojo Velykų Avinėlio, kaip kad Izraėliečiai marindami kūną rengėsi prie ragavimo savo Velykų avinėlio, kurs buvo mūsiškio Avinėlio tik paveikslu, nes jie tuo metu tedrįso valgyti tik nerūgintą duoną ir karčias lauko žoles; 5, galop atsilyginti Dievui už savo kaltes ir, anot šv. Leono popiežiaus, kad trumpa gavėnia atgailėtumėm visų metų nusidėjimus, nes ji tėra tik dešimtoji metų dalis; tai tinkamiausias laikas, nes prieš Velykas minima karti Kristaus kančia.

Kokie papročiai lydi šv. Gavėnią ir kokios apeigos vartojamos Gavėnios metu?

Mums paraginti prie gėdėjimo ir atgailos ir apmąstymo Jėzaus kančios, Bažnyčia liepia prašalinti gėles nuo altorių, statyti ten kentančio Išganytojaus paveikslus, kunigams įsako laikyti pamaldas, jei nepasitaiko koki ypatinga šventė, vijelėtiniuose rūbuose, draudžia dainuoti; užgina vestuves, šokius, viešus pasilinksminimus ir nuolat maldauja savo giesmėse, poteriuose ir t. t. atgailauti papildytąsias nuodėmes, taisyti savo gyvenimą.

Kas todel gavėnioj darytina?

1, Reikia visų pirma užlaikyti visa, kas aukščiau bendrai pasakyta apie pasninkus. 2, Per visą gavėnią reikia susiturėti nuo valgio ir gėrimo, taipogi ir nuo visų nuodėmingų geismų

ir, marinant kūną, stiprinti dvasią dažnesne malda ir rimtu apmąstymu Kristaus kančios, dažnesniu priėmimu šv. Sakramentų, dažnesniu klausymu šv. Mišių, skaitymu dvasinio turinio knygų, apgalvojimu amžinų tiesų ir pildymu kitų gerų darbų, ypač krikščioniško šelpimo; nes, anot šventųjų tėvų, rekia visa tai, ką atimam kūnui, kad gavus iš to naudos, atiduoti beturčiams. Kas iš tikrų priežasčių negali pasninkauti, tas tegul stengiasi dar su didesne kantrybe kentėti savo vargus, kad nors tuo būdu, nors truputėlį pakentėtų su Nukryžiuotuoju.

„Štai šis tikras, geras ir girtinas pasninkas: susilaikyti nuo pikta, liežuvį pažaboti, pyktį nugalėti, malšinti savo geidulius, piktos apkalbos saugotis ir melą naikinti", sako šv. Bazilius.

„Tepasninkauja akis: tegul saugojasi per daug akylų žvilgsnių ir šiaip jau viso, kas nėra kuklu, kad atgaila laikytų ją pažabojus, nes, pasilikus palaida, bus pilna nuodėmių; tepasninkauja ausis: tegul neklauso tuščių kalbų, kurios neneša palaimos; tegul gavi liežuvis: teneplėšia garbės, tenekalba nereikalingų, tuščių ir nepadorių žodžių; tegul gavi ranka: tenedaro to, kas užginta; gi labiausiai tegul gavi siela nuo nuodėmių ir visokio atkaklumo", mokina šv. Bernardas.

Ar visuomet pasninkauta?

Taip, ir seniau dar kur kas aštriau, negu dabar; nes 1, susilaikydavo ne tik, kaip dabar, nuo mėsos, bet ir nuo kiaušinių, sviesto, sūrio ir t. t. ir net nuo vyno ir nuo žuvių, nors čia

ir nebuvo visuotino Bažnyčios įsakymo; 2, gavėdavo, išėmus sekmadienius, visą dieną ir tik vakare po mišparų, arba jau sutemus, valgydavo. Atminti šitam senam iš anų laikų papročiui, dabar gavėnioje mišparai šiokiomis dienomis laikomi prieš piet, nes Bažnyčia, kaipo gera motina, leidžia dabar žmonėms vietoj vakaro jau pusiaudienyje pietauti ir vakare truputį valgyti, kad kūnas perdaug nenusilpnėtų ir nepasidarytų nebetinkančiu darbui. Tas senas paprotys smarkiai sugėdina daugelį šios gadynės krikščionių, kuriems dabarties taip lengvas būdas gavėti rodos dar per aštrus! Iš tikrųjų, kas čia per krikščionys", klausia šv. Ambrosijus: „kurie savo kūną peni, kada Kristus alksta? Tas, kurs be nuodėmės, gavi už mūsų nuodėmes, o mes nenorim gavėti už savo tokią daugybę ir taip sunkių nusidėjimų!"

Kurie yra Bažnyčios įsakyti pasninkai?

Bažnyčios įsakyti pasninkai yra šie: 1, penktadieniais, susilaikant nuo mėsos valgių, leista valgyti kiek norint sykių per dieną, pieno, sviesto, kiaušinių, net taukais pariebintų valgių; 2, Pelenėje, gavėnios penktadieniais ir šeštadieniais metų bertainių trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais, Sekminių, Žolinės, Visų šventės ir Kalėdų vigilijomis galima valgyti tų pačių valgių, kaip ir paprastais metų penktadieniais, bet tik tris kartus į dieną, būtent: pietų lig soties, pusryčių ir vakarienės užkąsti vietos papratimu; 3, gavėnios pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais leista val-

gyti mėsos valgių, bet tik per pietus iki sočies, o pusryčių ir vakarienės užkąsti vietos papratimu; 4, Didįjį šeštadienį pusiaudienyje baigiasi gavėnios pasninkas; 5, gavėnios bei metų sekmadieniais ir įsakytomis Bažnyčios šventėmis leista ką norint ir kiek norint sykių į dieną valgyti; 6, šventadieniais atsitinkančios vigilijos nyksta.

Malda pradedant šventą Gavėnios laiką.

Visagalis, Amžinasai Dieve! Pradėdamas šitą šventą pasninką, trokštu su visa Kariaujančia Bažnyčia, jos dvasia eidamas, paversti tas dienas apmąstymo dienomis, ir sujungti savo gavėjimą ir kentėjimą su Tavo Sūnaus kančia ir mirtimi. Ak, Viešpatie Jėzau Kristau! vienybėje su Tavo gavėjimu ir kančia aukoju Tau savo gavėjimą Tavo vardui pagarbinti, išreikšti Bažnyčiai savo paklusnumą, padėkoti už tiek gautų malonių, atsilyginti už savo ir kitų nuodėmes, gauti malonės, prašalinti šitą nuodėmę, įsigyti šitą... dorybę, pagaliau sušelpti kentančias skaistykloje dūšias. Viešpatie! dėliai savo švieto Vardo išklausyk mano maldų! Amen.

Būdas, kaip, norint turėti dvasiškos naudos, apmąstyti Jėzaus Kristaus kančią ir mirtį.

„O, jūs visi, kurie einate keliu, pažvelkite ir žiūrėkite, ar yra skausmas, kaip mano skausmas!“ (Jer. Raud. 1. 12.)

Sventuoju Gavėnios metu reikia ypač mąstyti apie karčią Jėzaus Kristaus kančią ir mirtį. Kad tu, krikščionio siela, rodžiai ir su nauda tai darytumei, vartok čia tokį būdą.

I Jėzaus kančios apmąstymo nauda.

1, „Be abejonės", sako Liudvikas Grenadietis: „tarp pamaldumo priemonių nėra tikresnės, išganingesnės, visuotinesnės ir kiekvienem luomui ir lyčiai tinkamesnės, kaip mūsų Viešpaties kančios minėjimas." Gi Albertas Didysis taip sako: „naudingiau kas dieną truputį pagalvoti apie Viešpaties kančią, kaip visų metų penktadienius gavėti su vandeniu ir duona ir plakti save ligi kraujo." 2, Geras apmąstymas Kristaus kančios pilnai stengia padaryti žmogų geresniu. Kas giliau pagalvoja, kad Jėzus mums išvaduoti neapsakomus iškentėjo skausmus ir priverstiną mirimą, tas iš tikro negali ilgiau pasilikti nusidėjėliu; jam reikia nekęsti nuodėmės, kaipo Jėzaus mirties priežasties, sukurti savyje nebesuvaldomą meilės ugnį, užsidegant dėliai to, kurs iš meilės mūsų tą visą ant savęs pasiėmė, tam reikia rimtai pasižadėti sekti Jėzų nusižeminime, nuolankume, priešų meilėje, kantrybėje, paklusnume ir

t. t. Tą galingą Jėzaus kančios apmąstymo įtaką šventieji labai gerai ištyrė pačiuose savyje. 3, Kristaus kančios apmąstymas teikia nepaprastos stiprybės kovoje su pagundomis. Gražiai tai apibūdino šv. Augustinas: „visuose, kiek mane palietė, nemalonumuose neradau taip gerų vaistų, kaip kad yra Kristaus kančia ir žaizdos Jose miegu aš ramiai, ilsiuosi be baimės. Kristus numirė už mumis. Mirtis nebeturi jokios kartybės, kuri nebūtų Kristaus mirties pasaldinta. Visa mano viltis remiasi mano Viešpaties mirtimi. Jo mirtis—mano užpelnas, mano prieglauda, mano išganymas, mano gyvybė, mano prisikėlimas. Vargina mane biauri mintis,—aš pasislepiu Kristaus žaizdose. Spaudžia mane žemyn mano kūnas, aš vėl išsitiesiu, atsiminęs savo Viešpaties žaizdas. Tyko mane velnias,—aš bėgu į meilingo savo Viešpaties gailestingumą, ir priešas man nusileidžia. Žadina mano sąnarius gąšlumas,—gesinu jį atkartotu minėjimu savo Viešpaties žaizdų. Mano visa viltis ir mano pasitikėjimo laidas—mano Viešpaties Jėzaus brangiame kraujuje. Jame atsigaunu, kai mano nuodėmių daugybė mane išgąsdina ir mėgina įstumti nusiminiman. Per Jį tikiuosi gauti pilną savo kalčių atleidimą, ir pas Tave kada nors, ak Dieve mano, patekti“.

II. Būdas, Jėzaus kančią kaip reikiant apmąstyti.

1. Mąstyk apie savo Išganytojaus karčios Kančios ir mirimo atskiras paslapis taip, kaip apmąstai kitus tikėjimo dalykus.

2. Gali mąstyti apie karčią Jėzaus Kančią ir mirtį sekdamas sopulingojo rožančiaus paslaptis arba penkias šventas žaizdas, arba septynius Jėzaus žodžius ant kryžiaus, arba keturioliką stacijų, arba Kančios istoriją, kaip ją šventieji evangelistai papasakojo. Tik kiekvienam apmąstymui imk maža medžiagos ir stenkis gan giliai į kiekvieną mūsų Viešpaties Kančios smulkmeną įsigilinti.

3. Apmąstant Jėzaus Kristaus karčią Kančią, kaip gražiai šv. Liudvikas Grenadietis mokina, ypač šie šeši dalykai reikia dėtis omenin: Jo Kančių didumas, mūsų nuodėmių baisi našta, mūsų išganymo malonė, Dievo gerybės prakilnybė, pilnumas dorybių iš Kristaus kančios spindinčių ir tikslumas priemonių, kuriomis patiko Dievui žmoniją atpirkti. Šitie šeši dalykai reikia mums rūpestingai apmąstyti, nes šešiose jų įvairiose pasekmėse — visas dvasiškojo gyvenimo naudingumas. Jo kančių didumą reikia mums dėmėtis, kad jis mumyse sužadintų pasigailėjimą; mūsų nuodėmių sunkumą, — kad mes jų ateity su pasibaisėjimu saugotumės; Dievo geradarybės didumą, — kad mes už tatai nesiliaudami dėkotumėm; Dievo gerumo prakilnybę, žėrinčią iš Kristaus Kančios, — kad mumyse meilė suliepsnotų; Kristaus dorybių pilnumą, — kad mes jas sektumėm; galop tikslumą, — kad mes stebėtumėms Dievo išmintimi, ir mūsų tikėjimas toje nuostabioje paslaptyje augtų ir stiprėtų.

„Pažvelk krikščionio siela į Jėzaus žaizdas, matyk mirštančiojo kraują, dėmėkis vaduotojo

vertybę. Jis lenkia savo galvą, kad tave pabučiavus; jo širdis atverta tavo meilei; jo rankos išskėstos tau apkabinti; visas kūnas atiduotas tau išvaduoti. Dėmėkis, numylėta siela, tą didžią paslaptį ir dėk ant savo širdies svarstyklių, kad giliai tavo širdin įsmegtų ir tavo sieloje nuolatos įspaustas pasiliktų Tas, kurs visas už tave prie kryžiaus tapo prikaltas ir ant kryžiaus už tave numirė" (š v. A u g u s t i n a s.)

Pelenų diena.

Kodel šią dieną taip vadina?

Nes joje Katalikų Bažnyčia šventina pelenus ir jais pabarsto tikinčiųjų galvas, tardama: „atmink žmogau, jog esi dulkė, ir į dulkę vėl pavirsi".

Kam šventinami pelenai?

Kad Dievo palaima būtų suteikta pelenams; 1, idant visi, jais apibarstyti, gailėdamies už savo kaltes, gautų ir kūno sveikatą ir sieloje būtų pastiprinti; 2, kad Dievas suteiktų jiems gailesčio dvasią, atleistų visas jų kaltes ir duotų viss, ko jie teisingai meldžia, ypač malonę tikrai atgailai daryti, ir atgailą darantiems prižadėtą užmokesnį.

Del ko tikintieji apibarstomi pelenais?

Apibarstymas pelenais buvo jau nuo senovės viešas atgailos ženklas. Taip Dievas liepė

Izraeliečiams, kad jie atgailos išrodymui apsibarstytų pelenais (Jer. 25, 34). Ir Dovidas tą darė ir net savo duoną barstė pelenais (Ps. 101,10). Taip darė Ninivitai (Jon. 3, 6.). Judité (Judit. 9 1), Mardochėjus (Est. 4,1), Jobas (Job. 42,6). Sventoji Bažnyčia apibarsto tikinčiuosius pelenais del to, kad jie nuolatos minėtų nuodėmę ir jos bausmę, gyvenimo nepastovumą ir besiartinančią mirtį, ir tuomi būtų paraginti išsižadėti kūno norų ir darytų rimtą, viešą atgailą.

Kaip reikia pašventintus pelenus priimti?

Su tąja mintimi, su kuria buvo pašventinti ir ant galvų pabarstyti; toliau, su nusižeminimu, atsimenant ir išpažįstant, kad mes esame d u l k ė s ir p e l e n a i, ir kad dėliai savo nuodėmių reikia mums v ė l į d u l k e s i r p e l e n u s p a v i r s t i; galop pareikšti Dievui ir žmonėms, kad mes norime pradėti gavėnią ir nesigėdijame sekti Kristų ir daryti viešą atgailą. Tai atgailos dvasiai prisiminti ir Dievui prie gailestingumo pažadinti, š v. M i š i ų į ž a n g o j e Bažnyčia vartoja šiuos žodžius: „Tu gailiesi visų, ak Viešpatie, ir nieko iš to, ką padarei, neturi neapykantoje, ir dėliai atgailos atleidi žmonėms nuodėmes, ir gailiesi jų, nes tu mūsų Viešpats ir Dievas esi" (Išm. 11, 24. 25). „Pasigailėk manęs, Dieve, pasigailėk manęs, nes tavimi pasitiki mano dūšia" (Ps.56,2). — Garbė Dievui Tėvui...

Bažnyčios malda.

Suteik, Viešpatie, savo ištikimiesiems, kad garbingą gavėnios iškilmę ir su pritinkančiu pamaldumu pradėtų ir netrukdomu dievobaimingumu užbaigtų: per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Skaitymas iš Joelio pranašo (2,12—19).

Tą sako Viešpats: sugrįžkit pas mane iš visos savo širdies, su gavėjimu, su verksmu ir raudojimu. Ir plėšykit savo širdis, o ne savo rūbus, ir sugrįžkite prie Viešpaties savo Dievo, nes jis maloningas ir gailestingas, kantrus ir didžio pasigailėjimo, atsileisti už pikta. Kažin, gal atsigręš, ir užmirš, ir paliks po savęs palaiminimą, auką ir geriamą atnašą Viešpačiui, savo Dievui? Pūsk ragą Sione, pašvęskit gavėjimą, sušaukite susirinkimą, surinkite žmones, pašvęskit bažnyčią, suvadinkit senius, surinkit vaikus ir žindančius krūtis: teišeina jaunikis iš savo gulamojo ir jaunoji iš savo kambario! Tarp prieangio ir altoriaus raudos kunigai, Viešpaties tarnai, ir sakys: pasigailėk, Viešpatie, pasigailėk, savo žmonių ir neišduok savo paveldėjimo paniekai, kad valdytų jį tautos! Kodel gi kalba tautose, kur yr jų Dievas? Pasigailėjo Viešpats savo žemės ir atsileido savo žmonėms, ir atsakė Viešpats ir tarė savo tautai: štai aš atsiųsiu jums grūdų ir vyno ir aliejaus ir pasisotinsite jais, ir daugiau nebeišduosiu jūsų paniekai tarp tautų. Taip sako Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas.

Kaip primygtinai ragina tave Viešpats Dievas prie atgailos ir pasitaisymo! Reikia, kad tavo atgaila būtų išvidinė, tikra, tik ji privalo rodytis taipogi iš oro: gavėjime ir atgailos [illegible]

Tvirtai pasižadėk gavėjimo ir prisiturėjimo įsakymą kaip galima geriausiai atlikti.

Evangelija parašyta šv. Mato.

Persk. 6, eilė 16—21. Anuo metu kalbėjo Jėzus savo mokytiniams: pasninkaudami nebūkite paniūrę, kaip veidmainiai, nes jie perkreipia savo veidus, kad pasirodytų žmonėms pasninkaują. Iš tikrųjų, sakau jums, jie atsiėmė savo užmokesnį. Tu gi, kada pasninkauji, pasitepk sau galvą ir nusiprausk sau veidą, kad ne žmonėms rodytumeis pasninkaująs, bet savo Tėvui, kurs yra slaptoje; ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, atsilygins tau. Nekraukite sau turtų ant žemės, kame rūdys ir kandys gadina, ir kame vagys iškasa ir vagia, bet kraukite sau turtus danguje, kame nei rūdys nei kandys negadina, ir vagys neiškasa ir nepavagia. Nes kame tavo turtas, ten ir tavo širdis.

Ko mokina mus Jėzus šioje evangelijoje?

Jis mokina mus dviejų daiktų: 1, kad mes savo geruose darbuose (maldoje, gavėjime, išmaldų davime ir k.) ieškotumėm ne žmonių pagyrimo (dvasios puikybė), bet trokštumėm pa-

tikti Dievui; 2, kad mes mažiau rūpintumėmės laikinais žemės turtais kaip amžinomis dangaus gerybėmis.

Užduotis. Kovok su garbės troškimu ir gobšumu.

Apmąstymas. Jėzus su savo mokiniais eina į Alyvų Kalną. — Būk nuolat kovai pasirengęs.

Ketvirtadienis po Pelenei.

Skaitymas iš Isaijo pranašo 38, 1-6.

Anose dienose mirtinai apsirgo Ezechijas ir įėjo pas jį Isaijas, Amozo sūnus, pranašas, ir tarė jam: tą sako Viešpats: sutvarkyk savo namus, nes tu mirsi ir negyvensi. Ir atgręžė Ezechijas savo veidą į sieną ir meldėsi į Viešpatį ir tarė: Viešpatie, atsimink, kaip aš vaikščiojau prieš tave tiesoje ir tobula širdim ir dariau kas gera tavo širdžiai. Ir verkė Ezechijas didžiu verksmu. Ir pasigirdo Viešpaties žodis Izaijui, taręs: eik ir pasakyk Ezechijui: tą sako Viešpats, tavo tėvo Dovido Dievas: girdėjau tavo maldą ir mačiau tavo ašaras; štai aš pridėsiu prie tavo dienų penkiolika metų ir ištrauksiu tave iš asiriečių Karaliaus rankų ir šitą miestą apginsiu, tarė Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Vakar tau pelenais šventoji Bažnyčia priminė tikrumą mirties; šiandien šaukia ji tau: sutvarkyk namus, tu mirsi. Jei tau šiandien mirtis būtų paskelbta, ar tuojau ir galėtumei su mal-

dingu Ezechiju melstis: „aš prašau, Viešpatie, atsimink, kaip aš vaikščiojau prieš tave tiesoje ir t. t.“?

Kas vakarą, pirm gulsiant į lovą, atsimink tą žodį: „sutvarkyk savo namus...“ ir išpildyk tą gerai sąžinę perkratinėdamas ir sužadindamas pilną gailestį už nuodėmes.

Evangelija parašyta šv. Mato. 8, 5-13.

Kuomet Jėzus įėjo į Kaparnaumą, prie jo prisiartino šimtininkas ir meldė jį, sakydamas: Viešpatie, mano tarnas guli namie stabo ištiktas ir skaudžiai kankinasi. Jėzus jam tarė: aš ateisiu ir jį pagydysiu. Bet šimtininkas atsakydamas kalbėjo: Viešpatie, aš nevertas, kad tu įeitumei po mano stogu, bet tark tiktai žodį, ir mano tarnas pasveiks. Nes ir aš esu žmogus po valdžia pastatytas, ir turiu po savim kareivių; aš sakau šitam: eik, ir jis eina; kitam: ateik, ir jis ateina; ir savo tarnui: tai daryk, ir jis daro. Girdėdamas tai Jėzus stebėjosi ir ėjusiems paskui save tarė: iš tikrųjų, sakau jums, aš neradau taip didžio tikėjimo Izraėlyje. Taigi aš sakau jums, daugelis iš rytų ir vakarų ateis ir sėsis prie stalo dangaus karalystėje su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu, karalystės gi vaikai bus išmesti tamsybės laukan; ten bus verksmo ir dantų griežimo. Ir šimtininkui Jėzus tarė: eik ir, tebūnie taip, kaip nori. Ir tą pačią valandą tarnas pagijo.

Apmąstymas. Jėzus nuliūsta ir meldžiasi Alyvų kalne. — Ir, tu, kai esi nuliūdęs ir nusiminęs ieškok globos maldoje!

Bažnyčios malda. Dieve, kurs kaltybe užsirūstini, o atgaila leidiesi permaldanti, pažvelk maloningai į savo besimeldžiančių žmonių prašymus ir nukreipk savo rūstybės rykštes, kurias savo nuodėmėmis užsipelname. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Penktadienis po Pelenei.

Skaitymas iš Isaijo pranašo. 58, 1-9.

Tą sako Viešpats: šauk! nenustok: kaip ragas, kelk savo balsą ir skelbk mano žmonėms jų nedorybes ir Jokūbo namams jų nuodėmes. Nes mane diena iš dienos ieško ir mano kelius žinoti nori tartum tauta, kuri teisybę būtų įvykdžius ir savo Dievo teismo nebūtų pametus; klausia manęs teisybės teismų: prisiartinti prie Dievo nori. Del ko mes gavėjome, o nepaveizėjai; nužeminom savo sielas, o nežinojai? Stai, jūsų gavėjimo dienoje matytis jūsų valia, ir visus savo kaltininkus traukiste. Štai prie savo pasninko pridedat nesutikimus ir barnius ir nedorai mušatės kumščia. Nepasninkaukit kaip lig šiai dienai, kada girdisi augštybėse jūsų balsas. Argi toks pasninkas, kurį išrinkau, per dieną vargint žmogui savo sielą? Ar gi kaip lanką lenkti savo galvą, ir maišą ir pelenus klotis? Ar gi tai vadinti gavėnia ir Viešpačiui meilia diena? Ar gi ne šis labiau štai pasninkas, kurį išrinkau? Atrišk nedorybės ryšius, atrišk priespaudos ryšulius, paleisk liuosus, kas vergijoje suspausti, ir kiekvieną naštą

sutrauk. Atlaušk alkstančiam savo duonos ir beturčius ir keliauninkus įvesk į savo namus; kai pamatysi nuogą, apvilk jį ir savo kūno nepaniekink.* Tada kaip rytą ištrykš tavo šviesa, ir tavo sveikata greičiau užtekės, ir prieš tavo veidą eis tavo teisybė, ir Viešpaties garbė suims tave. Tada šauksi, ir Viešpats išklausys, rėksi ir tars: štai aš esu, nes esu gailestingas Viešpats, tavo Dievas.

I a i š k i n i m a s i r p r i t a i k i n i m a s. Iš tų rimtų pranašo žodžių matai, kaip labai nekenčia Dievas vien išviršinių darbų. Nepakanka, kad tu kūnu gavi, o tavo dvasia atsidavus godumui, paleistuvystei, puikumui arba kitam kokiam blogam geiduliui. Ir nedrysk tikėtis gauti iš Dievo savo nusidėjimų atleidimo be tikros gyvos atgailos dvasios, be vidujo širdies marinimo, be meilės darbų.

Stenkis kas dieną padaryti kokį nors vieną gailestingąjį kūno ir sielos darbą.

Evangelija parašyta šv. Mato 5,43—48. 6, 1—4.

Anuo metu tarė Jėzaus savo mokytiniams: girdėjote, kad buvo sakyta: mylėsi savo artimą ir nekęsi savo nepritelio; aš gi jums sakau: mylėkite savo neprietelius, gerai darykite tiems kurie jūsų nekenčia, ir melskitės už persekiojančius ir šmeižiančius jus, kad būtumėte vaikai jūsų Tėvo, esančio danguje, kurs leidžia savo saulei užtekėti ant gerųjų ir piktųjų ir lydina teisiuosius ir neteisiuosius. Nes

*) Nepaniekink žmogaus, kuriam yr kūnas kaip ir tau.

jei jūs mylite tuos, kurie jus myli, kokį užmokesnį turėsite? Ar gi ir muitininkai tai nedaro? Ir jei jūs sveikinate tik savo brolius, ką jūs viršaus darote? Ar gi ir stabmeldžiai tai nedaro? Būkite tat tobuli, kaip ir jūsų dangiškasai Tėvas tobulas. Žiūrėkite, kad savo teisybės nedarytumėte žmonių akyvaizdoje, idant jų būtumėte matomi; kitaip jūs neturėsite užmokesnio iš savo Tėvo, kurs yra danguje. Taigi duodamas išmaldos netrimituok tiek savo trimitu, kaip kad veidmainiai daro sinagogose ir gatvėse, kad būtų žmonių gerbiami. Iš tikrųjų, sakau jums: jie atsiėmė savo užmokesnį. Tau gi duodant išmaldą, tegul tavo kairioji nežino ką tavo dešinioji daro, kad tavo išmalda būtų slaptoje, ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins.

Ko šiais žodžiais mokina tave Jėzus?

1, Kad nuolįai reikia tau kilti krikščioniškoje tobulybėje, nes Dievo paveikslas esi; 2, kad kiekvienas tavo artimas ir tavo priešai reikia tikrai mylėti, nes Dievas jų leidėjas ir užlaikytojas yra; 3, kad rodžiai darytum gerus darbus, ypač, kad išmaldų duotum, bet slaptoje.

Mažiausiai, nors dvasišką išmaldą šiandien padaryk, melsdamas kam nors atgailos dvasios.

Apmąstymas. Jėzus Alyvų kalne iš baimės kraujų prakaitauja. — Kaip labai reiktų tau del savo paties nuodėmių nuliūsti, nes Jėzus taip labai liūsta už svetimas nuodėmes.

Bažnyčios malda. Meldžiame tavęs, Viešpatie, sušelpk malonia pagalba pradėtus pasninkus, kad ką esam kūnu apsiėmę užlaikyti,

tą ir tikromis širdimis galėtumėm įvykiuti. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Šeštadienis po Pelenei.

Skaitymas iš Isaijo pranašo. 58, 9—14.

Tą sako Viešpats Dievas: jei prašalinsi iš savo tarpo pančius, ir nustosi tiesti pirštą, ir kalbėti, kas nenaudinga, kada alkstančiam išpilsi savo dūšią ir prispaustą sielą pasotinsi, užtekės tamsybėse tavo šviesa, ir tavo tamsybės bus, kaip vidudienis, ir atilsį duos tau Viešpats nuolatos, ir pripildys tavo dūšią spindėjimais, ir tavo kaulus paliuosuos, ir būsi kaip sodas palaistytas ir kaip šaltinis, kuriam netrūks vandens. Ir amžių dykumas tu atstatysi, kartai po kartai iškelsi pamatus ir vadinsies tvorų statytoju, duodąs takams ramybę. Jei tu subatoje savo koją sulaikysi, nedarysi savo valios mano šventoje dienoje ir vadinsi subatą linksma ir šventa ir Viešpaties garbinga diena, pagerbsi ją, neardydamas savo kelių, ir nedarysi savo valios, ir kalbos nekalbėsi, tuomet džiaugsiesi Viešpačiu, ir pakelsiu tave ant žemės augštybių, ir pasotinsiu tave tavo tėvo Jokūbo paveldėjimu: nes Viešpaties burna kalbėjo.

I š a i š k i n i m a s i r p r i t a i k i n i m a s. Ir vėl ragina mus Dievas prie susitvarkymo, prie gailestingų artimo meilės darbų. Jei mes paklausysim šito paraginimo, jis mus palaimins. Ypatingai prižada savo palaimą tiems, kurie švęs subatą, dabar sekmadienį.

Del ko mums dažnai nesiseka žemiškuose daiktuose? Kad mes nedarom artimo meilės darbų ir šventadienį sutepam įvairiais pasauliniais užsiėmimais.

Lavinkimės šiuose dviejuose dalykuose nors šiuo šventu gavėnios metu, kad paskui juose būtumėm tikrais meisteriais.

Evangelija parašyta šv. Morkaus. 6, 47—56.

Anuo metu vėlai vakare laivas buvo jūros viduryje ir Jėzus pats vienas ant kranto. Matydamas kaip jie vargsta besiirdami (nes vėjas buvo jiems priešingas), apie ketvirtą nakties sargybą, jis atėjo pas juos, eidamas jūros paviršium, ir norėjo pro juos praeiti. Jie, kaip tik pamatė jį einant jūros paviršium, manė, kad tai šmėkla, ir sušuko, nes visi jį matė ir nusigando. Ir tuojau kalbėjosi su jais ir jiems tarė: pasitikėkite, tai aš, nebijokite. Jis įsėdo pas juos laivan; vėjas liovėsi. Jie dar labai stebėjosi tarp savęs; jie nesuprato stebuklo su duona, nes jų širdis buvo apakusi. Perplaukęs į aną pusę, jis atvyko į Genezarėto šalį ir prisiirė prie kranto. Jiems išlipus iš laivo, žmonės tuojau jį pažino, pradėjo bėgioti po visą aną šalį ir ėmė tenai nešti guliuose ligonis. Kur tik jis įeidavo į mistelius, ar sodžius, ar miestus, jie guldydavo ligonis aikštėse ir maldavo jį leisti jiems prileisti nors jo rūbų kuto, ir visi, kurie tik prisiliesdavo, išgydavo.

Ko mokina mus šios dienos Evangelija?

Ji moko mus visuomet pasitikėti Jėzumi; jis gali kiekviename reikale suglobti, nes jis Visagalis. Jis tai priparodo tuomi, kad 1, sausom kojom vaikščioja banguojančia jūra; 2, nutildo audrą ir 3, gydo ligonis jo rūbų krašto prisilytėjimu.

Žiūrėk, kad Jėzus visad būtų prie tavęs, tuomet nereiks tau niekad bijotis!

Apmąstymas. Jėzus Alyvų Kalne angelo pastiprintas. — Tave taipogi paguos ir pastiprins Viešpats tavo kentėjime, jei tu taipogi pilnai, kaip Jėzus, atsiduosi dangaus Tėvo valiai.

Bažnyčios malda. Išklausyk, Viešpatie, mūsų maldų ir suteik, kad dievota tarnysta švęstumėm tą iškilnią gavėnią, kuri sielų ir kūnų gydymui išganingai įsteigta. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Pamoka pirmajam Gavėnios sekmadieniui.

Pasiekti gavėnios uždaviniui, būtent, atmainyti mūsų širdims ir darbams vertam prisiruošimui prie Prisikėlimo Šventės, — stato mums šiandieną Bažnyčia priešais Jėzų, gundintą ir nugalėtoją, pavyzdžiui ir paraginimui sekti Jį kovoje prieš viską bloga, ir užtat šv. Mišių įžangoje priduoda mums vilties į apgalėjimą šiais Psalmiečio žodžiais: „jis šauksis prie manęs, o aš išklausysiu jį; ištrauksiu jį ir garbėn pakelsiu jį ilgu amžiu pripildysiu jį“.* — „Kas

*) Ps. 90, 15. 16.

Augščiausiojo šelpime gyvena, tas pasilieka dangaus Dievo globoje“.* Garbė Dievui Tėvui...

Bažnyčios malda. Dieve, kursai kasmet keturiądešimtų dienų pasninko laikymu savo Bažnyčią valai, suteik savo žmonėms, idant ką, prisiturėdami, iš Tavęs gauti stengiamės, tą gerais darbais pasiektų. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Skaitymas iš Antrojo šv. Povilo apaštalo laiško į Korintiečius. 6, 1 10

Broliai, mes jus raginame neimti Dievo malonės veltui. Nes jis sako: aš išklausiau tave malonės metu ir išganymo dieną tau padėjau! Štai dabar malonės metas, štai dabar išganymo diena! Neduokime nė vienam jokio papiktinimo, kad mūsų tarnystė nebūtų peikiama, bet visame pasirodykime save, kaip Dievo tarnus, didele kantrybe sielvartuose, varguose, suspaudimuose, smūgiuose, kalėjimuose, maištuose, darbuose, budynėse, pasninkuose, nekaltybe, išmintimi, ramumu, meilumu, šventąja Dvasia ir neveidmainingа meile, tiesos žodžiu, Dievo jėga, teisybės ginklais dešinėje ir kairėje, garbėje ir negarbėje, kuomet, piktai ar gerai apie mus kalba, laikomi suvedžiotojais tačiau tiesakalbiai, nepažįstamais, tačiau žinomi; laikomi mirštančiais nors mes dar esame gyvi; kaipo nuplakti, tačiau neužmušti; kaipo nuliūdusieji, tačiau visuomet linksmi; kaipo beturčiai, bet kurie daugelį daro turtingais; kaipo nieko neturintieji, tačiau visa turintieji.

---

*) Ps. 90, 1.

Ką reiškia „malonės metas“?

1, Laikas nuo Kristaus Įsikūnijimo lig teismo dienai, kuriame žmonijai atdara kiekviena malonė ir tiesa ir visas atpirkimas Jėzuje Kristuje. 2, Kiekvieno žmogaus gyvenimo laikas. Koliai tu gyveni, dar tu gali būti išganytas. 3, Ypač gi šventas gavėnios laikas, kuriame labiau Dievas mus šaukia ir daugiau malonės duoda. 4, Pagaliau tos dienos ir valandos, kuriose Dievas ypatingu būdu ragina sielą prie atgailos ar išganinga baime ar meiliu žadinimu.

O, kad tu savo išganymo dienas pažintumei ir savęs neužkietintumei!

Užduotis. Apmąstyk šv Povilo pavyzdį ir sek jojo gyvenimą. Bet pradėk tuojau, nes jau laikas! „Dabar“—išganymo diena! Melskis:

Ak Jėzau suteik, kad aš su Tavo malone visados kaip reikiant veikčiau ir laiką, kurį man įsigyti amžinajai laimei paskyrei, gerai sunaudočiau. Amen.

Evangelija parašyta šv. Mato. 4, 1 II.

Anuo metu Jėzus buvo dvasios nuvestas į tyrus, kad būtų velnio gundytas. Išpasninkavęs keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis nakčių, po to buvo alkanas. Tuomet gundytojas prisiartinęs jam tarė: jei tu esi Dievo Sūnus, sakyk, kad iš šitų akmenų pasidarytų duona. Jis atsakydamas, tarė: parašyta: žmogus yra gyvas ne vien duona, bet kiekvienu žodžiu, išeinančiu iš Dievo burnos. Tuomet velnias paėmė jį į šventąjį miestą, pastatė jį ant bažnyčios viršaus ir jam tarė: jei tu Dievo Sūnus, pulk žemyn, nes

parašyta: jis davė save angelams paliepimų apie tave ir jie neš tave ant rankų, kad kartais neužsigautumei sau kojos į akmenį. Jėzus jam tarė: taipogi parašyta: negundysi Viešpaties, savo Dievo. Velnias vėl paėmė jį į labai augštą kalną, parodė jam visas pasaulio karalystes ir jųjų garbingumą ir jam tarė; aš visa tai tau duosiu, jei parpuolęs pagarbinsi mane. Tuomet Jėzus jam tarė: eik šalin, šetone, nes parašyta: Viešpatį, savo Dievą, tegarbinsi ir jam vienam tetarnausi. Po to velnias paliko jį; ir štai prisiartino angelai ir tarnavo jam.

Kam ėjo Jėzus į tyrus?

Mūsų pavyzdžiui, kad ir mes, ypatingai šventuoju gavėnios metu, kiek galima, pasišalintumėm nuo pasaulio triukšmo ir savo liuosą laiką paskirtumėm maldai, apmąstymui ir nusidėjimų atsiminimui.

Kam gavėjo Kristus 40 dienų ir 40 nakčių?

Kad, kaip anuo metu Mozė ir pranašai, taip ir jis prisirengtų prie viešo mokymo darbo, ir duotų mums pasninkavimo pavyzdį. Del ko ir sako šv. Ignas Kentėtojas: „neniekink keturiudešimtų dienų pasninko, nes jis yra mūsų Viešpaties gyvenimo pavyzdys".

Del ko leido save Jėzus tris kart velniui gundyti?

Iš meilės mūsų, kad mus pagundose paguostų ir kad savo pavyzdžiu mus pamokytų, kaip mums reikia pagundos nuveikti. Labai svarbu kovos mokslą suprasti, del to tai čia paduodama.

Pamoka apie pagundas.

„Ydant būtų velnio gundintas“ (Mat. 4,1)

Kas tai yra pagunda?

Mintis, jausmas, kalba, veiksmas arba patarimas, kas žmogų vilioja veikti prieš Dievo valią ir savo sąžinę.

Kas mus gundina?

1, Visų pirma mūsų pačių geiduliai ir palinkimas į piktą [1]), esantieji mumyse jau iš gimtosios nuodėmės, nes kūnas nuolat geidauja prieš dvasią [2]). 2, Pasaulis, kurio pavojingi viliojimai, kaip va: turtai, garbė, pasilinksminimai, šokiai, teatrai, tą geidulingumą žadina ir peni [3]). 3, Blogi žmonės, kurie klaidingomis taisyklėmis, blogomis knygomis, begėdišku pavyzdžiu, prisimeilinimu, arba net ir varu nori mus prie blogo privesti. Taip buvo skaistus Juozapas Putifaro pačios [4]) gundintas, Jobas [5]) ir Tobijas [6]) — savo žmonų. 4, Velnias, kurs, kaip ir pirmuosius tėvus gundino ir prie nupuolimo privedė, ir Jėzų gundino ir dabar vis aplinkui slankioja, kaip staugiantis liūtas, ir tyko ką sugriebti [7]).

---

1) Jok. 1,14.15.
2) Gal. 5,17; Rom. 7.
3) 1 Jon. 2,15.16.
4) 1 Moz. 3.⁄.
5) Job. 2,9.
6) Tob. 2,20...
7) 1 Petr. 5,8.

Kaip gi mus gundina velnias?

Ilgo prityrimo išmokytas, sužadina jis prigimtą geidulingumą prie tų nuodėmių, prie kurių jis žmoguje pastebėjo ypatingą palinkimą, tuomet apakina ir taip iškreipia galvojimą, kad žmogus pamiršta ir medžiaginius nuostolus, ir gėdą, ir apjuoką, kurie seka nuodėmę, ir jų biaurumą ir amžinąsias bausmes ir per tat krinta nuodėmėn. Taip jis mūsų pirmąją motiną Ievą per nereikalingą akyvumą veizėti į užgintąjį vaisių patraukė prie noro valgyti, paskui prie puikybės ir pagaliau prie neklausymo. [1]) Tą patį drįso jis daryti šios dienos evangelijoje su Kristumi.

Ar gali mus velnias prie pikto priversti?

Ne; nes, anot šv. Augustino, jis savo pagundose gali būti prilygintas pririštam grandiniu šuniui, kurs nė vienam negali įkąsti, vien tik tam, kas savu noru prie jo prisiartina. Jei mes užtat rūpinsimės savo geidulius suvaldyti ir savo pajautimams, ypač akims, apynasrį uždėsim, neduodami progos, tai arba visai liuosi būsim nuo jo pagundų, arba labai lengvai jį nugalėsim, tuo labiau, kad Kristus jį jau nugalėjo.

Ar ir Dievas gundina žmogų?

Ne! Tai priešintųs jo Būtybei. Bet jis prileidžia pagundas mums išmėginti. Taip buvo mėginami Jobas, Abraomas, Juozapas, broliai

---

[1]) 1 Moz. 3,5,8.

Makaliečiai, taip Jėzaus buvo mėginama Kananietė moteris, taip visi šventieji mėginami.

Ar Jis leidžia mus daugiau gundinti kaip mes išnešam?

Ne! Jis niekuomet neleidžia mūsų daugiau gundinti, kaip mes išnešam, bet dar Jis yra mumyse, kovoja draug su mumis ir duoda mums visados tiek malonės, kad galime ne tik nugalėti, bet dar iš pagundos sau naudą semti.

Ar pagundos kenksmingos?

Koliai jos mums nepatinka, ir mes su jomis nesutinkam, jos nekenksmingos; bet jei mes drąsiai prieš jas stojam ir jas nuveikiam, jos mums net naudingos, nes padeda mums lavintis dorybėse ir ruošia mums danguje garbingą vainiką [1]).

Kada pagunda virsta nuodėme?

Pagundoje įsidėmėtini trys dalykai: priešo šnibždėjimas, jausmas arba pajautimas ir aiškus sutikimas; tik šis, paskutinis — nuodėmė. Sutikimas gi įvyksta ne ankščiau, kaip kad su žinia ir laisvu noru apsiimam daryti nedorybę, mums prieš akis pastatytą. Koliai nors truputėlį priešinamės, toliai sutikimo dar nėra. Taip mokina šv. Pranciškus Salietis savo Filiotėjoje. Del to tai jautimas pagundos dar nėra jokia nuodėmė.

---

[1]) Apreišk. 3.

Kokios geriausios priemonės nugalėti pagundoms?

Kitos bendros, kitos ypatingos priemonės. Bendros šios: 1, Nelysk savu noru pagundon; nes tokioje pagundoje negali laukti Dievo pagalbos. Bėk todel nuo piktos progos, saugokis asmenų, knygų, vietų, kurie tave gundina. „Kas myli pavojų — jame pražus"[1]) „Negundinsi Viešpaties, savo Dievo"[2]). 2, Kai sutinka tave pagunda be tavo noro, nebijok jos; nes visi žmonės kenčia pagundas net prie Kristaus drjso artintis gundintojas. Tu, tikrai gali ją su Dievo malone apgalėti; ji — tik mėginimas, ar tu bijais Dievo; ji — geriausia proga nusipelnyti amžinąjį vainiką; ji — mokykla dorybės ir veidrodis, kur tau Dievas parodo tavo silpnybes ir tavo menkumą, kad tu lavintumeis nusižeminime. 3, Norėdamas kovą laimėti, būk visuomet apsišarvavęs darbu, budėjimu ir malda, marinimu savęs ir išmaldų davimu, dažnu ir tinkamu priėmimu šv. Sakramentų ir apmąstymu amžinųjų tiesų. „Ne vien duona žmogus gyvena[3]).

Ypatingos priemonės yra šios: jei kokia matoma pagunda tau artimas, 1, nepamesk sąmonės ir širdies ramybės; 2, drąsink save į kovą ir nugalėjimą, minėdamas Dievo pagalbą ir savo prižadus šv. Krikšte („Ar išsižadi?" — „Išsižadu!"), atsimink nuga-

[1]) Eccli, 3,27.
[2]) Mat. 47.
[3]) Mat. 4,4.

lėjimo užmokesnį, Kristaus ir visų šventųjų pavyzdį; 3, stenkis suvaldyti save jau pačioje pagundos pradžioje. Čia, vadinas, reikia griebtis prievartos: „atsitrauk, šetone!"; 4, atsimink visur esantį Dievą, mirties nežinomą dieną bausmę už nuodėmes, saldžią laimę, kuria džiaugsiesi jau čia žemėje už savo nugalėjimą; 5, melskis lūpomis ir širdim. Gi tikriausios priemonės: būti nusižeminusiu, gavėti, budėti, melstis ir dirbti. Tu tik tiek įveiksi, kiek tu save priversi. Pagundose gali šiaip melstis: O Dieviškasai gydytojau! Gydyk mano piktybes, sumažink antpuolį mano nedorų palinkimų ir geidulių, nes aš prieš save neturiu nei tvirtybės, nei spėkų. (Šv. Pranciškus Salietis).

Dieviškasis Jėzau! prie Tavo šventų žaizdų bėgu aš dabar, neleisk, kad aš tave užgaučiau! (40 dienų atlaidų.)

Ak, mano Valdytoja! ak, mano Motina! aš tau visai atsiduodu ir tam savo atsidavimui prirodyti aukoju tau šiandieną savo akis, savo ausis, savo lūpas, savo širdį ir save patį visai ir pilnai. Ir jei jau aš dabar tavo esu, ak Motina geroji, tai saugok mane, globok mane, kaipo tavo nuosavybę!

Atsidukséjimas. Ak, mano Valdytoja, ak mano Motina! atsimink, kad aš tau priklausau! Saugok mane, globok mane, kaipo tavo nuosavybę!

Popiežius Pijus IX rugp. 5 d. 1851 m. suteikė visiems tikintiems, kas norėdamas su Marijos pagelba įveikti pagundas, ypač pagundas prieš šventą skaistybę, kas rytą ir vakarą su karšta širdimi ir gailesčiu sukalbės vieną Sveika Marija ir augščiau padėtą maldą. Ak, mano Valdytoja! draug su atsidukséjimu, suteikė 100 dienų atlaidų kartą per dieną —Vien už atsidukséjimą—40 dienų atlaidų kas kartą.

Malda. Ak, Viešpatie Jėzau! kuris keturias dešimt dienų be valgio ir gėrimo dykumoje prabuvai ir apart to dar norėjai būti piktosios dvasios gundintas, meldžiu Tave, per Tavo šventą gavėjimą, teikis duoti man malonę kovoti šiuo šventu gavėnios metu su visais nuodėmingais geismais ir tuojau nuveikti kiekvieną šetono priekalbį, kad užsitarnaučiau amžino gyvenimo vainiką. Amen.

Apmąstymas. Jėzus, užėjęs savo miegančius mokinius, ragina juos apsiginkluotis prieš pagundą malda ir budėjimu. — Budėk ir melski ir tu, kad nepasiduotum pagundai.

Pirmadienis pirmoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Ezekijėlio pranašo, 34, II-16.

Tą sako Viešpats Dievas: štai aš pats ieškosiu savo avių ir aplankysiu jas. Kaip lanko piemuo savo bandą dieną, kada esti savo išblaškytų avių tarpe, taip aš aplankysiu savo avis ir išgelbėsiu jas iš visų vietų, kur buvo išblaškytos debesų ir patamsių dienoje. Ir išvesiu jas iš tautų ir surinksiu jas iš žemių, ir įvesiu jas į savo žemę ir ganysiu jas ant Izraelio kalnų, pagal upelių ir ant visų žemės vietų. Ant ganyklių trąšiausių ganysiu jas, ir

ant augštųjų Izraelio kalnų bus jų ganyklos: ten ilsėsis trąšiausioje žolėje ir riebiose ganyklose ganysis ant Izraelio kalnų. Aš ganysiu savo avis, ir aš jas guldysiu, sako Viešpats Dievas. Kas buvo pražuvęs, ieškosiu, ir kas buvo atmesta, atvesiu, ir kas buvo sulaužyta, suraišiosiu, ir kas buvo ligota, pastiprinsiu, ir kas riebu ir tvirta, saugosiu, ir ganysiu jas tiesoje, sako Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šie Ezekijėlio pranašo žodžiai gali būti trejopai suprasti: 1, iš atžvilgio į žydus, Dievas išvaduos juos iš Babilono vergijos ir paskui, kaip geras piemuo, ganys juos ir sergės; 2, iš atžvilgio į tą didžią laimę, kuria žmonės džaugsis, kai visos tautos buvo sujungtos į vieną Katalikų Bažnyčios avydę su vienu ganytoju Jėzu Kristumi; 3, iš atžvilgio į atskiros sielos laimę, kuri darėsi geram piemeniui Jėzui Kristui ieškoti ir atrasti, kuri išsprukus iš nuodėmės valdžios ganosi Jėzaus Kristaus meilėje ir malonėje.

Jei tu, krikščionio siela, per kokią nuodėmę būsi pabėgusi nuo savo gero piemens Jėzaus Kristaus, ak, grįžki tuojau pas jį per tikrą gailestį, ir jis ganys tave saldžiuose ramybės vaisiuose.

Evangelija parašytą šv. Mato. 25, 31-46.

Anuo metu tarė Jėzus savo mokytiniams: kuomet gi žmogaus Sūnus ateis savo didenybėje ir draug su juo visi jo angelai, tuomet jis atsisės savo didenybės krasėn Visos

tautos bus surinktos ties juo ir jis atskirs juos vienus nuo kitų, kaip piemuo atskiria avis nuo ožių. Avis jis pastatys savo dešinėje, ožius gi kairėje. Tuomet karalius tars tiems kurie, bus jo dešinėje: ateikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite jums nuo pasaulio įkūrimo prirengtą karalystę. Nes buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinote; buvau ištroškęs, ir jūs mane pagirdėte; buvau svečias, ir jūs mane priėmėte; buvau nuogas, ir jūs mane apdengėte; buvau ligonis, ir jūs mane aplankėte; buvau kalėjime, ir jūs atėjote pas mane. Tuomet teisieji jam atsakys ir tars: Viešpatie, kuomet mes matėme tave alkaną; kuomet valgydinome ir trokštantį girdėme tave? Kuomet mes tave matėme svečią ir tave priėmėm; arba nuogą, ir tave apdengėm? Arba kuomet mes tave matėme ligonį arba kalėjime, ir atėjome pas tave? Ir atsakydamas karalius jiems tars: iš tikrųjų, sakau jums, kiek kartų jūs tai padarėte vienam iš šitų mano mažiausių brolių, man padarėte. Tuomet jis sakys ir tiems, kurie bus kairėje: eikite šalin nuo manęs, prakeiktieji, į amžinąją ugnį, kuri prirengta velniui ir jo angelams. Nes aš buvau išalkęs, ir jūs manęs nepavalgydinote; buvau ištroškęs, ir jūs manęs nepagirdėte; buvau svečias, ir jūs manęs nepriėmėte; — buvau nuogas, ir neapdengėte; buvau ligoniu ir kalėjime, ir jūs neaplankėte manęs. Tuomet ir jie jam atsakys, tardami: Viešpatie, kuomet mes tave matėme alkaną, ar trokštantį, ar svečią, ar nuogą ar ligonį, ar kalėjime ir tau netarnavome? Tuomet jis jiems atsakys, tardamas: iš

tikrųjų sakau jums: kiek kartų tai nepadarėte vienam iš šitų mažiausių, nė man nepadarėte. Ir eis šitie į amžinąją kančią; teisieji gi į amžinąjį gyvenimą.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Žiūrėk, kaip tavo išganymas priklauso pildymui gailestingųjų darbų. Žiūrėk, kaip didelė Jėzaus meilė beturčių ir kentančių žmonių; tartum jis pats stoja beturčio vieton ir ima tą, ką tu beturčiui arba kentančiam darai, tartum tu jam pačiam darytumei.

Dažnai atsimink Dievo teismą ir kiek tik gali, daryk artimo meilės darbus. Atitrauk sau nuo burnos gabalėlį duonos ir duok jį nušalusiam vaikui, arba badaujančiam besimokinančiam vaikinui. Tu duodi tą pačiam Jėzui.

Apmąstymas. Jėzus eina pasitiktų savo priešų ir vienu tuo žodžiu: „Aš tas esu", parodo jų silpnybę, nes negalėtų jo suimti, jei jis to pats nenorėtų. — Taip ir tavęs neužgaus nė koki nelaimė, jei Dievas to neprileis.

Bažnyčios malda. Atversk mus, mūsų išganymo Dieve, ir kad mums keturių dešimčių dienų pasninkas būtų mūsų sielai išganingas apšviesk mūsų protus dangišku mokslu. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Antradienis pirmoje Gavėnios savaitėje.
Skaitymas iš Izaijo pranašo. 55, 6-11.

Anuo metu tarė Izaijas pranašas, sakydamas: ieškokite Viešpaties, kol atrandamas, melskite, kol jis arti. Tepameta bedievis savo

kelią, ir nedoras vyras savo mintis ir tesugrįžta prie Viešpaties, ir pasigailės jo; ir prie mūsų Dievo, nes gausus yra atsileisti. Nes mano mintys, ne jūsų mintys; jūsų keliai, ne mano keliai, sako Viešpats. Nes kaip dangus aukštesnis už žemę, taip aukštesni mano keliai už jūsų kelius, ir mano mintys, už jūsų mintis: Ir kaip krinta lietus ir sniegas iš dangaus ir ten daugiau nebegrįžta, bet pagirdo žemę ir sudrėgina ją, ir vaisingą daro ją, ir duoda sėklą sėjėjui, ir duoną valgančiam, taip bus mano žodis, kurs išeis iš mano burnos: nesugrįž pas mane dykas, bet padarys, ką tiktai norėsiu, ir seksis jam visame, kur tik jį siųsiu, sako Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. 1, „Ieškok Viešpaties, koliai atrandamas“, anot šv. Bernardo. Ieškok Jo tam tikru savo gyvenimo laiku; mirtimi užsidaro durys; ieškok Jo tikru būdu, su karštu troškimu ir su ištverme; ieškok Jo ten, kur jis atrandamas, katalikų bažnyčios moksle ir Švenčiausiame Altoriaus Sakramente. 2, Klausyk Dievo žodžio, bet klausyk tiesiai; jis ne tuščias grįž pas Dievą, jis tau atneš palaimą arba prakeikimą: palaimą, jei tu jo klausysi ir sunaudosi; prakeikimą, jei tu tyčiom jo neklausysi, arba klausydamas atmesi.

Evangelija parašyta šv. Mato. 21, 10—17.

Anuo metu įėjus Jėzui į Jėrozolimą, sujudo visas miestas ir sakė: kas yra šitasai? Minios gi sakė: tai Jėzus, pranašas iš Nazarėto. Jėzus įėjo į Dievo bažnyčią ir išva-

rinėjo visus parduodančius ir perkančius bažnyčioje ir pargriovė pinigų maininikų stalus ir karvelių pardavėjų kėdes. Ir jis jiems sakė: parašyta: mano namai vadinsis maldos namai, jūs gi padarėte juos galvažudžių uola. Tuomet prie jo prisiartino akli ir raiši bažnyčioje, ir jis juos išgydė. Vyriausieji gi kunigai ir Rašto žinovai, matydami stebuklus, kuriuos jis buvo padaręs, ir vaikus, šaukiančius bažnyčioje, ir sakančius: Osanna Dovido Sūnui, užsidegė pykčiu ir jam tarė: ar girdi, ką jie sako? Jėzus jiems tarė: taip. Ar niekuomet neskaitėte: iš kūdikių ir žindančių burnos prirengei tobulą gyrių? Ir juos, palikęs, jis išėjo laukan iš miesto į Betaniją ir tenai pasiliko.

Ko mokina mus Jėzus tuom valymu bažnyčios?

Kaip šventa reikia mums laikyti bažnyčia, kaipo maldos vietą, ypatingai katalikų bažnyčia, kaipo vieta sakramentalės Kristaus būvainės, jei jau Jėzus šventame užsidegime valo net priaugį žydų bažnyčios; 2) kad mums reikia savo sielą nuvalyti marinimu, pirma negu mes žengsim bažnyčion į šven timą; 3) kad, anot šventųjų tėvų mokslo, bažnyčia, t. y. žmonės ir kiekviena žmogaus siela, kaip Jėrozolimos bažnyčia išnaudojimu ir apgavimu gali būti subiaurinta nuodėme ir visokios rūšies nedorybe. ir kad Jėzus atėjo mūsų nuo to nuvalyti. Išgink su Dievo pagalba be pasigailėjimo visa, kas tavo širdį biaurina: nuodėmę, pageidimą sugedusius palinkimus, įpročius, saugo-

kis nedoros progos nusidėti ir t. t., kad Dievas į tave ateitų, o tujai su gryna vaiko širdimi jį garbintumei ir šlovintumei.

Apmąstymas. Juda pabučiavimu išdavė Jėzų. — Ar tu niekuomet nepatraukei kitų nuodėmėn veidmainingai? Ar pagyrimu tu niekuomet, apsivilkęs prietelyste, neįgrūdai kitų pražūtin?

Bažnyčios malda. Žvilgterėk, Viešpatie, į savo žmones ir suteik, idant tuomet, kada kūnas pasninku varginamas, mūsų protas spindėtų Tavęs troškimu. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Metų bertainio trečiadienis pirmoj Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Trečiosios Karalių knygos. 19, 3—8. Anuo metu nuėjo Elijas į Judo Bersabėją ir tenai paliko savo tarną, pats gi ėjo tyrumon vienos dienos žygio. O atėjęs ir sėdėdamąs po vienu kadugiu, prašė sau mirties ir tarė: gana man, Viešpatie! atimk mano gyvybę, nes aš ne geresnis už savo tėvus. Po to jis atsigulė ir užmigo po kadugiu, o štai Viešpaties angelas prisilietė jo ir jam tarė: kelkis ir valgyk. Jis pažvelgė, o štai prie jo galvos buvo duonos paplotis ir indas vandens; taip jis valgė ir gėrė ir vėl užmigo. O Viešpaties angelas sugrįžo antrą kartą ir prisilietė jo ir jam tarė: kelkis, valgyk, nes tau lieka dar tolimas kelias. O jis atsikėlęs valgė ir gėrė ir ėjo tuo maistu pastiprintas 40 dienų ir 40 nakčių iki Dievo kalnui Horebui.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Elijas buvo karalienės Izabelės vejamas užtat, kad liepė nužudyti Baalio dievaičio kunigus, ir štai atsitiko, kas augščiau buvo papasakota. Anot šventųjų tėvų, kadugys reiškia Jėzaus Kristaus kryžių, kurio ūksmėje visi kentantys ramybę randa, o valgis, kuriuo Elijas buvo pastiprintas, reiškia švenčiausiąjį Altoriaus Sakramentą, kurs mūsų sielas stiprina kelyje į Horebo kalną, į amžinąją laimę. „Kelkis ir valgyk, nes tau lieka dar tolimas kelias". „Ak, krikščionio siela, dažnai priiminėk Švenčiausiąjį Altoriaus Sakramentą, kad tu drąsiai galėtumei keliauti į dangų, nes tu tikrai dar toli esi nuo jo.

Evangelija parašyta šv. Mato. 12, 38—50.

Anuo metu kalbėjo Jėzui kai kurie Rašto žinovai ir pariziejai ir jam sakė: Mokytojau, mes norime matyti iš tavęs ženklo. Jis jiems atsakydamas tarė: pikta ir svetimoteriaujanti karta reikalauja ženklo, ir jai nebus duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. Nes kaip Jona buvo tris dienas ir tris naktis bangžuvės pilve, taip žmogaus Sūnus bus tris dienas ir tris naktis žemės širdyje. Ninivos žmonės kelsis teisme su šita karta ir ją smerks, nes jie darė atgailą Jonui sakant pamokslus, ir štai čia daugiau kaip Jona. Pietų karalienė kelsis teisme su šita karta ir ją pasmerks, nes ji ėjo nuo žemės pakraščių klausyti Saliamono išminties, ir štai čia daugiau, kaip Saliamonas. Kuomet nešvarioji dvasia išeina iš žmo-

gaus, ir vaikščioja sausomis vietomis ieškodama atilsio, ir neranda. Tuomet ji sako: grįšiu į savo namus, iš kur išėjau. Ir atėjus randa juos tuščius, iššluotus ir papuoštus. Tuomet ji eina, pasiima su savim septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos tenai gyvena; ir paskesnieji to žmogaus dalykai darosi blogesni už pirmuosius. Taip bus ir šitai nedoriausiai kartai. Dar jam tebekalbant minioms, štai jo motina ir broliai stovėjo lauke ir ieškojo kalbėtis su juomi. Kažin kas jam tarė: štai tavo motina ir tavo broliai stovi lauke ir tavęs ieško. Jėzus, atsakydamas tam, kurs jam kalbėjo, tarė: kas mano motina ir kas mano broliai? Ir ištiesęs ranką į savo mokytinius, sakė: štai mano motina ir mano broliai. Nes kas daro valią mano Tėvo, esančio danguje, tas mano brolis, sesuo ir motina.

Ko mokina mus šitoji Evangelija?

1. Visi Jėzaus stebuklai buvo pastiprinti ir užtvirtinti tuom dideliu Jo prisikėlimo stebuklu, kurs Jonoj turėjo savo paveikslą. Jau vien iš bažnyčios gyvavimo gali nujėgti, kad Kristus prisikėlė; bėda tau, jei tu netiki! 2 Niniviečiai atsivertė Jonos pamoklais. Bėda tau, jei tu, tiek malonių gavęs, neatsiverti arba po savo atsivertimui vėl į senus ir dar piktesnius nusidėjimus krinti! 3. Jei tu tiki, ir vykini, ką tu tiki, — dangiškojo Tėvo valią darai, tada tu būsi Jėzaus brolis, sesuo; motina, gi — kada tu Jį savo širdin priimsi, o Jis tavyje užgims. Kas per garbė mums nusidėjėliams!

Apmąstymas. Jėzų suriša ir pas Anną veda. — Kas per meilė! Ant jo ryšiai, kuriais aš turėčiau būti surištas. Kaip Jis man nemylėti!

Bažnyčios malda. Mūsų maldų, meldžiame tavęs, *Viešpatie*, maloniai išklausyk, ir globodamas mus nuo visa ko mums priešingo, ištiesk savo Didenybės dešinę. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Ketvirtadienis pirmojoj Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Ezekijėlio pranašo. 18, 1—9. Anuo metu įvyko Viešpaties kalba į mane tarianti: kas tai yra, kad tarp savęs verčiate palyginimą į šį priežodį Izraelio žemėje, sakydami: mūsų tėvai suvalgė žalią vynuogę, o vaikų dantys atšipo? Kaip aš gyvas, sako Viešpats Dievas, nebus daugiau tarp jūsų tas palyginimas priežodžiu Izraelyje. Štai, visos gyvybės mano: kaip tėvo gyvybė, taip ir sūnaus gyvybė mano; gyvybė, kuri nusidės, toji mirs. O vyras, jei bus teisingas ir darys tiesą ir teisybę, ant kalnų nevalgys, (dievaičių aukų) ir savo akių nekels prie Izraelio namų stabų, ir savo artimo pačios nelies, ir prie moteries, mėnesinėmis sergančios, nesiartins, ir žmogaus neves į nuliūdimą, užstatą kaltininkui sugrąžins, varu nieko neims, savo duonos duos alkstančiam, ir nuogą rūbais apdengs, palūkanoms neskolins ir daugiau nepaims, nuo nedorybės nukreips savo ranką, ir tikrą teismą darys tarp vyro ir vyro, mano įsakymais vaikščios ir mano teismus saugos, darydamas — tiesą

tas yra ir teisingas ir gyvendamas gyvens, tarė Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Žydai Dievo bausmių nenorėjo pripažinti bausmėmis užu savo nuodėmes ir skundėsi, kad Dievas baudžia juos už jų tėvų nuodėmes. Dievas aiškina jiems, kad jie baudžiami už savo pačių kaltes. Niekuomet neverks kaltybės ant kitų už Dievo bausmes. Mums gana savų nuodėmių, už kurias mes nusipelnėm Dievo teismą.

Evangelija parašyta šv. Mato. 15, 21—28.

Anuo metu nuėjo Jėzus į Tyro ir Sidono šalį. Ir štai moteriškė Kananietė, išėjusi iš anų ribų, šaukė, jam tardama: pasigailėk manęs, Viešpatie, Dovido sūnau! mano duktė skaudžiai velnio kankinama. Bet Jis jai neatsakė nė žodžio. Tai gi jo mokytiniai prisiartinę meldė jį sakydami: atleisk ją, nes šaukia paskui mus. Jis gi atsakydamas tarė: aš esu siųstas tik pas pražuvusias Izraelio namų avis. Bet ji atėjo ir pagarbino jį, sakydama: Viešpatie, padėk man. Jis atsakydamas tarė: negera imti vaikų duoną ir mesti šunims. Ji gi tarė: taip Viešpatie; bet ir šunyčiai ėda trupinius, kurie krinta nuo jų valdovų stalo. Tuomet Jėzus, atsakydamas jai tarė: o, moteriške tavo tikėjimas didelis; tebūna tau, kaip nori. Ir tą pačią valandą jos duktė pasveiko.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Ši gera motina, iš pradžių neišklausyta ir rimtai atstumta, ištvėrė maldoje su nepajudinamu užsitikėjimu. — Mokykis iš to, kokių privalumų

reikia tavo maldai, kad ji, kaip tu nori, būtų išklausyta; kaip galinga, nuolanki, tikėjimo pilna ir ištverminga malda! melskis, kaip šitoji moteris.

Apmąstymas. Vienas iš vyriausiojo kunigo tarnų suduoda Jėzui veidan, Jėzus gi ramiai atsako: Kada tu savo pyktį įveiksi? Mokykis to iš Jėzaus!

Bažnyčios malda. Pažvelk maloniai, meldžiame Tavęs, Viešpatie, į savo žmonių pamaldumą, idant kurie varginasi kūne susivaldydami sustiprėtų dvasioje per vaisius gerų darbų. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Metų bertainio penktadienis pirmojoj Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Ezekijėlio pranašo. 18, 20 28.

Tą sako Viešpats Diėvas: gyvybė, kuri nusidės, toji mirs; sūnus neneš tėvo nedorybės, ir tėvas neneš sūnaus nedorybės; teisingojo teisybė ant jo bus, ir bedievio nedorybė ant jo bus. Bet jei nedorėlis darys atgailą iš visų savo nuodėmių, kurias padarė, ir saugos visus mano įsakymus, ir darys teismą ir teisybę, gyvendamas gyvens ir nemirs. Visų jo nedorybių, kurias padarė, nebeatsiminsiu: savo teisybėje, kurią darė, gyvens. Ar gi tai mano noras, kad nedorėlis mirtų, sako Viešpats Dievas, argi ne labiau, kad atsiverstų nuo savo kelių ir gyventų? Bet jei nukreips save teisingas nuo savo teisybės ir darys nedorybę, eidamas visomis biaurybėmis, kurias papratęs yra daryti nedo-

rėlis, argi gyvens? visos jo teisybės, kurias darė, nebus atmintos: prasižengime, kuriuomi nusidėjo, ir savo nuodėmėje, kurią padarė, mirs. Ir tarėte: nelygus Viešpaties kelias. Užtat klausykit, Izraelio namai: ar gi mano kelias nelygus, o ar ne labiau jūsų keliai kreivi? Nes kai teisingas nukryps nuo savo teisybės ir padarys nedorybę, mirs joje; neteisybėje, kurią padarė, mirs. Ir kai nedorėlis atsivers nuo savo nedorybės, kurią padarė, ir darys teismą ir teisybę, jis savo gyvybę atgaivins. Nes dėdamos omėnin ir atsiversdamas nuo visų savo nedorybių, kurias padarė, gyvendamas gyvens ir nemirs, sako Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Sie pranašo žodžiai mokina: 1) kad nė vienas nusidėjėlis neprivalo pamesti vilties; jis ras atleidimą, jei tik tikrai sugrįš prie Dievo; 2) Teisingas tenedrįsta perdrąsus būti, nes viena sunki nuodėmė gali sunaikinti jo visus gerus darbus ir išduoti jį amžinoms Dievo bausmėms; 3) kad kiekvienas žmogus turi savo išganymo darbą dirbti su baime ir drebėjimu, jei jis nori būti išganytas.

Ką tu darai? Kaip tu be rūpesčio diena po dienos gyveni! Tu gal didžiuojies tuo ar kitu geru privalumu, o savo neteisybių nematai?

Evangelija parašyta šv. Jono. 5, 1-15.

Anuo metu bavo žydų šventė, ir Jėzus nuėjo į Jėruzalę. Jėruzalėj yra prie avių vartų tvenkinys, ebraiškai vadinamas Betsaida, turįs

penkis prieangius. Juose gulėjo didelė daugybė sergančių, aklų, raišų, džiūstančių, kurie laukė vandens sujudinimo. Nes Viešpaties angelas retkarčiais nužengdavo į tvenkinį ir vanduo pasijudindavo. Kas tik, vandeniui pajudėjus, pirmas įeidavo į tvenkinį, pasveikdavo, vis tiek, kokia liga sirgdavo. Buvo tenai vienas žmogus, kurs sirgo savo liga tris dešimtis aštuonerius metus. Pamatęs jį gulintį ir patyręs, kad jis serga jau daug laiko, Jėzus jį paklausė: ar nori būti sveikas? Ligonis jam atsakė: Viešpatie aš neturiu žmogaus, kurs vandeniui pajudėjus įkeltų mane į tvenkinį; kol aš pats nueinu, kitas įžengia pirm manęs Jėzus jam tarė: kelkis, imk savo guolį ir eik Tas žmogus tuojau pasveiko, pasiėmė savo guolį ir nuėjo. Buvo gi tą dieną subata. Todel žydai sakė pagydytajam: šiandien subata, tau nevalia neštis savo guolio. Jis jiems atsakė: tas, kurs mane išgydė, man tarė: imk savo guolį ir eik. Jie jį paklausė: kas yra tas žmogus, kurs tau tarė: imk savo guolį ir eik? Bet išgydytasai nežinojo, kas jis nes Jėzus buvo pasitraukęs iš tos vietos. Paskui Jėzus sutiko jį bažnyčioje ir jam tarė: štai tu pasveikai; jau nebenusidėk, kad tau neatsitiktų kas nors piktesnio. Tas žmogus nuėjo ir pasakė žydams kad tai buvo Jėzus, kurs jį pagydė.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Trijų dešimčių aštuonerių metų ligonis tai paveikslas užkietėjusio nusidėjėlio. Ak, nusidėjėli, gelbėk save, duokies gelbėti savo Dievui ir Išganytojui! — Maudyklė tai paveikslas malonės šventuose Sakramentuose, kurie valo gruo

dėmes; naudokis jais uoliai! — Išgijusio pasielgimas — paveikslas atsivertusio, kurs taipgi, kaip anas, turi be baimės išpažinti, kad jis jau Dievui priklauso ir užtat jo įsakymus ištikimai laikytų. — Jėzaus patarimas daugiau nebenusidėti, kad su juo kas piktesnio neatsitiktų, tai priparodymas, kad laikinos nelaimės dažnai tai nuodėmės pasekmė; užtatai jos visų pirma privalome saugotis, jei norime iš anų išsivaduoti; kad mums reikia taipogi ištverti ir dorybėje, kad su mumis kas blogesnio neatsitiktų, vadinas, jei mes nenorime visai sukietėję nuodėmėje mirti.

Apmąstymas. Jėzus drąsiai prisipažįsta prieš Kaipą Dievo Sūnumi esąs, nors ir žinodamas, kad užtatai taps mirtin pasmerktas. —Ar ir tu taip pat drąsiai kalbi, kai to reikalauja Dievo garbė, prašalinimas papiktinimų ir t. t., arba tyli bailiai?

Bažnyčios malda. Būki, Viešpatie, malonus savo žmonėms ir, kuriuos darai sau maldingus, atgaivink susimylęs maloninga pašalpa! Per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, tavo Sūnų. Amen.

Metų bertainio šeštadienis pirmojoj Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Pirmojo švento Povilo apaštalo laiško Tesalonikiečiams. 5, 14-23.

Broliai! Mes jus meldžiame, sudrauskite neraminuosius, paguoskite silnpaširdžius,.palaikykite silpnuosius, būkite visada kantrūs. Žiūrė-

kite, kad nė vienas neatsilygintų niekam piktu už piktą, bet stenkitės visuomet daryti, kas gera kitas kitam ir visiems. Visuomet džiaukitės. Nuolat melskitės. Dėkokite visuose atvėjuose; nes ta yra jums visiems Dievo valia Jėzuje Kristuje. Negesykite Dvasios. Neniekinkite pranašysčių. Visa gi ištirkite; kas yra gera, laikykite. Venkite visa, kas turi piktumo išvaizdą. Pats ramybės Dievas tepašventinie jus visais švilgsniais, kad jūsų dvasia, siela ir kūnas būtų išlaikyti visai nepeiktini mūsų Viešpaties, Jėzaus Kristaus, atėjimui.

Išaiškinimas ir pritakinimas. Ir vėl ragina šv. Povilas apaštalas prie artimo meilės ir kantrybės, prie maldos, prie dėkojimo, prie švento džiaugsmo. Liepia saugotis nuodėmių prieš Šventąją Dvasią, prieštarauti Dievo malonei. O kad tu ištikimai sektumei kiekvieną mažą malonę, kaip greitai gautumei didelių malonių ir taptumei tobulas!

Evangelija kaip rytoj.

Apmąstymas. Vyriausias kunigas plėšia savo drabužius ir kaltina Jėzų piktžodžiavime. Kaip Jam skaudus turėjo būti tas priekaištas! — Ar ir tu nėsi įžeidęs artimo širdies pergreitu ir piktu įtarimu? Melsk Jėzaus, kad Jis tau tą meilės stoką atleistų.

Bažnyčios malda. Prašome Tavęs, Viešpatie, pažvelk su pasigailėjimu į savo žmones ir savo rūstybės rykštes nuo jų maloningai nukreipk. Per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, tavo Sūnų. Amen.

Pamoka antrajam Gavėnios sekmadieniui.

Ragina mus šiandieną Bažnyčia prie atgailos iš atžvilgio į amžinąją grožybę, kurios keletą spindulių parodė Jėzus Tabore, ir todel meldžia šventųjų Mišių įžangoje „Atsimink, Viešpatie, savo pasigailėjimus ir savo gailestingumus, kurie nuo amžių yra, kad kartais neviešpatautų ant mūsų priešai, išvaduok mus, Izraelio Viešpatie, iš visų mūsų prispaudimų. Prie Tavęs, Viešpatie, pakėliau savo dūšią: Dievo mano, tavimi pasitikiu, užtat Tavęs neskausiu“ [1]). Garbė Dievui Tėvui...

Bažnyčios malda. Dieve, kurs matai, kaip mums jėgų trūksta viduje ir iš oro, saugok, kad nuo visų kliūčių būtumėm apsaugoti kūne ir nuo blogų minčių nuvalyti prote. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Skaitymas iš Pirmojo švento Povilo apaštalo laiško Tesalonikiečiams. 4, 1-7.

Broliai! Mes prašome jūs ir maldaujame Viešpatyje Jėzuje, taip elgtis, kaip išmokote iš mūsų, kaip jums reikia ir elgtis ir patikti Dievui, kad darytumėt daugiau pažangos. Nes jūs žinote, kokius įsakymus aš jums daviau Viešpaties Jėzaus vardu. Nes ta yra Dievo valia, kad jūs būtumėte šventi, kad susilaikytumėte nuo paleistuvystės, kad kiekvienas mokėtų laikyti savo indą šventume ir pagarboje, nepasiduodamas gąsliam geiduliui kaip pagonys, kurie nepažįsta Dievo, ir kad nė vienas ne-

[1]) Ps. 24.

skriaustų ir neapgaudinėtų savo brolio reikale; nes Viešpats yra visų tų dalykų keršytojas, taip kaip mes jau sakėme ir liudijome. Nes Dievas nepašaukė mūsų į susitepimą. bet į šventumą Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

Išaikinimas ir pritaikinimas. Šv. Povilas mokina mus, dievobaimingai elgtis, kaip jau iš jaunystės esam išmokyti, kūno ingeidžius kryžiuoti, pamesti visokį begėdiškumą miutyse, pageidimuose žodžiuose ir veiksmuose, visokį apgavimą reikaluose ir darbuose ir neapsistoti, bet iš tikrųjų siekti vis augštesnę tobulybę! Tegul tik mes visi gerai pagalvojam, kad tai Viešpaties valia, kurs mus pašaukė į šventumą, ir aštriai baus kiekvieną paleistuvystę ir neteisybę! Melskis karštai:

Suteik man, Dieve, kad aš nebūčiau, kaip **stabmeldys, kurs Tavęs** nepažįsta, kad neprisiriščiau prie žemiškų ir kūniškų geidulių, bet savo pašaukimu padoriai, skaisčiai ir šventai gyvenčiau ir savo krikščionio vardą gerais darbais papuoščiau. Amen.

Evangelija parašyta šv. Mato. 17, 1—9.

Anuo metu ėmė Jėzus Petrą, Jokūbą ir jo brolį Joną ir užsivedė juos nuošaliai ant augšto kalno. Tenai jis atsimainė jų akyvaizdoje: jo veidas žibėjo, kaip saulė, jo gi rūbai pasidarė balti, kaip sniegas. Ir štai, jiems pasirodė Mozė ir Elijas, kuriuodu kalbėjosi su juomi. Atsiliepdamas Petras, tarė Jėzui: Viešpatie, mums gera čia būti: jei nori, padarykime čia tris padangtes, vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijui.

Dar jam tebekalbant, štai, šviesus debesis apsiautė juos, ir štai balsas iš debesies pasigirdo: šitas mylimasai mano Sūnus, kuriame aš turiu sau daug paimėgimo: jo klausykite. Tai išgirdę mokytiniai parpuolė ant savo veido ir labai bijojo. Bet Jėzus priėjo jų prisilietė ir jiems tarė: kelkitės ir nebijokite. Pakėlę savo akis, jie nieko daugiau nebematė kaip tik vieną Jėzų. Nueinant jiems nuo kalno, Jėzus davė jiems įsakymą, tardamas: niekam nesakykite apie tą regėjimą, koliai žmogaus Sūnus atsikels iš numirusių.

Del ko Kristus (Taboro) kalne prieš mokytinius atsimainė?

1) Kad jiems paduotų akim matomą savo dieviškos pasiuntinybės įrodymą ir juos 2) per tatai apsaugotų nuo bet kurio abejojimo kai išvys jį neužilgo Kalvarijos kalne mirštantį; kad 3) juos ir su jais visus tikinčius iš atžvilgio į būsiančią garbę paragintų prie kantrybės kryžiuje ir kentėjime; 4) kad mus pamokytų, kaip tęviršč garbingas kelsis iš numirusių ir mūsų kūnai [1]).

Del ko Kristus tik tris mokinius su savimi pasiėmė?

Kad jie iš visų dvylikos buvo ištvermingiausi ir kad jiems dar vėl reikėjo būti liūdininkais jo mirties baimės Alyvų daržely je, kad jie paskui nenusimintų, bet žinotų žmogystėje esant paslėptą dievystę.

---

[1]) 1 Kor. 15, 52.

Kam prie to pasirodė Mozė ir Elijas?

Kad visas senasai Įstatymas pranašavo apie Mesijos atėjimą ir gyvenimą. Pasirodė Mozė, kurs reiškia Įstatymą, ir Elijas, kurs reiškia Pranašus, liudyti, kad apie Jėzų ir Įstatymai ir Pranašai kalbėję, kad uź tatai Jisai, o ne kitas kas, yra pasaulio Atpirkėjas?

Kam Petras norėjo tris padangtes kalne pasidaryti?

Del to, kad perdidelis džiaugsmas buvo atėmęs jam ramų samprotavimą, taip kad jis nebežinojo, ką bekalbąs ir užmiršo, kad žmogus tik per didelį vargą gali patekti dangaus garbėn, ir užtat greičiau reikia melsti ištvermės kovoje su pasaulio pagundomis, kaip išaugštinimo. — Ir jei lašelis dangiškųjų gerybių taip šv. Petrą perėmė, Viešpatie mano! Koki tai yra tavo rūmų gausybė, kurioje savo išrinktuosius džiaugsmo upėmis girdysi? [1])

Iš ko buvo ir ką reiškia tas balsas: „šitas mylimasai mano Sūnus: jo klausykite“?

Iš dangaus Tėvo, kurs tuomi parodė, kad Jėzus yra jo tikras Sūnus, jo pasiuntinys į žmones, prie kurio visi turi kreiptis, jo laikytis, jo mokslą ir įsakymus priimti ir sekti, jei nori jam patikti ir išganytais tapti.

---

[1]) Ps. 35, 9.

Kam Kristus užgynė mokiniams apreikšti jo atsimainymą pirm prisikėlimo?

1) Kad dar laikas apreikšti jo garbei nebuvo atėjęs; 2) kad kiti mokytiniai ir visi Kristaus pasekėjai užgirdę apie šį atsitikimą tik po jo mirčiai ir atsikėlimui tuo tvirčiau tikėtų į jį; 3) mums pamokyti, kad Dievo apreiškimas ne savo nuomone remiasi, bet tikėjimu į Dievo pasiuntinių liudijimą.

U ž d u o t i s. Gana dažnai minėk dangaus džiaugsmus, kad tuo lengviau išsivaduotumei iš šio pasaulio ir didintumei savyje šventą pasilgimą regėti Dievą.

M a l d a. Ak Jėzau! Tu visų tautų mokytojau, kurs į Taboro kalną prie stebuklingo atsimainymo tris savo mylimiausius mokinius pasiėmei ir leidai jiems išvysti, savo dangiškosios garbės kibirkštėlę, meldžiam Tavęs giliausiame nusižeminime, teikis duoti mums malonę, kad šios didžios paslapties apmąstymas būtų mums naudingas ir prisidėtų prie mūsų išganymo. Apšviesk mūsų tamsų protą, idant jis išvystų, kad niekas nepaliks dalininku amžinosios garbės, kas nežengs į Taboro kalną pamaldumą, šventumą. Suteik mūsų silpnai valiai stiprybės, kad jinai del dangaus karalystės ir Tavo meilės nė nuo vieno ir sunkiausio darbo neatsisakytų, bet per vargus, kryžių ir skausmus linksmai ir ramiai žengtų į amžinuosius rūmus. Amen.

Patrauk mus, Jėzau, per apmąstymą dangiškų džiaugsmų prie savęs, kad mes dvasios

kovoje nebūtumėm, nugalimi bet su Tavo malone įveiktumėm visas pagundas ir nevystantį nugalėjimo vainiką pasiektumėm. Amen.

Apmąstymas. Per naktį kenčia Jėzus neapsakomą išjuoką ir didžias kančias. O tu nieko nenori pakęsti, kas pasitaiko pakentėti nuo savo artimo?

Pirmadienis antrojoj Gavėnios savaitėj.

Skaitymas iš Danielio pranašo. 9, 15—19.

Anuo metu meldė Danielius Viešpatį ir sakė: Viešpatie, Dieve mūsų, kurs tvirta ranka išvedei savo tautą iš Aigipto žemės ir iš tos dienos parengei sau vardą, nusidėjome, nedorybių pridarėme, Viešpatie, prieš visą tavo teisybę. Tenukreipta bus, meldžiu, tavo rūstybė ir tavo pyktis nuo tavo Jėruzalės miesto ir nuo tavo švento kalno. Nes del mūsų nusidėjimų ir mūsų tėvų nedorybių Jėrozolima ir tavo tauta pasidarė išjuoka visai mūsų apylinkei. Dabar užtat išklausyk, Dieve mūsų, savo tarno maldos ir jo prašymų ir parodyk savo veidą ant savo apleistos šventyklos del savęs paties. Palenk, Dieve mūsų, savo ausį ir klausyk, atverk savo akis ir matyk mūsų išnaikinimą ir miestą, ant kurio šauktas tavo vardas, nes ne del savo teisybių tiesiam maldavimus prieš tavo veidą, bet del daugelio tavo pasigailėjimų. Išklausyk, Viešpatie, pasigailėk, Viešpatie, pažvelk ir daryk, nesivėlink

dėliai savęs paties, Dieve mano, nes tavo vardas yra šauktas ant miesto ir ant tavo tautos, Viešpatie, Dieve mūsų.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Joakimo Karaliaus žydai viešpatavimo laike baudžiami už savo nedorybes, buvo išvesti Babiliono vergijon, Jėrozolima gi ir bažnyčia tapo sugriautos. Septynias dešimtis metų žydai turėjo kęsti šią aštrią vergiją. Sutrumpinti tam laikui pranašas Danielius karštai meldžia Dievą; bet apart to ir mus mokina, kaip reikia ir mums melsti Dievą reikale ir varge, o ypatingai kaip vargstame nuodėmių ir šėtono vergijoje

Evangelija parašyta šv. Jono. 6, 21—29.

Anuo metu tarė Jėzus žydams: aš einu sau, jūs gi ieškokite manęs ir mirkite savo nuodėmėse. Kur aš einu, jūs negalite prieiti. Tuomet žydai tarė: juk jis nenusižudys savęs nes pasakė: kur aš einu, jūs negalite prieiti? Jis jiems atsakė: jūs esate iš žemybės, aš esu iš augštybės. Jūs esate iš šio pasaulio, aš nėsu iš šio pasaulio. Todel aš jums pasakau, kad jūs mirsite savo nuodėmėse, jei netikėsite, kad tai aš esu? Tuomet jie jį paklausė: kas gi tu esi? Jėzus jiems tarė: kam čia aš jums ir bekalbėsiu? Daug aš turėčiau apie jus sakyti ir teisti, bet tas, kurs yra mane siuntęs, tiesakalbis; ir aš kalbu pasauliui tai ką esu iš jo girdėjęs. Jie nesuprato, kad jis jiems kalbėjo apie savo Tėvą, Dievą. Tai Jėzus jiems tarė: kuomet jūs augštyn pakelsite žmogaus Sūnų, tuomet pažinsite,

kad tai aš esu ir kad pats iš savęs aš nieko nedarau, bet taip kalbu, kaip pamokino mane Tėvas, kursai mane siuntė. Jis nepaliko manęs vieno; nes aš visuomet tai darau, kas jam patinka.

Išaiškinimas ir pritaikinimas.

Tuomi Jėzus atšiai parodė žydams, kad jis esąs jų Mesijas ir tikras Dievas, nes pavadino save pradžia, iš kurios viskas yra, ir Dievą laiko savo Tėvu, gi savo mokslą savo Tėvo mokslu. Bet jie nenorėjo to suprasti. — Vargas mums, jei mes Jėzaus nenorim pažinti! Ak, Jėzau, suteik gi mums gyvo tikėjimo malonę!

Apmąstymas. Teismo taryboje Jėzus pasmerktas nukryžiuoti. — Ar tu niekuomet nedalyvavai sumanymuose, kuriuos kala piktieji, nekaltųjų pražūčiai?

Bažnyčios malda. Mes meldžiame Tave, Visagalis Dieve, suteik, kad tavo žmonės, kurie, marindami kūną, susilaiko valgyme ir gerbia teisybę, gavėtų nuo nuodėmių. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen

Antradienis antrojoj Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Trečiosios Karalių knygos 17, 8—16.

Anuo metu tarė Viešpats Elijai, sakydamas kelkis ir eik į Sidoniečių Sareptą ir pasilik tenai,

nes aš įsakiau vienai moteriškei našlei maitinti tave. Jis kėlėsi ir nuėjo Sarepton. O atėjęs prie miesto vartų, jis pamatė moteriškę našlę, renkančią malkas, pašaukė ją ir jai tarė: duok man truputį vandens atsigerti. Kuomet gi ji ėjo vandens atnešti, jis sušuko: atnešk man, meldžiamoji, ir duonos kąsnelį savo rankoje. Ji atsakė: kaip Viešpats tavo Dievas gyvas, aš neturiu duonos, o tik miltų kibire, kiek sauja galima pasemti, ir truputį aliejaus puodelyje; štai renkuos šiek tiek malkų, kad sugrįžus prirengčiau sau ir savo sūnui valgyti, ir kad paskui mirtumėva. Elijas jai tarė: nebijok, bet eik ir daryk, kaip sakei; tačiau iš to trupučio miltų pirma padaryk man mažą paplotį ir atnešk man; sau gi ir savo sūnui padarysi paskui. O Viešpats, Izraelio Dievas, štai ką sako: miltų kibire nepristings ir aliejaus puodelyje nebus mažiau iki tai dienai, kurioje Viešpats duos lietaus ant žemės paviršiaus. Ji nuėjo ir padarė, kaip Elijas buvo sakęs; ir valgė jis, ir ji, ir jos namai; ir nuo anos dienos miltų puode nepritrūko ir aliejaus ąsotyje nepasidarė mažiau, kaip Viešpats Elijai buvo sakęs.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Sis skaitymas mokina, kaip Dievui patinka išmaldos, ir koki seka jomis palaima. „Duot išmaldą“, sako šv. Chrizostomas: „tai pelningiausias mokslas“. Rodžiai užtat duok išmaldą sulig savo išgalėjimo.

Evangelija parašyta šv. Mato. 23, 1—12.

Anuo metu kalbėjo Jėzus minioms ir savo mokytiniams, tardamas: Rašto žinovai ir pari

siejai atsisėdo ant Mozės kėdės. Taigi, visa ką tik jie jums sako, laikykite ir darykite, bet nesielkite taip, kaip jie elgiasi, nes jie sako ir nedaro. Nes jie riša sunkias ir nepakeliamas naštas ir deda žmonėms ant pečių, savo gi pirštu jie nenori jų pajudinti; visus savo darbus jie daro, kad būtų žmonių matomi; todel jie daro savo platesnius atsiminimo ženklus ir didina kutus. Jie mėgsta pirmas vietas pokyliuose ir pirmas kėdes sinagogose ir pasveikinimus prekyvietėje ir būti žmonių vadinami: rabbi. Jūs gi nesivadinkite rabbi, nes vienas jūsų mokytojas, visi kiti gi jūs broliai. Ir nė vieno nevadinkite ant žemės tėvu, nes vienas jūsų Tėvas, kurs yra danguje. Nesivadinkite mokytojais, nes jūsų mokytojas vienas Kristus. Kas iš jūsų didesnis, bus jūsų tarnas. Kas gi tave išaugština, bus pažemintas, ir kas save pažemina bus išaugštintas.

Išaiškinimas ir pritaikinimas 1) Jėzus mokina žydus užlaikyti ką jų kunigai juos mokina, nors jie patys to ir neužlaikytų. Katalikų kunigas skelbia evangeliją Kristaus vardu; pagerbk Jį jo pašaukimo dėliai ir pildyk jo mokslą, nors jo gyvenimas ir netartų su jo mokslu; 2) Jėzus sulaiko nuo išviršinio šventumo, nuo troškimo garbės, laipsnių, titulų ir pataria nuolankumą. „Visa, kas daroma, prapuola, jei nepagrįsta nuolankumu“, rašo šv. Grigalius [1]). Kiek prapuls tavo gyvenime?

[1]) Lib. mor. 8.

Apmąstymas. Jėzus tyli prieš Pilotą, kada meta ant jo apkaltinimą—O tu taip pyksti, kai tiesą tau sako akysna!

Bažnyčios malda. Meldžiame Tave, Viešpatie, ištobulink mumyse malonų švento nuolankumo jausmą, idant ką, tau padedant, pažinome veiktina, — tau šelpiant išpildytumėm. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Trečiadienis antroje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Esterės knygos. 13, 8-17.

Anuo metu meldėsi Mardochiejus į Viešpatį sakydamas: Viešpatie, Viešpatie, Visagalis Karaliau, Tavo valdžioje viskas randasi ir nėra kas galėtų priešintis tavo valiai, kuomet nuspręsi gelbėti Izraelį? Tu sutvėrei dangų ir žemę ir visa, ką dangus apima Visų Viešpats esi, ir nerasi nieko, kas tavo valiai priešintųs. Viską žinai, ir tą žinai,. kad ne iš puikumo ir paniekinimo arba kokio garbės troškimo dariau, kad nesilenkčiau be galo puikiam Amanui: (nes del Izraelio gerovės net jo kojų pėdas rodžiai pabučiuočiau) bet bijojau, kad savo Dievo garbės neperkelčiau ant žmogaus, ir nė vienam nesilenkčiau, išimant savo Dievą. O dabar, Viešpatie Karaliau, Abraomo Dieve, pasigailėk savo tautos, nes nori mus mūsų priešai išnaikinti ir Tavo paveldėjimą prapuldyti. Nepaniekink savo dalies, kurią sau išsivadavai iš Aigipto. Išklausyk mano maldos

ir būk malonus savo daliai ir savo mastui (savo žmonėms) ir paversk mūsų nuliūdimą džiaugsmu, kad gyvi garbintumėm Tavo, Viešpatie, vardą, ir neužčiaupk apie Tave giedančių lūpų, Viešpatie, Dieve mūsų.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Persų karaliaus Artakserkso mylimas dvariškis Amanas, pilnas puikumo, reikalavo sau dieviškos garbės. Mardochiejus nuolat tam priešinos. Perpykęs Amanas reikalavo mirties visų persų karalystės žydų, o Mardochiejui buvo jau ir kartuves prirengęs. Mardochiejus ėmė melsti Dievą kaip ir mums reikale ir prispaud.me melstis pridera, ir Dievas jį išklausė. Tada Amaną pakorė ant tų pačių kartuvių, kurios buvo Mardochiejui priruoštos, ir visi jo šaliuinkai tapo išnaikinti. Iš to mokykis, 1) kad yra tikra tiesa: „kas kitam duobę kasa, tas pats jon įkrinta;" 2) kaip Mardochiejus ieškojo globos pas Dievą, kai savo pareigą buvo išpildęs, taip ir tau reikia, jei nori, kad tavo malda būtų išklausyta, ištikimai laikyti Dievo įsakymų; 3) Dievas nepameta savųjų, jei jie pilnai Juo pasikliauja.

Evangelija parašyta šv. Mato. 20, 17-28.

Anuo metu eidamas į Jėrozolimą Jėzus pasiėmęs nuošaliai dvylika mokytinių jiems tarė: štai, mes einame į Jerozolimą; žmogaus sūnus bus išduotas vyriausiems kunigams ir krašto žinovams: jie pasmerks jį mirti, ir duos jį stabmeldžiams tyčiotis, plakti ir kalti prie kryžiaus; ir trečioje dienoje atsikels iš numirusių. Tuomet prie jo prisiartino Zebediejaus sūnų motina

draug su savo sūnumis ir parpuolė kažin ko iš jo melsdama. Jis jai tarė: ko nori? Ji jam sako: tark, kad šituodu mano sūnu tavo karalystėje sėdėtų vienas tavo dešinėje kitas tavo kairėje. Atsakydamas Jėzus tarė: nežinote, ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią aš gersiu? Jie sako: galime. Jis jiem tarė: mano taurę, tiesa, jūs gersite, bet sėdėti gi mano dešinėje, ar mano kairėje ne mano dalykas jums duoti. Išgirdę dešimtis (apaštalų) užsidegė pykčiu prieš du broliu. Jėzus gi pasivadino juos ir tarė: jūs žinote, kad paponų kunigaikščiai viešpatauja ant jųjų, ir kurie didesni, turi ant jų valdžią. Netaip bus tarp jūsų; bet kas tik tarp jūsų nori būti vyresniu tebūna jūsų tarnas, ir kas tarp jūsų nori būti pirmas, bus jūsų vergas; taip pat kaip žmogaus sūnus atėjo, ne kad jam tarnautų, bet kad jis pats tarnautų ir atiduotų savo gyvybę kaip atvadavimą už daugelį.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Jėzus praneša apie savo kančią ir atsako Jokūbo ir Jono motinai į jos prašymą, paeinantį iš klaidingos nuomonės apie jo žemiškąją karalystę, kad pasižymėjimu ir viešpatavimu jo karalystėje nuolankumas, tarnavimas ir pasiaukojimas užu pavestuosius sau žmones, kaip kad ir jis pats gers taurę užu žmonių išganymą.—Užtat ir tu, krikščioni, jei nori Dievo karalystėje žibėti, būk nuolankus, kentėk kantriai; verčiau viską nukęsk del Viešpaties, negu nusidėk; kentėjimo kryžiaus kelias, karališkas kelias Dievo karalystėn. Pakęsti, kentėti melsti, tylėti,—štai ta kaina, kuria sau dangų įsigysi.

Apmąstymas. Jėzus pas Erodą kaipo koks pamišėlis išjuoktas. — Koki tau pagnoda, kai ir tave sutinka koks paniekinimas!

Bažnyčios malda. Žvilgterėk maloniai, visagalis Dieve į savo žmones ir tiems, kuriems įsakai susilaikyti nuo mėsiškų valgių, suteik, kad ir kenksmingas nedorybes pamestų. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Ketvirtadienis antrojoje Gavenios savaitėje.

Skaitymas iš Jėremijo pranašo. 17, 5-10.

Taip sako Viešpats: prakeiktas žmogus, kurs pasitiki žmogumi ir kūną laiko už savo ranką, ir jo širdis atsitraukia nuo Viešpaties, nes bus kaip krūmokšliai dykumoje ir nematys ateinant gerovės, bet gyvens išdžiūvime dykumoje ir negyvenamoje druskos žemėje. Palaimintas vyras, kurs pasitiki Dievu, ir Viepats bus jo užsitikėjimas. Ir bus kaipo medis, kurį prie vandenų persodina, kurs drėgnumon leidžia savo šaknis ir nebijo, kad ateis vasara. Ir jo lapas bus žalias ir laike sausumos bus be rūpesčio ir nenustos davęs vaisių. Visų širdis vylinga ir neištiriama: kas ją pažins? Aš Viešpats tyrinėjąs širdį ir bandąs inkstus, kurs duodu kiekvienam žiūrėdamas jo kelio ir jo išmislų vaisiaus, sako Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Dievo vardan pataria tau pranašas nepasitikėti žmogumi, nes: 1) žmonių širdys nedoros, silpnos,

liaunos ir neužsitikėtinos; 2) nes per tat tu Dievą užgausi ir Jį paniekinsi. Užtatai Dievas tavo pasitikėjimą žmonėmis baus tuomi, kad jo nepalaima ant visų tavo darbų kris ir, tavo pasitikėjimas silpnais žmonėmis galų gale į gėdą tau pavirs.

Evangelija parašyta šv. Luko. 16, 19-31.

Anuo metu kalbėjo Jėzus į pariziejus: buvo vienas turtingas žmogus, kurs vilkėdavo purpūra ir ploniausia drobe ir kasdien kėlė puotas. Buvo taipogi vienas elgeta, vardu Lozorius, kurs gulėjo pas ano duris, vočių pilnas, ir geidė pasisotinti krintančiais nuo turtuolio stalo trupiniais bet niekas jam jų neduodavo, Šunes ateidavo ir laižydavo jo votis. Atsitiko, kad elgėta mirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Mirė taipogi ir turtingasai, bet buvo palaidotas pragare; būdamas kančiose, jis pakėlė savo akis ir pamatė iš tolo Abraomą ir jo prieglostyje Lozorių. Tuomet jis sušuko: tėve Abraome, pasigailėk manęs ir siųsk Lozorių, kad vandens lašu suvilgytų mano liežuvį, nes kenčiu kančias šitoje liepsnoje. Abraomas jam atsakė: sūnau, atsimink, kad tu gavai gerybių savo gyvenime, tuo tarpu kad Lozorius turėjo nelaimių; dabar jis turi paguodas, tu gi kankinamas. Bo viso to tarp mūsų ir jūsų padaryta pastovi didelė gelmė, taip kad tie, kurie norėtų negali iš čia nueiti pas jus, nė iš ten čion ateiti. Jis tarė: tai meldžiu tave, tėve, nusiųsti jį į mano tėvo namus, nes turiu penkis brolius, — juos jis teperspėja, kad ir jie

neateitų į šitą kančių vietą. Abraomas jam atsakė: jie turi Mozę ir pranašus: teklauso jų. Anas gi sakė: ne tėve Abraome, bet, jei kas iš mirusiųjų ateitų pas juos, jie darys atgailą. Jis tačiau jam tarė jei jie neklauso Mozės ir pranašų, jie netikės, jei ir iš numirusių kas atsikeltų.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Turtingasai tai paveikslas tų, kurie netikusiai suvartoja savo žemiškąsias gerybes elgeta — paveikslas beturčių, prispaustų, bet dorų. Štai nevienodumas: kaip baisus galas aniems, kaip linksmas šitiems! Užtat jūs neturtingieji, kęskite kantriai, veizėkit į vainiką: jis vertas bet kurio kentėjimo! Jūs turtingieji, žiūrėkit į kančias, kurios jūsų laukia, jei jūs paniekinsit beturčius ir savo gerybes blogan suvartosit. Išvyskit pragaro kančias! Lėbautoją vargina jo paties kankinės, veizėjimas į beturčių laimę, žemiškojo gyvenimo atsiminimas, kankina jį jam stoka kokios nors vilties išsivaduoti arba sumažinti savo kančias. Turtingo lėbautojo broliai—tai anie išjuokos, netikiai, užkietėjusieji nedorybėje, kurie tikėt nenori, nors jie turi ne tik Mozę ir pranašus, bet ir Kristų, patį Dievo Sūnų, t. y. Jo mokslą. — Ar ir tu nėsi dažnai panašus į to turtingo žmogaus brolį? Būk tvirtas tikėjime ir elkis kaip tikėjimas mokina, koliai dar ne vėlu!

Apmąstymas. Žmonės Jėzaus vietoj reikalauja išleisti Barabą. — Tu biauries tuomi; bet ar tu nedarai panašiai, kada seki verčiau savo palinkimu, kaip Dievo įsakymu?

Bažnyčios malda. Meldžiame Tavęs, Viešpatie, suteik savo malonės pagalbos, kad priderančiai atsidavę pasninkame ir maldoms, pasiliuosuotumėm iš sielos ir kūno priešų. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, Amen.

Penktadienis antrojoj Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Pirmosios Mozės knygos. 37, 6-22.

Anuo metu tarė Juozapas savo broliams, paklausykite mano sapno, kurį sapnavau: man rodėsi, kad mes rišame lauke pėdus, ir mano pėdas tarsi atsikėlė ir stovėjo, o jūsų pėdai aplinkui stovėdami nusilenkė prieš mano pėdą. Jo broliai atsakė: bene būsi mūsų karalius? arba rasi mes būsime paduoti tavo valdžion? Tie tat sapnai ir šnekos dar labiau pakurstė pavydą ir neapykantą. Jis sapnavo dar kitą sapną, kurį apsakodamas broliams tarė: mačiau sapne lyg kad saulę ir mėnesį ir vienuoliką žvaigždžių nusilenkiant prieš mane. O kada tai papasakojo savo tėvui ir broliams, barė jį jo tėvas ir tarė: ką reiškia tas sapnas, kurį sapnavai? argi aš ir tavo motina ir tavo broliai nusilenksime prieš tave iki žemei? Taigi, jo broliai jam pavydėjo; o tėvas tylomis svarstė tą dalyką. Kada jo broliai, ganydami tėvo bandas, buvo prie Sikėmo, Izraėlis jam tarė: tavo broliai gano avis Sikėmo šalyje; eikš aš tave siųsiu pas juos. Jam atsakius: štai aš, tarė į jį: eik ir pažiūrėk, ar visa laiminga tavo broliams

ir galvijams, ir man pranešk, kas darosi. Išsiųstas iš Ebrono slėnio, jis nuėjo Sikėman. Tenai vienas vyras rado jį klaidžiojantį po lauką ir paklausė, ko ieškąs. O jis atsakė: ieškau savo brolių; pasakyk man, kame jie gano bandas? Ir vyras jam tarė: jie pasitraukė iš šitos vietos; girdėjau gi juos sakant· eikime į Dotainą. Juozapas tat nuėjo brolių ieškotų ir rado juos Dotaine. Jie pamatę jį iš tolo, pirma negu prie jų prisiartino, manė jį užmušti ir kalbėjosi tarp savęs: štai ateina sapnuotojas. Eikime, užmuškime jį ir įmeskime į seną šulinį, ir sakysime: laukinis žvėris jį prarijo, ir tuomet pasirodys, ką jam padės jo sapnai. O tai išgirdęs Rubenas stengėsi jį išliuosuoti iš jų rankų ir sakė: neužmuškite jo, ir neišliekime kraujo; bet įmeskite jį į šitą šulinį, kurs yra tyruose, ir užlaikykite savo rankas nesuteptas; tai gi kalbėjo norėdamas jį atimti iš jų rankų ir sugrąžinti tėvui.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Juozapas, mylimasai savo tėvo sūnus, tai paveikslas dieviškojo Išganytojaus, kuriam žydai netikėjo, ir kurs jų buvo nuskriaustas, ir mūsų, jo brolių skriaudžiamas. 2) Pavydas—vienas iš baisiausių nuodėmių, vedąs prie visokių nedorybių. „Pavydas — viso blogo šaknis,“ rašo šv. Ciprijonas: „šaltinis karų, sėkla prasikaltimų.“ Visi pageidimai prilygsta laukiniems žvėrims, kurie mus sudrasko. Iš to tas priežodis: „penėk savo pageidimus ir tu liuobsi alkanus vilkus.“ Tas labiausiai pritinka pavydui: 4) Dievo keliai gana dažnai stebuklingi. Dievas savuosius veda per pažeminimus į išaugštinimą.

Garbink Dievo Apveizdą, kai tave persekioja net tie, kas turėtų tave ginti.

Saugokis pavydo! Tėvai, žiūrėkite, kad ši nedorybė neįsiskverbtų į jūsų namus!

Kvosk save, ar tu niekuomet nepasielgei su Jėzumi, kaip Jokūbo sūnūs su savo broliu Juozapu?

Evangelija parašyta šv. Mato. 21, 33—46.

Anuo metu sakė Jėzus žydų minioms ir vyresniesiems kunigams tą prilyginimą: buvo žmogus šeimininkas, kurs įsiveisė vynuogyną, aptvėrė jį tvora, iškasė jame spaustuvą, pastatė bokštą, išnuomavo jį vynininkams ir iškeliavo į svetimą šalį. Atėjus vaisių metui, jis siuntė savo tarnus pas vynininkus atsiimtų jo vaisių. Bet vynininkai, nutvėrę jo tarnus, vieną primušė, kitą nužudė, kitą gi užmušė akmenimis. Jis vėl siuntė kitus tarnus, daugiau kaip buvo pirmųjų; ir tiems jie taip pat padarė. Galų gale jis siuntė pas juos savo sūnų, sakydamas: jie drovėsis mano sūnaus. Bet vynininkai, pamatę sūnų, kalbėjosi tarp savęs: tasai tėvainis; eikime, užmušime jį ir turėsime jo tėvainystę. Ir nutvėrę jie išmetę jį iš vynuogyno ir užmušę. Taigi, ką atėjęs vynuogyno viešpats padarys aniems vynininkams? Jie jam tarė: jis piktai nužudys piktuosius ir išnuomos savo vynuogyną kitiems vynininkams, kurie jau atiduos vaisių skirtu metu. Jėzus jiems tarė: ar jūs niekuomet neskaitėte Raštuose: tas akmuo, kurį statytojai atmetė, pasidarė kampiniu akmenimi; tai Viešpaties padaryta ir ste-

bėtina mūsų akyse? Todel aš sakau jums: kad Dievo karalystė bus iš jūsų atimta ir atiduota tautai, kuri duoda josios vaisius. Ir kas krinta ant to akmens, tas suduš; ir ant ko jis puola, tą sutreškins. Vyriausieji kunigai ir pariziejai, išgirdę jo prilyginimus, suprato, kad jis apie juos kalba. Ir ieškodami jo sulaikyti, bijojo minių, nes jos laikė jį pranašu.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šiame prilyginime pranašauja Jėzus savo mirtį del žydų vyresniųjų nekentimo taip aiškiai, kad jie suprato, jog prilyginimas taikomas į juos. Nes šeimynos tėvas tai Dievas, vynuogynas — žydų bažnyčia, tvora — Dievo globa, spaustuvas — Dievo įstatai, bokštas — viršininkų budrumas; vynininkai — vyresnieji karaliai; kunigai ir t. t. tarnai — pranašai, įvairiais laikais Dievo siųsti, o žydų užmušti. Del to tai Dievo Karalystė tapo iš jų atimta ir į stabmeldžius perkelta. Bet ir krikščionims pritinka tas palyginimas. Vynuogynas — bažnyčia; joje darbuotis savo išganymui — jie pašaukti. Vargas jiems, jei jie, vietoj megzti vaisius dorybės ir atgailos, prikryžiuotą Kristų vėl kryžiuoja savo nuodėmėmis!

Apmąstymas. Pilotas sako Jėzų esant: nekaltu, žydai gi reikalaują jo mirties. — Taip toli siekia aistros įsiutimas.

Bažnyčios malda. Meldžiame Tave, Visagalis Dieve, duok, kad šventam pasninkui mus valant, tikromis širdimis pasiektumėm ateinančias šventes. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Šeštadienis antroj Gavėnios savaitėje.

Skaitymasis iš Pirmosios Mozės knygos. 27, 6—40.

Anuo metu tarė Rebeka savo sūnui Jokūbui: girdėjau tavo tėvą kalbant su tavo broliu Ezavu ir jam sakant: atnešk man iš savo medžioklės ir padaryk man valgius, kad valgyčiau ir kad tave palaiminčiau Viešpaties akyvaizdoje, pirma negu numirsiu. Dabar tat, mano sūnau, paklausyk mano patarimų ir, nuėjęs pas kaimenę, atnešk man du geriausiu ožiuku, kad iš jų padaryčiau tavo tėvui valgius, kokius jis mėgsta valgyt. Kada tu juos įneši, ir jis pavalgys, tepalaimina tave, pirma negu numirs. Jokūbas jai atsakė: žinai, kad mano brolis Ezavas žmogus gauruotas, o aš plikas; jei mano tėvas mane pačiupinės ir pajus, bijausi, kad nemanytų, būk aš norėjęs iš jo pasityčioti, ir aš užtraukčiau ant savęs prakeikimą užuot palaiminimo. O motina jam tarė: tas prakeikimas, mano sūnau, tekrinta ant manęs; tik paklausyk mano balso ir nuėjęs atnešk, ką sakiau. Jis nuėjo, atnešė ir atidavė motinai. Ji pataisė valgius, kaip žinojo mėgstant jo tėvą; paskui apvilko Jokūbą geriausiais Ezavo rūbais, kuriuos turėjo pas save namie, ir ožiukų kailiais apvyniojo jo rankas ir apdengė kaklo nuogumą; ir padavė jam valgius ir duoną, kurią buvo iškepusi. Jis tai atnešęs tarė: mano tėve! Tasai gi atsakė: girdžiu. Kas tu esi, mano sūnau? Jokū-

bas tarė: aš tavo pirmgimis Ezavas; padariau, kaip man įsakei; kelkis, sėskis ir valgyk iš mano medžioklės, kad tavo dūšia mane palaimintų. Izaokas vėl tarė savo sūnui: kaip gi, mano sūnau, galėjai taip greitai rasti? Jis atsakė: Dievo valia buvo, kad man veikiai pasitaikytų, ko norėjau. Ir Izaokas tarė: eik čionai, kad prisiliesčiau prie tavęs, mano sūnau, ir įsirinkčiau, ar tu esi mano sūnus Ezavas, ar ne. Jis priėjo prie tėvo; o jį apčiupinėjęs Izaokas tarė: balsas, tiesa, yra Jokūbo balsas, bet rankos yra Ezavo rankos. Ir jis jo nepažino, nes gauruo tos rankos buvo jį padariusios panašiu į vyresnįjį. Laimindamas tat jį, tarė: tu esi mano sūnus Ezavas? Jis atsakė: aš esu. O Izaokas tarė: nešk, mano sūnau, valgius iš savo medžioklės, kad mano dūšia tave palaimintų. O kada paduotuosius suvalgė, davė jam taipogi vyno, kurio atsigėręs, jam tarė: prisiartink prie manęs ir pabučiuok mane, mano sūnau! Jis priėjo ir jį pabučiavo. Ir tuojau, kaip tik pajuto jo rūbų kvapą, jį laimindamas tarė: štai mano sūnaus kvapas, kaip kvapas pilno lauko, kurį Viešpats palaimino. Dievas tau teduoda iš dangaus rasos ir iš žemės riebumo javų ir vyno apstybę. Ir tau tetarnauja tautos ir tenusilenkia prieš tave giminės; būk savo brolių ponas ir tavo motinos sūnūs tepasilenkia prieš tave; kas tave keiktų, pats teesie prakeiktas; ir kas tave laimintų, teprisipildo palaiminimas. Vos tik Izaokas buvo pabaigęs savo žodžius, ir Jokūbui išėjus laukan, atėjo Ezavas ir atnešė tėvui išvirtus iš savo medžioklės valgius, saky-

damas: kelkis, mano tėve, ir valgyk iš tavo sūnaus medžioklės, kad tavo dūšia mane palaimintų. — Ir Izaokas jam tarė: kas gi tat, tu esi? Jis atsakė: aš tavo pirmgimis sūnus Ezavas. Izaokas nusigando didžiausiu išgąsčiu ir nustebęs labiau, negu tikėtina, tarė: tai kas gi yra anas, kurs jau pirma man atnešė iš to, ką buvo sumedžiojęs, ir aš valgiau iš viso, pirma negu tu atėjei? Ir aš jį laiminau, ir jis bus palaimintas. Ezavas, išgirdęs tėvo žodžius, suriko didžiu balsu ir labai nusiminęs sakė: palaimink taipogi ir mane, mano tėve! Jis tarė: tavo brolis atėjo apgaulingai ir paėmė tavo palaiminimą. O anas pridūrė: teisingai praminta jis vardu Jokūbas, nes štai jis antrą sykį mane apgavo; pirma jis atėmė mano pirmgimystę, o dabar vyliumi išgavo taipogi mano palaiminimą. Ir dar sakė tėvui: nejaugi pas tave nebeliko ir man palaiminimo? Izaokas atsakė: aš jį įstačiau tavo ponu ir jam pavergiau visus jo brolius; aš jį patvirtinau javais ir vynu; ir po to, mano sūnau, ką aš galėčiau dar tau padaryti? Ezavas jam tarė: argi tik vieną teturi, tėve, palaiminimą? maldauju palaiminti taipogi ir mane. Ir kad jis balsiai raudojo, sugraudentas Izaokas tarė: žemės riebume ir dangaus rasoje iš augštybių bus tavo palaiminimas.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Ko gali pasimokyti iš šio pilno paslapčių pasakojimo?

1) Kaip svarbus yra tėvų palaiminimas, ir kaip paniekinimas jų veda pražūtin; 2) kad negalima siekti gerų tikslų blogais pragumais,

Nes žiūrėk, kaip Rebeka ir Jokūbas už apgavimą paliko nubausti! Rebeka buvo dvidešimt metų atskirta nuo savo mylimojo sūnaus; Jokūbą aplankė sunkios kančios, kada buvo savo brolio Labano piktai apgautas ir kentėjo nuo savo paties sūnų pilną sopų vargą; 3) kad Dievas savo Apveizdoje visados b e g a l o t e i s i n g a s, bet kartu ir v i s a i l i n o s a s parinkime savo malonių, n e s i m a i n a n t i s savo amžinuose sprendimuose ir b e g a l o i š m i n t i n g a s savo įsakymuose. Jau nuo amžių Dievas paskyrė Jokūbui savo tėvo šventąjį paveldėjimą. Šitą jo nusprendimą neįstengė permainyti klaidos dalyvavusių tam reikale žmonių, juo labiau, kad jie kaip tik tapo Dievo rankoje įrankiu vykinti Jo amžinajam nusprendimui. „O nutikimai“, sušunka šv. Augustinas [1]) „nors jūs ant žemės vykstate, bet kartu ir iš dangaus, nors per žmones, bet draug iš Dievo sprendimo.“ 4) Ezavo lengvaprotybė ir jo, ir jo ainių likimas — visiems amžiaus pamokinantis pavyzdys, neniekinti Dievo malonių, kad jos nebūtų atimtos. „Veizėkite, kad nė vienas neatstotų nuo Dievo malonės... kad kas nebūtų niekintoju šventų dalykų, kaip Ezavas, kurs dėl vieno valgio pardavė savo pirmgimystės teises. Jūs juk žinote, kad ir paskiau, norėdamas paveldėti palaiminimą, buvo atmestas nes neberado vietos atgailai, nors su ašaromis ieškojo jos“. [2])

---

1) Žyd. 12, 15—17.

2) De civitate Dei, lib. 16, c. 17.

Evangelija parašyta šv. Luko 15, 11—32.

Anuo metu pasakė Jėzus pariziejams ir Rašto žinovams tą prilyginimą: vienas žmogus turėjo du sūnu. Jaunesnysis jųdviejų tarė tėvui: tėve, duok man lobio dalį, kuri man tenka. Jis padalino jiemdviem lobį. Po kelių dienų jaunesnysis sūnus visa surinkęs iškeliavo į tolimą šalį ir išaikvojo tenai savo lobį, gyvendamas išdykusiai. Jam visa išaikvojus, kilo anoje šalyje smarkus badas, ir jis pradėjo skursti. Taigi, jis nuėjo ir pristojo prie vieno anos šalies gyventojo; tas jį nusiuntė į savo ūkį kiaulių ganyti. Jis geidė pripildyti savo pilvą kiaulių ėdamomis žliauktėmis, bet niekas jam jų nedavė. Apsimąstęs pats sau vienas, jis tarė: kiek tai samdininkų mano tėvo namuose turi apsčiai duonos, aš gi čia badu stimpu! Kelsiuos, eisiu pas savo tėvą ir jam sakysiu: tėve, aš nusidėjau dangui ir tau; jau nebesu vertas vadintis tavo sūnumi; laikyk mane kaip vieną savo samdininkų. Taigi, jis kėlėsi ir grįžo pas savo tėvą. Bet jam dar toli tebėsant, jo tėvas pamatė jį ir buvo gailestingumo sujudintas; pribėgęs jis puolė jam ant kaklo ir jį pabučiavo. Sūnus jam tarė: tėve, nusidėjau dangui ir tau; jau nebesu vertas vadintis tavo sūnumi. Tačiau tėvas tarė savo tarnams: greitai atneškite gražiausius rūbus ir apvilkite jį; užmaukite jam žiedą ant rankos ir kurpes ant jo kojų; atveskite taipogi penėtą veršį ir papiaukite; valgysime ir puotausime nes šitas mano sūnus buvo miręs ir atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado. Taigi, jie pradėjo

puotauti. Vyresnysis jo sūnus buvo tuo tarpu lauke; pareidamas ir prie namų artindamosis išgirdo muziką ir šokius. Jis pasišaukė vieną tarną ir paklausė, kas jo tėvo namuose dedas? Tas jam pasakė: tai tavo brolis parėjo. Tavo tėvas papiovė puotai penėtą veršį, džiaugdamasis savo sūnaus sugrįžimu. Tuomet jis užsirūstino ir nenorėjo įeiti vidun. Taigi jo tėvas išėjęs pradėjo jį prašyti. Bet jis atsakydamas tarė savo tėvui: štai, tiek metų aš tau tarnauju ir niekuomet nenusižengiau tavo įsakymu', tačiau tu niekuomet man nedavei nė ožiuko, kad pasilinksminčiau su savo prieteliais; bet kaip tik parėjo šitas tavo sūnus, prarijęs savo lobį su kekšėmis, tu papiovei jam penėtą veršį. Tuomet tėvas tarė: sūnau , tu visuomet su manim, ir visa, kas mano, tai ir tavo. Reikėjo gi puotauti ir džiaugtis, nes šitas tavo brolis buvo miręs ir vėl atgijo, buvo prapuolęs ir vėl atsirado.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Tas prilyginimas parodo nusidėjėlio skurdą ir darytiną jam atgailą, kad gautų atleidimą, būtent: kad pažintų nuodėmes, gailėtųsi, pasižadėtų sugrįžti arba pasitaisyti, išpažintų ir atsiteistų. Toliau mokomės iš prilyginimo, kaip Dievas, pilnas meilės, nenuilstamai rūpinasi nusidėjėlio išganymu, ir kaip neapsakomai didis yra jo gailestingumas jam sugrįžtant. Ak nusidėjėli! taip Dievas ieško tavęs, taip meilingai jis tave priima, ar gi tu nekrisi su džiaugsmu į jo prieglobstį?.. Pamesk visa pikta, paniekink kvailių pajuoką ir lik vėl Dievo vaiku!

Apmąstymas. Jėzų plaka. — Taip, Jėzus skaudžiai daro atgailą savo kūne už žmonių užgintus džiaugsmus! Ir tu jiems pataikausi?

Bažnyčios malda. Suteik, Viešpatie, mūsų pasninkams išganingų pasekmių, kad pasiimtas marinimas kūno pereitų į mūsų dūšių sustiprėjimą. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Pamoka trečiajam Gavėnios sekmadieniui.

Bažnyčia ragina mus šiandieną valyti širdis nuo viso pikta, užtat nurodo mums tą Galingąjį, kurs per tiesą nugalėjo velnią ir šventųjų Mišių įžangoje draug su Psalmiečiu meldžia pagalbos: „Mano akys visuomet į Viešpatį, nes jis iškilpuos mano kojas. Pažvelk į mane ir pasigailėk manęs, nes aš esu vienas ir beturtis.“ [1]) „Prie tavęs, Viešpatie, pakėliau savo sielą: Dieve mano, tavimi pasitikiu, todel nebūsiu sugėdintas.“ [2]) Garbė Dievui Tėvui.

Bažnyčios malda. Meldžiame tavęs, Visagalis Dieve, į nusižeminusiųjų tavo žmonių troškimus ir mus apginti, ištiesk tat savo Didenybės dešinę. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

---

[1]) Ps. 24, 15, 16.

[2]) Ps. 24, 1.

Skaitymas iš šv. Povilo apaštalo laiško Eferiečiams. 5, 1—9.

Broliai! Būkite Dievo sekiotojai, kaip mylimiausieji vaikai ir elkitės meilėje, kaip ir Kristus mus mylėjo ir pats save davė už mus Dievui atnašą ir auką meiliam kvapui. Paleistuvystė ir bet koks susitepimas ar godulystė tenebūna nė minima jūsų tarpe, kaip pritinka šventiesiems; nei begėdystė, nei paikos šnekos nei juokavimai, kas nepritinka, bet velyk dėkojimas. Nes žinokite ir supraskite, kad nė vienas paleistuvis, ar suteptas, ar gobšas, juk tai yra stabmeldystė, tarnavimas, neturi Kristaus ir Dievo karalystėje tėvainystės. Niekam neduokite suvedžioti savęs tuščiais žodžiais, nes del tų dalykų Dievo rūstybė ateina ant netikių vaikų. Nebūkite jų dalininkai. Kitados jūs buvote tamsybė, dabar esate šviesa Viešpatyje. Elkitės kaip šviesos vaikai; nes šviesos vaisiai pasireiškia visokiu gerumu, teisybe ir tiesa.

Prie ko mus čia ragina šv. Povilas?

1) Meilę turėti, kaip ir del to kad Kristus mus mylėjo ir save už mus paaukojo; 2) tvirtai saugotis taip baisių ydų paleistuvavimo ir godumo, kaip mintyse ir žodžiais, taip ir darbuose, nes kitaip prarasime dangų; 3) nesiduoti suvedžioti pasileidusiems, netikintiems žmonėms, kurie tas biauriausias ydas už nieką laiko. O, kaip svarbus yra šis mokslas mūsų laikuose! 4) Kad kaip šviesos vaikai vaikščio-

tumėm ir šventu gyvenimu gerą pavyzdį duotumėm.

Uždnotis. Atkreipk domę ir ištirk, kokiam stovyje tavo skaistybė, kuri tau privaloma tavo luome ir apsišarvuok šventa baime prieš visokią pagundą. Paleistuviai degs sieros tvenkinyje! Melskis:

O Dieve! išvaduok mano širdį iš to sugedusio pageidimo laikinių gerybių ir kūno aistros. Pastatyk už sargą prieš mano burną tavo baimę, kad aš nei paikių, nei nepadorių, o dar labiau begėdiškų ir piktinančių žodžių nekalbėčiau, kuomi galėčiau duoti progos artimui kristi, ir pastiprink mane, kad suvedžiojančios kalbos neapgautų manęs ir nuo Tavęs nenukreiptų, bet kad visados tyras vaikščiočiau prieš Tave. Amen.

Pamokinimas apie šykštumą ir godumą.

„Žinokite ir supraskite, kad nė vienas gobšas, juk tai yra stabmeldystė, neturi Kristaus ir Dievo Karalystėje tėvainystės“ (Efez. 5, 5.)

Kas tai yra godumas?

Godumas yra tai ištvirkęs pageidimas pinigų ir žemiškų gerybių. Jis yra 1) vienas iš didžiųjų nuodėmių; nes anot šv. Povilo, „tie, kurie nori prablobti, įpuola į pagundą ir į velnio žabangus, į daugelį nenaudingų ir žalingų pageidimų, paskandinančių žmones į prapultį ir į žuvimą. Nes visų piktumų šaknis yra godulystė; kaikurie, jai pasidavę, nuklydo nuo tikėjimo

ir įsipainiojo į daugelį skausmų." [1]) Godumas todel stumia į daug nuodėmių, kaip apaštalas čia sako. Jis yra neišdžiūstanti versmė sunkiausių nuodėmių prieš teisybę ir meilę. Iš jo kyla kietaširdystė, melagystė, kreiva priesaika, vagystė apgavimas, neleistinos palūkanos, išdavimai, burtai, klaidatikystė, tikėjimo išsižadėjimas, galvažudystė, luomų ir tautų priespauda ir išnaudojimas ir patys karai. O, kad galėtumei godumo šaltinį užversti, kaip atsinaujintų žemės paviršius! 2) Godumas augštesniame laipsnyje yra **mirtina nuodėmė.** Apaštalas dažnai sako, kad gobšas dangaus karalystės neregėsiąs. Godumas tai stabams tarnavimas, naugė — jo dievas: jam aukoja viską. 3) Godumas **beveik neišgydomas,** nes jis moka dangstytis dorybės skraiste. Labai retai pasitaiso gobšas. Baisiai stipriai veikia pinigas į gobšo širdį. Niekuomet jis nepasimeta savo dievaičio, Mamanos.

Visos kitos ydos žmoguje, metams slenkant, mažėja, godumas gi atžagariai — didėja.

Kokios priemonės vartotinos prieš godumą?

Visomis spėkomis reikia kovoti, kad jis neįsiskverbtų širdin ir kad jis jos neužvaldytų. Dažnai užat galvok:

1) Kaip baisi ir neišgydoma yra godumo yda; 2) kaip ji žmogų paverčia vergu, kurs kitiems ir sau pačiam pasidaro kansyne žemėje;

---

[1]) 1 Tim. 6, 9—10.

3) kaip godumas neprotingas, nes juk mes su mirčia vistiek viską žemėje turėsime palikti, o su juomi prarasime dar ir amžinąsias gerybes ir po žemiškų kankynių priruošime sau amžinus kentėjimus; 4) pasirūpink pačiame daige užgniaužti sugedusį prisirišimą prie pinigo ir gerybių; 5) šalia maldos geriausia priemonė prieš tą nuožmiausią ir negailestingiausią ydą bus gailestingumas. Iš to, kas tau atlieka, duok beturčiams, šelpk našles ir našlaičius, duok rodžiai savo skatiką geriems tikslams, — tu niekados nepavirsi gobšu.

Evangelija parašyta šv. Luko. 11, 14-28.

Anuo metu Jėzus išvarė velnią, kankinusį nebylį. Jam išvarius velnią, nebylys kalbėjo ir minios stebėjosi. Kaikurie jų tarė: jis išvaro velnius per Beelzebubą, velnių vyriausįjį. Kiti gundydami reikalavo iš jo ženklo iš dangaus. Jis, matydamas jų mintis, jiems tarė: kiekviena karalystė savyje suskilusi bus sunaikinta, ir namai grius ant namų. Jeigu ir šetonas pats su savim nesutinka, kaip išliks jo karalystė? Kadangi jūs sakote, mane išvarant velnius per Beelzebubą. Jei aš išvarau velnius per Beelzebubą, per ką išvaro jūsų vaikai? Todel jie bus jūsų teisėjai. Bet jei aš išvarau velnius Dievo pirštu, tai Dievo karalystė tikrai pas jus atėjo. Kuomet stiprusis apsiginklavęs sergi savo kiemą, ramybėje būna visa, ką jis turi. Bet jei stipresnis už jį užėjęs apgali jį, atima visus jo šarvus, kuriais pasitikėjo išdalina jo grobį. Kas ne su manim, tas prieš manę; ir kas nerenka

su manim, tas barsto. Nešvarioji dvasia, išėjus iš žmogaus, vaikščioja sausomis vietomis ieškodama atilsio; neradus ji sako: grįšiu į savo namus iš kur išėjau. Atėjus ji randa juos iššluotus ir papuoštus. Tuomet ji eina, pasiima su savim septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos gyvena tenai. Ir taip paskui darosi tam žmogui blogiau, nekaip pirma. Tai jam sakant, atsitiko, kad viena moteriškė iš minios pakaldema balsą, jam tarė: palaiminta įsčia, kuri tave nešiojo, ir krūtys, kurias žindei. Jis atsakė: beje, palaiminti, kurie klauso Dievo žodžio ir laikosi jo.

Kas čia pavadintas tuo žodžiu: „nebylys"?

Piktoji dvasia, kuri prisisavinus kaikurių kūnus, taip užvaldo, kad juos padaro nebyliais, o kartais net pasiutusiais, dvasiškai gi reiškia tą netikrą gėdą, del kurios nusidėjėlis užtyli savo nuodėmes šventoje išpažintyje.

Kuomi Jėzus piktąją dvasią išvarė?

Per Dievo galybę, jame esančią, pavadintą čia Dievo pirštu, kuri taip greitai ir pilnai veikė, kad apsėstasai iš karto buvo paliuosuotas ir vėl kaip sveikas kalbėjo.

Kaip Kristus prirodė žydams, kad jis velnią išvarė ne per Beelzebubą?

1) Kuomet jiems parodė, kad velnių karalystė išnyktų, jei jie viens kitą išvarinėtų; 2) nurodydamas jų pačių tikėjimą, kad velnių iš-

varymas galimas tik Dievo vardu ir galybe; 3) savo visu gyvenimu ir savo darbais, kurie kaip tik šetonui priešingi, nes jais velnio darbai ardomi. — Geriausias apsiginimas nuo neteisingų įtarimų — tai nekaltas gyvenimas, ir geriausia paguoda neteisingai apkaltintiems atsiminimas Jėzaus Kristaus, kurs, nežiūrint Jo šventumo, buvo apkaltintas, būk jis velnius per velnių vyresnįjį išvarinėja. Gi jei kartais kur priedermės reikalauja teisintis, tai daryk kaip Jėzus: su tiesa ir griežtai, tik be pykties ir keršto.

Kaip ir dabar dar Jėzus išvarinėja „velnius"?

Savo malonės galybe, kuria jis nusidėjėlį apšviečia ir pajudina savo nusidėjimus kaip reikiant išpažinti šventoje išpažintyje. „Gera išpažintis pavergia ydą, sutremia velnią, pragaro nasrus surakina ir rojaus vartus atidaro", sako šv. Augustinas. Ak, mano mielas krikščioni, nuolatos tremk tą velnią!

Ką reiškia žodis „Beelzebubas"?

Pasak daugelio švento Rašto aiškintojų, reiškia tą patį, ką „uodų arba musių dievas". Pas žydų kaimynus Fenikiečius viršiausias dievų vadinos Beelzebubas, o anot Psalmės („Visi pagonų dievai demonai" 95,5) žydai statė dievaičius ir velnius vienon eilėn.

Kaip reikia suprasti „Dievo pirštą"?

Dievo pirštas reiškia Dievo galybę ir spėką, kuriomis jis velnią išvaro.

Kas toks yra „apsiginklavęs stiprusis"?

Piktoji dvasia, kuri taip vadinas del to, kad dar pasilaikė angelų protą ir jėgas ir ilgu prityrimu išsilavinus visokiu būdu kenkti žmonėms, jei Dievas tatai leidžia.

Kokie yra velnio ginklai?

Jo ginklai—neapsakoma piktybė, jo nekentimas Dievo ir žmonių ir jo gudrumas, kuriuo jis apakina, kad žmonės neberegi nei nuodėmės ir jos didumo, piktybės ir pasekmių, nei reikalingumo atgailos; o toliau savo paties blogų palinkimų, tinginiavimo, netikusių draugijų, apsileidimo maldoje ir t. t. Bet vienas iš jo stipriausių ginklų—tai baimė žmonių ir tas žinomas žodis: „ką žmonės pasakys?" Nes labai daug žmonių, bijodami, kad žmonės jų neišjuoktų ir neišdergtų, nei užeit neužeina ant dorybės kelio, arba iš nauja jį pameta.

Kas yra tas „stipresnis", kurs velniui jo ginklus atima?

Viešpats Kristus, kurs del to pasaulin atėjo, kad sugriautų [1]) velnio darbus ir karalystę, kurs viešpatauja nusidėjėlių ir bedievių širdyse, kad tą tamsybės kunigaikštį išmestų laukan iš pasaulio [2]) ir žmones iš jo valdžios išvaduotų. Nesibijokim todel velnio ir jo žabangų. Par malonę, palikę Kristaus kūno sąnariais, mes esame gana stiprūs nugalėti pagundas. Jei Kristus yra

---

[1]) 1 Jon. 3, 8.

[2]) Jon. 12, 31.

su mumis ir kovoja, kas prieš mus galės ką veikti?

Del ko Kristus sako: „Kas ne su manim, tas prieš mane?“

Kad parisiejai suprastų, jog jie, nežiūrint į tiek priparodymų Jo dievybės, nebūdami su Juomi, tuomi pačiu jau būtinai darosi jo priešai ir iš Dievo Karalystės bus prašalinti.—Pagalvok gerai, mielas krikščioni, ar tarp tiesos ir kl aidos, tarp Kristaus ir šetono nėra vidurio? tu esi arba Dievo arba šetono, dirbi Dievui arba velniui, ir reikia sutraukyti ryšiai arba su Dievu arba su šetonu.

Kas yra „nešvarioji dvasia“?

Piktoji dvasia, kuri per nuodėmę visai sutepta ir sugedusi, rodžiai stumia žmones į nepadorumo nuodėmę, žinodama, kad jie tik labai vargiai keliasi iš to nusidėjimo.

Del ko sako piktoji dvasia: „grįšiu į savo namus“?

Nes atsidėjus darbuojasi, kad atgrįžusią dūšią vėl privestų prie nupuolimo ir taip iš tikrųjų padaro, jei ji randa dūšią dyką, be Dievo ir jo malonės, ir visokiais ingeidžiais jam pagražintą.

Kas tai yra: „paskui tam žmogui blogiau nekaip pirma“?

Vadinas, per atkritimą nuodėmėn dūšios stovis pasidaro baisesnis, kaip buvo pirma,

1) nes per atsikartojimą palinkimas darosi stipresnis, valia gi silpnesnė, užtat nugalėjimas vis sunkesnis, taip pat kaip kūno ligose atkritimai darosi vis pavojingesni; 2) nes atkartota neištikimybė vis labiau atitolina žmogų nuo Dievo, o nusidėjėlį daro vis nevertesniu malonės, be kurios jis geresnis negali palikti; 3) nes vienas atkritimas del atsirandančio iš jo atšalimo, apsileidimo ir silpnumo rodžiai traukia paskui save ir daugiau jų; 4) nes atkartoti nuopoliai padaro pripratimą, kurį perlaužti žmogui gan greit nebegalima; ir 5) kad galų gale reikia bijoti net sukietėjimo ir atgailos atidėliojimo.— Tatai vadinas gyvenimas piktosios dvasios su kitomis septyniomis žmogaus širdyje. Ak, krikščionio dūšia! saugok save stropiai nuo atkritimo, kad su tavimi ko blogesnio neatsitiktų!

Kam čia priminta ta moteriškė, kuri garbino Kristų?

Tai padaryta tos moteriškės garbei, kuri nepabijojo viešai ir garsiai pagarbinti Kristaus, kai parisiejai Jį šmeižė ir keikė.

Užduotis. Ginkis nuo bet kurios velnio įtakos per švenčiausio Jėzaus vardo ir jo švento Kryžiaus galybę. Būk atsargus, kad į senuosius savo nusidėjimus nekristumei, jei jau kartą per tikrą gailestį ir gerą išpažintį iš jų išsivadavai.

Malda. Ačiū tau, Jėzau, kad tu mane išvadavai iš velnio vergijos; bet pažvelk į mano silpnybę ir apšviesk. Tu tikroji šviesa, mano dūšios akis, kad nesiduotų vesti bet kokiais piktos dvasios blizgučiais, užmirštant nuodėmės

biaurumą ir kenksmingumą ir pametant įgimtą gėdingumą; pastiprink mane, kad ašai, jei jau mane nelaimė sutiktų prieš Tavo valią nusidėti tiek drąsos turėčiau, kad įveikčiau apgaulingą gėdą ir atvirai išpažinčiau savo nuodėmes; būk prieky mano vardu kovoje, kad aš velnio ginklus—savo blogus palinkimus, tinginiavimą, netikusias draugystes ir knygas, baimę žmonių ir t. t.—sulaužyčiau, save apsaugočiau nuo atkritimo ir su ištverme galėčiau Tau tarnauti. Amen.

Apmąstymas. Jėzus parodytas miniai tais žodžiais: „štai žmogus."—Ar ir tu pasilieki nesugraudintas kaip anie žydai, veizėdamas sukruvintą savo Išganytoją?

Pamoka apie apsėdimą.

Kas tai yra apsėdimas?

Tai ne kūno liga, su nepaprastais, ypač baisiais ligotumo apsireiškimais, kaip va melancholija, klėjojimas naktimis, epilepsija (krintama liga), pasiutimas ir panašios, nors tokie kūno reiškiniai piktos dvasios veikimą gali palengvinti. Apsėdimas nėra taip gi šetono įtekmė žmogaus valiai, kaip tai daugelyje pagundų esti, pasivaidinime, vaizduotės suerzinime, sužadinime blogų minčių, suteikime progos į blogą. Apsėdimas greičiausiai bus tai ypatingas velnio veikimas žmogaus žemąją pusę, ypatingos rūšies prisisavinimas jo kūn sąnarių ir žemųjų dvasios jeigų; tokiuo būdu, kad šetonas čia žmogų tiesiai

verste verčia, tuos sąnarius ir jėgas išnaudoja į blogą, taip, kad apsėstame darosi du asmenys: žmogiškas ir velniškas, kurs žmogiškajam daro prievartą ir išnaudoja.

Ar tokie stoviai tikrai atsitinka?

Taip, šventasai Raštas nebeleidžia mums apie tatai nė mažiausiai abejoti Įvairiausiose jo vietose užeini kalbą apie apsėstuosius.[1] Senesnieji Tėvai, skaitlingi nutikimai Bažnyčios istorijoje, net ir pagonų rašytojų liūdijimai parodo, kad nekartą piktoji dvasia yra buvus žmonių kūnus užvaldžiusi.

Kam leidžia Dievas šetonui turėti tokią valdžią ant žmonių?

Tai atsitinka 1) nubausti arba išmėginti tą žmogų, 2) apreikšti velnio piktybei ir pagąsdinti prieš jį, 3) pastiprinti tikėjimui ir paaugštinti Bažnyčiai, kuri vartodama užkeikimus gali piktą dvasią iš apsėstojo išvaryti.

P a s t a b a: Bet nemanyk, kad apsėstasis būtinai jau nedoras žmogus; ne, apsėdimas nepriklauso nuo doriško žmogaus stovio; kas yra net atsitikę su visai maldingais ir šventais asmenimis. Tačiau gali žmogus savo įvairiais nusidėjimais ir ydomis šetonui priruošti kelią į save.

---

[1]) Palygink Mat. 12, 43; Mork. 1, 25; 3, 11; 3, 15; 5, 2; 5, 6—9, 9, 24; 16, 17; Luk. 4, 35; 13, 32; Apašt. darb. 19, 13; 16, 16 ir t. t.

Kaip galima pažinti tikrą apsėdimą?

Ne taip lengvai tikėk apsėdimui, bet tirk ir pažink gerai jo žymes. [1]) Jos yra tokios: kalbėt svetima kalba, kurios ligonis niekuomet nesimokė, arba suprasti šnekantį tokia kalba; apreikšti tolimus ir paslėptus dalykus; rodyti spėkas, neatatinkančias savo amžiui ir savo įgimtoms ypatybėms. Jei šitos ir panašios žymės kartu kelios esti, tai tuo jos didesnio svarumo. [2])

Pirmadienis trečioje gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Ketvirtosios Karalių knygos. 5, 1—15.

Anuo metu buvo Naamanas, Sirijos Karaliaus kariuomenės viršininkas, vyras galingas, savo pono didžiai gerbiamas, nes per jį Viešpats buvo išgelbėjęs Siriją; jis buvo drąsus ir turtingas vyras, bet raupsuotas. Buvo gi iš Sirijos išėję galvažudžiai ir nusivedę iš Izraelio žemės nelaisvėn mažą mergaitę; ji tarnavo Naamano pačiai. Sykį ji tarė savo poniai: kad gi mano ponas būtų buvęs pas pranašą, kurs yra Samarijoje: jis tikrai būtų išgydęs jį nuo raupsų, kuriuos turi. Taigi Naamanas įėjo pas savo poną ir jam apskelbė, sakydamas: taip ir taip kalbėjo mergaitė iš Izraelio žemės. O Sirijos karalius jam tarė: eik tenai, o aš nusiųsiu Izraelio karaliui laišką. Jis iškeliavo, pasi-

[1]) Klauskis nuomonės dūšių ganytojo.
[2]) Rituale romanum.

ėmęs su savim dešimtį talentų sidabro, šešis tūkstančius auksinių ir dešimtį išeiginių drabužių ir nunešė pas Izraelio karalių laišką, kuriame buvo parašyta: gavęs šitą laišką,žinok, jog siunčiu pas tave savo tarną Naamaną, kad išgydytumei jį nuo jo raupsų. Izraelio karalius perskaitęs laišką, perplėšė savo drabužius ir tarė: ar gi aš Dievas, kad galėčiau užmušti ir atgaivinti, jog tasai siunčia pas mane, idant išgydyčiau žmogų iš jo raupsų? Tėmykite, kad jis ieško prieš mane priekabių. Užgirdęs apie tai Dievo žmogus Elisiejus, būtent, kad Izraelio karalius perplėšęs savo rūbūs, siuntė pas jį ir sakydino: kam perplėšei savo rūbus? Teateina jis pas mane ir težino, jog yra Izraelyje pranašas. Taigi Naamanas atėjo su arkliais ir vežimais ir sustojo prie Elisiejaus namų angos; o Elisiejus siuntė pas jį pasiuntinį ir liepė tarnui pasakyti: eik ir apsiplauk septynis kartus Jordane, ir tavo kūnas pasidarys sveikas ir būsi apkuoptas. Naamanas supyko ir išėjo šalin, sakydamas: aš maniau, kad jis išeis prie manęs, atsistojęs šauks Viešpaties, savo Dievo vardą, prisilies savo ranka raupsų vietos ir išgydys mane. Nejaugi Damasko upė, Abana yr geresnė už visus Izraelio vandenis, kad aš juose mazgočiaus ir būčiau apkuoptas? Kuomet tat jis apsigrįžo ir ėjo šalin apmaudingas, jo tarnai prisiartino prie jo ir jam kalbėjo: tėve, jei pranašas būtų tau pasakęs ir didelį dalyką, tikrai būtumei turėjęs daryti, kaip gi labiau, kada jis dabar tau pasakė: apsiplauk ir būsi apkuoptas? Taigi jis nusileido ir apsiplovė Jor-

dane septynis kartus, kaip Dievo žmogus buvo kalbėjęs, ir jo kūnas atsitaisė, kaip mažo vaiko kūnas, ir jis liko apkuoptas. Sugrįžęs pas Dievo žmogų su visais savo palydovais, jis atėjo ir stojosi jo akyvaizdoje ir tarė: aš žinau tikrai, kad nėra kito Dievo visoje žemėje, kaip tiktai Izraelyje.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Eliziejus Dievo galybe daro stebuklą su stabmeldžiu Naamanu, idant ir stabmeldžiai pažintų tikrąjį Dievą ir iš žydų tautos lauktų pasaulio Išganytojaus. — Jordano maudyklė reiškia šv. krikšto ir atgailos sakramentus, kuriais dūšios raupsai, t. y. nuodėmės išnaikinamos. — Dažnai ir vertai priiminėk šv. atgailos sakramentą. „Jei Dievas tau ką sunkesnį lieptų, turėtumei padaryti; taip gi dar labiau, kada jis tau sako: apsiplauk ir tapsi tyras!“

Evangelija parašyta šv. Luko. 4, 23—30.

Anuo metu kalbėjo Jėzus parisiejams: Jūs berods pasakysite man tą patarlę: gydytojau, gydyk pats save: didžių dalykų, kurių mes girdėjome padarytų Kaparnaume, padaryk ir čia savo tėviškėje! Ir jis pridūrė: iš tikrųjų, sakau jums, nė vienas pranašas gerai nepriimamas savo tėvynėje. Sakau jums tiesą: buvo daug našlių Izraelyje Elijo dienose, kuomet dangus buvo uždarytas trejus metus ir šešis mėnesius, ir pasidarė didelis badas visoje šalyje. Bet nė pas vieną iš jų nebuvo siųstas Elijas, tik pas našlę Sidonijos Sareptoje. Taipogi daug buvo raupsuotų pranašo Elisiejaus laiku, ir nė vienas iš

jų nebuvo pagydytas, tik siras Naamanas. Visi sinagogoje, tai girdėdami, pasidarė pilni rūstybės. Jie atsikėlė, išvarė jį iš miesto, ir nuvedė jį iki viršūnei kalno, ant kurio buvo pastatytas jų miestas, kad, jį žemyn nustumtų. Bet jis praėjęs tarp jų, nuėjo šalin.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Buvo tai piktas noras, kai parisiejai reikalavo stebuklų. Jėzus, kurs jų širdis žinojo, prikišėjams tą ir nurodė jiems iš to kylančias pasekmes, galutiną atmetimą. Užtatai baisiai ant jo užpyko ir norėjo nužudyti. — Panašūs šiems parisiejams yr mūsų laikų netikėliai, kurie tikybos jungą nušviesdami, kyla prieš Dievą ir jo šv. Bažnyčią ir norėtų ją išnaikinti. Ar jiems tas pasisėks? Anaiptol, kaip ir parisiejai negalėjo Jėzaus nužudyti, koliai jis pats nepanorėjo. — Tegul tai esti mums paguoda persekiojimuose: nes jie nei Bažnyčiai, nei mums nieko ne padarys; bet ir paraginimu, tvirtai turėtis Jėzaus ir jo Bažnyčios tikybos.

Apmąstymas. Pilotas atiduoda Jėzų žydams prikryžiuoti, nors ir išpažinęs jo nekaltybę. — Ar tu iš baimės pasaulio galingųjų niekuomet nėsi daręs prieš savo aiškią sąžinę, pa smerkęs nekaltybę?

Bažnyčios malda. Meldžiame tavęs, Viešpatie, įpilk, malonus, į mūsų širdis savo malonę, idant kaip nuo kūniškų valgių prisiturime, taip ir savo jausmus sulaikytumėm nuo kenksmingų paklydimų. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Antradienis trečioje Gavėnios savaitėje.

Skaitymai iš Ketvirtosios karalių knygos. 4, 1—7.

Anuo metu viena moteriškė šaukė Elisiejui pranašui ir sakė: tavo tarnas, mano vyras, mirė, ir tu žinai, kad tavo tarnas bijosi Viešpaties; o štai dabar ateina skolintojas paimtų dviejų mano sūnų, kad juodu jam vergautų.

Elijas jai tarė: ko nori, kad tau padaryčiu? Pasakyk man, ką turi savo namuose? O ji atsakė: aš, tavo tarnaitė, neturiu savo namuose, nieko kita, kaip tik truputį aliejaus, pasitepti. Jis jai tarė: eik, pasiskolink iš visų savo kaimynų nemaža tuščių indų; paskui įeik ir užsirakink savo duris; kuomet tu ir tavo sūnus būsite viduje, pilk iš ano į visus šituos indus, ir kuomet bus pilni, atimsi šalin. Taigi moteriškė ėjo ir užsirakino savo ir savo sūnaus duris; jis padavinėjo indus, o ji pylė. Kada gi indai buvo pilni, ji tarė savo sūnui: atnešk man dar indą. O jis atsakė: nebeturiu. Ir aliejus nustojo bėgęs. Tuomet ji atėjo ir pasakė Dievo žmogui. O jis tarė: eik, parduok aliejų ir atsilygink savo skolintojams; tu gi, ir tavo sūnus gyvenkite iš tė, kas liks.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Elisiejus aliejaus padauginimu padėjo našlei išmokėti skolas; tai paveikslas, kaip Jėzus savo malone daugina mumyse meilės aliejų, kuomi mes savo nuodėmių kaltes užgesy-

Antradienis trečioje Gavėnios savaitėje.

Skaitymai iš Ketvirtosios karalių knygos. 4, 1—7.

Anuo metu viena moteriškė šaukė Elisiejui pranašui ir sakė: tavo tarnas, mano vyras, mirė, ir tu žinai, kad tavo tarnas bijosi Viešpaties; o štai dabar ateina skolintojas paimtų dviejų mano sūnų, kad juodu jam vergautų.

Elijas jai tarė: ko nori, kad tau padaryčiu? Pasakyk man, ką turi savo namuose? O ji atsakė: aš, tavo tarnaitė, neturiu savo namuose, nieko kita, kaip tik truputį aliejaus, pasitepti. Jis jai tarė: eik, pasiskolink iš visų savo kaimynų nemaža tuščių indų; paskui įeik ir užsirakink savo duris; kuomet tu ir tavo sūnus būsite viduje, pilk iš ano į visus šituos indus, ir kuomet bus pilni, atimsi šalin. Taigi moteriškė ėjo ir užsirakino savo ir savo sūnaus duris; jis padavinėjo indus, o ji pylė. Kada gi indai buvo pilni, ji tarė savo sūnui: atnešk man dar indą. O jis atsakė: nebeturiu. Ir aliejus nustojo bėgęs. Tuomet ji atėjo ir pasakė Dievo žmogui. O jis tarė: eik, parduok aliejų ir atsilygink savo skolintojams; tu gi, ir tavo sūnus gyvenkite iš to, kas liks.

I š a i š k i n i m a s   i r   p r i t a i k i n i m a s. Elisiejus aliejaus padauginimu padėjo našlei išmokėti skolas; tai paveikslas, kaip Jėzus savo malone daugina mumyse meilės aliejų, kuomi mes savo nuodėmių kaltes užgesy-

tumėm. O kaip gi su tavo meilės Dievo ir artimo aliejum? Viepšatie, padaugink manyje meilę!

Evangelija pagal šv. Mato. 18, 15—22.

Anuo metu tarė Jėzus savo mokytiniams: jei tavo brolis tau nusidėjo, eik ir bark jį tarp savęs ir tarp jo vieno. Jei jis tavęs paklausys, tu laimėjai savo brolį; jeigu jis tave nepaklausytų, imk su savim dar vieną ar du, kad kiekvienas dalykas būtų nutartas dviejų arba trijų liūdytojų pasakymu. Jei jis ir jų nepaklausytų, pasakyk Bažuyčiai; jeigu jis nepaklausytų Bažnyčios, tebūna jis tau, kaip stabmeldys ir muitininkas. Iš tikrųjų, sakau jums: ką tik jūs surišite žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tik išrišite žemėje, bus išrišta ir danguje. Aš dar sakau jums: jei du iš jūsų susitars ant žemės del kurio nors dalyko jo mesti, bus jiedviem padaryta mano Tėvo, kurs yra danguje. Nes kame du ar trys susirinkę mano vardan, ten aš esu jų tarpe. Tuomet priėjęs jį Petras, tarė: Viešpatie! kiek sykių aš turiu atleisti savo broliui, kuomet jis man nusideda? ar iki septynių? Jėzus jam tarė: aš nesakau tau iki septynių, bet iki septyniās dešimtis septynių kartų.

I š a i š k i n i m a s i r p r i t a i k i n i m a s. Dieviškasai Išganytojas mokina čia 1) kaip reikia broliškai perspėti, 2) kokios vertybės toks perspėjimas, 3) kokia priedermė tame dalyke.

B ū d a s. 1) meilingas perspėjimas asmeniškai; 2) pasišaukti du arba tris tinkamus

liūdytojus; 3) pranešti bažnyčios, su bažnyčia vyresnybei.

V e r t y b ė: tu gal išgelbėsi savo brolio dūšią ir gausi, ko tik tu melsi.

P r i e d e r m ė. „Bark jį". Tu privalai tai padaryti. Tai yra svarbi pareiga: 1) jei matai tikrai nuodėmę arba artimiausį pavojų, 2) jei yra pamatuotos vilties pasitaisymo, 3) o nėra kito, kam tai pirmiausiai būtų privalu ir kas geriau tą galėtų atlikti. O, kaip daug tame dalyke apsileidimo! Kaip daug dūšių žūna per mūsų kaltybę! Meilingai pamokinantis arba perspėjantis žodis visuomet bus naudingas.

A p m ą s t y m a s. Žydai, neva karališkai apvilkę, išjuokia Jėzų. — Ar ir tu nėsi kuomet užgaunančiai pasijuokęs iš beturčių, luošų ir senų, kuriuose mes turėtumėm pagerbti Kristų?

B a ž n y č i o s m a l d a. Išklausyk mus, visagalis ir gailestingas Dieve, ir suteik, mums malonų, išganingo susiturėjimo vaisių. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Trečiadienis trečiojoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Antrosios Mozės knygos. 20, 12—24.

Tą sako Viešpats Dievas: gerbk tavo tėvą ir tavo motiną, kad būtumei ilgaamžis ant žemės, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos. Neužmuši. Nesvetimoteriausi. Nevogsi. Nekalbėsi prieš tavo artimą neteisaus liudijimo. Ne-

gesi tavo artimo namų ir netrokši jo pačios, nei tarno, nei tarnaitės, nei jaučio, nei asilo, nei jokių dalykų, kurie jo yra. Visa gi tauta girdėjo griausmus ir trimito skardą ir matė žaibus ir smilkstantį kalną, o nusigandę ir baimės apimti stovėjo iš tolo, sakydami Mozei: tu mums kalbėk, mes gi klausysime: tenekalba mums Viešpats, kad kartais nenumirtumėm. Ir Mozė tarė tautai: nesibijokite, nes Dievas atėjo, kad jus ištirtų, ir kad jo baimė būtų jumyse, ir kad nesusidėtumėt. O tauta stovėjo iš tolo. Mozė gi prisiartino prie tamsaus debesies, kuriame buvo Dievas. Be to Viešpats dar kalbėjo Mozei: tai sakysi Izraelio sūnums: jūs matėte, kad aš jums kalbėjau iš dangaus. Nedarysite sau sidabrinių dievų, ir auksinių dievų sau nedirbsite. Padarysite man altorių iš žemės ir ant jo aukosite jūsų deginamas aukas ir dėkojimo atnašas, jūsų avis ir jaučius kiekvienoje vietoje, kurioje bus mano vardo atmintis.

I š a i š k i n i m a s ir p r i t a i k i n i m a s Dievas davė Izraeliečiams, ir taip jau kiekvieno žmogaus širdyje užrašytus, įsakymus ant akmeninių plokščių, tarp griausmų ir žaibų, idant baimė vykinti juos ragintų. Tu gi laikyk įsakymus iš meilės, o jei ši per silpna, tai imk pagalbon šventą baimę.

Evangelija parašyta šv. Mato 15, 1—20.

Anuo metu prie Jėzaus priėjo Rašto žinovai ir pariziejai iš Jerozolimos ir sakė: kodel tavo mokytiniai peržengia vyresniųjų padavimą? nes jie nesimazgoja sau rankų, kuomet val-

go duoną? Jis gi atsakydamas jiems tarė: kodel ir jūs peržengiate Dievo paliepimą dėliai savo padavimo? Nes Dievas yra pasakęs: gerbk tėvą ir motiną, ir kas keiktų tėvą ar motiną, mirte tenumiršta. Jūs gi sakote: kas nors sakytų tėvui ar motinai: koki tik dovana yr iš manęs, ji tau pravers, jis galės negerbti savo tėvo ar savo motinos. Taip jūs nieku pavertėte Dievo paliepimą dėliai savo padavimo. Veidmainiai! Gerai apie jus pranašavo Izaijas, sakydamas: šita tauta gerbia mane lūpomis, jų gi širdys toli nuo manęs. Bet jie veltui garbina mane, mokindami žmonių mokslų ir įsakymų. Po to suvadinęs pas save minias, jis jiems tarė: klausykite ir supraskite: ne tai, kas pro burną įeina, bet tai, kas išeina iš burnos, sutepa žmogų. Tuomet priėję jo mokytiniai jam tarė: ar žinai, kad parisiejai, išgirdę šitą žodį, pasipiktino? Bet jis atsakydamas tarė: kiekvienas augalas, kurio mano dangiškasai Tėvas, neįveisė, bus išrautas. Palikite juos: jie akli ir aklų vadovai: jeigu aklas veda aklą, abudu įpuola į duobę. Atsiliepdamas Petras jam tarė: išaiškink mums šitą prilyginimą. Jėzus atsakė: ar dar ir jūs be išmonės? Ar jūs nesuprantate, kad visa, kas įeina, pro burną eina į pilvą ir išmetama laukan? Kas gi išeina iš burnos, tai eina iš širdies, ir tai sutepta žmogų. Nes iš širdies išeina piktos mintys, žmogžudystės, svetimoterystės, paleistuvystės, vagystės, neteisingi liudijimai, piktžodžiavimai. Tie tai dalykai sutepa žmogų. Valgyti gi nemazgotomis rankomis nesutepa žmogaus.

I š a i š k i n i m a s   i r   p r i t a i k i n i m a s. Mūsų šventos Bažnyčios priešai išnaudoja šią evangeliją visokiems priekaištams ir užmetimams mūsų tikėjimui. Jie sako: 1) veizėkit, šitoje evangelijoje Kristus smerkia a p e i g ų r e i k a l ą. — Taip, jei joms trūksta įsakymo dvasios. Bet katalikų Bažnyčia reikalauja visus krikščioniškos dvasios, tikėjimo, meilės, gailesčio, užlaikymo įsakymų. 2) Toliau jie sako: Kristus atmeta p a d a v a s. — Bet Kristus, tęn aiškiai kalba apie prasimanytus žmonių įstatymus, kurie prie tam griežtai priešinas Dievo tiesai. Bažnyčios gi padavos yra a) vienos dieviškos ir apima apreiškimo turtus, kurių ištikimam saugojimui suteikė Kristus Bažnyčiai šv. Dvasią ligi amžių pabaigai; b) kitos grynai bažnytinės, nes jos paliečia tuos apaštališkus ir bažnytinius papročius, teises ir įsakymus apie pamaldas, šventes, apeigas ir t. t., kuriuos Bažnyčia, Dvasios šventosios vedama, yra išleidusi. Todel bažnytinės padavos nėra tai grynai žmonių įstatymai, ir niekuomet ir niekur nėra buvę priešingi Dievo tiesai ir apreiškimui. 3) Pagaliau jie sako: Kristus atmeta pasninkus.— (Del jų, žiūrėk pamoką apie pasninkus pusl. 5).

Tu gi, krikščioni, mokykis iš šios dienos evangelijos, kad viskas išviršinis — pasninkas, malda, aukos — be meilės, be gero noro (intencijos) nieko nepadeda; bet taip gi vieno gero noro ir gi neužtenka.

A p m ą s t y m a s. Jėzų erškėčiais vainikuoja, — Tuomi jis atgailą daro už tavo pui-

kumo, tuštumo nuodėmingas mintis. — Ak, gailėkis už jas ir kovok su jomis!

Bažnyčios malda. Suteik mums, meldžiame tavęs, Viešpatie, idant mes, išganingais pasninkais apšviesti ir prisiturėdami nuo kenksmingų ydų, lengviau išmelstumėm tavo pasigailėjimą. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Ketvirtadienis trečiojoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Jeremijo pranašo. 7, 1—7.

Anuo metu įvyko Viešpaties žodis į mane taręs: stok Viešpaties namų vartuose ir skelbk ten tą žodį ir sakyk: klausykite Viešpaties žodžio, visas Juda, kurie įeinate pro šiuos vartus, kad garbintumėt Viešpatį. Tą sako galybių Viešpats, Izraelio Dievas: jūs gerais darykite savo kelius ir savo žygius, tai aš gyvensiu su jumis šioje vietoje. Nepasitikėkite melagingais žodžiais, sakydami: tai Viešpaties bažnyčia, Viešpaties bažnyčia, Viešpaties bažnyčia. Nes jei jūs gerai pakreipsite savo kelius ir savo žygius, jei darysite tiesą tarp vyro ir jo artimo, neapšmeižite ateivio, našlaičio ir našlės, ir nekalto kraujo neišliesite šioje vietoje ir nevaikščiosite paskui svetimus dievus savo nelaimėn, aš gyvensiu su jumis šitoje vietoje, žemėje, kurią paskyriau jūsų tėvams iš amžių ir į amžius, sako Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Žydai manė, kad jie Dievui patinka vien

kumo, tuštumo nuodėmingas mintis. — Ak, gailėkis už jas ir kovok su jomis!

Bažnyčios malda. Suteik mums, meldžiame tavęs, Viešpatie, idant mes, išganingais pasninkais apšviesti ir prisiturėdami nuo kenksmingų ydų, lengviau išmelstumėm tavo pasigailėjimą. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Ketvirtadienis trečiojoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Jeremijo pranašo. 7, 1—7.

Anuo metu įvyko Viešpaties žodis į mane tarįąs: stok Viešpaties namų vartuose ir skelbk ten tą žodį ir sakyk: klausykite Viešpaties žodžio, visas Juda, kurie įeinate pro šiuos vartus, kad garbintumėt Viešpatį. Tą sako galybių Viešpats, Izraelio Dievas: jūs gerais darykite savo kelius ir savo žygius, tai aš gyvensiu su jumis šioje vietoje. Nepasitikėkite melagingais žodžiais, sakydami: tai Viešpaties bažnyčia, Viešpaties bažnyčia, Viešpaties bažnyčia. Nes jei jūs gerai pakreipsite savo kelius ir savo žygius, jei darysite tiesą tarp vyro ir jo artimo, neapšmeišite ateivio, našlaičio ir našlės, ir nekalto kraujo neišliesite šioje vietoje ir nevaikščiosite paskui svetimus dievus savo nelaimėn, aš gyvensiu su jumis šitoje vietoje, žemėje, kurią paskyriau jūsų tėvams iš amžių ir į amžius, sako Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Žydai manė, kad jie Dievui patinka vien

tuo, kad turi tikro Dievo bažnyčią ir ištikimai užlaiko bažnyčios pamaldų išviršius įstatymus. Pranašas pamokina juos, kad reikalingi yra tikras noras Dievui tarnauti ir teisybės ir gailestingumo darbai. Kaip daug katalikų pasitenkina tik tuo, kad vadinas katalikais ir išorinių katalikų papročių laikosi! Pabaltinti grabai!

Ne kataliko vardas, bet kataliko gyvenimas padarys tave šventu! — „Būk tikras katalikas, o ne išvaizda katalikas, kad tave šv. Dvasia nepamestų" (š v. A u g u s t i n a s).

Evangelija parašyta šv. Luko. 4, 38—44.

Anuo metu atsikėlęs iš sinagogos, Jėzus atėjo į Simono namus; Simono uošvė buvo labai drugio krečiama; tai jie jį prašė už ją. Atsistojęs prie jos, jis išgydė ją nuo drugio, ir ją apleido. Ji tuojau atsikėlus, jiems tarnavo. Saulei nusileidus, visi kurie turėjo sergančių visokiomis ligomis, vedė juos pas jį. Jis gi uždėdamas ant kiekvieno ranką, gydė juos. Taipgi velniai išeidavo iš daugelio, šaukdami ir sakydami: tu Dievo Sūnus. Sudrausdamas juos, jis nedavė jiems kalbėti, nes jie žinojo jį esant Kristų. Išaušus jis išėjo ir ėjo į tuščią vietą bet minios ieškojo jo ir atėjo pas jį; jos laikė jį, kad jis nuo jų neatsitolintų. O Jis joms tarė: ir kitiems miestams aš turiu skelbti Dievo Karalystės Evangeliją, nes tam aš siųstas. Taigi, jis sakė pamokslus Galilėjos sinagogose.

I š a i š k i n i m a s i r p r i t a i k i n i m a s. Drugys, iš kurio dieviškasai Išganytojas

išgydė Petro uošvę, reiškia anot šv. Ambrosiejaus, nešvaraus geismo karštį Jei sergi, mielas krikščioni, tokiu piktu drugiu, vesk Kristų į savo namus, t. y. gana dažnai priiminėk, Komuniją tik vertai, o Kristus, kurs yra vynu, gimdančiu panas, užgesys tą karštį. Ir iš viso matyk Kristuje savo geriausį gydytoją kūnui ir dūšiai, kurs iš kūno išvaro ligą, iš dūšios gi — velnią — nuodėmę. Kada tik tu nebūtumei suspaustas, bėk jo globon, prie savo meilingo ir galingo prietelio; ypatingai taip daryk ligoje, laiku priimdamas šventuosius Sakramentus. — O jei tu pagijai arba tau Viešpats sugrąžino dūšios sveikatą, tai visas savo jėgas atiduok jo tarnybai, melskis ir daryk gera, kiek tik tu gali, imdamas iš jo pavyzdį. Tatai bus geriausis atsidėkojimas už jo pagalbą.

Apmąstymas. Jėzų, kryžiumi apsunkintą, veda ant Golgotos kalno. — Kiek kartų tavo prigimtis purtinsis prieš kokį gyvenimo kryžių, tiek kartų atsimink ir sek jį su meile.

Bažnyčios malda. Atsidavusius tau žmones, meldžiame tave, Viešpatie, tegul tobulesniais padaro dangiškasai pasigailėjimas, ir suteik jiems visados tarnauti tavo įsakymams. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Penktadienis trečiojoje Gavėnios saavitėje.

Skaitymas iš Ketvirtosios Mozės knygos. 20, 2, 3. 6 – 13.

Anuo metu, kuomet tautai pristigo vandens, susirinko Izraelio sūnūs pas Mozę ir

Aaroną ir, padarę sumišimą, tarė: duokit mums vandens atsigerti. Mozė ir Aaronas, palikęjų daugybę, įėjo sandoros šėtron, puolė kniūpsti ant žemės, šaukėsi į Viešpatį tardami: Viešpatie Dieve! išgirsk šitos tautos šauksmą ir atverk jiems savo iždą gyvojo vandens šaltinį, kad jiems pasisotinus, liautųsi jų murmėjimas. Ir ant jųdviejų pasirodė Viešpaties šlovė. Ir Viešpats kreipėsi į Mozę, tardamas: Imk lazdą ir surink tautą tu ir tavo brolis Aaronas, ir jų akyse kalbėkita uoliai, kad duosiu vandens. Ir kuomet išgausi iš uolos vandenį, atsigers visa daugybė ir jų galvijai. Taigi, Mozė ėmė Viešpaties akyvaizdoje buvusią lazdą, kaip jam buvo įsakęs, ir, surinkęs, žmonių daugybę, ties uola, tarė jiems: klausykita, maištininkai ir netikėliai: argi mūdu galėsiva iš šitos uolos išgauti jums vandenį? Ir kuomet Mozė pakėlė ranką, ištikdamas lazda du kartu uolą, ištriško vanduo labai apsčiai, taip kad buvo ko gerti tautai ir galvijams. Bet Viešpats tarė Mozei ir Aaronui: kadangi man netikėjota ir neparodėta mano šventumo Izraėlio sūnų akyvaizdoje, judu neįvesita šitos tautos į žemę, kurią jiems duosiu. Tasai yra Prieštaravimo vanduo, kame Izraelio sūnūs murmėjo prieš Viešpatį, ir jis parodė jų tarpe savo šventumą.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. 1) Nepasiduok abejojimui ir nepasitikėjimui Dievo galybe ir gerumu, kad Dievas tavęs nebaustų. 2) Nebūk kaip Izraėlio tauta nedėkingas už nesuskaitomas geradarybes, kurias

Dievas jau yr tau suteikęs. Ypač visados maldingai melskis, sėsdamas už stalo valgyti.

Evangelija parašyta šv. Jono. 4, 5–42.

Anuo metu atėjo Jėzus į Samarijos miestą, vadinamą Sikaru, arti lauko, kurį Jokūbas buvo davęs savo sūnui Juozapui. Tenai buvo Jokūbo šulinys; nuvargęs iš kelionės Jėzus atsisėdo taip kaip buvo prie šulinio. Buvo apie šeštą valandą. Viena moteriškė samarietė atėjo semtis vandens. Jėzus jai tarė: duok man gerti. Nes jo mokytiniai buvo nuėję į miestą nusipirkti valgio. Moteriškė samarietė jam sakė: kaip gi tu, žydu būdamas, prašai gerti mane moteriškę samarietę? Nes žydai nebendrauja su samariečiais. Atsakydamas Jėzus jai tarė: jei tu pažintumei Dievo dovaną ir kas yra tas, kurs tau sako: duok man gerti, tu tikrai būtumei iš jo prašiusi, ir jis duotų tau gyvojo vandens. Moteriškė jam sakė Viešpatie, tu juk neturi kuo pasisemti, šulinys gilus; tai iš kur tu turi gyvojo vandens? Ar gi tu didesnis už mūsų tėvą Jokūbą, kurs mums iškasė šulinį, pats iš jo gėrė, taip pat jo vaikai, ir jo gyvuliai? Atsakydamas Jėzus jai tarė: kiekvienas, kurs geria šitą vandenį. vėl trokš; o kas gers vandenį, kurį aš jam duosiu, tas nebetrokš per amžius; vanduo, kurį aš jam duosiu, bus jame vandens šaltinis, trykstantis į amžinąjį gyvenimą. Moteriškė jam sako: Viešpatie, duok man to vandens, kad nebetrokščiau ir nebevaikščiočiau čia semtis. Jėzus jai tarė: eik, pavadink savo vyrą ir ateik čionai. Moteriškė atsakė: aš ne-

turiu vyro. Jėzus jai tarė: gerai pasakei: aš neturiu vyro; nes tu turėjai penkis vyrus, ir tas, kurį dabar turi, ne tavo vyras; čia tu tiesą pasakei. Moteriškė jam tarė: Viešpatie, matau, kad tu pranašas. Mūsų tėvai garbindavo, ant šito kalno, jūs gi sakote Jeruzalėje esanti vieta, kur reikią garbinti. Jėzus jai tarė: moteriške, tikėk manim, ateina valanda, kuomet jūs nei ant šito kalno, nei Jeruzalėje negarbinsite Tėvo. Jūs garbinate, ko nežinote, mes garbiname, ką žinome, nes išganymas ateina iš žydų. Bet ateina valanda ir dabar yra, kuomet tikri garbintojai garbins Tėvą dvasioje ir tiesoje; nes ir Tėvas ieško tokių garbintojų. Dievas yra dvasia; ir jo garbintojams reikia garbinti dvasioje ir tiesoje. Moteriškė jam tarė: aš žinau, kad ateis Mesijas, (tai yra Kristus); taigi, atėjęs jis visa mums apskelbs, Jėzus jai tarė: aš esu, kurs su tavim kalbu. Tuo tarpu atėjo jo mokytiniai ir stebėjosi, kad jis kalbasi su motoriške. Tačiau nė vienas nesakė: ko klausiasi arba ką su ja kalbi? Moteriškė gi paliko savo ąsotį, nuėjo į miestą, ir sakė žmonėms: ateikite ir išvyskite žmogų, kurs man pasakė visa, ką tik esu padariusi; ar ne jis Mesijas? Jie išėjo iš miesto ir ėjo pas jį. Tuo tarpu mokytiniai, prašė jį sakydami: Rabbi, valgyk! Jis jiems, atsakė: aš turiu valgyti maisto kurio jūs nežinote. Tuomet mokytiniai kalbėjosi tarp savęs: ar neatnešė jam kas nors valgyti? Jėzus jiems tarė: mano valgis yra daryti valią to, kurs mane siuntė, kad išteseėčiau jo darbą. Ar jūs nesakote: yra dar keturi mėnesiai, ir atei-

na piūtis? Štai, sakau jums: pakelkite savo akis ir pasižiūrėkite į laukus, kad jie jau pabalę piūčiai. Piovėjas gauna užmokesnį ir renka vaisius amžinajam gyvenimui, kad draug džiaugtųsi ir sėjėjas ir piovėjas. Nes čia parirodo tikras esąs tas pasakymas: kas kitas sėja, ir kas kitas piauna. Aš siunčiau jus piauti tai, del ko jūs nevargote; kiti vargo ir jūs įstojote į jų darbus. Daug iš ano miesto samariečių įtikėjo į jį del moteriškės žodžių, kuri liudijo jis man pasakė, ką tik esu padariusi. Atėję pas jį samariečiai prašė jį pasilikti pas juos, ir jis pasiliko tenai dvi dieni. Daug daugiau įtikėjo į jį del jo pamokslo. Moteriškei gi jie sakė: tikime jau ne del tavo šnekos; mes patys girdėjome ir žinome kad šitas tikras pasaulio Gelbėtojas.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Gyvasai vanduo, kurio davėju Jėzus save vadina, yra jo malonė su visomis malonių priemonėmis, kuriomis jis prisiruošusias dūšias valo nuo blogo, nuvalytąsias pašvenčia ir laimingomis daro laike (kol gyvena žemėje) ir neapsakomai amžinatvėje. — Jėzus mokina, kad tęviršč Dievas bus garbinamas ne vienoj vietoj, bet visur, ne tiek išviršinėmis apeigomis, kiek vidujiniu, dvasios garbinimu, be kurio išviršinėmis apeigomis tarnyba nieko nepadės. Tuomi jis tik norėjo kūnan įkvėpti dvasią, o ne panaikinti kūną, dėstis, išviršinį šventimą. — Moteriškė, pažinus Mesiją, apreiškė ji be baimės ir kitiems. — Pagaliau pasisako Jėzus, kad jo valgis tai jo tėvo valia. Kaip kūnas turi tam tikrą valgį, taip ir dvasia — dvasišką, dievišką.

Dėkimės mes visa tai omenin! — Gesinkim mes savo dvasios troškuli tiesomis, kurias Jėzus skelbė savo širdies reikalus tomis malonių priemonėmis, kurias Jis paliko. Jos mums suteiks amžinąji gyvenimą. — Garbinkim Dievą, kaip liepta, ir išviršinėmis pamaldomis, bet visų pirma išvidiniu būdu, dvasioje, lenkdami prieš jį savo dvasią ir širdį. — Pripažinkim jį visuomet be baimės už savo Dievą, ypatingai prieš saviškius, ir pažinimą ir pildymą Dievo valios laikykime, už didžiausį savo reikalą žemėje, kad mes jį galėtumėm garbinti be paliovos su visais jo išrinktaisiais danguje.

A p m ą s t y m a s. Jėzus pataria Jėruzolimos moterims raudoti savęs ir savo vaikų. — Tiesa. Mes del Jėzaus kančių raudam, o savo nuodėmingo gyvenimo netaisom, nors jis, ir dar kaip, apverktinas.

B a ž n y č i o s m a l d a. Meldžiame Tave, Viešpatie, lydėk mūsų gavėjimus malonės pašalpa, idant, kaip nuo valgių susilaikome kūne, taip nuo nedorybių pasninkautumėm dvasioje. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Šeštadienis trečioje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Danijėlio pranašo. 13, 1 - 62.

Anuo metu gyveno vienas vyras Babilone; jo vardas buvo Joakimas; jis vedė moterį vardu Zuzaną, Helcijo durterį, labai gražią ir dievotą; nes jos tėvai, būdami teisingi, išauklėjo savo dukterį Mozės įstatymais. Buvo gi Jo-

akimas labai turtingas, ir buvo jam sodas pas jo namus, ir pas jį ateidavo žydai, nes buvo garbingesnis už visus. Tais metais buvo išrinkti iš tautos du seniu teisėjais, apie kuriuos pasakė Viešpats, kad išėjus nedorybė iš Babilono iš vyresniųjų teisdarių, kurie rodėsi, valdė žmones. Jie dažnai lankydavo Joakimo namus, ir pas juos ateidavo visi, kam buvo bylos. Vidudieny, kai žmonės išeidavo, Zuzana įeidavo ir vaikščiodavo po savo vyro sodą. Seniai matydavo ją kas dieną įeinančią ir vaikščiojančią ir užsidegė jos pageidimu; ir išvertė savo samprotį ir nukreipė savo akis, kad nematytų dangaus ir neatsimintų teisingų teismų.

Taip jiem belaukiant tinkamos dienos, atsitiko, kad Zuzana įėjo sykį, kaip vakar ir užvakar, su dviem tik mergaitėm ir norėjo maudytis sode, nes buvo karšta; ir ten nebuvo nieko, be dviejų senių, pasislėpusių ir veizinčių į ją. Ji tarė mergaitėm: atneškit man aliejaus ir muilo, o sodo vartus užrakinkite. Jos padarė, kaip liepė, ir užrakino sodo vartus, ir išėjo pro užpakalines duris atneštų ką buvo liepus; ir nežinojo, kad seniai viduj pasislėpę. Bet kaip tik išėjo mergaitės, pakilo du seniu, ir pribėgo prie jos, ir tarė: va, sodo vartai užrakinti, ir niekas mūsų nemato, mes gi užsidegę geismu tavęs; užtatai sutik su mumis ir sugulk su mumis; o jei nenorėsi, pasakysim, kad buvo su tavim jaunikaitis ir užtatai išsiuntei nuo savęs mergaites. Atsidūso Zuzana ir tarė: engia mane iš visur; jei tą padarysiu mirtis man, jei gi nedarysiu, neišbėgsiu iš jūsų rankų. Bet geriau man

nekaltai patekti į jūsų rankas, kaip nusidėti Viešpaties akyvaizdoje. Ir sušuko didžiu balsu Zuzana; sušuko taipgi ir seniai. Ir atbėgo vienas pas sodo vartus ir atidarė. O kad namų šeimyna išgirdo balsą sode, subėgo pro užpakalines duris pažiūrėti, kas atsitiko? Seniams pasakius, tarnai labai susigėdo, nes niekuomet tokios kalbos nebuvo girdėję apie Zuzaną. Atėjo rytojus. Kada suėjo žmonės pas Joakimą, jos vyrą, atėjo ir du seniai, pilni piktos mintles prieš Zuzaną, norėdami ją nužudyti Jie tarė į žmones: pašaukit Zuzaną, Helcijo dukterį, Joakimo moterį. Ir ją tuojau pakvietė. Ji atėjo su tėvais ir vaikais, ir su visa savo giminė. Saviškiai ir visi, kas ją pažino verkė. Abudu seniu, atsistoję žmonių vidury uždėjo savo ran kas ant jos galvos. Ji verkdama pažvelgė į dangų, nes širdis pasitikėjo Viešpačiu. Seniai tarė: mums vieniems vaikščiojant po sodą, įėjo ši su dviem mergaitėm ir uždarė sodo vartus ir išsiuntė nuo savęs mergaites. Ir atėjo pas ją jaunikaitis, kurs buvo pasislėpęs, ir sugulė su ja. Mes gi, būdami sodo kertėje ir išvydę nedorybę, atbėgom pas juos ir matėm juos sugulusius. Jo gi mes negalėjom suimti, nes buvo stipresnis už mus, ir atsidaręs vartus iššoko; šią gi sugavę klausėm, kas tas jaunikaitis buvo, o ji nenorėjo mums pasakyti: šio dalyko esam liūdininkais. Dauguma jiedviem įtikėjo, kaipo seniems ir tautos teisėjams, ir pasmerkė ją mirtim. Zuzana suriko didžiu balsu ir tarė: Amžinasai Dieve, paslapčių žinove, tu žinai visą, pirma kaip įvykata, tu žinai, kad netei-

singai jiedu mane apkaltino ir, štai, mirsiu nieko tokio nepadarius, ką šie piktai prieš mane sugalvojo. Ir išklausė Viešpats jos balso. Kai vedė ją mirtin, Viešpats sužadino šventą dvasią jauname bernaityje, Danielio vardu; ir jis sušuko didžiu balsu: aš nekaltas esu jos kraujo! Visi žmonės atsigręžę į jį, tarė: ką tu sakei? Jis, atsistojęs jų vidury, tarė: o, jūs taip paiki, Izraelio vaikai, nei teisę, nei kas tiesa nepažinę, pasmerkėt Izraelio dukterį? Sugrįžkit į teismą nes jie neteisingai ją apkaltino. Ir sugrižo žmonės skubėdami; seniai jam tarė: eikš ir sėskis tarp mūsų ir parodyk mums, nes tau Dievas davė senaties rimtį. Ir tarė jiems Danielius: atskirkite juos vieną nuo kito, ir aš juos teisiu. Kada gi viens nuo kito buvo atskirti, pašaukė vieną iš jų ir tarė jam: pasenęs piktose dienose dabar suėjo tavo nuodėmės, kurias darei pirma teisdamas neteisingus teismus, nekaltus prispausdamas ir kaltus paleisdamas, tariant Viešpačiui: nekalto, ir teisingo neužmušk. Dabar tat, jei matei ją, sakyk, po kokiu medžiu matei kalbančius tarp savę ? Jis tarė: po saidra. O Danielius tarė: gerai pameluvai; į tai Dievo angelas, pasiėmęs iš jo nutarimą, parplėš tave pusiau Ir atstatęs šį liepė ateiti antrajam ir tarė jam: Kanaano, o ne Judos sėkla, gražumas tave suvedžiojo ir geidulys išvertė tavo širdį: taip darydavot Izraelio dukterims, o jos bijodamos kalbėjo jums, bet Judos duktė nepakentė jūsų nedorybes. Dabar tat sakyk man, po kokiu medžiu sugavai juos kalbančius tarp savęs? Jis tarė: po egle. O Da-

nielius tarė jam: gerai sumelavai; Viešpaties angelas laukia tave turėdamas kalaviją perkirsti tave pusiau ir užmušti jus. Sušuko tada visas susirinkimas didžiu balsu, ir garbino Dievą, kurs gelbia turinčius viltį jame. Ir sukilo prieš du seniu (nes iš jų pačių lūpų priparodė jam Danielius, melagingą jųdviejų apkaltinimą) ir padarė jiem taip, kaip jie blogai darydavo artimui; ir užmušė juos; ir nekaltas kraujas aną dieną paliko išgelbėtas.

P r i t a i k i n i m a s. Mokykis iš šio sugraudinančio ir pamokinančio pasakojimo: 1) b i a u r ė t i s b a i s i a n e t y r y b ė s n u o d ė m e. Ji taip pavojinga, kad nuo jos neapdraudžia mūsų nei amžius, nei luomas, nei garbinga vieta; ir žiūrėk, kokios baisios piktadarybės seka ją. Kad Zuzana nenori nusidėti Viešpačio akyvaizdoje, tai nedorėliai meluoja ir šlovę plėšia, ir net galvažudystės nesibaido; 2) s a u g o t i s k e l i o, k u r s v e d a n u o d ė m ė n. Nusideda tas, kas užmiršta Dievą. Tuodu senu nusidėjėliu buvo išvijęs iš savo dvasios ir mintį apie Dievą. „Niekas mūsų nemato,“ sako jie. Taip kalba ir tau piktoji dvasia, kai nori tave suvedžioti, bet 3) į v e i k, k a i p Z u z a n a, g u n d i n t o j ą š v e n t a D i e v o b a i m e ir sunkioj kovoj pasitikėk Dievo padėjimu, kurs drąsiai tave išgelbės nors ir priseitų tau savo dorybės dėliai nukentėti. Dievas tavo nekaltybę tikrai apreikš, kaip jis stebuklingai Zuzaną buvo išteisinęs.

U ž d u o t i s. Visados vaikščiok šventoje Dievo akyvaizdoje, būk atsargus ir gudrus, kad tu pagundos valandoje nenusidėtumei, bet visa-

dos užlaikytumei tą be galo brangų dūšios turtą — skaistybę, kuri tau privaloma tavo pašaukimui.

Evangelija parašyta šv. Jono. 8, 1—11.

Anuo metu išėjo Jėzus į Alyvų kalną; auštant gi jis vėl atėjo į bažnyčią ir visi žmonės susirinko prie jo; jis atsisėdo ir juos mokino. Tuo tarpu Rašto žinovai ir parisiejai atvedė pas jį moteriškę, sugautą svetimoteriaujant. Jie įvedė ją į vidurį ir jam tarė: Mokytojau, šita moteriškė ką tik sugauta svetimoteriaujant. Einant įstatymu Mozė liepė mums tokią užmušti akmenimis. Tu gi ką pasakysi? Jie tai sakė gundydami jį, kad galėtų jį apkaltinti. Bet Jėzus žemyn pasilenkęs rašė pirštu ant žemės. Kadangi jie nesiliovė jį klausę, jis atsitiesė ir jiems tarė: kas iš jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį. Ir vėl pasilenkęs rašė ant žemės. Tai išgirdę, jie vienas po kito ėjo šalin, pradedant nuo vyresniųjų; pasiliko vienas Jėzus ir moteriškė, stovėjusi viduryje. Vėl atsitiesęs Jėzus jai tarė: moteriške, kame tie, kurie tave kaltino? Niekas tavęs nepasmerkė? Ji atsakė: niekas, Viešpatie. Tuomet Jėzus jai tarė: nė aš tavęs nepasmerksiu; eik ir daugiau nebenusidėk!

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šios dienos skaityme parodė mums šventoji Bažnyčia pavyzdį dievotos skaisčios moteriškės, kurią Dievas stebuklingai išvadavo iš jos priešų rankų; šioje gi evangelijoje — didelę bet atgailaujančią nusidėjėlę, kurią Jėzus išgelbėjo iš

šetono valdžios, atleisdamas jai nusidėjimus. O, kaip pilna pamokos ir paguodos ši šventa evangelija!

1) Dar vienu kartu daugiau pasirodo begalinė parisiejų piktybė, kuri to vieno trokšta, kad tik Jėzų pražudžius; 2) pasirodo mums be galo maloni ir gailestiga mūsų mielojo Išganytojo širdis, kurs ir didžiausį nusidėjėlį priima su meile, jei jis tikrai gailisi; 3) apsireiškia parisiejų negailestingos širdys, kurios taip kietos nusidėjėlei, nors jie patys daug didesni nusidėjėliai buvo. Kaip mes sprendžiam, kaip mes elgiamės su klumpančiu artimu? 4) aiškiausiai apsireiškia dieviška Jėzaus Kristaus išmintis. Vienu vienintėliu žodžiu padarė Jėzus gailestingumą, išpildė Įstatymą, nusidėjėlę išvadavo, veidmainiams kaukę nuplėšė, pats save išteisino. Jis stovi ten kaipo nugalėtojas, jo priešai bėga, viena dūšia išgelbėta.

Pagerbt šitą išmintį, pasitikėk šiuo gerumu ir būk pats lėnas klumpantiems broliams. Daryk atgailą už savo nuodėmes ir nebenusidėk!

Apmąstymas. Simonas Kirenietis pa deda nešti kryžių pailsusiam Išganytojui. — Kiekvienas skausmas, kiekvienas kentėjimas tai dalis Kristaus kryžiaus. Tik nešk jį rodžiai!

Bažnyčios malda. Suteik, prašome tavęs Visagalis Dieve, idant tie, kurie, marindami kūną, susilaiko nuo valgių, sekdami teisybę pasninkautų nuo kaltės. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Ketvirtas sekmadienis Gavėnioje.

Mums paraginti būti ištvermingais ir uoliais atgailoje, Bažnyčia nurodo mums šiandien Jėzų, kurs stebuklingai gaivina ir peni kaip kūną, taip ir dvasią, ir kviečia mus š v e n t ų M i š i ų įž a n g o j e džiaugtis už tatai. „Linksminkis, Jėrozolima, ir susirinkimą darykite visi, kas ją mylite: džiaukitės, kurie buvote nuliūdę, kad linksmintumėtės ir pasisotintumėte savo pagundos pilnumu"[1]) „Pradžiugau iš to, kad man pasakyta: į Viešpaties namus eisime"[2]), Garbė Dievui, Tėvui...

B a ž n y č i o s m a l d a. Suteik, meldžiame, Visagalis Dieve, kad mes, kurie iš savo veiksmo kaltybės kenčiame, tavo malonės pagunda būtumėm atgavinti. Per mūsų Viešpatį, Jėzų Kristų. Amen.

Skaitymas iš šv. Povilo Apaštalo laiško Galatiečiams. 4, 22—31.

Broliai, parašyta yra: Abraomas turėjo du sūnu, vieną iš tarnaitės ir vieną ir laisvos. Bet tas, kurs buvo iš tarnaitės, gimė kūno keliu, kurs gi iš laisvos—pasiremiant pažadėjimų. Tai pasakyta palygintinai. Nes tai yra dvi sandori: viena Sinajaus kalne, gimdanti tarnavimui; ta yra Agara; nes Sinajaus kalnas yra Arabijoje, turįs sąryšį su dabartine Jeruzale, kuri draug su savo vaikais, tarnauja. Ana gi Jėruzalė,

[1]) Ir. 66, 10.
[2]) Ps. 121, 1.

kuri yra augštybėse yra, laisva, ji yra mūsų motina. Nes yra parašyta: linksminkis, nevaisingoji, kuri negimdai; džiaukis ir šūkauk, kuri neturi gimdymo skausmų; nes daugiau yr tokių, kurios yra vaikų apleistos negu tos, kurios turi vyrą. Mes, broliai, esame kaip Izaokas pažadėjimo vaikai. Bet kaip tuomet gimusis kūno keliu persekiojo gimusįjį dvasiškai, taip ir dabar. Bet ką sako Raštas? Atmesk tarnaitę ir jos sūnų; nes tarnaitės sūnus nebus tėvainis su laisvosios sūnumi. Taigi, broliai, mes nėsame tarnaites vaikai, bet laisvosios ta laisve, kuria mus išliuosavo Kristus.

I š a i š k i n i m a s. Visa, kas Sename Įstatyme atsitiko, kas Dievo buvo mokinta arba padaryta, buvo sykiu ateities paveikslas. Taip ir Abraomo šeimynos istorija. Jis turėjo, kaip jau anuomet Dievui leidžiant dažnai atsitikdavo, dvi moteri: Sarą ir jos tarnaitę Agarą. Iš Agaros turėjo jis vieną sūnų, vardu Ismaėlį, be ypatingo Dievo įsikišimo; iš Saros irgi vieną, vardu Izaoką, bet iš ypatingo Dievo prižadėjimo [1]) — Istorija šių dviejų moterų ir jų sūnų tai paveikslas abiejų Įstatymų. Per Agarą ir jos sūnų pažymėtas Senasai Įstatymas, toji Sutartis, kurią Dievas padarė su žydais, kaipo Abraomo vaikais gimimo kilme ant Sinajaus kalno, ir kuriam jie pasidavė, kaip tarnai, labiau iš baimės bausmės ir užmokesnio, vilties kaip iš meilės. Sara gi ir jos sūnus reiškia Naująjį Įstatymą, per Jėzų Kristų su visa žmonija pa-

[1]) 1 Moz. 18, 10.

darytąją malonės meilės ir tikros laisvės sutartį, per kurią mes paliekame Dievo vaikais ir paveldėtojais.

Žemiškoji Jėruzalė tai Sinagoga, dangiškoji — Bažnyčia, kurią atėjęs iš augšto, Dievo Sūnus žemėje įsteigė. Si naujoji Jėruzalė arba Jėzaus Bažnyčia, kuri sutelkė krūvon pagoniją ir žydiją, tapo per Jėzų kur kas vaisingesnė, kaip kad buvo sinagoga. Ji apima savo prieglobsčiu daug šimtų milijonų žmonių iš visų pasaulio kraštų, tuo tarpu prieš ją sukilę žydai, kaip Agara su savo sūnumi, atmesti tapo.

Už duotis. Pagalvok, krikščioni, kas per laimė tau būti šios laisvosios vaiku, kuri tau parūpina Dievo malonę ir įveda, Dievo karalystėn, džiaukis iš to, mylėk Bažnyčią, kuri vienа kaipo regima Dievo įstaiga žmonių išganymui duota, kaip ir kadaise tebuvo tik viena Jeruzalė ir viena šventykla, būk jai ištikimas ir nuolankus, kad ir tu dėliai savo neištikimybės ir kūniškų pažiūrų nebūtumei, atmestas, ir melsk:

Ak Jėzau! Ačiū tau už tavo malonę, kad mane pašaukei savo šventon Bažnyčion; suteik man, meldžiu tavęs, ir toliau malonę, kad per pasninką, maldą ir kantrybę persekiojimuose ir varguose palikčiau dalininku tavo kančios ir tau panašus pasidaryčiau, kad aš nebūčiau kada nors kaipo kūniškos dvasios vaikas nuo tavęs atstumtas, bet tapčiau vertas Tavo dieviškų prižadėjimų ir Tavo amžinos pagundos dangiškoje Jėruzalėje. Amen.

Evangelija parašyta šv. Jono. 6, 1—15.

Anuo metu nuvyko Jėzus į anapus Galilėjos, tai yra Tiberiados jūros Jį sekė didelė žmonių daugybė, nes jie matė stebuklus, kuriuos jis darė. Jėzus užėjo ant kalno ir tenai atsisėdo su savo mokytiniais Buvo arti žydų šventė. Jėzus, pakėlęs akis ir pamatęs, kad pas jį ateina didžiausia minia, tarė Pilypui: iš kur pirksime duonos, kad šitie galėtų pavalgyti? Sakė jis tai mėgindamas jį, nes pats žinojo, ką darysiąs. Pilipas jam atsakė: duonos už du šimtu denarų jiems nebus gana, kad kiekvienas gautų, kokį truputį. Tuomet vienas jo mokytinių Simono Petro brolis Andriejus, jam pasakė: čia yra vienas vaikas, kurs turi penkis miežienės duonos kepalus ir dvi žuvi, bet kas iš to tokiai daugybei? Jėzus tačiau tarė: susodinkite žmones. Toje vietoje buvo daug žolės. Taigi jie susėdo, visi, apie penkis tūkstančius vyrų. Jėzus ėmė duoną ir padėkojęs padalino sėdėjusiems; taip pat ir žuvų, kiek kas norėjo. Jiems pavalgius, jis tarė savo mokytiniams: surinkite kas liko trupinių, kad nepražūtų. Taigi jie surinko ir iš penkių miežienės duonos kepalų pripylė dvylika pintinių trupinių, kurie buvo likę pavalgius. Tie žmonės, pamatę kad Jėzus buvo padaręs stebuklą, sakė: jis tikrai tas pranašas, kurs turi ateiti į pasaulį. Bet Jėzus, žinodamas kad jie nori ateiti jo sugautų ir paskelbtų jo karaliumi, vėl pasitraukė pats vienas į kalną.

Ko Jėzus plaukė per Galilėjos jūres?

1) Prasišalinti nuo Erodo persekiojimų; 2) parodyti, kad tam kurs nori būti dalininkų

dieviškos pagundos, pirma reikia pereiti per šios pasaulio vargų jūres.

Kam Jėzus ėjo į nuošalią vietą?

Mus pamokyti, kad dažnai reikia įeit į savo dvasios vidų ir atsiduoti maldai nuošaliai, kaip va per dvasiškas pratybas (rekolekcijas).

Kam Jėzus Pilypą bandė?

1. Kad jo tikėjimą ir pasitikėjimą Juomi išmėgintų, 2) kad stebuklas tuo labiau nustebintų mokinius ir žmones, kada jie jau pirma bus įsitikinę, kad tokiai daugybei nėra užtenkančiai maisto; 3) kad mums duotų du labai svarbiu pamokymu. Mums reikia visų pirma pritaikinti paprastas ir gamtines priemones, pirma negu ieškoti viršgamtinių; o kai būsim tą išpildę, tada su pilnu užsitikėjimu galėsime atsidėti ant Dievo, kurs yra mūsų gelbėtoju visuose reikaluose [1]).

Kokius regimus ženklus vartoja Jėzus prie duonos padauginimo stebuklo ir kodel?

Šv. Mato [2]) pranešimu 1) Jis pažvelgė į dangų ir per tatai parodė, kad kiekviena gera dovana iš augšto ateina, ir kad tiktai Dievas yra tuo, kurs viską pripildo savo palaima; 2) padėkavojimą padarė, mums pamokyti, kad visados reikia Dievui dėkoti už jo dovanas. Stalas, sako šventas Krizostamas, kurs su Dievu prasideda ir su malda baigiasi, niekuomet jokios

[1]) Ps. 39, 10.
[2]) Mat. 14, 19.

stokos nekentėu 3) palaimino Jis duoną, kad žinotumėm, kad tai Dievo palajma viskam klotį duoda.

Kokią gilesnę prasmę turi šis stebuklas?

Ypatingai reiškia jis Švenčiausiąjį Altoriaus Sakramentą, kurs ne penkius tūkstančius, bet milijonus žmonių dvasiškai peni, o tačiau nė kiek nemažta. Gali arčiau prisižiūrėti dar šiems punktams: 1) šios dienos stebuklas primena artimesnes apystovas įsteigimo Švenčiausiojo Altoriaus Sakramento; Jėzus paėmė duonos, pažvelgė į dangų, padėkojo, laimino, laužė ją ir davė savo mokytiniams, o jie išdalijo jas miniai; 2) šiandieninis stebuklas ir švenčiausiasai Altoriaus Sakramentas panašūs vienas kitam stebuklingu valgio gausmu; 3) padauginimo duonos stebukle nurodo Kristus į Šventąją Komuniją po vienu pavydalu; 4) atkreipia mūsų domę į prisiruošimą, kurio reikalauja šventa komunija; Jėzus pirma išgydė ligonius (nusidėjėlius) paskui ėjo vienas į kalną (pasišalinimas ir apmąstymas); 5) parodo šventos Eucharistijos veikimą. (Pažino jį kaipo Dievo Sūnų ir garbino Dievą). Tas Jėzaus stebuklas del to skaitomas šiame sekmadienyje, kad arti Velykų šventės, o mums reikia prisirengti prie velykinio priėmimo Švenčiausiojo Altoriaus Sakramento.

Kam Kristus liepė surinkti palikusius trupinius?

1) Kad jie nebūtų sumindžioti ir nepražūtų; 2) kad daugybėje palikusių trupinių ste-

buklo didumas apsireikštų; 3) pamokymui, kad mes Dievo dovanas, kad ir kaip jos mažos išrodytų, laikytumėm pagarboj ir pasidėtumėm beturčiams.

Kodel Kristus po šito stebuklo pasišalino?

Kad žmonės del šito stebuklo palaikė jį už Mesiją ir del to norėjo jį viešai apskelbti karalium; jis gi atėjo steigti nežemiškos, bet dvasiškos karalystės. Per tatai jis mokina mus 1) ieškoti mūsų darbuose ne žmonių nusistebėjimo ir pagarbos, bet vien tiktai Dievo garbės ir žmonių gero, ir 2) mylėti nusišalinimą, kad juo toliau būtumėm nuo pasaulio trukšmo atsitolinę, juo liuosiau galėtumėm drauganti su Dievu.

Užduotis. Rūpinkis, kad nei tu, nei kitas kas Dievo dovanų nepaniekintų, ir turėk drąsos be baimės prie stalo pasimelsti.

Malda. Gailestingiausias Jėzau! Tu, taip stebuklingai pavalgydinęs penkius tūkstančius vyrų ir tuom apreiškęs savo malonės turtus, aprūpink mus, savo vaikus, reikalingu maistu, kad mes bado prispausti nenukryptumėm į nedorus darbus. Padėk, kad mes tavo dovanas su dėkingumu vartotumėm. Pavalgydink taip gi mūsų sielas savo dieviška žodžiu ir šventais sakramentais, idant mes, tuomi pastiprinti, drąsiai keliautumėm per visus šio gyvenimo pavojus ligi tavo garbės ir prakilnumo augštybių. Amen.

Paguodos žodis neturte.

Ši evangelija pilna paguodos tiems beturčiams, kurie myli Dievą ir seka Kristų, nes Kristus sekančiais jį žmonėmis pasirūpino ir neprašytas. Taip Dievas nuo pasaulio pradžios visados turėjo rūpestį apie saviškius. Savo išrinktosios tautos paguodai ir pašalpai laike didelio bado įvykius taip sutvarkė, kad Juozapajau pirma patektų Aigiptan [1]; Izraelio vaikus maitino jis tyruose keturias dešimtis metų su duona iš dangaus[2]); pranašą Eliją valgydino jis per vieną juodvarnį[3]); neužmiršo Danieliaus liūtų duobėje[4]). Ne mažiau savo meilingo rūpesčio apie saviškius apreiškė Dievas Naujame Įstatyme, stebuklingiausiu būdu maitindamas juos didžiausiame varge tai per žvėris, tai per angelus, tai per žmones, kaip apie tatai papasakoja mums šventųjų gyvenimai. Teisingai todel pasakė Dovidas [5]), kad Dievas nepameta nė vieno teisingo, t. y. nė vieno, kas ištikimai tarnauja Dievui, kas pirm viso ko ieško Dievo karalystės ir jo teisybės [6]) ir didžiai pasitiki Dievumi. Bet kaip jis tėviškai rūpinasi saviškiais, taip pameta juos, kas jį pameta. — Steukis todel būti geru vaiku, tai Dievą visados turėsi tėvu. „Mesk ant Viešpaties savo rūpestį, o jis tave išmaitins" [7]). Ar ne del to kai kam vien užtat

---

1) 1 Moz. 45, 5.
2) 5 Moz 8, 2.
3) 3 Kaz. 17, 6.
4) Dan. 14, 33.
5) Ps. 36, 25.
6) Luk. 12, 31.
7) Ps. 54, 23.

nesiseka, kad jie nuodėmių nepameta, nepasitiki Dievu, bet vien žmonėmis bei pačiais savimi? Tuomi tačiau nesakau, kad teisingasai nebedirbtų ir savo išlaikymu daugiau nebesirūpintų; nes, anot šv. Pauliaus, „kas nedirba, tegul ir nevalgo“ [1]), arba, kaip mūsų priežodis sako: verkia duona tinginio valgoma, tik tam rūpesčiui reikia būti lydimam Dievo pasitikėjimo. Ir visų pirma daryk kaip anie, kuriuos Kristus stebuklingai pavalgydino: sek Išganytoją! Melskis trūkume:

Mano Dieve! atsiduodu Tavo visagalybei ir gerumui ir tvirtai tikiu, kad, jei tiktai tavęs bijosiu ir saugosiuos blogo ir tau ištikimai tarnausiu, daug gero iš tavęs pritirsiu net tada, kada mano gyvenimas ir neturtingas bus [2]). Amen.

Apmąstymas. Jėzus užžengia ant kaukolių vietos (Kalvarijos), kad ten už viso pasaulio nuodėmes ant kryžiaus medžio pasiaukotų. — Ačiū tau, dieviškasai Išganytojau, ačiū! kad tu savo paties gyvybės nesigailėjai, kad tik mus išvaduotumei.

Kaip reikia ruoštis prie Velykų švenčių.

„*Buvo gi arti Velykos*“ (Jon. 6, 4).

Prisiruošti kaip reikiant prie besiartinančių Velykų, kuriose reikia mums su Kristumi prisikelti į naują, šventą, Dievui patinkamą gy-

---

[1]) 2 Tes. 3, 10.
[2]) Tob. 4, 23.

venimą, privalome 1) del Dievo meilės priversti save atsisakyti ir nuo leistųjų pasilinksminimų, meilių bet ypač triukšmingų draugijų ir nuošaliai pabūti kokį laiką; nes „kai žmogus vienas esti, tuomet Dievas kalba jo širdin" [1]); 2) reikia mums melsti Dievo malonės, su jos pagalba gerai per-iūrėti sąžinę ir pamąstyti, kokiam stovyje mūsų santykiai su Dievu esti, nes „tą dieną bus jūsų permaldavimas ir apsikuopimas nuo visų jūsų nuodėmių". Užtat „jūs varginsite savo sielas" [2]) ir su gavėjimu ir t. t. rengsitės; privalome todel 3) nuo šiol lig Velykų aštriau pasninkanti, Jėzaus Kristaus kančią ir mirtį dažniau apmąstyti ar bažnyčioje arba savo kambaryje, gausesnių išmaldų tiekti beturčiams, jei įstengiame, arba, jei mes patys beturčiai, kantriai kęsti neturtą, vargą ir trūkumą ir aukuoti jį Kristui, jungiant visa tai su jo neturtu, jo alkiu ir troškuliu ir t. t.; pagaliau 4) privalome atlikti gerą, pilną gailesčio išpažintį ir iškuopti seną nedorybės raugą, kad mes, kaip tai pridera, galėtumėm pasitiekti Velykų vakarienę, ragauti dangiškojo avinėlio, neraugintoje duonoje, t. y. tikrybėje, tiesoje ir šventume [3]).

Pirmadienis ketvirtoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Trečiosios Karalių knygos 3,16—28.

Anuo metu atėjo pas karalių dvi moteriški paleistuvi ir atsistojo jo akyvaizdoje. Viena

[1]) Oz. 2, 14. [2]) 3 Moz. 16, 30—31. [3]) 1 Kor. 5, 7.8.

jųdviejų tarė: meldžiamasis, mano pone! aš ir šita moteriškė gyvenova vienuose namuose ir aš pagimdžiau pas ją kambaryje kūdikį; trečią gi dieną po to, kaip aš pagimdžiau, pagimdė ir ji, ir buvom draug, ir nieko kito nebuvo draug su mudviem namuose, išskyrus mudvi. Šitos gi moteriškės sūnus mirė nakčia, nes miegodama nugulė jį. Ir atsikėlus vidurnakčio tylumoje ėmė mano sūnų, iš tavo miegančios tarnaitės pašonės ir padėjo savo prieglobstin; savo gi sūnų, kurs buvo miręs, padėjo mano prieglobstin. Kuomet atsikėliau rytmetį savo sūnaus žindytų, pasirodė, kad jis buvo miręs; apžiūrėjus jį rūpestingiau dienos šviesoje, pažinau, kad tai ne manasis, kurį buvau pagimdžiusi. Kita gi moteriškė atsakė: ne taip yra, kaip sakai, bet tavo sūnus mirė, o manasis gyvas. Bet ana priešingai kalbėjo: tu meluoji, nes manasis gyvas, o tavo sūnus mirė. Taip jiedvi ginčijosi karaliaus akyvaizdoje. Tuomet karalius tarė: šita sako: mano sūnus gyvas, o tavo sūnus mirė; o šita atsako: ne, tavo sūnus mirė, o manasis gyvas. Taigi Karalius tarė: atneškite man kalaviją. O kuomet atnešė kalaviją pas karalių, jis tarė: padalinkite gyvąjį vaiką į dvi pusi ir duokite vieną pusę vienai, o kitą kitai. Tuomet moteriškė, kurios sūnus buvo gyvas, tarė karaliui, (nes jos širdyje pakilo gailestis dėliai jos sūnaus): meldžiamasis pone, aduokite jai gyvą ir jo neužmuškite, O ana priešingai sakė: tenebūna nei man, nei tau, bet tebūna padalintas. Tuomet karalius atsiliepė ir tarė: duokite šitai kūdikį gyvą ir tenebūna užmuštas, nes ji jo

motina. Taigi visas Izraėlis išgirdo nutarimą, kurį buvo padaręs karalius, ir bijojosi karaliaus, matydami Dievo išmintį esant jame teismui daryti.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Dėkis omenin didelę Saliamono išmintį Ji buvo trejopa: tikybinė išmintis, t. y. prigimtinis pažinimas Dievo ir dieviškų dalykų; — dorinė ir politikinė išmintis, t. y. iš tikybinės išminties išplaukiantis samprotis ir sugebėjimas vesti save ir savo pavaldinius į žemišką laimę ir amžinąjį išganymą; — gamtinė, pasaulinė išmintis, kurią Dievas nepaprastu būdu suteikė Saliamonui pažinti žmogui prieinamiems menams ir mokslams

Taigi kad visos mūsų valdžios tokią išmintį turėtų!

Gan dažnai melsk tikros šminties sau ir dvasiškajai bei pasaulinei valdžiai.

Evangelija parašyta šv. Jono. 2, 13 – 25.

Kada buvo arti žydų Velykos Jėzus nuėjo į Jeruzalę Jis rado bažnyčioje skirtus pardavimui jaučius avis ir karvelius, ir sėdinčius pinigų maininiukus Padaręs tarsi rimbą iš virvelių jis išvarė visus iš bažnyčios taip pat avis ir jaučius, išbarstė maininiukų pinigus ir išvartė stalus. Pardavinėjusiems karvelius jis tarė: atsiimkite juos iš čia ir nedarykite iš mano Tėvo namų prekybos namų. Jo gi mokytiniai atsiminė, kad yra parašyta: uolumas del tavo namų griaužia mane. Bet žydai atsiliepė ir jo paklausė: kokį ženklą tu gali mums parodyti,

kad tai darai? Jėzus atsakė jiems ir tarė: sugriaukite šitą bažnyčią, ir aš per tris dienas ją pastatysiu. Tuomet žydai tarė: šita bažnyčia statyta keturias dešimtis šešerius metus, o tu per tris dienas nori ją pastatyti? Bet jis kalbėjo apie savo kūno bažnyčią. Tik paskui jam atsikėlus iš numirusių jo mokytiniai atsiminė, kad jis tai buvo sakęs ir tikėjo Raštui ir Jėzaus pasakytiems žodžiams. Jam esant Jeruzalėje Velykų šventėje daugelis įtikėjo į jo vardą, nes matė jo daromus stebuklus. Bet pats Jėzus jais neįsitikėjo, nes jis visus pažino; jam nereikėjo, kad kas liūdytų apie žmogų, nes jis pats žinojo, kas yra žmoguje.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Jėzus atėjo del to, kad Dievo garbę iškeltų, nuodėmę išdildytų, žmoniją nuvalytų ir pašvęstų. Iš to tai jo uolumas del Dievo namų, Jeruzalės šventnamio, kas buvo Bažnyčios paveikslas, kurią jis savo krauju nuplovė. Prirodyti savo teisėms jis nurodė žydams savo atsikėlimą, kas yra didžiausiu jo dievybės liudijimu. Jei jau ana bažnyčia buvo uolumo ir rūpesčių daiktas, kaip dar labiau tuomi turi būti mūsų bažnyčios, kuriose tikrai ir gyvai gyvena už mus numiręs ir vėl atsikėlęs įsikūnijęs Dievas Švenčiausiame Altoriaus Sakramente! Pagerbk užtat Jėzų jo bažnyčioje, laikykis Dievo namuose maldingai ir su baime, vaikyk nuo savęs visas išblaškančias, pasaulines, kūniškas mintis, kad pilnai galėtum atsiduoti Jėzui.

Bet ir mūsų dūšios yra Dievo bažnyčia, kurias jis leido ir pašventė, norėdamas ten

gyventi, ir Dievas trokšta, kad viskas tame gyvenime būtų verta to prakilnaus paskyrimo. O kai mes šiose dienose savo sielas peržiūrinėjam, ak, kaip daug neteisybės ir nuodėmių atrandam toje Dievo šventyklojel Varyk jas iš ten šventos atgailos rykšte.

Apmąstymas. Jėzus be prievartos leidžia save prie kryžiaus prikalti. — Sek jį; veltui norėtum tu kryžių nusviesti.

Bažnyčios malda. Suteik mums, Visagalis Dieve, kad, šventą gavėnią kasmetiniu pamaldumu minėdami, patiktumėm tau ir kūnu ir dvasia. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Antradienis Ketvirtoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš antrosios Mozės knygos 32, 7—14.

Anuo metu tarė Viešpats Mozei: eik, nužengk; tavo tauta, kurią išvedei iš Aigipto žemės, nusidėjo. Veikiai atstojo nuo kelio, kurį jiems parodei. Jie sau pasidarė lietinį veršį ir, garbindami jį bei aukodami jam aukas, tarė: šitie yra tavo dievai, Izraeliau, kurie tave išvedė iš Aigipto žemės. Ir Viešpats dar sakė Mozei: matau, kad šita tauta kieto sprando; leisk man, kad mano rūstybė užsidegtų prieš juos, ir kad juos išnaikinčiau, ir padaryčiau iš tavęs didelę tautą. O Mozė maldavo Viešpatį, savo Dievą, tardamas: kodel, Viešpatie, tavo rūstybė sukilsta prieš tavo tautą, kurią išvedei iš Aigipto

žemės su didžia galybe ir stipria ranka? Meldžiu, kad nesakytų aigiptiečiai: išvedė juos apgaulingai, idant užmuštų kalnuose ir išnaikintų nuo žemės; teatsileidžia tavo rūstybė ir duokis permaldauti už tavo tautos nedorybę. Atsimink savo tarnus Abraomą, Izaoką ir Izraėlį, kuriems pats per save prisiekei, tardamas: padauginsiu jūsų ainiją kaip dangaus žvaigždes ir visą šitą žemę, apie kurią kalbėjau, duosiu jūsų ainijai, ir valdysite ją visuomet. Ir Viešpats davėsi permaldauti, kad nedarytų pikta, kurį norėjo daryti savo tautai.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Izraėlio tautos skilimas buvo baisus. Žiūrėk, kaip veikiai ir žemai gali žmogus kristi, pametęs Dievą. Bijok savo paties silpnybės Mozė parodė didelį nuolaidumą ir meldė už nusidėjusią tautą, ir Dievas pasigailėjo. Turėk ir tu kantrybės klystančiam artimui, nors jis ir kaž kaip žemai būtų kritęs, ir melskis už visus vargšus nusidėjėlius.

Evangelija parašyta šv. Jono, 7, 14—31.

Anuo metu jau švenčių pusėje atėjo Jėzus į bažnyčią ir mokino. Žydai stebėjosi ir sakė: kaip jis gali žinoti Raštą, kad jis nesimokino? Jiems atsakydamas Jėzus tarė: mano mokslas ne mano, bet to, kurs yra mane siuntęs. Jei kas norės vykinti jo valią, tas pažins, ar tas mokslas iš Dievo, arba ar aš pats iš savęs kalbu. Kas pats iš savęs kalba, tas ieško sau garbės; kas gi ieško garbės to, kurs yra jį siuntęs, tas tiesakalbis, ir jame nėra neteisybės. Argi ne

Mozė davė jums įstatymą? Tačiau nė vienas iš jūsų nesilaikote įstatymo. Kodel jūs ieškote manęs užmušti? Minia atsakydama tarė: tu velnio apsėstas, kas tavęs ieško užmušti? Atsakydamas Jėzus jiems tarė: aš padariau vieną darbą, ir jūs visi stebitės. Juk Mozė davė jums apipiaustymą (ne kad jis būtų iš Mozės, bet iš tėvų) ir jūs apipiaustote žmogų subatoje Jei žmogui daromas apipiaustymas subatoje, kad neperžengus Mozės įstatymo, tai kam jūs ant manęs pykstate, kad aš vieną žmogų pagydžiau subatoje? Neteiskite kaip akims rodosi bet darykite teisingą teismą. Kaikurie Jėruzaliečiai sakė: argi tai ne tas, kurio ieško užmušti? Štai jis viešai kalba, ir niekas jam nieko nesako. Argi jau vyresnieji tikrai pažino, kad jis Kristus? Bet apie šitą mes žinome, iš kur jis; atėjus gi Kristui, niekas nežnos iš kur jis. Taigi, Jėzus, mokindamas bažnyčioje garsiai šaukė: ir mane jūs pažįstate ir žinote, iš kur aš. Tačiau aš neatėjau pats savaime, bet tikėtinas yra tas kurs mane siuntė, kurio jūs nepažįstate. Aš jį pažįstu, nes nuo jo esu, ir jis yra mane siuntęs. Taigi, jie ieškojo suganti jį, bet niekas neištiesė prieš jį rankos, nes jo valanda dar nebuvo atėjusi. Daugelis iš minios į jį įtikėjo .

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Ši šventa evangelija kreipia mūsų mintis į dieviškojo Avinėlio auką, kurs neužilgo išlies už mus savo kraują Jėruzalėje. Jo valanda dar nebuvo atėjusi, bet jau artinosi. Jėzus kalba žydams visai aiškiai, kad jis tas Dievo siųstasai Mesijas, ir per tai jo mokslas—Dievo

mokslas; jie tačiau netikėjo. Jis tai priparodė stebuklais, kurie daromi tik patvirtinti Dievo tiesai; jie gi norėjo jį akmenimis užmušti.— Mokykis iš čia, kaip toli žmogų gali nuvesti apjakimas ir prietarai; prašalink juos rimtu mokslu ir palankumu malonei ir turėkis Jėzaus; bet ypač imk Jėzų už pavyzdį, kurs savo pikčiausius priešus mokė su neatlyžtančiu nuolaidumu ir vis karščiau mąstyk apie besiartinančią Jėzaus kančią.

A p m ą s t y m a s. Jėzų išrėdė nuogai. Tikrai didelė kančia! Jis kenčia ją del tavęs. Mokėk prisiturėt atsisakyti nuo pasaulio tuštybių (ypač nuo puikumo) ir savęs užsiginti dėliai Jėzaus!

B a ž n y č i o s m a l d a. Meldžiame tave, Viešpatie, tegul šventos gavėnios pasninkai suteikia mums ir švento gyvenimo padauginimo ir tavo gailestingumo nuolatinės pagarbos. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį: Amen.

Trečiadienis Ketvirtoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Izaijo pranašo. 1, 16—19.

Tą sako Viešpats Dievas: apsiplaukite, būkite tyri, prašalinkite savo minčių piktybę nuo mano akių, liaukitės blogai darę, mokykitės gera daryti, ieškokite teismo, padėkite prispaustam, darykite tiesą našlaičiui ginkite našlę. Ir ateikite ir barkite mane, sako Viešpats: jei būtų jūsų nuodėmės, kaip škarlatas, pabaluos kaip sniegas, ir nors būtų raudonos, kaip purpuras,

palike baltos, kaip vilna. Jei panorėsite ir klausysite manęs, žemės gerybes valgysite, sako Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šie prakilnūs pranašo žodžiai gali būti pritaikinti prie tos stebuklingos maudyklės, kurią Kristus prirengė saviesiems, prie švento Atgailos sakramento, kada mes kaip tik šiuo metu privalome save plauti ir valyti. Atgaila nors varginga, bet didžiai išganinga maudyklė, stengianti nuplauti visas nusidėjėlio sielos dėmes jei jis tik pilnas tikro gailesčio ir pasirengęs yra atitaisyti nedorybę. Prakilni ta permaina, kuri įvyksta išpažįstančioje dūšioje, pilnoje gailesčio! Neteisingasai palieka teisiu, tamsybė pavirsta šviesa, velnio vergas tampa Dievo vaiku! Ak, ačiū sakyk Dievui už šitą laimingą maudyklę ir naudokis jąja šiuo šventu metu savo išganymui. (Ketvirtasai Bažnyčios įsakymas).

Evangelija parašyta šv. Jono. 9, 1—38.

Anuo metu praeidamas pamatė Jėzus žmogų aklą gimusį. Jo mokytiniai paklausė jį: Rabbi, kas nusidėjo, šitas ar jo gimdytojai, kad jis gimė aklas? Jėzus atsakė: nei šis nenusidėjo, nei jo gimdytojai, bet kad apsireikštų jame Dievo darbai. Man reikia daryti darbai to, kurs mane siuntė kolei yra dienos; ateina naktis, kuomet niekas nebegalės nieko daryti. Kolei aš tebesu pasaulyje, aš esu pasaulio šviesa. Tai pasakęs, jis spiovė žemėn, padarė iš seilių purvo, patepė purvu jo akis ir jam

tarė: eik, nusiprausk Siloės tvenkyje (išvertus tai reiškia siųstasis). Jis nuėjo, nusiprausė ir parėjo regįs. Kaimynai ir kurie buvo jį matę ankščiau, nes jis buvo elgeta, klausė: ar tai ne tas pats, kurs sėdėdavo ir elgetavo? Kiti sakė: tai jis. Kiti vėl: visai ne, tik į aną panašus. Pats gi sakė, tai aš. Tuomet jie jį klausė: kaip tau atsivėrė akys? Jis atsakė: tas žmogus, kurs vadinasi Jėzumi, padarė purvo, patepė mano akis ir man tarė: eik į Siloės tvenkinį nusiprausk. Aš nusiprausiau ir regiu. Jie jį paklausė: kame? Jis atsakė: nežinau. Jie nuvedė buvusįjį akląjį pas parisiejus. Buvo subata, kuomet Jėzus padarė purvo ir atvėrė jo akis. Taigi parisiejai, vėl jį klausė, kaip jis praregėjęs? Jis jiems atsakė: jis padėjo man ant mano akių purvo, aš nusiprausiau ir regiu. Tuomet kaikurie parisiejai tarė: tas žmogus ne iš Dievo, nes nelaiko subatos. Kiti kalbėjo: kaip galėtų žmogus nusidėjėlis daryti tokius stebuklus? Taip radosi tarp jų nesutarimas. Jie vėl klausė akląjį: ką tu sakai apie tą, kurs atvėrė tau akis? Jis atsakė: tai pranašas. Tačiau žydai nenorėjo tikėti, kad jis būtų buvęs aklas ir praregėjęs, iki nepasišaukė praregėjusio gimdytojų. Jie juos klausė, sakydami: ar šitas jūsų sūnus, apie kurį jūs sakote, kad jis gimęs aklas? Tai kaip gi jis dabar regi? Jo gimdytojai jiems atsakė ir tarė: mes žinome, kad šitas mūsų sūnus ir kad jis yra gimęs aklas; kaip gi jis dabar, regi mes nežinome; nežinome taip pat, kas atvėrė jo akis; klauskite, jį patį, jis užaugęs, tegul kalba pats už save. Jo gimdytojai, taip sakė, nes bijojo žydų;

nes žydai jau buvo susitarę, tą, kas išpažintų jį esant Kristų, išmesti iš sinagogos.. Todel jo gimdytojai pasakė: jis jau užaugęs, klauskite jį. Dabar jie vėl pasišaukė žmogų, kurs buvo buvęs aklas, ir jam tarė: duok Dievui garbę; mes žinome, kad tas žmogus nusidėjėlis. Bet jis jiems atsakė: ar jis nusidėjėlis, aš nežinau; vieną žinau, kad aš buvau aklas, dabar gi regiu. Tuomet jie vėl jį klausė: ką jis tau padarė? Kaip tau atvėrė akis? Jis atsakė: sakiau jau jums, ir girdėjote, kam vėl norite išgirsti? Ar ir jūs norite būt Jo mokytiniais? Bet jie ėmė keikti jį ir sakė: tu būk jo mokytinis, mes gi esame Mozės mokytiniai. Mes žinome, kad su Moze yra kalbėjęs Dievas; iš kur gi šitas, mes nežinome. Atsiliepdamas žmogus jiems tarė: tai ir stebėtina, kad jūs nežinote, iš kur jis; o juk jis atvėrė man akis. Tačiau mes, žinome kad Dievas nusidėjėlių neišklauso; bet jei kas yra Dievo garbintojas ir daro jo valią, to klauso. Nuo amžių negirdėta, kad kas būtų atvėręs aklo gimusiojo akis. Jei jis nebūtų iš Dievo, nieko nebūtų galėjęs padaryti: atsakydami jie jam tarė: tu visas gimęs nuodemėse ir nori mus mokinti! Ir išmetė jį laukan. Jėzus išgirdo, kad jie buvo išmetę jį laukan, ir sutikęs jį paklausė: ar tu tiki į Dievo Sūnų? Atsakydamas jis tarė: kas jis, Viešpatie, kad aš į jį tikėčiau? Jėzus jam tarė: tu jį matai; kursai kalba su tavim, tai tas. Jis tarė: tikiu, Viešpatie. Ir parpuolęs pagarbino jį.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Kaip ši evangelija pamokinanti! 1) Jėzus išgy-

do vieną žmogų aklu gimusį Dievo garbės padidinimui. Tas ilgų metų kentėjimas tiko kad ir Jėzaus dievybė apsireikštų ir pačiam aklajam atsivertų dvasios akys, ir jis įtikėtų į jį. — Užtat kentėk kantriai, jei tave vargai spaudžia, kad ir tavyje taptų Dievas pagarbintas, ir saugokis prietaro, būk kiekvienas kentėjimas — bausmė. — 2) Gydant Jėzus maišo seiles su žeme. Tatai buvo tiktai regimas ženklas jo kūriančios, gydančios vidujinės galybės ir taip gi šventų sakramentų paveikslas. — Kartok tuos sakramentus, kad ir tavo aklumą gydytų nematoma malonė regimuose ženkluose. — 3) Išgydytasai aklas atvirai ir drąsiai išpažįsta tiesą ir nesiduoda nuo jos nubaidyti nei persekiojimai, nei net išmetimu iš sinagogos. — Mokykis iš jo visuomet ištvermingai pildyti savo švento tikėjimo ir Bažnyčios mokslą, nebijodamas pasirodyti tuo, kuo esi, kaipo ištikimas katalikų bažnyčios šalininkas; nebijok bedievių ginklų, kurie prieš įrodymus stato tik atkaklumą, išjuoką ir persekiojimą.

Apmąstymas. Jėzų prikala prie Kryžiaus. Koki kančia! Jis nesiskundžia. — Kentėk ir tu, krikščioni, tylėdamas ir su ištverme.

Bažnyčios malda. Dieve, kursai teisingiems teiki užmokesnio už nuopelnus, o nusidėjėliams atleidimo per pasninką, pasigailėk meldžiančių tavęs, kad išpažinimas mūsų kalčių galėtų gauti atleidimą nuodėmių. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Ketvirtadienis ketvirtoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Ketvirtosios Karalių knygos. 4, 25 — 38.

Anuo metu atėjo viena moteriškė iš Suna namo pas Elisiejų, Dievo žmogų, ant Karmelio kalno. Išvydęs ją iš tolo, Dievo žmogus tarė savo tarnui Giėziui: štai Sunamietė. Eik tat jai priešais ir sakyk jai: kaip tau gerai klojas, ir tavo vyrui ir tavo sūnui? Ji atsakė: gerai. Atėjus gi pas Dievo žmogų į kalną, apkabino jo kojas; Giėzis gi priėjo jos atitraųktų. Tačiau Dievo žmogus tarė: leisk ją, nes jos dūšia apkartusi, Viešpats gi paslėpė nuo manęs ir man neapreiškė. Ji jam tarė: ar gi aš prašiau iš savo pono sūnaus? ar gi aš tau nesakiau neklaidink manęs? O jis tarė Giėziui: apsijuosk savo kulšis, imk mano lazdą savo rankon ir eik. Jei sutiktų tave žmogus, nesisveikink su juo; ir jei kas su tavim sveikintųsi, neatsakyk jam; ir padėsi mano lazdą ant vaiko veido. Vaiko gi motina tarė: Kaip Viešpats gyvas ir gyva tavo dūšia, aš neatstosiu nuo tavęs. Taigi, ir atsikėlė ir ėjo paskui ją. Giėzis gi buvo pralenkęs juos ir padėjęs lazdą ant vaiko veido, tačiau nebuvo nei žado, nei jautimo; ir sugrįžęs pasitiko jį ir pranešė jam, tardamas: nesikėlė vaikas. Įėjo tada Elisiejus į namus, ir štai numiręs vaikas gulėjo jo patale. Įėjęs jis užsirakino duris ir meldėsi Viešpačiui. Paskui jis užkopo ir atsigulė ant vaiko; jis padėjo savo burną ant jo burnos, ir savo akis ant jo

akių, ir savo rankas ant jo rankų, ir pasilenkė ant jo, ir vaiko kūnas sušilo. O jis atsitraukęs vaikštinėjo po namus šen ir ten; paskui užlipo ir išsitiesė ant jo; ir vaikas sužiovojo septynius kartus ir atvėrė akis. O jis pašaukė Giėzį ir jam tarė: pašaukk čia Sunamietę. Ji pašaukta įėjo pas jį. Jis gi tarė: pasiimk savo sūnų Ji priėjo, puolė jam po kojų ir nusilenkė iki žemei; po to pasiėmė savo sūnų ir išėjo. Elisiejus gi sugrįžo Golgolon.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Elisiejaus prikėlimas iš numirėlių našlės sūnaus, kaip šventieji tėvai aiškina, tai paveikslas to, kaip Jėzus Kristus išvadavo žmoniją iš nuodėmės mirties. Daryk, nusidėjėle dūšia, kaip toji Sunamietė. Apsikabink Prikryžiuotojo kojas ir melsk, kad jis tave vėl prikeltų į malonės gyvenimą, o gavęs atleidimą, pulk, pagarbink jį ir dėkok jam už tai, kad jis tave vėl Dievo vaiku padarė.

Evangelija parašyta šv. Luko. 7, 11 — 16.

Anuo metu ėjo Jėzus į miestą, kurs vadinasi Naimas; draug su juo ėjo jo mokytiniai ir skaitlinga minia. Prisiartinant jam prie miesto vartų, štai buvo išnešamas numirėlis, vienatinis sūnus savo motinos; o ta buvo našlė; draug su ja ėjo didelė miesto minia. Pamatęs ją Viešpats, gailestingumo sujudintas dėliai jos, jai tarė: neverk! Ir jis prisiartino ir prisilietė neštuvų. (Tie gi, kurie nešė sustojo). Tuomet jis tarė: jaunikaiti, sakau tau, kelkis! Numirėlis atsisėdo ir ėmė kalbėti; o jis atidavė jį jo motinai.

Visus apėmė baimė, ir jie garbino Dievą, sakydami: didis pranašas kilo mūsų tarpe, ir Dievas aplankė savo tautą.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Jėzus liepis, ir numirėlis keliasi. Ar gi jis ne Viešpats gyvybės? Tai gi užtikėk jam savo gyvybę ir visus jos priepuolius. Jėzus gailisi našlės. Tu esi krikščionis, jo mokinys, sek jį! — Taip, Jėzau, aš noriu sekti tave; tave aš noriu mylėti, tavo pavyzdžiu noriu kaip įmanydamas gera daryti! Vesk mane, kaip Tavo šventai valiai patinka.

Apmąstymas Jėzus ant Kryžiaus iškeltas. Visi jo sąnariai iš savo vietų išnarstyti. Kas per kančia! — Ak, Jėzau, prikryžiuotoji meile, patrauk manę prie savęs, kad aš pilnon vienybėn su tavimi susiliečiau ir joje pasi likčiau!

Bažnyčios malda. Suteik meldžia me, Visagalis Dieve, kad tuos kuriuos pasižadėti pasninkai marina, pats šventas pamaldu mas linksmintų, idant, žemiškus jausmus nuslo pinus, lengviau dangiškųjų geidautumėm. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Penktadienis ketvirtoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Trečiosios Karalių knygos 17, 17 — 24.

Anuo metu atsitiko, kad apsirgo moteriškės, (Elijo) šeimininkės, sūnus, ir jo liga bu-

vo smarkiausi, taip kad jame nebeliko kvėpavimo. Taigi, ji tarė Elijui: kas yra bendra tarp manęs ir tavęs, Dievo žmogau? Argi tam atėjai pas mane, kad būtų primintos mano neteisybės, ir kad užmuštumei mano sūnų? O Elijas jai tarė: duok man savo sūnų. Ir ėmęs ją iš jos prieglobsčio, jis užsinešė į viršutinį kambarį, kame pats turėjo buveinę, ir padėjo savo patale. Paskui jis šaukėsi į Viešpatį ir tarė: Viešpatie, mano Dieve, argi ir našlę, pas kurią aš šiaip taip išlaikomas, nubaudei, kad numarinai jos sūnų? Po to jis išsitiesė ant vaiko išilgai tris sykius ir šaukė į Viešpatį ir tarė: Viešpatie, mano Dieve, maldauju, tesugrįžta šito vaiko dūšia į jo kūną! Gi Viešpats išklausė Elijo balsą, ir vaiko dūšia sugrįžo į jį, ir jis atgijo.

Tuomet Elijas ėmė vaiką ir nukėlė jį nuo augšto į apatinį butą, atidavė jį motinai ir tarė: štai, tavo sūnus gyvas. O moteriškė tarė Elijui: dabar, iš šito atsitikimo aš pažįstu, kad tu esi Dievo žmogus, ir kad Viešpaties žodis tavo burnoje yra tikras.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Ir šitas vaiko prikėlimas, kurį padarė Elijas, vis tai paveikslas žmonijos atpirkimo, kurį atliko Dievo Sūnus. Dėmėkis šios našlės atgailos dvasia, dėliai kurios atgavo ji savo sūnų vėl gyvą. Jei tu panašiai irgi būsi pripildytas atgailos dvasios, prikels Kristus ir tavo dūšią į malonės gyvybę. Parodyk užtat savo sąžinės sąskaitą ir gailėkis už savo kaltes.

Evangelija parašyta šv. Jono, 11,1 — 45

Anuo metu buvo vienas ligonis Lozorius iš Marijos ir jos sesers Mortos miestelio Betanijos. (Marija buvo ta pati, kuri patepė Viešpatį tepalu ir nušluostė jo kojas savo plaukais; tai brolis Lozorius sirgo.) Taigi nuėjo jo seserys pas jį ir tarė: Viešpatie, štai tas, kurį tu myli, serga. Išgirdęs Jėzus, jiems tarė: ta liga ne mirčiai, bet Dievo garbei, kad per ją būtų pagarbintas žmogaus Sūnus. Jėzus mylėjo Mortą, jos seserį Mariją ir Lozorių. Išgirdęs jį sergant, jis tuo tarpu pasiliko dvi dieni toje pačioje vietoje. Joms praslinkus, jis tarė savo mokytiniams: eikime vėl į Judėją. Mokytiniai jam sakė: Mokytojau, žydai ką tik ieškojo tavęs užmušti akmenimis, ir tu vėl tenai eini? Jėzus atsakė: ar ne dvylika valandų turi diena? Jei kas vaikščioja dieną, nesuklumpa, nes mato šio pasaulio šviesą; bet jei vaikščioja naktį, suklumpa, nes nėra jame šviesos. Taigi jis pasakė ir po to jiems tarė: mūsų prietelis Lozorius miega bet aš einu jo pažadintų iš miego. Tuomet jo mokytiniai jam tarė: Viešpatie, jei miega, bus sveikas. Jėzus kalbėjo apie jo mirtį; jie gi manė apie užmigimą paprastu miegu. Tuomet Jėzus jau aiškiai jiems pasakė: Lozorius mirė, bet ir del jūsų, — kad tikėtumėte, — aš džiaugiuos, jog nebuvau tenai. Bet eikime pas jį. Tuomet Tomas, vadinamas Dvynas, tarė kitiems mokytiniams: eikime ir mes, mirti su juo. Atėjęs Jėzus rado jį jau keturias dienas gulintį kape. (Betanija buvo arti Jeruzalės, atstume penkiolikos varstų). Daug žydų buvo atė-

jė pas Mortą ir Mariją jųdviejų paguosti dėl jų brolio. Morta, kaip tik išgirdo, kad Jėzus ateina, išėjo jo pasitikti. Marija gi pasiliko namie. Morta tarė Jėzui: Viešpatie, kad būtumei čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. Bet ir dabar aš žinau, kad Dievas tau duos, ko tik tu iš Jo paprašysi; Jėzus jai tarė: tavo brolis atsikels. Morta jam atsakė: žinau, kad jis atsikels atsikėlime, paskutinėje dienoje, Jėzus jai tarė: aš atsikėlimas ir gyvybė: kas tiki į mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas, ir kiekvienas, kurs gyvas ir į mane tiki, nemirs per amžius. Ar tai tiki? Ji jam atsakė: taip, Viešpatie, aš tikiu, kad tu Kristus gyvojo Dievo Sūnus, kurs atėjai į šį pasaulį. Tai pasakius, ji nuėjo ir pašaukė savo seserį Mariją, tylomis sakydama: Mokytojas čia ir šaukia tave. Kaip tik ji išgirdo, greitai atsikėlė ir atėjo pas jį Jėzus dar nebuvo įėjęs į miestelį, bet dar tebuvo toje pačioje vietoje, kur jį buvo pasitikus Morta. Žydai gi kurie buvo su ja namuose ir ramino ją, pamatę, kad Marija greitai atsikėlė ir išėjo, sekė ją, sakydami: ji eina pas kapą verkti tenai. Kaip tik Marija atėjo, kame buvo Jėzus ir jį pamatė, puolė jam po kojų ir jam tarė: Viešpatie, kad būtumei čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. Tuomet Jėzus, pamatęs ją verkiančią ir atėjusius su jąja kartu verkiančius žydus, susigraudino dvasioje ir pats save sujaudino. Jis tarė: kur jį padėjote? Jie jam atsakė: Viešpatie, eik ir pasižiūrėk. Jėzus apsiašarojo. Todėl žydai kalbėjo: štai, kaip jis jį mylėjo. Kai kurie gi iš jų sakė: ar tas, kurs atvėrė akis aklam, nega-

lėjo padaryti, kad šitas pasveiktų? Jėzus vėl susigriaudinęs pats savyje, priėjo prie kapo. Buvo tai ola, uždaryta akmenimi. Jėzus tarė: atimkite akmenį. Mirusiojo sesuo Morta jam atsakė: Viešpatie, jau dvokia, nes jau keturias dienas guli. Jėzus jai tarė: argi aš tau nesakiau, kad, jei tikėsi, išvysi Dievo garbę? Atritus akmenį, Jėzus pakėlė aukštyn akis ir tarė: Tėve, dėkoju tau, kad mane išklausei. Aš tiesa žinojau, kad tu visuomet mane išklausai; bet tai pasakiau del čia aplinkui stovinčių žmonių, kad jie tikėtų jog tu esi mane siuntęs. Tai pasakęs, jis sušuko garsiu balsu: Lozoriau, išeik laukan! Numirėlis tuojau išėjo surištomis raiščiais kojomis ir rankomis, ir jo veidas buvo aprištas skepeta. Jėzus jiems tarė: atriškite jį ir leiskite eiti. Daugelis žydų, kurie buvo atėję pas Mariją ir Mortą ir buvo matę, ką Jėzus padarė įtikėjo į jį.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Jėzus prikelia Lozorių, kurio ligą ir mirtį jis jau pirma žinojo. Išvysk Visažinantį, mirties ir gyvybės Viešpatį, savo Dievą! Pagarbink jį ir ieškok pas jį pagalbos kūno ir dvasios reikale. — Lozoriaus seserys meldžiasi trumpai, bet užtat pilnos vilties. Ne daugumas žodžių, bet pamaldumas ir tikėjimas pilno išklausyme. Sek jas! — „Tavo brolis kelsis“, tarė Jėzus, ir įvyko. Tau ir padės; tave išvaduos iš dūšios mirties, ir tuoj kelsies,— tai mokina tas pats Dievo sūnus. Tikėk užtat jo mokslui. — Visi kelsis, todel ir tavo mylimieji, kurie pirm tavęs nukeliavo. Tuo guosk save, ir lauk linksmas ir drąsus.—

Lozorius, kurs jau keturias dienas gulėjo kape, tai paveikslas grįžtamojo nusidėjėlio, kurį Jėzaus gailestingumas prikelia į malonės gyvybę dėliai kitų užtarimo. Jei tu esi toks grįžtamasis nusidėjėlis, — klausykis! Jėzus šaukia ir tave šiuo šventuoju metu tais žodžiais: Lozoriau, nusidėjėli, išeik laukan!

A p m ą s t y m a s: Jėzus kabo prie kryžiaus tarp dviejų galvažudžių. Kas per panieka! — Ar dar būsi tu taip puikus, tuščias, garbės ieškąs, kada garbės karalius taip nusižeminęs ir už tavo puikumą daro atgailą.

B a ž n y č i o s m a l d a. Dieve, kursai neapsakomomis šventenybėmis atnaujini pasaulį, suteik, meldžiame, kad tavo Bažnyčia amžinųjų įstaigų vaisiais džiaugtųsi ir laikinių pašalpų ir stokos nekentėtų. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Šeštadienis ketvirtoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Izaijo pranašo. 49, 8—15.

Tą sako Viešpats: maloningame laike aš išklausiau tave, ir išganymo dienoje padėjau tau, ir užlaikiau tave, ir daviau tave tautai už sandorą, kad sužadintum žemę ir paveldėtum išblaškytas tėvainystes, idant pasakytumei tiems, kas kalėjime: išeikite; ir tiems, kas tamsybėse: pasirodykite. Ant vandenų ganysis, ir ant visų lygumų jų ganyklos. Nealks ir netrokš, ir neužgaus jų karštis ir saulė, nes jų gailėtojas valdys juos, ir prie vandenų šaltinių girdys juos.

Ir padarysiu visus savo kalnus į einamus, ir mano takai bus išaugštinti. Šitai, šie iš tolo ateis, o šitai, anie iš žiemių ir nuo jūrių, o tie iš pietų žemės. Garbink, dangus, ir džiaukis, žeme, giedokit, kalnai, garbę, nes paguodė Viešpats savo tautą ir pasigailės savo beturčių. Ir tarė Sienas: pametė mane Viešpats ir Viešpats užmiršo mane. Argi gali užmiršti moteriškė savo kūdikį, kad nepasigailėtų savo įsčių vaiko? O jei ir užmirštų, aš tačiau tavęs neužmiršiu, sako Viešpats Visagalis.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šie pranašo žodžiai tai pranešimas to laimingo stovio, kurį Jėzus Kristus savo kančia ir mirimu pagamino visam pasauliui ir kiekvienai skyrium dūšiai. Apmąstyk gerai šituos žodžius ir pažink juose skaistumą Dievo malonės dūšioje. Minėk be galo meilingą Dievo širdį ir pasirūpink, kad per gerą velykų Išpažintį ir velykinę Komuniją įeitų į tavo dūšią Dievo malonė su savo ramybe ir savo džiaugsmu!

Evangelija parašyta šv. Jono. 8, 12 – 20.

Anuo metu kalbėjo Jėzus žydams, sakydamas: aš pasaulio šviesa: kas mane seka, nevaikščioja tamsybėje; jis turės gyvenimo šviesos. Bet parisiejai jam tarė: tu liudiji pats apie save, tavo liudijimas netikras. Jėzus atsakė ir jiems tarė: jei aš ir pats apie save liudyčiau, mano liudijimas tikras: nes aš žinau, iš kur atėjau ir kur einu; jūs gi nežinote iš kur ateinu ir kur einu. Jūs teisiate, žiūrėdami kūno; aš nieko neteisiu; bet, jei aš teisiu, mano teismas

tikras, nes aš ne vienas; su manim yra, kurs mane siuntė, Tėvas. Ir jūsų įstatyme parašyta, dviejų žmonių liudijimas tikras. Aš esu, kurs pats apie save, liudiju ir liudija apie mane Tėvas, kurs mane siuntė. Tuomet jie jį paklausė: kame tavo Tėvas? Jėzus atsakė: jūs nepažįstate nei manęs nei mano Tėvo: jei pažintumėte, mane, pažintumėte juk ir mano Tėvą. Tuos žodžius Jėzus pasakė prie iždyno, mokindamas bažnyčioje; ir niekas jo nesuėmė, nes jo valanda dar nebuvo atėjusi.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Jėzus vadina save pasaulio šviesa ir įrodo tai savo darbais ir Tėvo liudijimu. Žydai netikėjo. — Ar ir šiandien ne tas pats? Argi liudijimas, kad Jėzus yra pasaulio šviesa, neturi jau devyniolikos šimtų metų ir argi jo nematyti per visą istoriją? Bet kiek daug tokių, kurie bijo šviesos ir nekenčia jos! Kas bus su jais? — Krikščioni, pagalvok: Jėzus — šviesa, už jo — tik tamsybė. Jei trokšti šviesos, tai eik pas jį ir duokis apsišviesti, ateik ir vaikščiok kaipo šviesos vaikas visoje tyrybėje, blaivybėje, kantrybėje ir nuolaidume.

Apmąstymas. „Jėzus Nazarietis, žydų karalius". Toks parašas ant kryžiaus. — Taip, jis tikras karalius ir viešpats, išvaduotojas iš nuodėmės, mirties ir pragaro. — Aš garbinu tave, Viešpatie, ir aukoju tau visą savo širdį!

Bažnyčios malda. Teesie, meldžiame tavęs, Viešpatie, per savo malonę vaisingas mūsų pamaldumo jausmas, nes tuomet mums naudingi bus užsidėti pasninkai, jei tavo ma-

lonybei jie patiks. Per mūsų Viešpatį, Jėzų Kristų, tavo Sūnų. Amen.

Penktasis Gavėnios sekmadienis, vadinamas Kančios sekmadieniu.

Nuo šio sekmadienio Bažnyčia visai atsiduoda Jėzaus kančios apmąstymui, per tatai paragindama mus prie širdingos užuojautos ir tobulos atgailos, nes Jėzus mūsų dėliai pasiima kančią. Užtat šitas sekmadienis vadinas taipgi Pasijos arba Kančios sekmadienis, o tie keturiolika dienų lig Velykų — Pasijos (kančios) laiku. Todel ton pusėn krypsta visos Bažnyčios apeigos. Šiandien visi kryžiai pridengiami atminimui, kad Kristus nuo šio laiko lig savo įjojimui Jėruzalėn pasislėpė nuo žydų ir viešai daugiau nebesirodė [1]). Nuo šiol tęviršč šv. Mišiose praleidžia „Garbė Dievui Tėvui", nes Kristaus asmenyje visa švenčiausioji Trejybė paniekinta. Pagaliau šiandien Bažnyčia rodo mums Jėzų Kristų nekaltą, nesuteptą vyriausį kunigą ir delto žadina mus prie rimtos atgailos; kunigiškuose poteriuose šaukia ji mums: „šiandieną, kada Dievo balsą girdite, neužkietinkite savo širdžių!" ir šventųjų Mišių įžangoje sako ji kentančio Jėzaus vardu psalmiečio žodžius: „teisk mane, Dieve, ir ištirk mano bylą su tauta nešventa: nuo nedoro ir vilningo žmogaus gelbėk mane, nes tu esi, Dieve, mano stiprybė. Išsiųsk savo šviesą

---

[1]) Jon 11, 54.

ir savo tiesą: jos mane nuvedė ir atvedė į tavo šventą kalną ir į tavo gyvenimus“ [1]).

Bažnyčios malda. Meldžiame tave, Visagalis Dieve, pažvelk maloniai į savo žmones, kad tau padedant valdytųsi kūne, ir tau globiant, sergėtųs dvasioje. Per Jėzų Kristų, tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Skaitymas iš švento Povilo Apaštalo laiško į Žydus. 9. 11—15.

Broliai! Kristus, atėjęs kaip vyriausis būsimųjų gerybių kunigas, per didesnę ir tobulesnę padangtę, ne rankomis padirbtą, tai yra ne šito sutvėrimo, ir ne ožių ar veršių krauju, bet savo krauju įėjo vieną kartą už visus į šventyklą, radęs amžiną atpirkimą. Nes jei ožių ir jaučių kraujas ir karvės pelenai, šlakstant pašventina suteptuosius, apvalydamas kūną, kaip gi daug toliau kraujas Kristaus, kurs aukojo pats save nesuteptą Dievui, apvalys mūsų sąžinę nuo mirusių darbų, kad mes tarnautumėm gyvajam Dievui. Ir todel jis yra naujosios sandoros tarpininkas, kad įvykus mirčiai atpirkti nuo padarytųjų po pirmąja sandora peržengimų, pašauktieji gautų amžinosios tėvainystės pažadėjimą Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

Išaiškinimas. Šv. Paulius mokina čia, kad Jėzus, kaipo amžinasai naujosios sandoros vyriausis kunigas, pilnai atlygino už žmonių nuodėmes ir visiems atidarė įėjimą į šventyklą. Dabar gi jų prievolė palikti to amžino at-

---

[1]) Ps. 42, 1—3.

pirkimo dalininkais; tai įvyksta, kai žmogus su Dievo malone draug veikia, kovoja, save marina ir seka jį. — Kai Bažnyčia šituos Apaštalo žodžius mums skaito tai nori kad mes Jėzaus kančią ir mirtį minėtumėm, kad mes, dėkotumėm Dievui už didžią atpirkimo malonę, jį mylėtumėm, garbintumėm ir įgytumėm noro tapti dalininkais jo kančios vaisių per pasninką, maldą ir kitus atgailos darbus, per klausymą šv. Mišių, per gerą išpažintį ir komuniją.

U ž d u o t i s. Kiek galima dažniau klausyk maldingai šv. Mišių ir ypač neužmiršk kas kartą aukoti dangiškajam Tėvui savo mieliausio Išganytojaus, kaipo atsilyginimo aukos užu savo ir viso pasaulio nuodėmes taip, kaip jis ant mūsų altorių save aukoja, ir kartu vienybėje su Juomi aukok visą, ką turi ir kas tu esi. Dažnai m e l k i s:

Duok mums savo malonės, gailestingiausis Jėzau, kad širdingai gailėdamies už savo nuodėmes ir gerus darbus darydami paliktumėm tavo karčios kančios dalininkais, ir gautumėm prižadėtąją amžinojo gyvenimo tėvainystę. Amen.

Evangelija parašyta šv. Jono. 8, 46—59.

Anuo metu tarė Jėzus žydams: kas iš jūsų gali parodyti manyje nuodėmę? Kuomet aš jums sakau tiesą, kodel jūs manim netikite? Kas yra iš Dievo, tas klauso Dievo žodžių. Jūs todel neklausote, kad neesate iš Dievo. Žydai atsakė ir jam tarė: argi neteisingai mes sakome, kad tu Samaritonas ir velnio apsėstas? Jėzus atsa-

kė: aš nėesu velnio apsėstas, aš gerbiu savo Tėvą, jūs gi darote man negarbę. Aš neieškau savo garbės, yra kas jos ieško ir teisia. Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau jums: jei kas laikys mano žodžius, tas nematys mirties per amžius. Tuomet žydai Tarė: dabar mes žinome, kad tu velnio apsėstas. Mirė Abraomas ir pranašai; tu sakai: jei kas laikys mano žodžius tas neragaus mirties per amžius. Argi tu didesnis už mūsų tėvą Abraomą, kurs mirė? Ir pranašai taip pat mirė. Ką tu iš savęs darai? Jėzus atsakė: jei aš pats save garbinu, mano garbė niekai; yra mano Tėvas, kurs mane garbina, apie kurį jūs sakote, kad jis esąs jūsų Dievas. Bet jūs jo nepažįstate, aš gi pažįstu jį; ir jei sakyčiau, kad aš jo nepažįstąs, būčiau lygus jums melagis, bet aš jį pažįstu ir laikau jo žodžius. Jūsų tėvas Abraomas džiaugėsi, kad jis turėjo matyti mano dieną, jis ją matė ir džiaugėsi. Tuomet žydai jam tarė: dar nė penkių dešimtų metų nesulaukei ir matei Abraomą? Jėzus jiems atsakė iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums: anksčiau, nekaip buvo Abraomas, aš esu. Taigi, jie ieškojo akmenų, kad į jį mesti, bet Jėzus pasislėpė ir išėjo iš bažnyčios.

Delko Jėzus paklausė žydus ir kunigus „kas iš jūsų gali parodyti manyje nuodėmę?“

1) Jiems parodyti, kaip jie neteisingai ir piktai su juo pasielgė, netikėdami jam, ir kad jie užtat jokio išsiteisinimo neturi už savo

netikėjimą; 2) jiems parodyti, kad jis, kaipo visai liuosas nuo nuodėmės, daugiau kuo yra kaip vien tik žmogumi vadinas, jis Mesijas ir Dievo Sūnus, kaip jis apie tatai dažnai žydams, ypač šioje evangelijoje, yra kalbėjęs ir savo stebuklais aiškiausiai tai įrodęs. Iš to reikia mums pasimokyti kad mes, ypač tie, kurie norime kitus mokyti ir bausti, būtumėm patys nebaustini ir savo kaltes visados su nusižeminimu išpžintumėm.

Delko Kristus priduria: „kas yra iš Dievo, tas klauso Dievo žodžių?"

Žydų domei atkreipti į tikrąją priežastį jų atkaklaus netikėjimo ir to netikėjimo pasekmes. Nes jei jie tikrai būtų iš Dievo, t. y. pažintų Dievą ir jo apreiškimą ir užtatai jį garbintų, tai Jėzaus mokslo turėtų klausyti ir priimti jį kaip Dievo žodį, nes viskas liudijo, kad Jėzaus pradžia iš Dievo. — Tuomi davė jis ir mums būdą pažinti savo nuomonių krypsnį: kas iš Dievo yra, tas dieviškų dalykų klauso ir myli; kas ne iš Dievo, bet kūniškas, žemiškas, išdidus ir t. t., tas juos paniekins. Jei mes užtat Dievo žodžio rodžiai klausomės, su džiaugsmu skaitom geras knygas, rodžiai lankome bažnyčią, girdėtą ir perskaitytą evangeliją uoliai rūpinamės įvykdyti, tai mes duodam sau paliudijimą, kad mes Dievo vaikais esam. Ir atžagariai: jei mes bėgam nuo Dievo žodžio ir bažnyčios, mylim netikusias draugijas ir knygas, tingime mąstyti apie šventus dalykus ir lavintis dorybėse, tai argi galim pasigirti, kad mes

šeam Dievo, argi nereikia mums bijoti panašios bausmės, kokią žydai nusipelnė?

Kaip žydai priėmė tuos žodžius?

Su apmauda. Vietoj, kad apie juos pagalvotų jie išpylė savo užgautą puikumą keiksmais ir pavadino Jėzų Samaritonu ir velnio apsėstu. — Visur tas pats. Vietoj paklausyti tiesos, puikus ir kūniškos dvasios žmogus su keiksmu ir panieka atsako.

Kaip ir delko gynėsi Jėzus prieš žydų pravardžiavimus?

Jėzus gynėsi tuo, kad pravardžiavimą stačiai nuo savęs atstūmė ir iš savo darbų ėmė prirodymą, kad jis jiems tiesą kalba, ir Dievą, savo Tėvą, tiesoje garbina, tame ne savo, bet savo Tėvo garbės ieškodamas. Į priekaištą, kad jis Samaritonas, Jėzus nekreipia domės, tuo pažymėdamas, kad jis nė vienos tautos neniekina ir nuo išganymo nestumia. — Priekaištą apie savo jaunumą atrėmė jis tvirtinimu, kad jis dar prieš Abraomą buvęs, kad jis laukiamasai išganytojas ir Abraomo Viešpats ir Dievas. Kad Kristus šitą priekaištą atrėmė, kuomet daug kitų tyliai nukentėjo, tai darė del to, kad, jam ir toliau tylint, galėjo kilti abejojimas į jo dievišką pasiuntinybę, o per tatai ir į jo mokslo tikrumą. — Šituo pasielgimu Kristus mus mokina, kad tik tada reikia mums gintis įtarimų ir pavardžiavimų, ir tai ramiai ir nuolankiai, tada jie pažeidžia Dievo garbę ir kenkia artimo išganymui; išvaduoti mus nuo tų, kurie tik

mūsų pačių garbę užgauna, palikti Kristaus pavyzdžiu Dievui, kurs geriau už mus mokės užsistoti už mus ir mums tiesą padaryti.

Kaip reikia suprasti šituos Kristaus žodžius: „Kas užlaikys mano žodžius, tas nematys mirties per amžius"?

Tai reiškia, kad, kas Dievo įsakymus užlaiko, tas nemirs dūšios mirčia, tas nebus nuodėmėje ir išvengs pragaro, nes pragaras yra dūšių pražūties arba mirties vieta.

Kaip Abraomas regėjo Jėzaus Kristaus dieną?

Dvasia, t. y. 1) jis dar gyvendamas iš Dievo apreiškimo taip aškiai Jėzaus atėjimą permatė, kad tartum jis jį dabartėje būtų matęs; ir 2) pragaro angoje taipgi ypatingu apreiškimu buvo duota jam žinia apie Jėzaus tikrąjį atėjimą. — Ir mums iš tūkstančio kitų ši laimė duota pažinti Jėzų. Džiaukimės už tatai ir vaikščiokime jo pėdomis.

Delko norėjo žydai Jėzų akmenimis užmušti.

Kad jis pasivadino Dievo Sūnumi ir žodžiais: „pirma negu buvo Abraomas, aš esu", tai patvirtino. Jie savo apjakime palaikė tai už piktžodžiavimą ir savo įstatymais norėjo jį akmenimis užmušti [1]) Argi šitie žydai nėra paveikslas tų netikių, kurie viską atmeta, ko jie nesupranta?

---

[1]) 3 Moz 24, 15,16.

Delko Jėzus nuo žydų pasislėpė, vietoj kad jiems atkeršytų?

Kristus pasislėpė, 1) kad jo kančios ir mirties valanda dar nebuvo atėjusi; 2) parodyti savo kantrybei ir nuolaidumui ir mums pamokyti, kad savo priešams verčiau nusileistumėm pasišalintumėm, kaip jiems priešintumėmės ir keršytumėm; 3) priminti žydams, kad jis juos del jų atkaklumo pames ir į pagonus kreipsis, kaip tatai apaštalai jo pavyzdžiu ir padarė; 4) mums dvejopą perspėjimą ir pamokslą duoti, būtent, kad saugotumėmės savo dvasios netikėjimo ir apjakimo, kad su mumis neatsitiktų, kaip su žydais; o toliau, kad mes vengtumėm piktų ir mėgstančių vaidus žmonių; nes „garbė žmogui atsitraukiančiam nuo rietenų; visi gi kvailiai kišasi į vaidus“ [1]).

Užduotis. Jei tu nekaltai būsi apšmeižtas, atsimink sau šitą šventą evangeliją. Joje didelis paguodos turtas visiems, kas nekaltai šmeižiami. Per tatai mokinys vienu bruožu darosi panašesnis savo Viešpačiui ir Mokytojui. Užtatai sako šv. Augustinas: prieteliau, koks dar šmeižimas gali tave sutikti, kurio tavo Išganytojas nebūtų iškentėjęs? Gal tai šmeižtas žodžiu? Jis jį jau pirmas girdėjo, kada jį pavadino tai rijiku ir girtuokliu, tai maištininku, tai nusidėjėlių prieteliu ir draugu, tai velnio apsėstu, net girdėjo sakančius, būk jis velnią Beelzebubu, velnių vyriausiuoju, išvaręs [2]). Del

---

[1]) Priež. 20,3.
[2]) Mat. 9), 34.

to tai ramina jis savo mokytinius šiais žodžiais [1]): jei šeimynos Viešpatį Beelzebubu vadina, kaip gi daugiau jo namiškius! „Gal tave kartūs skausmai sutinka? Nėra taip karčios sopės, kurios Kristus nebūtų kentėjęs; nes kas gi buvo labiau skaudesnis ir paniekinantis, kaip mirtis ant Kryžiaus? Del to tai sako šv. Paulius: „jūs, krikščionys, įsižiūrėkite į tą, kurs iškentėjo tokį prieštaravimą prieš save nuo nusidėjėlių, kad nepailstumėte (visokioje paniekoje ir dergime), nusilpnėję savo sieloje" [2]).

Kai tave išpravardžiuos ir apšmeiš, melskis šitaip:

M a l d a. Ramiausis Jėzau, kurs, kai tave tavo amžini priešai taip skaudžiai išpravardžiavo, ramiai jiems atsakei, ir kad jie tave norėjo, akmenimis užmušti, tu nuo jų prasišalinai, atleisk mums, kurie nemokam pakęsti nė vieno aštresnio žodelio, niekame nenorime artimui nusileisti, žodžiais užganti kantriai nukentėti, bet visados užsiširdiję norim gintis ir keršyti; atleisk tačiau mums mūsų nekantrybę ir mūsų pyktį ir suteik mums malonės kantriai pakelti padarytas mums skriaudas, ir tik tada atsakyti, ir tai su nuolaikumu kai to reikalauja tavo garbė arba artimo išganymas. Amen.

A p m ą s t y m a s. Jėzų ant kryžiaus išjuokia žydai. — Raminkis, jei tave tavo gyvenime išjuokia: ir tavo mokytojui taip padarė.

---

[1]) Mat. 10, 25.
[2]) Žyd. 12, 3.

Pirmadienis penktoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Jono pranašo. 3, 1—10.

Anuo metu antrą kartą įvyko Viešpaties žodis, į Joną taręs: Kelkis ir eik Ninivėn, didelin miestan, ir skelbk jame pamokslą, kurį aš tau sakau. Ir Jona kėlėsi ir nuėjo Ninivėn Viešpačio žodžiu; o Ninivė buvo didelis miestas, trijų dienų kelio. Ir pradėjo Jona eiti į miestą, vienos dienos kelio, ir šaukė ir tarė: dar keturios dešimtys dienų, ir Ninivė bus sugriauta. Ir įtikėjo vyrai niniviečiai Dievui ir paskelbė pasninką, ir apsivilko maišais nuo didžiojo lig mažajam. Ir priėjo žodis prie Ninivės karaliaus, ir atsikėlė nuo savo sosto, ir nusimetė drabužius, ir apsivilko maišą ir atsisėdo į pelenus. Ir šaukė ir tarė Ninivoje karaliaus ir jo kunigaikščių vardu, tardamas: ir žmonės, ir gyvuliai, ir jaučiai ir avys teneragauja nieko, nei ganosi, nei vandens negeria. Ir tegul apsivelka maišais žmonės ir gyvuliai ir šaukia į Viešpatį stipriai, ir kiekvienas tegul sugrįžta nuo savo blogo kelio ir nuo nedorybės, kuri būtų jo rankose. Kas žino gal atsivers ir užmirš Dievas, ir pagrįž nuo savo rūstybės karščio, ir nepraprulsim? Ir pamatė Dievas jų darbus, kad sugrįžo nuo savo blogo kelio, ir pasigailėjo savo tautos Viešpats, mūsų Dievas.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šis pasakojimas tai 1) vėl vienas įtikinantis paraginimas prie atgailos; 2) jis mokina, kad vidujinė atgailos dvasia gimdo išviršinius at-

gailos darbus, kad be šių darbų ji netikra 3) jis rodo, kad šie atgailos darbai tikrai paragina Dievą teikti didžią grįžimo malonę; 4) paragina mus tikėti Dievo pasigailėjimu, jei tik turėsim kaip reikiant atgailos dvasios. Vargas mums, jei mes atgailos nedarytumėm! Nįnivos žmonės kelsis teisme su šita karta ir ją pasmerks" [1]).

Evangelija parašyta šv. Jono. 7, 32—39.

Anuo metu vyriausieji kunigai ir pariziejai pasiuntė tarnus Jėzaus sugauti. Bet Jėzus jiems sakė: dar trumpą laiką aš esu su jumis; paskui eisiu pas tą, kurs yra mane siuntęs. Jūs ieškosite manęs ir nerasite, nes, kame aš esu, jūs negalite prieiti. Tuomet žydai kalbėjosi tarp savęs: kur jis žada eiti, kad mes jo nerasime? Argi jis eis pas išsiskirščiusius tarp pagonių ir mokins pagonius? Ką reiškia tie žodžiai, kuriuos jis pasakė: jūs ieškosite manęs ir nerasite, ir: kur aš esu, ten jūs negalite prieiti. Paskutinėje, didžiojoje švenčių dienoje, Jėzus stovėjo ir šaukė, sakydamas: jei kas trokšta, teateinie pas mane ir tegul geria. Kas tiki į mane, kaip sako Raštas, iš to vidaus tekės gyvojo vandens upės. Sakė gi jis tai apie Dvasią, kurią turėjo gauti tikintieji į jį.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Siais žodžiais ragino Jėzus žydus išnaudoti duotąjį jiems malonės laiką; nes jei jis praeina, tai daugiau nebegrįžia. Jis jiems pranašauja; kad jie jieškosią Mesijo, bet, jei jau

[1]) Mat. 12, 41.

kartą jį atmetė, tai daugiau jo neberasią. Kad su žydais taip pasidarė, tą mes ir šiandien matom, Šiaja evangelija ragina Bažnyčia ir mus išnaudoti tą trumpą mūsų buvimo žemėje laiką ir dangaus malones; nes kiekvienai tautai ir kiekvienam žmogui paskirtas yra savo aplankymo laikas. Jei jis praleidžia jį neišnaudojęs, jo likimas — nuspręstas. Gal jau nebedaug dienų, brangus, krikščioni—ir tavo malonės laikas bus pasibaigęs! Ar gi tu nepaklausysi savo Išganytojaus šaukemo į atgailą? Žiūrėk, kaip meilingai jis tave kviečia: „jei kas trokšta, teateinie pas mane ir tegul geria!"

Apmąstymas. Jėzaus rūbus išsidalo kareiviai, mesdami burtą. Kas per žiaurumas!— Atsitrauk nuo jų ir pažvelk į prikryžiuotąjį. Nuo tokio pažvelgimo įeina ramybė į širdį net pasaulio triukšme ir stipriausiose pagundose.

Bažnyčios malda. Pašvęsk, meldžiamasis, Viešpatie, mūsų pasninkus ir savo pasigailėjimo, didumu, suteik mums, malonus, atleidimą mūsų kalčių! Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Antradienis penktoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Danielio pranašo. 14, 28—42.

Anuo metu atėję pas karalių babiloniečiai tarė: atiduok mums Danielį, — kitaip užmušim mes tave ir tavo namus išgriausim. Pamatė tada karalius, kad baisiai jį puola, ir, reikalo prispirtas, išdavė jiems Danielį. Tie gi įmetė jį

liūtų duobėn, ir jis išbuvo ten šešias dienas. O duobėje buvo septyni liūtai, kuriems kasdien duodama buvo po du kūnu ir dvi avi, — tik tuomet jiems nieko nedavė kad jie suėstų Danielį. O buvo Judėjoje Habakukas pranašas; ir jis valgymą, prisitrupinęs duonos, buvo išsiviręs sau lėkštėje ir buvo benešąs laukuosna piovėjams. Pakely Viešpats angelas tarė Habakukui: nešk pietus, kuriuos turi, į Babiloną. Danieliui, esančiam liūtų duobėje, Habakukas tarė: Viešpatie, aš Babiliono nesu matęs, nei duobės nežinau. Viešpaties angelas jį sučiupo už jo viršgalvio ir nešė jį už jo galvos plauko, ir padėjo jį Babilone ant duobės savo dvasios greitumu. Ir sušuko Habakukas, tardamas: Danieliau, Dievo tarne, pasiimk pietus, kuriuos tau atsiuntė Dievas. Danielis tarė: atsiminei, mane, Dieve, ir nepametei tave mylinčių. Ir atsistojęs Danielis pavalgė O Viešpaties angelas tuojau atgal pastatė Habakuką savo vieton. Atėjo tada karalius septintoj dienoj apraudotų Danieliaus, ir priėjo prie duobės, ir pažvelgė vidun, ir štai, Danielis sėdi sau tarp liūtų. Karalius didžiu balsu sušuko, sakydamas: didis esi, Viešpatie, Danieliaus Dieve! Ir ištraukė jį iš liūtų duobės. O tuos kas jį tykojo nužudyti, įmetė duobėn, ir jie akymirksnyje tapo žvėrių sudraskyti. Tada karalius tarė: bijokite visi, gyvenantys visoje žemėje, Danielio Dievo, nes jis yra Išganytojas, darąs ženklus ir stebuklus ant žemės, kurs išgelbėjo Danielį iš liūtų duobės.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Matyk 1) Danielyje visų kentėtojų paveikslą,

nes jis karžygiškai pasiduoda verčiau mirti, kaip nuo Dievo atkristi; 2) Dievo apveizdą ir galybę, kurs savo ištikimus tarnus moka suglobti.

Kaip dažnai ir tave, krikščionio dūšia, jei tu nenorėsi tarnauti šių laikų dievaičiams pinigams, madai, pramogoms, ydoms, įmes pajuokos, šmeižto, paniekos liūtams nuožmiems. Bet nebijok, ištikimai turėkis savo Dievo, o liūtai tau nekenks!

Evangelija parašyta šv. Jono. 7, 1—13.

Anuo metu Jėzus vaikščiojo Galilėjoje, jis nenorėjo pasilikti Judėjoje, nes žydai ieškojo jo užmušti. Buvo arti žydų. Padangčių šventė. Tuomet jo broliai jam sakė: eikš iš čia ir keliauk į Judėją, kad ir tavo mokytiniai matytų tavo darbus, kuriuos darai. Nes niekas nedaro nieko slapčia, jei nori būti žinomas; jei tu tai darai, tai duokis pažinti save pasauliui. Nes net jo broliai netikėjo į jį. Jėzus jiems atsakė: mano laikas dar neatėjo, jums gi laikas visuomet patogus. Pasaulis negali laikyti jūsų neapykantoje, manęs gi nekenčia; nes aš apie jį liudiju, kad jo darbai pikti. Jūs eikite į tą šventę, aš gi neeisiu į tą šventę, nes man dar ne laikas. Tai pasakęs, jis pasiliko Galilėjoje. Jo broliams išėjus, ir jis nuėjo į šventę ne viešai, bet lyg slapčia. Žydai ieškojo jo dienoje šventės ir klausinėjo: kur jis? Minioje buvo apie jį daug šnekių. Vieni tvirtino: jis geras; kiti gi sakė: ne, — jis suvedžioja žmones. Tačiau niekas nekalbėjo apie jį atvirai, nes bijojo žydų.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. 1) Jėzaus giminės netikėjo juomi, Jėzus gi ne tą darė, ko jie norėjo. Bene ir tu kartais neabejoji apie Jėzų? Jo laikas jau atėjo jis savo mirčia ir prisikėlimu įtikino tave apie savo pasiuntinybės tikrumą. Tau nebėra kuomi pateisint savo abejojimo. 2) Pasaulis nekenčia Jėzaus, nes jis jo darbus smerkia. Kaip į tave žiūri pasaulis, o tu į pasaulį? Bijokis, jei jis tave myli, džiaukis, jei jis tavęs nekenčia. Tai yra ženklas, kad tu tikras Jėzaus mokinys. 3) Vieni kalba gerai apie Jėzų, kiti blogai. „Taip kalba visuomet, apie jo tarnus“, sako šv. Augustinas. „Apie tą, kurs nepaprastai gabus, arba dorybėje nepaprastą pažangą padarė, vieni sako: jis geras, kiti gi: jis apgavikas. Tiktai, tie, kurie jį giria, — kalba tyliai; tie, kurie peikia tie rėkia visa gerkle“.

Ką tu kalbi apie uolias sielas ir maldingus kunigus?

Apmąstymas. Jėzų ant kryžiaus garbina nuostabūs atsitikimai. — Visa gamta liūdi ir dreba; o tu, mano dūšia, taip brangiai atpirkta, ar tu neuuliūsi, pasigailėjimo neatjausi?

Bažnyčios malda. Tegul tau, mel džiamasis Viešpatie, patinka mūsų pasninkai, kad jie, mums išmeldami atleidimą, padarytų mus vertais tavo malonės ir priverstų prie amžinųjų gydyklų. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Trečiadienis penktoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Trečiosios Mozės knygos. 19, 1, 2, 10—19.

Anose dienose kalbėjo Viešpats Mozei ir tarė: kalbėk visam Izraėlio sūnų susirinkimui ir jiems sakyk: Aš Viešpats jūsų Dievas. Nevogsite. Nemeluosite, ir nė vienas neapgaudinės savo artimo. Neprisieksi melagingai mano vardu ir nesutepsi savo Dievo vardo. Aš Viešpats. Nekaltinsi neteisingai savo artimo ir prievarta jo neapiplėši. Tavo samdininko alga nepasiliks pas tave lig rytui. Nekeiksi kurtinio ir nedėsi kliūties prieš aklą; bet bijosies Viešpaties, savo Dievo, nes aš Viešpats. Nedarysi, kas neteisinga, ir neteisi neteisingai. Neatsižvelgsi į beturčio ypatą nei į galiūno veido šlovę. Daryk teisingą teismą savo artimui. Nebūsi savo tautoje melagiu, nei slapčia neapkalbinėsi. Netykosi savo artimo kraujo Aš Viešpats. Nelaikysi savo širdyje neapykantos prieš savo brolį, bet bark jį viešai, kad pats neturėtumei dėliai jo nuodėmės. Neieškok keršto ir neatsimink savo kaimynų neteisybės. Mylėsi prietelį, kaip pats save. Aš Viešpats. Užlaikysite mano įstatymus, nes aš esu Viešpats, jūsų Dievas.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Kaip aiškiai ir griežtai įsako čia Dievas pareigas artimui! „Aš esu Viešpats“, sako Dievas. Ji pats užsistos už mūsų artimą, bus mums

keršytoju, jei mes tam įartimui neteisybę padarytumėm.

Jei Dievas iš žydų reikalavo tokio griežto pildymo artimo meilės, ko gi tada lauks iš mūsų, krikščionių, kurie jo įsakymą ne tik ant akmeninių lentelių turime, bet paties įsikūnijusio Dievo širdyje skaityti galime?

Evangelija parašyta šv. Jono. 10, 22–38

Anno metu buvo Jėruzalėje bažnyčios pašventimo šventė. Buvo žiema. Jėzus vaikščiojo bažnyčioje Saliamono prieangyje. Tenai žydai apstojo jį ir jam tarė: iki šioliai tu laikysi mus netikrybėje? Jei tu Kristus, pasisakyk mums atvirai. Jėzus jiems atsakė: aš jums sakau, tik jūs netikite. Darbai, kuriuos aš darau savo Tėvo vardu, teliudija apie mane. Bet jūs netikite, nes neesate iš mano avių tarpo. Mano avys klauso mano balso; aš jas pažįstu, ir jos seka mane. Aš joms duodu amžinąjį gyvenimą ir jos nepražus per amžius, niekas neišplėš jų iš mano rankos. Ką man davė mano Tėvas, tai ušvis didesnis dalykas; ir niekas negali išplėšti iš mano Tėvo rankos. Aš ir Tėvas esame vienas. Tuomet žydai pasiėmė akmenų, kad jį užmušti. Jėzus jiems atsakė: aš jums parodžiau daug gerų darbų iš savo Tėvo, už kurį iš jų jūs norite užmušti mane akmenimis? Žydai jam atsakė: ne už gerą darbą mes tave mušame, bet už piktžodžiavimą ir kad tu, būdamas žmogus, darai pats iš savęs Dievą. Jėzus jiems atsakė: argi ne parašyta jūsų įstatyme: aš tariau: jūs

dievai? Jei jis pavadino dievais tuos, kuriems buvo suteiktas Dievo žodis. — Raštas gi negali būti panaikintas, — tai ar valia jums sakyti tam, kurį Tėvas pašventino ir siuntė į pasaulį. Tu piktžodžiauji, del to, kad aš pasakiau: aš Dievo Sūnus? Jei aš nedarau savo Tėvo darbų, netikėkite manim. Bet jei aš darau, ir jei nenorite manim tikėti, tai tikėkite darbams, kad pažintumėte ir įsitikintumėte, kad Tėvas yra manyje ir aš Tėvuje.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šitoji šventa Evangelija apreiškia mums 1) žydų piktumą. Jie neklausė Jėzaus, kad iš jo, pasimokytų, bet kad gautų kliauti jį apskųsti; 2) tikrą Jėzaus Kristaus dievybę, kurs tos pačios būtybės ir tos pačios prigimties ir vienuodos galybės, kaip ir Tėvas; 3) begalinę Jėzaus meilę, kurs vis dar norėjo apšviesti ir sugrąžinti žydus, nors žinojo jų atkaklumą.

Su džiaugsmu ir atvirai išpažink Jėzaus Kristaus dievybę. Klausyk Jėzaus balso ir sek jį.

Apmąstymas. Jėzus ant kryžiaus kenčia del tavo nuodėmių neapsakomas kančias.— Taigi biaurėkis jomis savo sielos kartume ir ateity gyvenk tiktai jam!

Bažnyčios malda. Gailestingumo Dieve! per tą pašvęstą Gavėnią apšviesk tavo tikinčiųjų širdis ir visiems, kuriems suteiki pamaldumo dovaną, palenk, tave prašantiems savo ausį. Per Jėsų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Ketvirtadienis penktoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Danielio pranašo. 3, 34—45.

Anose dienose meldėsi Azarijas į Viešpatį šitaip: Viešpatie, mūsų Dieve, meldžiame tavęs, neatiduok mūsų ant visados del tavo vardo, ir neišblaškyk savo sutarties, ir neatimk savo gailestingumo iš mūsų del numylėtojo tavo Abraomo, ir Izaoko tavo tarno, ir Izraėlio tavo šventojo, kuriems kalbėjai prižadėdamas, padauginsiąs jų sėklą, kaip dangaus žvaigždes ir kaip smėlį pamarėje; nes, Viešpatie, sumažėjom mes labiau kaip visos tautos, ir pažeminti esam visoje žemėje del mūsų nuodėmių. Ir nebėra mums šiame laike nei kunigaikščio, nei vado, nei pranašo, nei deginamosios nei kitos aukos, nei atnašos, nei smilkylo, nei pirmuonių vietos prieš tave, kad galėtumėm atrasti tavo pasigailėjimą, bet del sutrintos širdies ir nuolankumo dvasios tegul būsim priimti. Kaip avinų ir jaučių deginamoje atnašoje ir kaip tūkstančiuose riebių avinėlių, taip teesie mūsų atnaša šiandieną prieš tave, kad tau patiktų, nes nėra sugėdinimo pasitikintiems tavimi. Ir nūn sekame tave visa širdžia, ir bijomės tavęs, ir ieškom tavo veido. Nesugėdink mūsų, bet elkis su mumis savo malonumu, ir daryk daugybę savo gailestingumo. Ir ištrauk mus savo stebuklais, ir duok garbę savo vardui, Viešpatie, ir tegul sugėdinti esti visi, rodo tavo tarnams bloga, tegul sugėdinti esti tavo visa galybė, ir jų stiprybė tebūnie sutrinta; ir težino, kad

tu esi Viešpats Dievas vienas ir garbingas visoje žemėje Viešpats, mūsų Dievas!

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šitas Azarijas yra vienas iš tų trijų jaunikaičių, kurie buvo sumesti ugnies krosnin, užtat kad nenorėjo garbinti Nabuchodonosoro stovylos. Nelenk ir tu, krikščionio siela, savo kelių prieš naujojo Nabuchodonosoro stovylą, laiko dvasią, ir melsk su Azariju išganymo ir išsivadavimo savo dūšiai ir visai šventai Bažnyčiai iš priespaudos, kurioje ji dabartėje dūsauja.

Evangelija parašyta šv. Luko. 7, 36—50.

Anuo metu vienas pariziejus prašė Jėzų pas save valgyti. Taigi, įėjęs į pariziejo namus, jis atsisėdo už stalo. Štai, moteriškė, kuri buvo žinoma mieste nusidėjėle, kaip tik patyrė jį esant prie stalo pariziejo namuose, atsinešė alebastrinį indą tepalo ir, atsistojus užpakalyje prie jo kojų, ėmė laistyti jo kojas, ašaromis šluostė savo galvos plaukais, bučiavo jo kojas ir tepė tepalu. Matydamas tai pariziejus, kurs buvo jį pakvietęs, manė pats sau vienas: jei šitas būtų pranašas, juk žinotų, kas ir koki yra moteriškė, kuri prisiliečia jojo, nes ji nusidėjėlė. Atsiliepdamas Jėzus jam tarė: Simonai, turiu tau šį tą pasakyti. Jis tarė: sakyk mokytojau! Vienas skolintojas turėjo du skolininku: vienas buvo jam skolingas penkis šimtus denarų, kitas penkiasdešimtis; neturint jiemdviem iš ko atiduoti, jis dovanojo abiem. Katras tat labiau jį myli? Simonas atsakė ir tarė: manau, kad tas, kuriam daugiau dovanojo. Jis jam sakė:

nutarei teisingai. Ir, apsigręžęs į moteriškę, tarė Simonui: matai šitą moteriškę? Aš įėjau į tavo namus; tu nedavei vandens mano kojoms; šita gi laistė mano kojas ašaromis ir šluostė savo plaukais. Tu manęs nepabučiavai; šita gi, kaip tik įėjo, nesiliovė bučiavosi mano kojų. Nepatepei aliejumi mano galvos; šita gi patepė tepalu mano kojas. Todėliai sakau tau: atleidžiama 'jai daug nuodėmių, nes ji daug mylėjo. Kam gi mažiau atleidžiama, tas mažiau myli. Jai gi jis tarė: tau atsileidžiama nuodėmės. Sėdėjusieji draug prie stalo ėmė sakyti patys sau: kas yra tasai, kurs ir nuodėmes, atleidžia? Jis gi tarė moteriškei: tavo tikėjimas išgelbėjo tave; eik ramybėje.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. 1) Magdalena darė viešą atgailą, del to kad buvo vieša nusidėjėlė. Kas kitiems yra nusidėjęs ir davęs viešą papiktinimą, tam neužtenka, kad jis slapčia darytų atgailą, bet privalo viešu geru pavyzdžiu atitaisyti duotąjį papiktinimą. 2) Magdalena nesakė Viešpačiui savo nusidėjimų, tik juos apraudojo, del to kad Kristus ir be to žinojo jos nuodėmes ir be išpažinties; ir pati išpažintis tuomet dar nebuvo įsteigta. Iš čia matome, kad norint gauti atleidimą nusidėjimų, ne gana juos išpažinti žodžiais, bet dar reikia juos atgailos ašaromis apverkti arba mažiausiai turėti už juos tikrą vidujį skausmą. 3) Nusidėjimai Magdalenai buvo jau atleisti, o pariziejus vis ją dar tebelaikė už nusidėjėlę, nes pats buvo pilnas nusidėjimų. Taip jau pas žmones esti: koks jis pats, taip mano

ir apie kitus: gobšus mano, kad visi žmonės neteisingi, paleistuvis laiko visus paleistuvais ir t t.

Pulk, nusidėjėli, su gailesčio ašaromis Viešpačiui po kojų ir toje pačioje valandoje išgirsi išrišimą: tavo tikėjimas tave išgelbėjo: eik ramybėje!

Atleisk mums, Viešpatie, mūsų kaltes, kaip, ir mes atleidžiame savo kaltininkams.

Apmąstymas. Jėzus meldžia savo kankintojams atleidimo jų nusidėjimų. — Ar ir tu atsileidi, kaip tave užgauna, o gal užlaikai neapykantą, pyktį ir kerštą savo širdyje? Koliai tu neatsileisi, tu ir pats negausi atleidimo.

Bažnyčios malda. Suteik, meldžiame, Visagalis Dieve, kad per nesusivaldymą pažeista žmogaus prigimties garbė per gavėjimo vaistus taptų išgydyta. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Penktadienis penktoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Jeremijo pranašo. 17, 13—18.

Anose dienose tarė Jeremijas: Viešpatie, visi, kas tave pameta, bus sugadinti, atsitraukiantys nuo tavęs bus žemėje užrašyti, nes pametė gyvųjų vandenų gyslę, Viešpatį. Išgydyk mane, Viešpatie, ir būsiu išgydytas; gelbėk mane, ir būsiu išgelbėtas, nes mano garbė tai tu. Štai šie sako man: kur Viešpaties žodis? ateik! O aš neišsigandau, tave, ganytojį sekdamas; ir žmogaus dienos netroškau, tu žinai. Kas išėjo iš

mano lūpų, gera buvo tavo akyvaizdoje. Nebūk tu man baisybe: tu mano viltis vargo dienoje. Tebūne tie sugėdinti, kas mane persekioja, aš gi nebūsiu sugėdintas; tegul jie bijosi, aš gi nebijosiu; atvesk juos priespaudos dieną ir dvilinku sutrinimu sutrink juos, Viešpatie, mūsų Dieve!

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Žydai persekioja Jeremiją pranašą del to, kad jis jiems tiesą sakė. Užtat jis skundžiasi Viešpačiui Dievui del savo vargo ir ramina save tuo, kad visame ieškojęs tik Dievo garbės.— Ar ir tu šitaip save ramini tuose persekiojimuose, kurie tave gyvenime sutinka? Ujamas pranašas Jeremijas — tai persekiojamo Mesijo paveikslas. Jeremijas skundžiasi, kad žydai „gyvųjų vandenų gyslę pametę“, ir skelbia baisias bausmes už tatai, kurios iš tikrųjų jiems užėjo. Taip kai kas krikščionių, paragavęs krikščionijoje gyvojo vandens šaltinio, nusigręžia nuo jo ir ima savo troškulį gesinti purvinomis pasaulio bangomis; bet šis troškulys tik dar labiau jį degina. Tegul tokie sudreba prieš amžinąjį karštį, kuriame troškantiems ir lašo vandens nebus duota!

Evangelija parašyta šv. Jono. 11, 47—54.

Anuo metu vyriausieji kunigai ir parisiejai surinko tarybą ir kalbėjo: ką darysime, kadangi tas žmogus daro daug stebuklų? Jei paliksime jį taip, visi įtikės į jį; ateis romėnai ir atims mūsų kraštą ir tautą. Vienas iš jų, vardu Kaipas, būdamas tais metais vyriausiuoju kunigu, jiems tarė:

pameti Jėzų, tai tu prarasi abejas: ir laikinas ir amžinąsias.

A p m ą s t y m a s. Jėzus prižada darančiam atgailą galvažudžiui rojų. — Taip ir tave, nusidėjėlį, priims Jėzus, jei tu su gailesčiu į jį sugrįšti. Tik nevilkink atgailos.

B a ž n y č i o s m a l d a. Meldžiamasis Viešpatie, įpilk, į mūsų širdis savo malones, kad geru noru pasiėmę marinimą susilaikytumėm nuo nuodėmių ir verčiau laikinai būtumėm marinami, kaip amžinoms kančioms įduoti. Per Jėzų Kristų, tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Šeštadienis penktoje Gavėnios savaitėje.

Skaitymas iš Jeremijo pranašo. 18, 10—23

Anuo metu kalbėjo žydai tarp savęs: eikim ir sumanymus mąstykim prieš Jeremiją: nes neprapuls įstatymai kunige, nei patarimas išminčiuje, nei žodis pranašė: eikim jį liežuviu, ir nežiūrėkim jo visų kalbų. Pažvelk, Viešpatie, į mane ir paklausyk mano priešų balso. Ar gi kas atmoka blogu už gerą, kad iškasė duobę mano dūšiai? Atsimink, kaip stovėjau tavo akyvaizdoje, kalbėdamas už juos gera, ir kreipdamas nuo jų tavo rūstybę. Užtatai duok jų sūnus badui ir nuvesiu juos į kardo rankas; teesie jų pačios be vaikų ir našlės, o jų vyrai tegul bus užmušti mirtim; jų jaunikaičiai tebūnie nudurti kalaviju kovoje. Tegul girdisi šauksmas iš jų namų; nes užvesi ant jų ūmai plėšiką, nes iškasė duobę man sugauti ir paslėpė spąstus mano

kojom. Tu gi, Viešpatie, žinai visą jų sutarimą prieš mane į mirtį; neatsileisk už jų nedorybę, o jų nuodėmė tenebus išdildyta prieš tavo veidą; tegul jie krinta tavo akyvaizdoje, tavo rūstybės laike pasijuok iš jų, Viešpatie, Dieve mūsų!

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Ir vėl šaukia pranašas Dievo bausmes ant jos. Dar baisesnė bausmė ta, kurią užleido Jėzus Kristus, Mesijas, ant apjakusios žydų tautos, kada ji pati iššaukė ją tais žodžiais: „jo kraujas (tekrinta) ant mūsų ir ant mūsų vaikų!“ [1]) Nusidėjėlis gi pažindamas Jėzų Kristų ir jo kraujo vertę, kurs pataikaudamas savo nuodėmingam geiduliui, iš naujo lieja tą brangiausį kraują, ar nešaukia sau tos pačios teisybės viso aštrumo, kurs nepermaldaujamu pasirodė Jūdui? Melskimės už taip daugelį savanorių aklų!

Evangelija parašyta šv. Jono. 12, 10—36.

Anuo metu vyriausieji kunigai nutarė užmušti ir Lozorių, nes daug žydų del jo ėjo ir tikėjo į Jėzų. Kitą dieną didelė minia, kuri buvo atėjusi į šventes, išgirdusi Jėzų ateinant į Jėruzalę, pasiėmė palmių šakų, išėjo jo pasitiktų ir šaukė: Osanna, palaimintas, kurs ateina Viešpaties, vardu Izraėlio karalius! Jėzus, rodęs asilaitį, užsėdo ant jo, kaip parašyta: nebijok, Siono duktė, štai tavo karalius ateina; jis sėdės ant asilaičio. Jo mokytiniai, pradžioje tai ne-

---

[1]) Mat. 27, 25.

suprato, bet kuomet Jėzus buvo pagarbintas, atsiminė, kad tai buvo apie jį parašyta, ir jie buvo jam tai padarė. Taip tat liudijo apie jį minia, kuri buvo su juo, kuomet jis pašaukė iš kapo Lozorių ir prikėlė jį iš numirusių. Todel taip pat minia išėjo jo pasitikti, nes jie buvo girdėję jį padarius tą stebuklą. Parisiejai gi kalbėjosi tarp savęs: matote, kad mes nieko negalime padaryti; štai visi žmonės eina paskui jį. Tarp tų, kurie buvo atėję pagarbinti šventėse, buvo kai kurie pagonys. Jie priėjo Pilypą, kurs buvo iš Betsaidos Galiliejoje ir prašė jį sakydami: Tamsta, mes norėtumėm pamatyti Jėzų. Pilypas atėjo ir pasakė. Andriejus gi ir Pilypas vėl sakė tai Jėzui. Jėzus atsakė jiems, tardamas: atėjo valanda, kad žmogaus Sūnus būtų pagarbintas. Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau jums, jei kviečių grūdas nekris į žemę ir nebus apmiręs, jis pasilieka vienas, jeigu jis neša daug vaisiaus. Kas myli savo gyvybę, tas praras ją, ir kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, išlaikys ją amžinajam gyvenimui. Jei kas nori man tarnauti, teseka mane: kame aš esu, ten bus ir mano tarnas. Jei kas man tarnaus, mano Tėvas pagerbs jį. Dabar mano siela ne rami. Ir ką aš turiu sakyti? Tėve, gelbėk mane nuo šios valandos! Bet todėliai aš atėjau šią valandą! Tėve, pagarbink savo vardą! Tuomi pasigirdo balsas iš dangaus: ir pagarbinau ir vėl pagarbinsiu. Tai išgirdusi stovėjusi tenai minia sakė, kad griaustinis sugriaudė. Kiti gi sakė: angelas jam kalbėjo. Atsakydamas Jėzus tarė: ne del manęs susigirdo. tas balsas, bet del

jūsų. Dabar įvyksta teismas pasauliui; dabar šio pasaulio kunigaikštis bus išmestas laukan. Aš gi, kuomet būsiu pakeltas augštyn nuo žemės, visa patrauksiu prie savęs. Jis tai sakė, nurodydamas, kokia mirtimi turėjo mirti. Minia jam atsakė: mes girdėjome iš įstatymo, kad Kristus pasilieka per amžius; kaip gi tu sakai: reikia, kad žmogaus Sūnus būtų pakeltas augštyn? Kas tas žmogaus Sūnus? Jėzus jiems tarė: dar trumpą laiką šviesa yra jūsų tarpe. Vaikščiokite, kolei turite šviesos, kad tamsybė jūsų neužpultų; kas vaikščioja tamsybėje, nežino, kur jis eina. Koliai turite šviesą, tikėkite į ją, kad būtumėte šviesos vaikais. Tai pasakęs Jėzus, nuėjo ir pasislėpė nuo jų.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Kada Rašto žinovai ir parisiejai degė pykčiu už Jėzaus iškilmingą įjojimą miestan ir už žmonių Osanna šauksmą, tuo pačiu metu ateina pagonys jo pamatytų ir klausytų. Iš to jis pradėjo kalbą apie savo mirties artumą ir reikalingumą ir žadino prie tikėjimo į jį, kaipo pasaulio šviesą. Atėjo valanda ir didžiausio pažeminimo, ir užtatai augščiausio išaugštinimo. Kaip Kristui, taip ir kiekvienam, kurs nori savo dušią išgelbėti amžinajam gyvenimui, tą patį reikia čia žemėje paniekinti, t. y. jam reikia ir save ir savo nuodėmingus palinkimus numarinti; tada jis bus Kristaus mokinys; tada jis užlaikys savo sielą amžinam gyvenimui. Galop dar kartą Jėzus karštai ragina žydus vis gi įtikėti į jį, nes jis, jų šviesa, dar tebevaikščioja tarp jų, kad jų neperimtų tamsybės, ir tada

veltui jie išsiilgę lauktų šviesos. — Nusidėjėli! šiandien klausyk malonės balso! Sugrįžk, koliai malonės šviesa tau šviečia, kad neužeitų tau pražūtis!

Apmąstymas. „Stai, tavo sūnus! Stai, tavo Motina!“ — Kaip gi didelė Jėzaus meilė, kurs lig pat galui rūpinas saviškiais! Koks: džiaugsmas, tau, mano siela, tokią Motiną sau turėti! Gerbk mylėk ją!

Bažnyčios malda. Meldžiamasis Viešpatie, suteik tavo tarnybai pašvęstai tautai nuolatos augti maldingume, kad šventais darbais sustiprinta, tavo Didenybei darysi vis meilesnė ir tavo gerumo brangiomis dovanomis turtėtų. Per Jėzų Kristų, tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Didžioji savaitė.

Giesmę kilnią pink, liežuvi,
Laurų vertos kovos garbei,
Kryžiaus pergalę paskelbdams,
Jo trijumfą skleisk plačiai:
Kaip pasaulio Atpirkėjas
Paaukuotas nugalėjo.
(Himnas iš Kančios laikų).

Ką mes praėjusioje savaitėje mąstėme, tas nūn prasidedančioje Didžioje Sąvaitėje įvyko; joje sueina visos išganymo paslaptys; ir išreikšta jo pamaldose stebėtinai reikšmingomis ir gražiomis apeigomis.

Del ko šita savaitė vadinas „Didžiąja“.

Del to kad joje minime didžiausią Išganymo paslaptį, įsikūnijusio Dievo mirtį už pasaulio nuodėmes Užtatai vadinas ji dar ir Šventąja; o kai kur Nuliūdimo savaite, nes jinai stato mums prieš akis tą tiesą, kad savaitėje prieš Velykas Jėzus už mūsų nuodėmes nukentėjo, o mums užtatai pridera gedėti ir atgailą daryti, kad mes šitą prisirengimo prie Jėzaus mirties ir prisikėlimo šventimo laiką pritaikintumėm prie mūsų dvasiško prisikėlimo!

Kaip reikia mums šitoji savaitė praleisti?

Tikintieji lig pat septintam šimtmečiui prisiturėdavo visą Didžiąją sąvaitę kiaurai nuo visų sunkių darbų ir atsiduodavo aštriausiam atgailos gyvenimui. Vėliau buvodavo dar kasdien pamaldose, darydavo aštrios atgailos darbus ir mažiausiai tris paskutines dienas švęsdavo kaip sekmadienius. Krikščionys šią savaitę stengdavos atsiteisti teisybei ir daryti meilės darbus, būtent: kalinius išpirkdavo, atgailą darantiems kaltes dovanodavo, skolas sumokėdavo, priešai susitaikindavo. O, kad panašiai ir šiandieną būtų daroma! Krikščionis teatsiduoda šią savaitę ypatingai dvasios sutelkimui ir tylėjimui (tylioji savaitė), apmąstymui Jėzaus Kristaus kančios ir mirties, gailesčiu ir atgaila-

už savo nuodėmes; tegul laivinasi tikroje Dievo ir artimo meilėje ir gyvai dalyvauja šios savaitės pamaldose, tegul rūpinasi įsigilinti į jos prasmę ir atjausti jos svarbumą; ir tarp Bažnyčios dvasioje su Išganytoju mirti ir prisikelti.

Palmių (verbų, pūpuolių) sekmadienis.

Didžioji savaitė prasideda palmių sekmadieniu; o jis del to taip pavadintas, kad Bažnyčia, atminimui Kristaus įjojimo Jėruzalėn, kada jis maldingos minios buvo su palmėmis sutiktas, [1]) šventina šiandieną per pamaldas palmes (arba kitas kokias žalias šakeles) ir su jomis daro iškilmingą procesiją.

1. Šventimas palmių ir procesija su jomis.

K a m š v e n t i n a m o s p a l m ė s?

Palmių šventinimu nori mums Bažnyčia išmelsti naujų malonių ir suteikti naudingiausių pamokymų: 1) Ji meldžia Dievo, kad maldingai laikančius palmes apgintų nuo pikto kūno ir dūšioje, kad laimintų tuos gyvenimus, kur jos bus įneštos, išvaduotų, iš visų vargų ir savo ranka globotų; 2) mokina ji mus, kaip Dievas, negyvais daiktais pažymėdamas, išganymą p a l m ė s e nurodė Jėzaus nugalėjimą

[1]) Mat. 21.

ramsybės kunigaikščio, o alyvų šakelėse — gailestingumo pilnumą; 3) pataria ji mums, atsižiūrint tos jų slaptingos prasmės, melsti Dievo malonės, per Jėzų įveikti mirties karalystę, kad ir mes kuomet nors pergalės palmėmis papuošti, galėtumėm dalyvauti jo garbingame po paskučiausiu teismu įžengime į dangiškąją Jėruzalę; 4) galop ji meldžia Dievo padauginti mumyse tikėjimą ir duoti mums savo malonės, kad mes, kaip nešam rankose palmes ir alyvų šakeles, žaliuodami teisybės vaisiais, pasitiktumėm Jėzų gerais darbais, ir dvasioje sekčami Izraėlio tautą, prirengtumėm jam kelią, tikėdami ir prašalindami visus nedoros progos ir papiktinimo akmenis, jį viešai išpažintumėm ir, jo pėdomis sekdami, su juomi galėtumėm įeiti dangiškojon Jėruzalėn [1]).

Kaip Bažnyčia šventina palmes (verbas)?

1) Tikintieji ima iš kunigo rankos [2]) pašventas palmes parodymui, kad Bažnyčios dalykas yra rodyti jiemsk elią, vedantį į dangų, ir siprinti juos kovoje su išganymo priešais. 2) Turintieji palmes (verbas) eina procesijoje paskui pirma nešamo, kryžiaus išpažindami, kad jie nori sekti Jėzų jo kryžiaus kelyje. 3) Kada procesija sugrįžta prie bažnyčios durų, atranda jas

---

[1] Iš Mišių knygos.

[2] Taip kitur; pas mus gi tik tarnaujantieji prie altoriaus. (Vertėjo pastaba).

uždarytas ir, tik sudavus į jas tris kart su kryžiumi, jos atsidaro, kas reiškia, kad dangus tik Jėzaus kryžiaus mirtim liko atidarytas, ir kad mes ne savo jėgomis, bet tik per prikryžiuoto Išganytojaus nuopelnus tegalime įeiti dangun. 4) Laike procesijos gieda įvairias antifonas Jėzaus, to Izraėlio karaliaus, garbei. Priėjus procesijai prie bažnyčios durų, pasigirsta bažnyčioje taip vadinama „Gloria, laus", stebėtinai graži garbės giesmė, kur sveikinamas yra Kristus, kaipo karalius ir Išganytojas. Balsai bažnyčios viduje reiškia šventųjų angelų balsus, kurie šlovina Jėzaus atėjimą amžinojon Jėruzalėn. Oro pusės choras atkartoja tą pačią garbės giesmę, primindamas balsus ant žemės, kurie apgieda Dovido sūnaus įžengimą žemiškojon Jėruzolimon.

Ką todel reiškia procesija su palmių šakelėmis?

Jinai primena ir reiškia: 1) iškilmingą Jėzaus įėjimą Jėruzolimon, 2) iškilmingą Jėzaus įėjimą dangiškojon Jėruzalėn, kai dangun žengė, 3) didžiausį ir iškilmingiausį Jėzaus įžengimą dangiškojon Jėruzalėn po pasaulio paskutiniam teismui. Ji taip gi ragina mus rinkti turtingas nuopelnų palmes, gerais darbais nuolatos sekti dieviškajį Išganytojį.

Kaip užtatai reikia dalyvauti palmių (verbų) procesijoje?

Su tokia mintimi, su kuria ji buvo įsteigta. Užtat įsivaizdink sau: 1) Jėzaus įjojimą Jėruzo-

limon, išeik jo savo dvasioje pasitiktų ir atiduok jam, kaipo pasaulio Karaliui ir Išganytojui garbę; 2) šauk Jėzų su visa tauta Dovido sūnumi, Dievu ir Atpirkėju: Osanna, teesie garbinamas per amžius! 3) Pagaliau nuolankiai melsk globos ir palaimos sau ir saviškiams, įveikti pikta, teisybės vaisių ir priėmimo dangiškojon Jėruzalėn.

2. Šventos Mišios.

Kaip per palmių (verbų) šventinimą ir procesiją priminė mums Bažnyčia Jėzaus įžengimą Jėruzolimon ir jo paskutines dienas, taip šos dienos Mišiose primena mums jo Kančią, paraginti mums prie užuojautos ir prie gailesčio už savo nuodėmes ir užtat Mišių įžangoje meldžia: „Tu gi, Viešpatie, neatitolink nuo manęs savo pagalbos: pažvelk į apginimą manęs [1]). Gelbėk mane iš liūto nasrų ir iš vienaragių ragų mano nuolankumą [2]). Dieve, pažvelk į mane; del ko mane pametei? Toli nuo mano išgelbėjimo mano nuodėmių šauksmas“ [3]).

Bažnyčios malda. Visagalis Amžinasai Dieve, kurs del žmonijos mūsų Išganytojui, nuolankumo pavyzdžiu sekti įsakei priimti kūną ir kęsti kryžių, suteik, malonus, kad, kaip turime, jo kantrybęs ženklų, taip paliktumėm jo, prisikėlimo dalininkais. Per tą patį Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

---

[1]) Ps. 21. 20.
[2]) Ps. 21, 22.
[3]) Ps. 21, 1.

Skaitymas iš šv. Povilo Apaštalo laiško į Pilypiečius. 2, 5—11.

Broliai, tokius turėkite savyje jausmus, kokius turėjo Kristus Jėzus. Jis esme būdamas Dievas, nelaikė išplėšimu būti lygus Dievui; bet jis pats save ištuštino, prisiimdamas tarno pavidalą, pasidaręs panašus į žmones ir viršujine išvaizda rastas kaip žmogus. Jis pats save pasižemino, pasidaręs paklusnus iki mirčiai, mirčiai gi Kryžiaus. Todel ir Dievas išaugštino jį ir dovanojo jam vardą, viršesnį už visus vardus, kad Jėzaus vardu priklauptų visoks kelias danguje, žemėje ir po žeme, ir kad kiekvienas liežuvis išpažintų, jog Viešpats Jėzus Kristus yra Dievo Tėvo garbei.

Ko mokina mus švento Povilo Apaštalo žodžiai?

Jie primena mums 1) didelį Jėzaus Kristaus pasigailėjimą, del kurio jis priėmė tarno išvaizdą, tapo žmogumi ir paklusniu lig mirčiai ant kryžaus, kaip apie tatai mes visas šios savaitės dienas mąstome, 2) kad tas tačiau nusižeminęs Jėzus tai tikras Dievas, ir kad mes užtatai jo pagarbinimui privalome lenkti savo kelius; 3) kad mes, prisižiūrėdami begaliniam Jėzaus nusižeminimui jo kančioje, neabejotumėm apie jo dievybę, bet rodytumėm dar didesnę meilę ir dėkingumą; 4) kad mes, jei jau Dievas save taip giliai nužemino, ir būtumėm pilni nuolankumo.

U ž d u o t i s. Šią savaitę per visas dienas

žadink savyje dažniau aktus pagarbos prikryžiuotam Dievo Sūnui; iš meilės nusižeminusio Išganytojaus žeminkis kas dieną ir sakyk:

O, kad aš būčiau taip įsitikinęs, taip nuolankus, taip paklusnus, kaip Tu, mano Jėzau! Ar gi tas nebaustina ir nesmerktina, kad aš, nusidėjėlis, visados tik savo norą trokštu pildyti, kada, Tu, begaline Didenybe, nuolankume lig kryžiaus mirčiai save pažeminai! Dėliai šios tavo mirties meldžiu aš tavęs, suteik man malonės, ateity ištikimai tave sekti nuolankume ir paklusnume. Amen.

Toje vietoje, kur paprastai šv. Mišiose skaitoma evangelija, šiandieną kunigas skaito Išganytojaus kančios istoriją, taip vadinamą Pasiją, iš šv. Mato evangelijos, antradienyje iš šv. Morkaus, trečiadienyje iš sv. Luko ir Didžiame Penktadienyje iš šv. Jono evangelijos.

Delko taip daroma?

Tą paprotį užeinam jau seniausiose krikščionijos laikuose, kurs ragina mus šioje savaitėje, kiek galima daugiau turėti akyse už mus kentėjusį Atpirkėją.

Delko Pasijos pabaigoje kunigai su tarnautojais kokį laiką klūpo?

Tą daro priėję tą vietą, kur kalbama yra pie Jėzaus mirtį, kad per tatai išreikštų Bažnyčios nuliūdimą, o taipgi, kad visos tautos žmonių vardu duotų Dievui garbę ir padėkotų už Viešpaties mirčia nupelnytą išganymą.

Didžiojo Penktadienio pamokoje aprašyta Viešpaties kančios istorija, sudaryta iš visų keturių evangelistų. (Žiūrėk tą dieną.) —

Laike šventinimo palmių ir šv. Mišių pabaigoje kunigas skaito šią evangeliją:

Evangelija parašyta šv. Mato. 21, 1—9

Anuo metu, kada prisiartino Jėzus prie Jėruzalės ir atėjo į Betpagę prie Alyvų Kalno, tuomet Jėzus siuntė du mokytiniu, jiem dviem sakydamas: eikita į miestelį, kurs ties judum ir tuojau rasita pririštą asilą ir su ja asilaitę; atriškita ir man atveskita.

Ir jei kas judum ką nors tartų, sakykita, kad jų reikia Viešpačiui, ir tuojau juos paleis. Visagi tai atsitiko, kad įvyktų, kas pranašo pasakyta, šiais žodžiais: sakykite Siono dukteriai: štai, tavo karalius tau ateina ramus, sėdėdamas ant asilės ir ant pajungiamojo asilaičio. Nuėjusiu du mokytiniu padarė, kaip Jėzus jiedviem buvo įsakęs. Jie atvedė asilę ir asilaitį, uždėjo ant jųdviejų savo rūbus ir užsodino jį ant viršaus. Labai didelė minia tiesė savo drabužius ant kelio, kiti gi kirto medžių šakas ir klojo ant kelio. Ėjusios priešakyje ir paskui sekusios minios šaukė sakydamos: Osanna Dovido sūnui! Pagirtas teesie, kurs ateina Viešpaties vardan! Osanna augštybėse!

Delko Jėzus taip iškilmingai įjojo Jėruzolimon?

1) Pasirodyti prižadėtuoju žydų Mesija ir Karalium, kurio įžengimą Jėruzolimon Pranašas Zakarijas tokiu būdu įvyksiant pranešė; 2) paraginti rašto žinovus ir pariziejus ir visą žydų tautą, įvykusiai pranašystei, įtikėti į jį;

3) jiems parodyti, kad jis, keletą dienų vėliau pasmerktas mirtin geru noru pasiduoda jai; 4) kad pirštu prikišimai jiems parodytų savo karalystės būdą — nuolankumą ir meilę — kur jie galėtų pamatyti, kad jo karalystė ne žemiška, bet dvasiška.

Delko jį žmonės su palmių šakelėmis pasitiko?

1) Iš pagarbos ir meilės už stebuklus, kuriuos Jėzus darė, ypač del prikėlimo Lozoriaus iš numirėlių. 2) Bet labiausiai įvyko iš dieviško įkvėpimo, išsipildė, nes pranašauta, ir buvo pažymėta, kad Jėzus, kaipo nugalėtojas mirties, velnio ir pragaro, iškovos žmonėms palmę ramybės su Dievu, su savimi ir su artimu, ir atvers dangiškosios Jėruzalės vartus.

Ką dar reiškia iškilmingas Jėzaus įžengimas Jėruzolimon?

Jis yra paveikslu šventos velykinės Komunijos. Šitoji Komunija surengia dieviškajam Išganytojui 1) džiaugsmą, jei mūsų dūšia yra tinkamai prisiruošusi; 2) karčią kančią, jei mes drungnai, arba net nuodėmėse prie jos artinamės.

Kaip reikia mums minint Jėzaus įžengimą Jėruzolimon, ruoštis prie šventos Komunijos?

Mums reikia pasitikti Jėzų Švenčiausiame Altoriaus Sakramente; 1) su vaikais, t. y. su nekalta gryna širdžia; 2) su alyvų šakėlėms, t. y. su nužeminusia ir nuolankia širdimi,

papuošti gailestingumo ir ramybės darbais; 3) su palmių šakelėmis, t. y. su gana daug nugalėjimų savo blogų palinkimų.

Uždvotis. Dažnai vaizdinkis sau paveikslą ant asilės jojančio nuolankaus Atpirkėjo ir džiaukis iš Jėzaus meilės ir nuolankumo. Taip žengia jis Šventoje Komunijoje ir pas tave; rūpinkis, kad galėtumei su juomi garbingai dangun įžengti.

Malda. Ak Jėzau, visados žaliuojąs ir vaisių nešąs gyvenimo medi! suteik, kad mes, lyg tos palmės visados žaliuotumėm meile, žydėtumėm gerų darbų darymu ir vaisių neštumėm ir, taip prisirengę, linksmai švęstumėm Velykas. Amen.

Apmąstymas. Jėzus šaukia: „Trokštu!“, ir jam paduoda tulžį ir uksusą. — O tu krikščioni, ar dar vis taip rūpestingai pataikausi savo gomuriui ir jo įgeidžiams? Gailėkis ir marink juos iš meilės Jėzaus!

Pirmadienis Didžioje Savaitėje.

Skaitymas iš Izaijo pranašo. 50,5-10.

Anuo metu sakė Izaijas: Viešpats Dievas atidavė man ausį, aš gi nesipriešinsiu, atgal neėjau. Savo kūną daviau mušantiems, ir savo skruostus žnybiantiems: savo veido nenukreipiau nuo keikiančių ir spiaunančių į mane. Viešpats Dievas — mano padėjėjas, užtat nebuvau paniekintas, del to atstačiau savo veidą kaip kiečiausią uolą ir žinau, kad nebūsiu sugėdintas. Šaly yr tas, kas mane teisina: kas man pasiprie-

ins? stokim kartu, kas yr mano priešininkas? ežengia prie manęs. Štai, Viešpats Dievas mano padėjėjas: Kas yr, kas pasmerktų mane? itai, visi kaip drapana bus sutriuti, kandis juos ės. Kas iš jūsų bijo Dievo ir klauso jo tarno also? kas vaikščiojo tamsybėse, ir nėr jam viesos, tegul turi vilties Viešpaties vardan, egul pasitiki savo Dievu.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. ventieji Tėvai sako, kad čia Izaijas pranašanja pie Jėzų Kristų. Jis apreiškia mums mūsų tpirkėjo kančias ir kantrybę, kurią atstato jis rieš savo priešų žiaurumą. Kuo mes atsilygin- im Išganytojui užtatai, kad jis mus atpirkti okiai paniekai pasidavė? Krikščionio dūšia! igilink gi kaip reikiant į savo Jėzaus kančios rą, apmąstyk ją pilnas dėkingumo. Pagalvok pie bausmę, kuri krinta ant nusidėjėlio, i iš naujo paniekina Jėzų, kaip žydas. ir jei ave visai apsiaučia pagundų ir kančių naktis, asitikėk Viešpaties vardu!

Evangelija parašyta šv. Jono. 12, 1—9.

Šešioms dienomis pirm Velykų Jėzus atėjo Betaniją, kame gyveno buvęs numiręs Jėzaus ikeltasai Lozorius. Tenai jam padaryta poky- s. Morta tarnavo, Lozorius buvo vienas iš sė- ėjusių draug su juo prie stalo. Marija gi ėmė angaus tikrojo nardo tepalo svarą, patepė Jė- us kojas ir nušluostė jo kojas savo plaukais. amai pasidarė pilni tepalo kvapo. Tuomet vie- as iš jo mokytinių, Jūdas Iskarijotas, kurs tu- ėjo jį išduoti, tarė: kodel neparduota to tepa-

lo už tris šimtus denarų ir neatiduota betu-
čiams? Pasakė jis tai, ne kad jam būtų rūpėj
betnrčiai, bet kad buvo vagis ir laikydama
piniginę pasisavindavo, kas į ją buvo įdedam
Bet Jėzus atsakė: palikite ją, nes ji tai palaik
mano laidotuvių dienai. Beturčių jūs visuom
turite savo tarpe, mane gi ne visuomet turit
Didelė žydų minia patyrė jį tenai esant ir at
jo ne tik del Jėzaus, bet taip pat pamatyti L
zoriaus, kurį jis buvo prikėlęs iš numirusių.

Išaiškinimas ir pritaikinima
Ši trumpa evangelija teikia mums daug moksl
1) Marijos meilė mokina mus visa širdžia my
lėti Jėzų, kurs mums, kaip ir jai atleidžia nu
dėmes, ragina rodyti tai be baimės gyvenim
ir nesigailėti jokios aukos; 2) Jūdo niekšyst
rodo, kad nieko šventa nėra, kas negalėtų s
gesti, nei vieno luomo nėra, kas neturėtų net
kusių narių. Ar užtatai luomas netikę
3) Jėzaus pakantrybė su Jūdu moko mus p
žinti Dievo pakantrybę su mumis ir ragina mu
dieviško pakantrumo laiką sunaudoti atgail
kad ir mūsų nesutiktų baisus galas, o ir m
užjauskime klystančiam artimui. 4) Kad Jūd
pyksta ant Marijos, tai priparodymas, kad d
ram žmogui, darant gera, visados kliudoma, t
iš vidaus — nedorų palinkimų, tai iš oro pus
— žmonių ir kito ko. Bet nenusigąsk, bū
ir palik doru, sek Jėzų, ir tu švęsi amžin
džiaugsmą.

Apmąstymas. „Mano Dieve, mano Di
ve, del ko mane apleidai“! — Stovis be pagu
dos baisus! Ir tu dažnai kenti dvasios atšalin

ir užmiršimą. Bet nebijok; šaukis Jėzaus ir melskis, o veikiai daugiška rasa sudrėkins tavo dūšios sausą dirvą.

B a ž n y č i o s m a l d a. Suteik mums, meldžiamasai Visagalis Dieve, idant mes, kurie daugybėje kliūčių iš savo silpnybės krintame, užtariant tavo viengimio Sūnaus kančiai, vėl atsigaivintumėm. Per tą patį Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Antradienis Didžioje Savaitėje.

Skaitymas iš Jeremijo Pranašo. 11, 18—20.

Anuo metu sakė Jeremijas pranašas: tu, Viešpatie, parodei man, ir pažinau: tuomet parodei man jų pastangas. Aš gi kaip ramus avinėlis, kurį neša papiauti; ir nežinojau, kad ant manęs galvojo tarybas, sakydami: įdėkim medžio jo duonon, ir išdildykim jį iš gyvųjų žemės, ir jo vardas tegul nebus minimas daugiau: Tu gi, Galybių Viešpatie, kur teisingai teisi, ir turi inkstus ir širdis, tegul išvystų tavo kerštą ant jų, nes tau apreiškiau savo reikalą, Viešpatie, Dieve mano!

I š a i š k i n i m a s ir p r i t a i k i n i m a s. Ir vėl pranašauja Pranašas karčią Mesijo kančią, kurs kaip ramus avinėlis davėsi tyliai prikalti save prie kartaus kryžiaus medžio. Šito savo Atpirkėjo Krauju raudonuojančio Kryžiaus niekuomet nepaleisk iš akių, kad jis tave gelbėtų, tave stiprintų gyvenant ir ramintų mirštant.

Po epistolai skaitoma Pasija iš šv. Morkaus Evangelijos. Žiūrėk Kančios istoriją Didžiame Penktadieny.

Apmąstymas. „Išsipildė". Jums išganyti aš viską padariau. Kas per meilė! Ar išpildai ir tu savo dienos užduotį? Ar tu myli Jėzų, kaip jis tave? Ar tu vengi nuodėmės ir stengiesi įgyti dorybę?

Bažnyčios malda Visagalis amžinasai Dieve, suteik mums malonę, taip Viešpaties kančios paslaptis minėti, kad savo nuodėmių atleidimą nusipelnytumėm. Per tą patį Jėzų Kristų, tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Trečiadienis Didžioje savaitėje.

Skaitymas iš Isaijo Pranašo. 62, 11; 63, 1—7.

Taip sako Viešpats Dievas: sakykite Siono dukteriai: štai, tavo Išganytojas ateina; štai, jo užmokestis su juomi ir jo darbas prieš jį. Kas tas toks, kas ateina iš Edomo, darytais rūbais iš Bosros? tas gražus savo apsiauste, žengiąs daugybėje savo stiprumo? Aš tas, kurs kalbu teisybę, ir apgynėjas esu gelbėjime. Del ko gi tavo apsivilkimas raudonas, o tavo rūbai kaip minančių vyno spaustuvė? Aš spaustuvą myniau vienas, ir iš tautų nėra vyro su manim: aš myniau juos savo užsiširdijime ir pamyniau juos savo rūstybėje, ir tryško jų kraujas ant mano rūbų, ir sutepiau visą savo apsivilkimą. Nes keršto diena mano širdyje, mano atpirkimo metai atėjo. Apsižvalgiau, ir nebuvo padėjėjo; aš ieškojau, ir nebuvo kas padeda, ir išgelbėjo

mane mano ranka, ir mano užsiširdijimas — tas man padėjo. Ir pamyniaitautas savo rūstybėje, ir nugirdžiau jas savo užsiširdijime, ir nutraukiau žemėn jų galybę. Aš atsimiusiu Viešpaties pasigailėjimus, garbę Viešpačiui giedosiu už viską, ką mums davė Viešpats, mūsų Dievas.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šie pranašavimo žodžiai nurodo į pažemintojo Išganytojaus dievišką galybę, su kuria jis aplankys tuos, kas jį kojom mindžiojo. „Aš spaudžiau juos savo užsiširdijime ir pamyniau juos savo rūstybėje“. O, kaip šitą tiesą patyrė Jūdas išdavikas! Oi, koks užsiširdijimas pasirodė ant Jėruzalės, kada Viešpats išpylė ant jos savo kerštą! Kaip šitą rūstybę patirs visas nusidėjęs pasaulis teismo dienoje, jei pasakyta: ir išvys jie, ką jie perdūrė, ir griež dantimis. „Savo užsiširdijime nutraukiau žemėn jų galybę“; ar ir šiandien nesutiks tas pats tų tautų kurios apsieina su Kristum, kaip kada tai Jūdas? Ak, krikščionio dūšia, ką su tavim padarys sumuštas Atpirkėjas, jei tu seksi žydų pavyzdžiu?

Po epistolai skaitoma **Pasija iš šv. Luko evangelijos.** Žiūrėk **Kančios istoriją Didžiajame Penktadieny.**

Apmąstymas. „Tėve, į tavo rankas paduodu savo dvasią!“ — O, kad ir mes taip kalbėtumėm, kai mums pasitaiko kryžius! kad mes taip sakytumėm visuose gyvenimo įvykiuose!

Bažnyčios malda. Dieve, kursai norėjai, kad Tavo Sūnus išvaduoti mūsų iš priešo valdžios kryžiaus mirtį iškentėtų, suteik mums, savo tarnams, pasiekti prisikėlimo malonę. Per

tą patį Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

T a m s i o j i A u š r i n ė. Nuo šio vakaro lig šeštadieniui, dalis kunigo poterių, paskirtų nakčiai jau iš vakaro iškilmingai bažnyčioje giedama¹); juose ypač Jeremijo Pranašo raudų giesmės karštai išreiškia aukščiausiai pakilusį bažnyčios skausmą ir jos šauksmą prie atgailos. Šios pamaldos vadinas „Tamsiąją Aušrine“ del to, kad laikamos jau temstant. Kitur kur vadina ją „Nuliūdimo Aušrine“. Ji savo pradžią gavo jau pirmuose krikščionių tikėjimo šimtmečiuose. Per šią Aušrinę uždegama ant trikampio išvaizdos žibintuvo penkiolika žvakių iš kurių pati viršutinė balta, kitos gi—geltonos. Laike Aušrinės ir Laudų¹) po kiekvienai psalmei vieną iš tų žvakių gesina; pagaliau ir tas, kurios ir ant altoriaus degė; tik tos baltosios žvakės trikampio viršūnėj negesina, bet gale paslepia už altoriaus. Po visam daro triukšmą, kitur net su medinėmis tarškelėmis, ir deganti žvakė vėl išnešama ir, trikampin įstatyta, gesinama.

D e l k o š i t ą A u š r i n ę l a i k o v a k a r e. Atminimui 1) to vakaro, kada Kristus, kaip koks piktadaris, varu buvo suimtas; 2) tos tamsybės, kuri pasidarė per tris valandas laike Kristaus prikryžiavimo; 3) dvasios tamsybės, sumišimo ir nuliūdimo, kurie viešpatavo Kan-

---

¹ Bažnyčiose, kur esti daugiau kunigų. (Vertėjo pastaba).)

¹) Taip vadinas antroji kunigo poterių dalis; lietuviškai būtų — „Garbės“.

čios dienose mokytinių širdyse; 4) tos tamsybės, kuri apsiaučia žmogų nuodėme, nes Jėzus del jos kentėjo; 5) nori Bažnyčia savo nuliūdimą išreikšti ir krikščionis prie atgailos pažadinti: tam ypač vakaro sutema tinka; dar galima pridurti, kad tai linosesnis žmonėms metas.

K ą reiškia tas gesinimas žvakių viena po kita? Gesinimas žvakių viena po kitai reiškia, 1) kaip Pranašai vienas po kitam liudijo Kristaus asmenį, bet žydų buvo neklausomi net persekiojami ir užmušami, ir kaip užtat Kristus jų nebuvo pažintas, bet prieš jų užkietėjusias sielas pasislėpė; 2) kaip Apaštalai, vienas po kitam, pametė Kristų; 3) tatai primena tas tamsybes, kurios Jėzui mirštant pasidarė žemėj, ir tamsybes žmonių sielose, kurios netiki į Kristų.

K ą reiškia toji baltoji žvakė, kurią paslepia, o po visam vėl išneša? Ji reiškia Kristų, kurio dievybė laike kančios ir buvo pasislėpus, jo kūnas gi buvo kapan padėtas ir trumpu laiku išėjo iš jo savo galybe ir per tatai labiau, negu per ką kita ką Kristus buvo padaręs pasirodė beesąs pasaulio šviesa.

K ą reiškia triukšmas Aušrinės pabaigoje, kai žiburį paslepia? Jis reiškia žemės drebėjimą Jėzui mirštant; o paskui, žydų keikimus ir juokus ir džiaugsmo šauksmus po kryžium, kas nutilo jam vėl prisikėlus.

K a i p mums reikia elgtis laike šios Aušrinės? 1) Reikia mums mąstyti

apie Jėzaus kančią ir mirtį ir ypač trečiadienyje — apie jo kruviną prakaitą ir suėmimą, ketvirtadienyje — apie visą kitą kančią lig mirčiai, o penktadienyje—apie mirtį ir į kapą sudėjimą; 2) reikia mums žadinti savyje nuliūdimą ir gailestį už savo nuodėmes, dėliai kurių Kristus tapo paklusnus lig mirčiai ant kryžiaus ir kurios iš naujo jį kryžiuoja.

Ketvirtadienis Didžioje savaitėje.

Paskutinės vakarienės
„Naktį, tarpe mokinių,
Įstatus pilnai užlaikant,
Leistus valgius tik vartojant
Dvylikos saviškių būriui
Rankomis save pats davė“.
(Himnas.)

Ši diena primena mums didžias, pilnas malonių, Krikščionijos paslaptis, ir išreiškia jas regimai įvairiose, tam tikrose apeigose. Užtatai tas vardas „Didysis“ Ketvirtadienis.

K o k i a s p a s l a p t i s p r i m e n a m u m s š i d i e n a? Ypatingai tą didžią meilės paslaptį—Švenčiausiąją Vakarienę ir Jėzaus kančios pradžią. Tą vakarą Kristus valgė su savo mokiniais žydų velykų avinėlį, kurs buvo paveikslas jo paties, nes veikiai tas Dievo avinėlis bus paaukuotas ant kryžiaus. Jėzus numazgojo mokiniams kojas, įsteigė Švenčiausiąjį Altoriaus Sakramentą ir tuom pačiu ir šventas Mišias, išvęntė savo apaštalus į Naujojo Įstatymo kunigus, padalino jiems šventą Komuniją, savo Kū-

ną ir Kraują, atkalbėjo vyriausiojo kunigo maldą, meldėsi Alyvų Kalne, Krauju prakaituodamas, Jūdo tapo išduotas, žydų suimtas ir visą naktį baisiausiai vargintas.

Kokios svarbiausios apeigos ir papročiai šios dienos pamaldose?

1) Baltoj varsoj, džiaugsmo varsoj, pasirodo kunigas pas altorių, bet laiptų maldoje praleidžia, kaip ir gėdulo Mišiose, psalmę „Judica".

2) Per „Gloria" suskamba visi varpai, kad jau nuo šiol lig Didžiajam Šeštadieniui nutiltų; mediniai įrankiai—klepselės ir tarškelės — užima jų vietą. Per šią garbės giesmę, viduryj liūdnos savaitės, ir iškilmingu varpų skambėjimu nori Bažnyčia išreikšti savo džiaugsmą už įsteigimą Švenčiausiojo Altoriaus Sakramento. — Pilnas gi visų varpų tylėjimas yra ženklu jos didžiausio nuliūdimo iš skausmo dėl Jėzaus kančios ir mirties; tas tylėjimas primena taip gi apaštalų tylėjimą ir pasislėpimą, nes varpai yra taipogi apaštalų paveikslai.

3) Kad kitoj bažnyčioj ir būtų daugiau kunigų, šiandieną vis tiek Mišias laiko tiktai vienas kunigas, kiti gi Komuniją priima iš jo rankų. Nes šiandien šventoji Auka taip turi būti atnašaujama, kaip tatai Kristus pirmą kartą darė tarpe savo apaštalų. Seniau yr buvęs įsakymas visiems tikintiems tą dieną eiti prie šv. Komunijos.

4) Vyskupų bažnyčiose laike pamaldų šventinami šventi aliejai: a) ligonių, b) kriz-

ma ir c) krikšto, arba katekumenų aliejus. Anot švento Fabijano popiežiaus šitas šventinimas prasidėjęs dar apaštalų laikais ir visuomet būdavo daromas su iškilmingomis maldomis laike šv. Mišių. Penktame šimtmetyje buvo jau Bažnyčios įsakymas, šventus aliejus šventinti Didžiame Ketvirtadieny, delto kad Kristus tą dieną įsteigė Švenčiausiąjį Altoriaus Sakramentą, tą visų šventų Sakramentų šaltinį ir branduolį, įsteigė Kunigystę ir per tatai apaštalus ir jų įpėdinius paskyrė būti dalytojais šventų Sakramentų ir visų laiminimų.

Su didele iškilme šventinami šventi aliejai. Su vyskupu išeina dvylika kunigų, septyni diakonai, septyni subdiakonai (jei galima) ir kiti tarnaujantieji klierikai. Maldas ir laiminimus, putimą ir pasveikinimą šventųjų aliejų, kai tai daro vyskupas ir dvylika kunigų, žodžiu, visą to šventinimo būdą vartojo jau šv. Grigalius Didysis popiežius šeštame šimtmetyje, jis paeina daugiausiai iš apaštalų laikų.

Šventieji aliejai vartojami teikiant daugelį šv. Sakramentų (Krikšto, Sutvirtinimo, Kunigystės, Paskutinio Patepimo) ir prie svarbesnių pašventinimų (kaip va: bažnyčių, altorių, kielikų, varpų ir t.t.). Aliejus, savo ypatybėmis, tai pavirkus paveikslas įvairių veiksmų šventųjų Sakramentų ir bažnyčios laiminimų, kuriuose jis vartojamas.

Pašvęstus aliejus vyskupas tą pačią dieną (jei galima) išsiuntinėja į visas vyskupijos parapijas. Per tatai parodoma, kad tai vyskupas yra tas, per kurį sakramentinės malonės visai

vyskupijai atatenka, jis yra bažnytinio gyvenimo branduoliu, ir jo sosto (katedros) bažnyčia —bažnyčia motina visai vyskupijai.

5) Šiandien Mišiose šventinamos t r y s h o s t i j o s: viena tai dienai, antra—Didžiajam Penktadieniui, o trečioji—įdėti monstrancijon, nešant Švenčiausiąjį Didžiame Penktadienyj į kapą. Šitos hostijos, taip pat ir keletas mažųjų ligonių Komunijai laikomųjų, pabaigoj pamaldų su procesija nešamos į tam tyčia prirengtą vietą, gėlėmis ir žvakėmis papnoštą, ir ten lig rytdienai laikomos. Si ir daug kitų šios dienos apeigų primena mums krikščioniškosios senovės papročius. Anais laikais Švenčiausiojo niekuomet nelaikydavo didžiajame altoriuje, bet kiekvieną dieną po pamaldų nešdavo į tam tikrą paskirtą vietą, patį gį altorių nurėdydavo. Šis paprotys užsilaikė tik Didžiajame Ketvirtadienyje ir išreiškia taipogi kalėjimą, į kurį Kristus buvo įmestas, nes po Paskutinei Vakarienei jis išėjo su savo mokytiniais Alyvų Kalnan, pradėti ten savo šventą kentėjimą ir ten buvo Jūdo išduotas, suimtas, atvestas Jėruzolimos miestan, teisiamas ir kalėjiman įmestas. Delto tai tikintieji lanko maldingai tą Kristaus kalėjimą; dėkodami už Švenčiausiąjį Altoriaus Sakramentą, mąsto tas kančias ir paniekinimus, ką Kristus iškentėjo tą naktį po suėmimui, gailėdamies už savo kaltes.

6) Šventoji Komunija dalinama šiandien tiktai per šv. Mišias atminimui, kaip visi Kristaus mokytiniai kartu iš jo rankų priėmė šv.

Komuniją, jam tą nekruviną Mišių atnašą duonos ir vyno pavidale steigiant.

7) Kada Švenčiausis išneštas, tada kunigas nudengia ir mazgoja altorius. Viską atima tiktai palieka uždengtą kryžių ir žibintuvus; tabernakulum pasilieka atdaras, visos žvakės užgesytos. Prie to kunigas kalba 21 psalmę, kuri taip aiškiai piešia Viešpaties kančią. Nudengtas altorius liūdi, nes Viešpats atimtas, ir primena mokytinių sumišimą ir nuliūdimą, pražuvus jiems Mokytojui. Jis yra taipogi paveikslu paties Atpirkėjo, kurs iš rūbų išvilktas ir praradęs visą grožybę, nukentėjo karčiausią mirtį. Ar tas nudengtas altorius nėra taipogi paveikslu dūšios, nuodėme praradusios savo Dievą? — Mazgojimas gi altorių reiškia, kad Jėzus Kristus savo kančia ir baisia mirčia nuplovė nuo žmonių dūšių gimtąją nuodėmę ir visus kitus nešvarumus, del kurių pirma Dievo veido negalėjo išvysti.

8) Didžiojo Ketvirtadienio pamaldas baigiasi kojų plovimu. Kristus per paskutinę vakarienę nuplovė savo mokytinimas kojas ir liepė jiems tą pavyzdį sekti. Apaštalai tai ir darė, visuose laikuose tas kojų plovimas bažnyčioje užsilaikė.

9) Senesniuose laikuose kaip šiandien vyskupo būdavo vėl priimamį bažnyčion viešai darantieji atgailą ir jų atgaila užbaigiamą bei dovanojama.

Kaip reikia šitą dieną praleisti?

Mums reikia viską, kas šią dieną atsitiko,

su pamaldumu atydžiai apmąstyti, tuo tikslu dalyvauti viešose pamaldose, gilintis į šventos Bažnyčios dvasią ir mokytis suprasti įvairias apeigas; jei galima, ištisas valandas melstis prieš Švenčiausiąjį Altoriaus Sakramentą, kad tuo būdu minėtumėm tą didžią meilę, kurią Jėzus, steigdamas šį šventą Sakramentą, parodė, užtat dėkoti ir mąstyti apie Jėzaus kančią; tą dieną praleisti šventoje tyloje, rimtoje atgailos dvasioje, žadinant gailestį.

Šventos Mišios.

Įžanga: „Mums gi reikia girtis mūsų Viešpaties, Jėzaus Kristaus kryžiumi, kuriame mūsų sveikata, gyvybė ir mūsų prisikėlimas, per kurį mes išgelbėti ir išvaduoti esam"! [1]). „Tepasigaili Dievas mūsų ir palaimina mus; tegul atkreipia savo veidą į mūs ir pasigaili mūsų!" [2]).

Bažnyčios malda.

Dieve, iš kurio Jūdas už savo prasikaltimą priėmė bausmę, gi prikryžiuotasai piktadaris už savo išpažinimą užmokesnį gavo, suteik mums savo pasigailėjimo vaisių, kad Jėzus Kristus, mūsų Viešpats, kaip abiem jų už nuopelnus paskyrė užmokesnį, taip mums, išgydžius iš senos paklaidos, suteiktų savo prisikėlimo malonę. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

---

[1]) Gal. 6, 14.
[2]) Ps. 66, 2.

Skaitymas iš Pirmojo Povilo Apaštalo laiško į Korintiečius. 11, 20—32.

Broliai: Susieinant tat jums į vieną vietą jau tai nereiškia Viešpaties vakarienę valgyti, nes kiekvienas pirma ima valgyti savo vakarienę; ir taip vienas alksta, o kitas apsiryja. Argi jūs neturite namų, kad ten valgytumėte ir gertumėte? arba ar niekinate Dievo bažnyčią ir garbinate tuos, kurie nieko neturi? ką aš turiu jums pasakyti? ar jus girsiu? Čia negaliu girti. Nes aš ėmiau iš Viešpaties, ką ir jums padaviau, kad Viešpats Jėzus tą naktį, kurioje buvo išduotas, ėmė duoną, ir dėkodamas laužė ir tarė: imkite ir valgykite; tai yra mano kūnas, kurs bus už jus išduotas; tai darykite man atsiminti! Taip pat ir paėmė taurę, tardamas: ši taurė yra naujoji sandora mano kraujuje; tai darykite, kiek kartų gersite, mane atsiminti! Nes kiek kartų jūs valgysite tą duoną ir gersite tą taurę, jūs skelbsite Viešpaties mirtį, iki jis ateis. Taigi, kas valgo tą duoną ir geria Viešpaties taurę nevertai, tas bus kaltas Viešpaties kūnu ir krauju. Todel teištiria žmogus pats save, ir taip tevalgo tos duonos ir tegeria iš tos taurės. Nes kas valgo ir geria nevertai, valgo ir geria sau teismą neatskiriamas Viešpaties kūno. Todel daug jūsų tarpe ligonių ir neįgalinčių, ir daugelis užminga. O jei mes patys save teistumėm, mes tikrai nebūtumėm teisiami. Bet kuomet esame teisiami, Viešpats baudžia mus, kad mes nebūtumėm pasmerkti su šiuo pasauliu.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Pirmieji krikščionys po Švenčiausiojo Sakramento šventimo (po Komunijai) laikydavo taip vadinamą „agapę" (meilės vakarienę), kuriai valgius atsinešdavo turtingsenieji. Korinte pradėjo atsitikti neleistinų dalykų, nes kai kurie jau prieš Švenčiausiąją Komuniją prisivalgydavo. Tą tai ir bara šv. Povilas. Bet ypatingai mokina jis šiame savo laiško skirsnyje: 1) kad Švenčiausis Altoriaus Sakramentas yra Jėzaus Kristaus įsteigtas, apie tai jis ypatingą apreiškimą gavęs; 2) kaip baisi yra neverta Komunija ir 3) kada ir kaip reikia prisiruošti prie šventos Komunijos. Atgaivink, krikščionio dūšia, šiais apaštalo žodžiais savo tikėjimą į Švenčiausiąjį Altoriaus Sakramentą ir tirk save kaip tu lig šiol komunikuodavai? Atsiprašyk už visas klaidas, ir kiek kartų tu artinsies prie Viešpaties stalo, atsimink sau šiuos šv. Povilo žodžius.

Evangelija parašyta šv. Jono. 13, 1—15.

Pirm Velykų švenčių, Jėzus, žinodamas, kad buvo atėjusi jo valanda eiti iš šio pasaulio pas Tėvą, numylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, parodė savo meilę iki galui. Vakarienės metu, kuomet velnias jau buvo įdėjęs į Simono sūnaus Jūdo Iskarijoto širdį sumanymą išduoti jį, žinodamas, kad Tėvas buvo visa davęs jam į rankas, kad jis nuo Dievo išėjo ir pas Dievą eina, jis keliasi nuo stalo, padeda savo drabužius ir, paėmęs drobulę susijuosia. Po to pilasi vandens į praustuvę ir pradeda mazgoti mokytinių kojas ir šluostyti jas drobule,

kuria buvo susijuosęs. Taip jis prieina prie Simono Petro. Petras jam sako: Viešpatie, tu man mazgosi kojas? Jėzus atsiliepia ir jam sako: ką aš darau, tu dabar nežinai, žinosi gi paskui. Petras jam sako: ne, tu niekomet nemazgosi man kojų. Jėzus jam atsako: jei aš tavęs nenumazgosiu, tu neturėsi dalies su manim. Simonas Petras jam sako: Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas ir galvą! Jėzus jam sako: kas nusiplovęs, tas neprivalo daugiau, kaip tik kojas nusimazgoti; jis visas nesuteptas. Ir jūs esate nesutepti, bet ne visi. Kadangi jis žinojo savo išdavėją, todel jis pasakė: jūs ne visi nesutepti. Numazgojęs jų kojas ir pasiėmęs savo drabužius, vėl atsisėdęs su jais prie stalo, jis jiems tarė: ar suprantate, ką aš jums padariau? Jūs vadinate mane Mokytoju ir Viešpačiu ir gerai sakote, nes aš esu. Taigi, jei aš, Mokytojas, mazgojau jūsų kojas, tai ir jūs turite vienas kitam mazgoti kojas; nes aš dariau jums pavyzdį, kad, kaip aš jums dariau, taip ir jūs darytumėte.

Kaip parodė Jėzus, kad jis „numylėjo savuosius iki galui?“

Tuomi, kad jis, Dievo Sūnus, mazgodamas kojas pasidarė savo padarų tarnu; kad jis arčiausiai susivienijo su jais Švenčiausiame savo Kūno ir Kraujo Sakramente; savo paskutinėje kalboje prižadėjo jiems savo nesimainančią meilę; savo gyvybę už juos atidavė, kaipo išpirkimo mokesnį už jų nuodėmes ir atpirkimui viso pasaulio.

mane prieš mirtį, ir per savo šventą paskutinę baimę ir apleidimą neapleisk manęs mano mirties baimėje, bet duok man gerą, šventą ir ramią mirtį. Amen.

Apmąstymas. Jėzus kovoja su mirtimi. Ak, pakelk savo akis ir veizėk į skausmų vyrą, kurs už tave save aukoja! Argi ir tu savęs neatiduosi nuolatinei aukai?

Didysai Penktadienis.

Didysai Penktadienis, taipgi „tyliuoju" vadinamas, Bažnyčios kalboje vadinas „Parasceve", t. y. prisirengimo diena; delto taip vadindavo žydai tą dieną, kad jie joje prirengdavo kas būdavo reikalinga prasidedančioms tą vakarą jų velykoms. Kaip tik tuo pačiu laiku liko užmuštas Kalvarijos kalne tikrasai Velykų Avinėlis, Jėzus Kristus.

Ir taip ką gi mini Bažnyčia tą dieną?

Jinai mini mirmo dieną Jėzaus, vienatinio dangiškojo Tėvo Sūnaus ir pasaulio Išganytojaus, kurs dieną, prieš didelę velykų šventę, liko žydų išduotas Pontiečiui Pilotui, pagonų kareivių žiauriausiai nuplaktas, erškėčiais apvainikuotas, apšmeižtas ir išjuoktas, kryžiaus našta apsunkintas, į Kalvarijos Kalną vestas ir ten tarp dviejų piktadarių, tartum jų vadas būtų, skaudžiausiu būdu prie kryžiaus pirkaltas ir šiąja karčia ir paniekos pilna kančia ir mirtimi išvadavo žmoniją.

Delko Kristus taip didele kančia norėjo mus atpirkti?

1) parodyti, kaip nuodėmė didelė nedorybė, nes jis, atlyginti Dievo teisybei, turėjo taip daug ir taip sunkių skausmų kentėti; 2) apreikšti savo meilės didumui; nes kuo daugiau kas už ką daro ir kenčia, tuo didesnę meilę jam rodo; 3) parodyti kiekvienos dūšios vertybę ir apreikšti tikrą norą visus išganyti. Jei nusidėjėlis pražus, tai Kristus tame nė mažiausios kaltybės neturės, nes jis del to taip daug kentėjo, kad visus be išimties išganytų ir jiems užtenkančią malonę nupelnytų.

Kokiomis apeigomis laikomos šios dienos pamaldos ir ką jos reiškia?

1) Juodöje varsoje, didžiausio gėdėjimo varsoje, išeina kunigas prie altoriaus; visos žvakės užgesytos, altorius nurėdytas, o ant jo uždengtas kryžius! Prieš jį krinta kunigas gulom prie altoriaus laiptų, tarnaujantieji daro taip pat, aplinkui didžiausia tyla. Tai Didžiojo Penktadienio laiptų malda, didžiausias žeminimasis, veizint į panieką ir sužeidimą, kurį Jėzus iškentėjo ant kryžiaus, dideliausias skausmas už nuodėmes, kurios priruošė Jėzui tą negarbingą mirtį.

2) Kunigas kelias, žengia prie altoriaus, skaito perskyrimus ir Ozeo Pranašo (6, 1—6) ir iš antros Mozės knygos (12, 1—11), kurs ragina prie atgailos ir parodo galybę kryžiaus aukos, ir meldžiasi, kad leistų Dievas

virsti mums Kristaus kančiai, ne kaip Jūdui prakeikimu, bet kaip dešiniajam piktadėjui palaima. Po to skaitoma mūsų Viešpaties kančios istorija iš švento Jono evangelijos.

3) Ją pabaigus, kunigas gieda iškilmingas maldas už Bažnyčią ir už visus žmonijos luomus ir reikalus, prie kiekvienos maldos priklaupdamas. Meldžiasi: 1) už Bažnyčią, 2) už Popiežių, 3) už visus vyskupus, kunigus ir kitus dvasiškius, o taip pat už visus Dievo žmones, 4) už pasaulinę vyresnybę, 5) už katechumėnus, 6) už klystančius, ligonis, alkstančius, kalinius ir keliauninkus, 7) už klaidatikius ir atskilėlius, 8) už žydus ir 9) už stabmeldžius. Prieš kiekvieną maldą gieda: „Oremus; Flectamus genua“ („Melskimės“ ir „lenkim kelius“), kuomet visi ir klaupiasi; prie „levate“ („kelkitės“) visi vėl stoja; šiuomi išreiškiama širdingas karštas Bažnyčios maldavimas. Tiktai prie maldos už žydus nesiklaupia, delto, kad jie tądien klaupimu išjuokė Išganytoją. Ir gale maldos už atsivertimą žydų nesakoma „Amen“, nes šis maldavimas niekuomet pilnai neįvyks lig pat pasaulio pabaigai.

Šiomis maldomis reiškia Bažnyčia savo šventą meilę visų žmonių ir karščiausį troškimą visus juos padaryti laimingais savo tiesa ir malone. Jei tu nori būti tokiu šventos Bažnyčios vaiku, tai ir tau reikia būti persiėmusiu šiąja, viską apimančia, artimo meile; tau reikia visiems savo priešams iš širdies atleisti, ir nė vienas neprivalo būti išskirtas iš

tavo meilės. Kalbėk šiandien atlaidais apdovanotas maldas už šventą Bažnyčią, už Popiežių, vykupus, už nusidėjėlius, kad jie atsiverstų.

4) Pamaldas laikantis kunigas nusiima ornatą, ima pridengtą kryžių, nudengia jį truputį iš viršaus ir gieda stovėdamas pačioj, šalia altoriaus, epistołos pusėje: „Ecce lignum crucis, in quo salus mundi pependit" („šitai kryžiaus medis, ant kurio pasaulio išganymas kabėjo"). Choras atsako: „Venite, adoremus" („Eikim, nusilenkim"), ir visi klaupiasi. Palipėjęs augščiau toj pačioj altoriaus pusėje kunigas nudengia prikryžiotojo galvą ir dešinę ranką ir gieda tą patį, tik aukštesniu balsu. Choras atsako taip pat. Pagaliau vidury altoriaus nudengia kryžių visai ir gieda tą patį tik dar augštesniu balsu.

Tas nudengimas ir parodymas kryžiaus t paveikslas, kaip Kristų išvilko iš jo drabužių, prikalė prie kryžiaus, pakėlė ant kryžiaus, kad būtų matomas visiems ten esantiems.

Trijų kartų nudengimas ir giedojimas vis augštesniu balsu reiškia kaskart didesnį apsireiškimą kryžiaus aukos. Sename Įstatyme tas apsireiškimas buvo dar neaiškus (pirmasai nudengimas). Ant Golgotos įvyko kryžiaus auka, bet maža, kas ją pažino (antras nudengimas). Paskui kryžius buvo įbestas vidury bažnyčios, kad jį visos tautos išvystų (trečiasias pilnais nudengimas).

Klausykis, krikščioni, šio trejopo Bažnyčios šauksmo, kaipo raginimo prie atgailos. Pažvelk į kryžių, ant kurio pasaulio išganymas kabėjo

ir už tavo nuodėmes; užtatai pulk ant žemės, kad apgailėtumei visus savo nusidėjimus ir numirtumei savo piktiems palinkimams.

5) Dabar seka toji skurdi „A d o r a t i o c r u c i s", pagarbinimas švento kryžiaus. Celebrans (kunigas, laikantis pamaldas), padėjęs nudengtąjį kryžių tam tikroje vietoje vidury bažnyčios, nusiauna kojas (taip pat ir tarnautojai arba kiti kunigai), priklaupia triskart žengdamas prieš kryžių ir bučiuoja jį. Tą patį daro altoriaus tarnai. Laike šito pagarbinimo choras gieda skudžius „i m p r o p e r i a" (priekaištus), kuriuose Dievas savo tautai (žydams) primena geradarybes, kurias jis jai padarė, bet už kurias ji atsimokėjo nedėkingumu, priruošdama savo Išganytojui baisiausią ir žeminančią mirtį. Šitą visą apeigą galima užeiti jau penktame šimtmetyje. Kunigas n u s i a u n a del nusiženiminimo ir pagarbos, kaip tai pridera pagerbti kryžius. T r i j ų k a r t ų p r i k l a u p i m a s primena, kaip Jėzus tris kart krito po kryžiumi ir tris kart buvo išjuoktas: žydų, stabmeldžių ir pagaliau Kalvarijos kalne. I m p r o p e r i j ų dalis giedama lotyniškai, dalis graikiškiai, nes po kryžium privalo vienybėn sueiti visų kalbų tautos. Kad šis pagarbinimas daromas n e m e d ž i u i, bet K r i s t u i, kurs ant kryžiaus mirė, apie tai katalikui krikščioniui nėr reikalo nė kalbėti. Pasistenk užtat, krikščionio dūšia, šitą pagarbinimą švento kryžiaus, ant kurio tavo Atpirkėjas mirė, padaryti su širdimi, pilna gailesčio ir dėkingumo, ir atmink, kad nedėkingumo priekaištai ir tau pritinka, nes tu nors kas die-

ną vartoji Dievo malones, tačiau taipogi kas dieną įžeidi savo Dievą ir Atpirkėją.

6) Po pagarbinimui švento kryžiaus prasideda taip vadinamos „neva Mišios“. Jos tokį vardą turi del to, kad jos netikros Mišios, bet tik liūdna apiega, sujungta su kunigo Komunija; jis priima šventą Hostiją, kuri vakarykščiai buvo pašvęsta ir tam tikroje vietoje padėta. Del to tai Bažnyčios kalboje ši apeiga vadinas „missa praesanctificatorum“, t. y. pirm pašvęstosios Hostijos Mišios. Tos būk tai Mišios laikomos šitokiu būdu: Kunigas su procesija atneša Švenčiausiąjį Sakramentą iš palaikymo bei kalėjimo vietos, išima vieną Hostiją iš indo, kurin buvo įdėta, deda ją ant altoriaus, įpila vyno kielikan, aprūko altorių, nusimazgoja rankas, kalba kai kurias maldas, kurios ir šiaip per Mišias vartojamos, gieda „Pater noster“ (Tėve mūsų), paskui pakelia su viena ranka augštyn Švenčiausią Hostiją, kad žmonės ją pagarbintų, laužia ją kaip paprastai, kalba Komunijos maldas ir priima Komuniją. Šiandien Bažnyčia užimta vien kruvinąja Jėzaus auka, mirtimi Kalvarijos Kalne, del to tai ir apleidžia nekruvinąjį jos atnaunijimą.

7) Pabaigęs šitas neva Mišias, deda kunigas antrąją Švenčiausiąją Hostiją, taip pat vavakarykščiai pašvęstą, į monstranciją ir su procesija neša į tam tikrą vietą, išreiškiančią Kristaus kapą, kur Švenčiausis Sakramentas pasilieka lig Velykų Rezurekcijai. Tuos kapus krikščionys mėgsta puošti ir lankyti, apmąstydami Vieš-

paties kančią ir mirtį ir gailėdamies už savo kaltes.

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kančios istorija, išimta iš visų keturių Evangelijų.

Buvo tai vakaras tos nerugintų duonų dienos, kada Jėzus su savo mokytiniais laikė paskutinę vakarienę ir valgė Velykų avinėlį. Jai pasibaigus ir garbės giesmę pagiedojus, išėjo jis su mokytiniais iš miesto per Hedrano upelį ir ėjo, kaip paprastai, į Alyvų kalną, kur jį sekė ir jo mokiniai: „Viešpatie!“ tarė jam kelyje Simonas Petras: „kur eini?“ Jėzus jam atsakė: „kur aš einu, tu dabar negali sekti; seksi gi paskiau“. „Delko,“ klausia Petras, „aš negaliu dabar tavęs sekt? Viešpatie! aš esmi pasiryžęs eiti su tavim ir į kalėjimą ir į mirtį, aš guldau už tave savo gyvastį.“ Jėzus jam atsakė: „tu guldysi už mane savo gyvastį?“ Ir paskui jis tarė jiems: „visi jūs pasipiktinsite manimi šią naktį, nes parašyta: užgausiu piemenį, ir būrio išsisklaidys avys.“[1]) „O kai aš kelsiuos iš numirusių, nueisiu pirm jūsų į Galilėją“. Atsakydamas Petras jam tarė: „nors ir visi pasipiktins tavim, aš niekuomet nepasipiktinsiu“. Jėzus jam tarė: „Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau tau, kad šiandien, šią naktį, pirma negu gaidys du kart sugiedos, tu tris kartus manęs išsiginsi, lyg būsi manęs nepažįstąs“. Bet Petras atsakė: „nors man reiktų ir mirti draug su tavim, aš tavęs neužsiginsiu.“ Taip pat ir visi mokytiniai kalbėjo.

---

[1]) Zak. 13, 7.

Po to jis nuėjo su jais į vieną ūkį, vadinamą Getsemani, kur buvo daržas, į kurį jis su savo mokiniais ir įėjo. Žinojo gi tą vietą ir Jūdas, kurs paskui jį išdavė, nes Jėzus dažnai su savo mokytiniais ateidavo tenai. Ir jis tarė savo mokytiniams: „pasėdėkite čionai koliai aš ten nueisiu ir pasimelsiu. Melskitės, kad neįpultumėte į pagundą!“ O jis pasiėmė su savim Petrą, Jokūbą ir Joną ir pradėjo išgąstauti ir bodėtis, ėmė liūdėti ir sielvartauti. Tada jis jiems tarė: „mano siela nuliūdo iki mirčiai; pasilikite čionai ir budėkite draug su manimi.“ Ir paėjo kiek akmenį gali nusviesti, ir atsiklaupęs meldėsi, sakydamas: „Tėve, jei galima, aplenk nuo šios taurės mane; tačiau tebūna ne mano, bet tavo valia!“ Čia pasirodė jam angelas iš dangaus, kurs jį pastiprino. Dabar jis parpuolė ant savo veido ir meldėsi; vidujai kęsdamas, jis karščiau meldėsi ir sakė: „Abba, Tėve! visa tau galima, aplenk mane nuo šios taurės; „tačiau ne ko aš noriu, bet ko tu!“ Jo prakaitas pasidarė, kaip kraujo lašai, varvantys žemėn. Atsikėlęs nuo maldos ir atėjęs pas savo mokytinius, jis rado juos bemiegančius iš nuliūdimo.

Jis tarė jiems: „ko miegate? kelkitės melskitės, kad neįpultumėte į pagundą.“ Ir tarė Petrui: „Simonai! miegi? Negalėjai vienos valandos budėti su manim? Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. Dvasia, tiesa, stropi, bet kūnas silpnas.“ Ir vėl antrą kartą nuėjęs meldėsi, kalbėdamas tuos pačius žodžius: „Mano Tėve, jei tos taurės negali aplenkti, bet nori, kad aš ją gerčiau, tebūna tavo valia!“ Ir vėl

atėjo ir rado juos miegančius, nes jų akys buvo mieguistos. Ir jie nežinojo, ką jam atsakyti. Palikęs juos, jis vėl nuėjo ir trečią kartą meldėsi, sakydamas tuos pačius žodžius. Tuomet jis atėjo trečią kartą pas savo mokytinius ir jiems tarė: „miegokite jau ir ilsėkitės! Gana: valanda atėjo. Štai žmogaus Sūnus bus išduotas į nusidėjėlių rankas. Kelkitės, eikime; štai, tas, kursai mane išduos, arti!“

Dar jam tebekalbant, atėjo Jūdas Iskarijotas. Jis buvo pasiėmęs kareivių būrį ir vyresniųjų kunigų ir pariziejų tarnų. Atėjo tenai, su juomi didelė minia su kalavijais ir su vėzdais, žiburiais ir ginklais, tai buvo siųsti vyriausiųjų kunigų, Rašto žinovų ir tautos vyresniųjų. Išdavėjas gi buvo davęs jiems ženklą, sakydamas: „kurį aš pabučiuosiu, tai tą nutverkite ir veskite atsargiai.“ Eidamas gi žengė pirma jų ir prisiartino prie Jėzaus jo pabučiuoti ir tarė: „Sveikas, Mokytojau!“ Ir jis pabučiavo jį. Jėzus gi jam tarė: „prieteliau, ko atėjai? Jūdai, pabučiavimu tu išduodi žmogaus Sūnų.“ Jėzus, žinodamas visa, kas turėjo jam atsitikti, išėjo priešakin ir jiems tarė: „ko ieškote?“ Jie jam atsakė: „Jėzaus Nazarėno!“ Jėzus jiems tarė: „aš esu“ kaip tik jis jiems pasakė: „aš esu,“ jie pasitraukė atgal ir parpuolė ant žemės. Jis vėl juos paklausė: „ko ieškote?“ Jie atsakė: „Jėzaus Nazarėno!“ Jėzus tarė: „sakau jums, kad aš esu; jei tat manęs ieškote, leiskite šitiems šalin eiti.“ Taip turėjo įvykti jo pasakyti žodžiai: [1]) aš nepra-

[1]) Jon. 17, 12.

žudžiau nė vieno iš tų, kurinos tu man davei. Tuomet jie prisiartino, pakėlė prieš Jėzų rankas ir jį nutvėrė.

Tie apštalai, kurie buvo aplink jį, matydami, kas iš to bus, paklausė jo: „Viešpatie, ar ištikti kalaviju?“ Ir Simonas Petras, vienas buvusiųjų su Jėzumi, ištiesdamas ranką, išsitraukė savo kalaviją ir, ištikęs vyriausiojo kunigo tarną, nukirto jam dešinę ausį. Tarnas buvo vardu Malkus. Atsiliepdamas Jėzus jiems tarė: „liaukitės, jau gana!“ Ir prisilytėjęs jo ausies, išgydė jį. Petrui Jėzus tarė: paslêpk savo kalaviją makštyse. Nes visi, kurie vartoja kalavijus pražus nuo jų. Nejaugi aš negersiu tos taurės, kurią mano Tėvas yra man davęs? Ar manai aš negaliu melsti savo Tėvo, kad man atsiųstų daugiau kaip dvyliką legijonų angelų? Bet kaipgi tuomet įvyks Raštai, kad taip turi atsitikti?“ Tą pačią valandą tarė Jėzus tiems, kurie buvo atėję prie jo, vyriausiems kunigams, bažnyčios viršininkams ir vyresniesiems: „kaip prieš galvažudį jūs išėjote su kalavijais ir vėzdais manęs sugauti. Kuomet buvau kasdien su jumis bažnyčioje, jūs nepakėlėte prieš mane rankų; bet ta yrą jūsų valanda ir tamsybės valdžia.“ Visa gi tai atsitiko, kad įvyktų pranašų Raštai. Būrys, tūkstantininkas ir žydų tarnai sugavo Jėzų ir surišo jį. Tuomet visi jo mokytiniai, palikę jį pabėgo. Vienas gi jaunikaitis sekė jį, apsisiautęs paklode ant pliko kūno; ir sugavo jį. Bet jis, pametęs paklodę, pabėgo nuo jų plikas.

Suimtąjį Jėzų nuvedė visų pirma pas Anną,

nes jis buvo uošvis Kaifo, kurs tais metais buvo vyriausis kunigas. Kaifas gi buvo tas pats, kurs buvo pataręs žydams: geriau esą, kad v i e n a s žmogus mirtų už tautą. Petras ėjo paskui Jėzų iš tolo. Sekė jį ir kitas mokytinis. Tas mokytinis buvo pažįstamas vyriausiam kunigui ir įėjo draug su Jėzumi į vyriausiojo kunigo kiemą. Petras gi pasiliko stovėti lauke ties vartais. Taigi, antrasai mokytinis, kurs buvo pažįstamas vyriausiajam kunigui, išėjęs kalbėjosi su durininke ir įsivedė Petrą. Tuomet ta tarnaitė durininkė tarė Petrui: „ar ir tu esi iš šito mokytinių tarpo?“ Jis atsakė: „Ne.“ Prie ugniakuro stovėjo vergų ir tarnų, nes buvo šalta, ir šildėsi; su jais at sistojo taip pat ir Petras ir šildėsi prie ugnies, laukdamas, kuo tai visa pasibaigs?

Vyriausis kunigas klausė Jėzų apie jo mokytinius ir apie jo mokslą. Jėzus jam atsakė: „aš viešai kalbėjau pasauliui; aš visuomet mokinau sinagogoje ir bažnyčioje, kur susieina visi žydai, slapčia gi aš nieko nekalbėjau. Kam mane klausi? Klausk tuos, kurie girdėjo, ką jiems esu kalbėjęs; štai, šitie žino ką aš sakiau.“ Kuomet Jėzus tai kalbėjo, vienas iš čia pat stovėjusių tarnų užgavo jį per veidą, sakydamas: „taip tu atsakai vyriausiajam kunigui?“ Jėzus jam tarė: „jei aš netiesą kalbėjau, įrodyk, kad tai netiesa: jeigu gi tiesą, kam mane muši?“ Annas nusiuntė jį surištą pas vyriausiąjį kunigą Kaifą, kame buvo susiėję Rašto žinovai ir vyriausieji. Tuo tarpu vyriausieji kunigai ir visas susirinkimas ieškojo neteisingo liūdijimo

prieš Jėzų, kad atiduotų jį nužudyti, ir nerado, nors daug buvo atėję netikrų liūdytojų. Galų gale atėjo du netikru liūdytoju ir tarė: „mes girdėjome jį sakant: aš galiu sugriauti Dievo bažnyčią ir po trijų dienų vėl ją atstatyti. Aš sugriausiu šitą rankomis pastatytą bažnyčią ir per tris dienas pastatysiu kitą, ne rankomis pastatytą.“ Bet ir jų liūdijimas nesutarė.

Tuomet vyriausis kunigas, atsistojęs į vidurį, paklausė Jėzų, sakydamas: ar tu nieko neatsakai į tai, ką šitie prieš tave liudija?“ Bet Jis tylėjo ir nieko neatsakė. Vyriausis kunigas vėl paklausė jį ir jam tarė: „ar tu Kristus, palaimintojo Dievo Sūnus? Prisiekinu tave gyvuoju Dievu, kad mums pasakytumei, ar tu Kristus, Dievo Sūnus?“ Jėzus jam tarė: „tu tai pasakei: aš esu! Tačiau aš jums sakau: nuo šio laiko jūs matysite žmogaus Sūnų sėdintį Dievo galybės dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse. Tuomet vyriausis kunigas perplėšė savo rūbus, sakydamas: „jis piktžodžiavo Dievui! Kam dar mums reikia liūdytojų? Štai dabar jūs girdite piktžodžiavimą Dievui. Kaip jums regis?“ Jie gi atsakydami tarė: „vertas mirties.“ Tuomet jie spiaudė jam į veidą. Tie vyrai, kurie jį laikė, tyčiojosi iš jo ir mušė jį. Jie dangstė jį ir mušė jį kumščiomis; kiti gi daužė plaštakais jo veidą, sakydami: „įspėk mums, Kristau, kas yra tave užgavęs?“ Ir daug kitų dalykų jie sakė prieš jį piktžodžiaudami.

Petras gi sėdėjo kieme ir šildėsi. Ir atėjusi viena iš vyriausiojo kunigo tarnaičių ir pamačius jį sėdintį prie šviesos ir besišildantį

ir įsižiūrėjus į jį, tarė: „ir šitas buvo draug su juo. Ir tu buvai su Jėzumį Nazarėnu". Petras užsigynė visų akyvaizdoje, sakydamas: moteriške, aš jo nepažįstu! Aš nežinau, ką tu sakai? Ir išėjo laukan ties kiemu, tuomet gaidys pragydo. Išeinant jam pro duris, pamatė jį kita tarnaitė ir tenai buvusiems sakė: „ir šitas buvo su Jėzumi Nazarėnu." Jie jį paklausė: „ar ir tu esi iš jo mokytinių tarpo?" Ir vėl Petras užsigynė su priesaika: „nežinau! Aš nepažįstu šio žmogaus!" Nekuriam laikui praslinkus, vienas iš vyriausiojo kunigo tarnų, giminaitis to, kuriam Petras buvo nukirtęs ausį, tvirtindamas sakė: „tikrai ir šitas buvo su jo, nes jis ir galilėjietis. Argi aš nemačiau tavęs darže su juo? Ir ten stovėjusieji priėjo ir tarė Petrui: „tikrai ir tu esi iš jų, nes tu ir galilėjietis: tavo šneka tave išduoda." Užsigynė Petras ir tarė: „žmogau, aš nežinau, ką tu sakai." Tuomet jis ėmė keikti ir prisiekinėti, kad nepažįstąs to žmogaus. Dar jam tebekalbant, gaidys antrą kart pragydo. Tuomet Viešpats Jėzus atsigiįžęs pažvelgė į Petrą. Ir Petras atsiminė Viešpaties žodį, kurį jis buvo pasakęs: pirma, negu gaidys du kartu sugiedos, tu tris kartus manęs išsiginsi. Ir išėjęs laukan, jis pradėjo verkti ir griaudžiai verkė.

Tuomet Jūdas, kurs buvo Kristų išdavęs, kad jis jau pasmerktas, gailesčio vedamas nunešė atgal vyriausiems kunigams ir vyriausiesiems tris dešimtis sidabrinių ir tarė: „nusidėjau, išduodamas nekaltą kraują." Bet jie tarė: „kas mums darbo? tu žinokis!" Ir metęs sidab-

rinius bažnyčioje, jis atsitolino ir nuėjęs pasikorė. Vyriausieji gi kunigai, paėmę sidabrinius, sakė: „jų nevalia dėti į bažnyčios iždą, nes tai kraujo kaina.“ Pasitarę jie nupirko už juos puodžiaus dirvą ateiviams duoti. Todel ana dirvą iki šiai dienai vadinasi Hakeldama, tai yra kraujo dirva. Tuomet įvyks, kas buvo pranašo Jeremijo pasakyta šiais žodžiais: Jie paėmė tris dešimtis sidabrinių įkainuotojo kainą, kurį jie buvo sudėję iš Izraėlio vaikų ir juos davė už puodžiaus dirvą, kaip man Viešpats yra paskyręs. Dabar nuvedė Jėzų į teismo rūmus pas Pilotą. Buvo rytas; patys žydai neėjo į teismo rūmus, kad nesusiteptų ir galėtų valgyti Velykų avinėlį. Todel tat Pilotas išėjo prie jų laukan ir tarė: „kokią skundą atnešate prieš šitą žmogų?“ Jie atsakė ir jam tarė:“ jei šitas nebūtų piktadarys, mes nebūtumėm jo tau įdavę.“ Pilotas jiems tarė: „imkite jį ir jūs patys teiskite jį, žiūrėdami savo įstatymų.“ Žydai jam atsakė: „mums nevalia nieko nužudyti.“ Taip turėjo įvykti Jėzaus žodžiai, kuriuos jis buvo pasakęs, nurodydamas, kokia mirtimi jis mirs. Tenai jie ėmė skųsti jį sakydami: radome, kad šitas kelia sumišimą mūsų tautoje, draudžia duoti mokesčius ciesoriui ir sakosi esąs Kristus karalius.“ Pilotas vėl įėjo į teismo vietą ir pasivadino Jėzų. Jėzus gi stovėjo prieš Valdovą. Pilotas paklausė jį sakydamas: „ar tu esi žydų karalius?“ Jėzus jam atsakė: „ar tu pats iš savęs tai klausi, ar kiti tau pasakė apie mane?“ Pilotas atsakė: „ar aš žydas? Tavo tauta ir vyriausieji kunigai man tave įda-

vė; ką esi padaręs?“ Jėzus atsakė: „mano karalystė ne iš šio pasaulio. Jei mano karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai juk kovotų, kad nebūčiau išduotas žydams. Dabar gi mano karalystė ne iš čia.“ Tuomet Pilotas jam tarė: „tai tu esi karalius?“ Jėzus atsakė: „tu pats sakai kad aš, esu karalius. Aš tam gimiau ir tam atėjau į pasaulį, kad liudyčiau apie tiesą. Kiekvienas, kurs yra iš tiesos, klauso mano balso.“ Pilotas jį paklausė: „kas yra tiesa?“ Tai pasakęs, jis vėl išėjo pas žydus ir tarė vyriausiems kunigams ir minioms: „aš nerandu šitame žmoguje jokios kaltės.“ Ir skundžiamas vyriausiųjų kunigų ir vyresniųjų, Jėzus nieko neatsakė. Pilotas vėl paklausė jį, sakydamas: „ar negirdi, kaip didžiuose dalykuose jie prieš tave liudija?“ Ar tu nieko nesakai? Veizėk, del kokių didžių dalykų jie tave skundžia?“ Jėzus gi daugiau nieko neatsakė, taip kad Pilotas stebėjosi. Žydai gi dar smarkiau tvirtino, sakydami: „jis savo mokslu sukelia tautą visoje Judėjoje, pradedant nuo Galilėjos iki čionai.“ Pilotas išgirdęs apie Galilėją, paklausė, ar tas žmogus galilėjietis? Patyręs gi ,kad jis iš po Erodo valdžios, nusiuntė jį pas Erodą, kurs prastomis dienomis taip pat buvo Jėruzalėje.

Erodas, pamatęs Jėzų, labai apsidžiaugė; jis jau senai norėjo jį pamatyti, nes daug buvo apie jį girdėjęs ir tikėjosi išvysiąs jį darant kokį nors stebuklą. Jis davė jam daug klausimų. Jėzus gi nieko jam neatsakė. Tuo tarpu vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai stovėjo ir nuolat jį skundė, Tuomet Erodas su savo ka-

riuomene paniekino pasityčiodamas, apvilkdino baltu rūbu ir nusiuntė atgal pas Pilotą. Tą pačią dieną Erodas ir Pilotas tapo prieteliais, nes pirma buvo vienas kitam priešininkais.

Dabar Pilotas, pasišaukęs vyriausius kunigus, viršininkus ir žmones, jiems tarė: „jūs atvedėte man šitą žmogų, būk jis keliąs maištą tautoje, ir štai aš, klausinėdamas jūsų akyvaizdoje, neradau tame žmoguje nė vienos tų kaltybių, del kūrių jį skundžiate; taip pat ir Erodas, nes buvau nusiuntęs jus pas jį; ir štai nieko nepadaryta, kas rodytų jį esant vertą mirties. Taigi, aš jį nuplakdinsiu ir paleisiu.“ Iškilmės dieną valdovas turėjo paprotį paleisti tautai vieną kalinį, kurio jie prašė. Turėjo gi tuomet žymų kalinį, kurs vadinosi Barabas, sugautas draug su maištininkais; maište jis buvo užmušęs žmogų. Taigi, atėjusi minia, pradėjo prašyti, kad jis jiems padarytų, kaip visuomet. Pilotas jiems atsakė ir tarė: „ar norite, kad jums žydų karalių išleisčiau? Katro norite, kad aš jums paleičiau? Barabą ar Jėzų, kurs vadinamas Kristumi?“ Nes jis žinojo, kad jie buvo jį išdavę iš pavydo.

Sėdint gi jam teismo kėdėje jo pati atsiuntė pas jį ir sakydino: „nieko nedaryk šitam teisiajam, nes aš šiandien sapne daug dėliai jo kentėjau.“ Vyriausieji gi kunigai ir vyresnieji įkalbėjo žmonėms reikalauti Barabo, Jėzų gi pražudyti. Atsiliepdamas Valdovas jiems tarė:“ Katro iš dviejų norite, kad būtų jums paleistas?“ Bet visa minia ėmė šaukti: “šalin šitą! paleisk mums Barabą!“ Pilotas, norėdamas pa-

leisti Jėzų vėl jiems kalbėjo: „tai ko gi norite kad padaryčiau žydų karaliui, Jėzui, kurs vadinasi Kristumi?“ Bet jie dar labiau šaukė: „ant kryžiaus ant kryžiau jį!“ Tuomet Pilotas sakė jiems trečią kartą: „ir ką gi pikta yra padaręs? aš nerandu jame jokios kaltybės, vertos mirties; tai gi nuplakdinsiu jį ir paleisiu.“ Žydai gi nesiliovė reikalavę didžiu šauksmu, kad būtų prikaltas prie kryžiaus; ir jų šauksmai vis, smarkyn ėjo, ir jie labiau šaukė sakydami: „tebūna prikaltas prie kryžiaus! Prikalk jį prie kryžiaus!“ Matydamas Pilotas, kad jis nieko neveikia, ir kad sumišimas eina didyn, ėmęs vandens, nusiplovė rankas tautos akyvaizdoje ir tarė: „aš nėsu kaltas šito teisiojo kraujo; jūs žinokitės!“ Ir visa tauta atsakydama, tarė: „Jo kraujas teesie ant mūsų ir ant mūsų vaikų!“ Tuomet Pilotas, norėdamas patenkinti tautą, išleido jiems Barabą, įmestąjį kalėjiman už žmogžudystę ir maištą, Jėzų gi padavė jų valia prikalti prie kryžiaus. Tuomet Pilotas liepė Jėzų nuplakti.

Tuomet valdovo kareiviai, paėmę Jėzų į teismo butą, surinko prie jo visą būrį ir, išvilkę jį iš rūbų, apsiautė jį raudona skraiste, nupynę iš erškėčių vainiką, uždėjo jam ant galvos ir davė jam nendrę į dešinę ranką. Ir atsiklaupdami ties juo, jie tyčiojosi, sakydami: „sveikas, žydų karaliau!“ Be to jie mušė veidan, ir spiaudydami į jį, jie ėmė nendrę ir daužė jo galvą, ir atsiklaupę garbino jį.

Pilotas vėl išėjo laukan ir jiems tarė: „štai išvedu jums jį laukan, kad pažintumėte, jog aš

nerandu jame jokios kaltės." Išėjus gi Jėzui su erškėčių vainiku ir purpuriniuose rūbuose, jis jiems tarė: „štai žmogus!" Bet pamatę jį, vyriausieji kunigai ir tarnai šaukė: „prie kryžiaus jį, prie kryžiaus jį!" Pilotas jiems tarė: „imkite jį jūs ir prikalkite prie kryžiaus, nes aš nerandu jame kaltės." Žydai jam atsakė: „mes turime įstatymus ir, einant įstatymais, jis turi mirti, nes padarė iš savęs Dievo Sūnų." Išgirdęs šituos žodžius, Pilotas dar labiau nusigando.

Jis vėl įėjo į teismo vietą ir klausė Jėzų: „iš kur tu?" Bet Jėzus nieko jam neatsakė. Tai Pilotas jam tarė: „tu man neatsakai? ar nežinai, kad aš turiu valdžios prikalti tave prie kryžiaus ir turiu valdžios paleisti tave?" Jėzus atsakė: „tu neturėtumei prieš mane jokios valdžios, jei tau nebūtų duota iš augštybės. Todel, kas mane išdavė, turi didesnę nuodėmę." Nuo tos valandos Pilotas ieškojo paleisti jį. Bet žydai šaukė, sakydami: „jei šitą paleisi, neesi Ciesoriaus prietelis, nes kiekvienas, kurs vadina šioj žemėj save karaliu, priešinasi Ciesoriui. Pilotas, išgirdęs šituos žodžius, išvedė Jėzų laukan ir atsisėdo teismo kėdėje, vietoje, kuri vadinasi Litostrotos (Akmenimis išgrįsta), ebraiškai Gabata. Buvo Prisirengimo diena prieš Velykas, apie šeštą valandą. Jis tarė žydams: „štai jūsų karalius!" Bet jie sušuko: „šalin jį, šalin! prie kryžiaus jį!" Pilotas jiems tarė: „ar aš turiu prikalti prie kryžiaus jūsų karalių?" Vyriausieji kunigai atsakė: „mes neturime karaliaus, kaip tiktai Ciesorių." Tuomet Pilotas atidavė jį žydams prikalti prie kryžiaus. Jie gi ėmė Jėzų ir iš-

sivedė. Pasityčioję iš jo, jie nuvilko nuo jo purpuro skraistę, atėmė nendrę, apvilko jį jo paties rūbais ir vedė jį prikalti prie kryžiaus.

Jėzus, nešdamas kryžių, išėjo į vietą, kuri vadinasi Kaukolių vieta, ebraiškai Golgota. Išeidami jie rado žmogų Kirenietį, vardu Simoną, pareinantį iš lauko, Aleksandro ir Rufo tėvą; ir privertė nešti Jėzaus kryžių, uždėję ant jo kryžių, kad neštų paskui Jėzų. Jį sekė didelė minia liaudies ir moterų, kurios dejavo ir raudojo jo. Atsigręžęs į jas Jėzus tarė: „Jėruzalės dukterys! ne manęs verkite, bet verkite velyk savęs ir savo vaikų, nes štai ateina dienos, kuriose sakys: palaimintos nevaisingosios! palaimintos, kurios negimdė, ir krūtys, kurios nežindė. Tuomet jie ims sakyti kalnams: griūkite ant mūsų! ir kauduriams: apdenkite mus! Nes jei taip daroma žaliam medžiui, tai kas atsitiks su sausu?“ [1]) Draug su juo vedė nužudyti dar du piktadariu. Pagaliau atėjo ton vieton, kuri vadinasi Golgota, tai yra Kaukolių vieta. Jie davė jam gerti vyno, sumaišyto su mira ir tulžimi. Paragavęs Jėzus nenorėjo gerti ir neprisiėmė. Buvo gi šešta valanda (mūsų dvylikta). Ir prikalė tenai prie kryžiaus jį ir su juo du kitu galvažudžiu, vieną dešinėje, kitą kairėje, vienoje ir kitoje pusėje, viduryje gi Jėzų. Taip įvyko Raštas, kurs sako: „jis bus paskaitytas tarp piktadarių ir mirs ant kryžiaus.“

Pilotas padarė taip pat ir antrašą ir pri-

---

[1]) Tai reiškia: jei aš, gyvenimo medis, nekalčiausis, taip prispaustas, kas bus su nusidėjėliu?

mušė viršuje kryžiaus. Buvo gi parašyta: Jėzus Nazarėnas, žydų karalius. Tą antrašą skaitė daug žydų, nes vieta, kur Jėzus buvo prikaltas prie kryžiaus, buvo arti miesto; buvo gi parašyta ebraiškai, graikiškai ir lotyniškai. Todel vyriausieji žydų kunigai sakė Pilotui: „nerašyk, žydų karalius; jis sakė: „aš esu žydų karalius.“ Pilotas atsakė: „ką parašiau, parašiau!“ Kareiviai, prikalę Jėzų prie kryžiaus, pasiėmė jo rūbus (iš kurių padarė keturias dalis: kiekvienam kareiviui dalį) ir jupą, mesdami burtus, kas kuriam teks. Jupa buvo nesiūta, bet nuo viršaus iki apačiai visa numegsta; todel kareiviai kits kitam sakė: „nepiaustykime jos, bet meskime burtą, kas laimės, to ir bus.“ Taip turėjo įvykti Rašto žodžiai, kur pasakyta: jie pasidalino mano rūbais ir del mano rūbų metė burtus. Kareiviai taip ir padarė, ir sėdėdami sergėjo jį.

Žydai, kurie pro šalį ėjo, piktžodžiavo jam ir kraipydami savo galvas sakė: „še tau, kursai griauni Dievo bažnyčią ir per tris dienas vėl ją pastatai! gelbėk pats save; jei tu Dievo Sūnus, nuženk nuo kryžiaus.“ Žmonės, kurie stovėjo po kryžiumi ir žiūrėjo į Jėzų, taip pat ir vyriausieji kunigai išjuokė jį draug su Rašto žinovais ir vyresniaisiais, sakydami: „kitus išgelbėjo, pats savęs negali išgelbėti. Jei jis Izraėlio karalius, tegul dabar nužengia nuo kryžiaus, ir mes jam tikime. Teišgelbi save, jei jis Kristus, Dievo išrinktasis. Kristus, Izraėlio karalius, tenužengia dabar nuo kryžiaus, kad matytumėm ir tikėtumėm. Jis pasitikėjo Die-

vu: tegul jis dabar jį išliuosuoja, jei turi jame pasitikėjimo; nes jis juk sakė: „aš Dievo Sūnus.“ Tyčiojosi iš jo ir kareiviai; jie prieidavo paduodavo jam uksaus ir sakė: „jei tu žydų karalius, gelbėk save!“

Vienas tų dviejų galvažudžių, kurie kabėjo su Jėzumi, ėmė jam piktžodžiauti, sakydamas: „jei tu Kristus, gelbėk pats save ir mus.“ Bet atsiliepdamas kitas draudė jį ir sakė: ir Dievo tu nebijai, nors esi taip pat pasmerktas! Mudu juk teisingai pasmerkti; nes gauname tai, ko mūsų darbai verti; šitas gi nepadarė nieko pikto.“ Tuomet jis tarė Jėzui: „Viešpatie, atsimink mane, kuomet įeisi į savo karalystę!“ Jėzus jam atsakė: „iš tikrųjų sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje.“ Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo Motina, jo Motinos sesuo, Marija Kleopienė ir Marija Magdalena. Jėzus pamatęs Motiną ir stovintį mokytinį, kurį jis mylėjo, tarė savo Motinai: „moteriške, štai tavo sūnus!“ Paskui tarė mokytiniui: „štai tavo Motina!“ Nuo tos valandos mokytinis paėmė ją pas save. Nuo šeštos valandos pasidarė tamsu visoje žemėje iki devintai valandai (mūsų laiko skaitliavimu: nuo dvyliktos lig trečiai po piet), ir aptemo saulė.

Apie devintą valandą (mūsų trečioji) Jėzus šaukė didžiu balsu, sakydamas: „Eli, Eli lamma sabatani“! Tai yra: mano Dieve, mano Dieve, kodel mane apleidai! Kai kurie ten stovėdami ir tai girdėdami, sakė: „štai jis šaukia Eliją.“ Po to Jėzus, žinodamas, kad jau visa buvo atlikta, kad įvyktų Raštas, tarė: „trokštu!“ Tenai

stovėjo indas, pilnas uksaus. Ir tuojau vienas iš jų pribėgęs, paėmė kempinę primirkė ją uksaus, uždėjo ant nendrės ir davė jam gerti. Kiti gi kalbėjo: „liaukis, žiūrėkime, ar ateis Elijas jo išliuosuotų.“ Jėzus, paragavęs uksaus, tarė: „Atlikta!“ Pagaliau Jėzus, šaukdamas dideliu balsu, tarė: „Tėve, į tavo rankas aš atiduodu savo dvasią!“ Ir, tai ištaręs ir nulenkęs galvą, atidavė dvasią.

Tik štai bažnyčios uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačiai, ir žemė sudrebėjo, ir uolos skilo, ir kapai atsidarė, ir daug kūnų šventųjų, kurie buvo užmigę, kėlėsi iš numirusių. O po jų prisikėlimo, išėję iš kapo, jie atėjo į šventąjį miestą (t. y. Jėruzolimą) ir pasirodė daugeliui. Simtininkas, kurs stovėjo ties juo, matydamas jį tokiu šauksmu atidavus dvasią, garbino Dievą ir sakė: „iš tikrųjų šitas žmogus, buvo Dievo Sūnus!“ Ir tie, kurie buvo su juo, sergėdami Jėzų, matę žemės drebėjimą ir tai, kas darėsi, labai nusigando ir sakė: „tikrai šitas buvo Dievo Sūnus!“ Visa minia tų, kurie draug buvo prie to reginio ir matė, kas darėsi, grįžo, mušdamies sau į krūtinę. Atstu stovėjo visi jo pažįstamieji, taip pat, moteriškės, kurios buvo atėjusios paskui jį iš Galilėjos jam tarnautų, ir matė tai. Tarp jų buvo Marija Magdalena, Jokūbo jaunesniojo ir Juozapo motina Marija, Saliomė, Zebediejaus sūnų motina, kurios jam dar Galilėjoj esant, sekė ir jam tarnavo, ir daug kitų, kurios buvo su juo atėjusios į Jėruzolimą.

(Kadangi tai buvo Prisirengimo dieną), kad kūnai nepasiliktų ant kryžiaus subatoje (nes su-

batos diena buvo didžioji) žydai, meldė Piloto, kad būtų sulaužyta jiems blauzdos ir kad jie būtų nuimti. Todel kareiviai atėjo ir sulaužė blauzdas vienam ir kitam, kurie buvo prikalti prie kryžių draug su juo. Priėję gi prie Jėzaus ir pamatę, kad jis jau numiręs, jie nelaužė jo blauzdų, tik vienas kareivis atvėrė jam ietimi šoną, iš kurio ištryško kraujas ir vanduo. Kursai visa tai matė, liudijo apie tai, ir liudijimas tikras. Jis žino, kadangi jis sako tiesą, kad įvyktų Raštas: kaulo nesulaužysite jame. Vėl kitur Raštas sako: žiūrės į tą, kurį jie pervėrė. Kuomet jau buvo vakaras (kadangi tai buvo Prisirengimo diena, prieš subatą), tai atėjo vienas turtingas žmogus, vardu Juozapas, kilnus tarybos narys, iš Arimetėjos, vieno Jūdėjos miesto, geras ir teisus vysas, kurs nebuvo pritaręs jų sumanymui ir darbams (nužudyti Jėzų), kurs taip pat laukė Dievo karalystės. Tas atėjo ir drąsiai įėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno, del to kad buvo Jėzaus mokytinis, tik slaptas, iš baimės žydų. Pilotas stebėjosi, kad Jėzus jau miręs, ir, pasišaukęs išmtininką, klausė, apie Kristaus mirimą. P a t y r ę s tai iš šimtininko, jis dovanojo kūną Juozapui. Taigi jis atėjo ir nuėmė Jėzaus kūną. Atėjo taip pat ir Nikodemas, tas, kurs buvo anksčiau atėjęs pas Jėzų nakčia; ir atnešė apie šimtą svarų myros ir aloės mišinį Juozapas nupirko paklodę, nuėmęs jį, įvyniojo jį į tą tyrą paklodę. Juodu paėmė Jėzaus kūną ir aprišo jį marškomis su kvepalais, kaip buvo žydų paprotys laidoti.

Toje vietoje, kame jis buvo prikaltas prie

kryžiaus, buvo daržas; darže gi naujas kapas, kuriame niekas dar nebuvo paguldytas. Tenai jiedu paguldė Jėzų del žydų Prisirengimo dienos, nes kapas buvo arti. Juozapas paguldė jį savo naujame kape, kurį buvo išsikaldinęs uoloje, jis pririto didelį akmenį prie kapo angos ir nuėjo. Tai buvo Prisirengimo diena, ir turėjo prasidėti Subata. Moteriškės Marija Magdalena su kita Marija, Juozapo motina, kurios buvo atėjusios su juo iš Galilėjos, palydėjo jį, matė kapą ir kaip jo kūnas buvo paguldytas. Sugrįžusios jos prirengė kvepalų ir tepalų; bet subatoje nieko nedarė, nes įsakymas draudė. Kitą gi dieną, kuri yra po Prirengimo dienos, vyriausieji kunigai ir pariziejai susirinko pas Pilotą ir sakė: „Valdove, mes atsiminėme, kad tas dar gyvas tebebūdamas suvedžiotojas, sakė po trijų dienų prisikelsiąs. Liepk tad sergėti iki trečiai dienai, kad kartais neateitų jo mokytiniai jo nepavogtų, ir nepasakytų liaudžiai: jis kėlėsi iš numirusių! Tas paskutinis suklaidinimas bus piktesnis už pirmąjį". Pilotas jiems tarė: „jūs turite sargybą; darykite, kaip mokate." Ir jie nuėjo ir padėjo antspaudą ant akmens, apstatė kapą sargais.

Kaip reikia praleisti Didysai Penktadienis?

1) Tyliai liūdėti, aštriai gavėti, uoliai lankyti pamaldas, pametus visus trukšmingus darbus. 2) Stenkis kaip reikiant suprasti prasmę tų taip skurdžių apeigų ir įsigilinti į šventos Bažnyčios dvasią. 3) Ypač šiandien mąstyk apie karčią Jėzaus kančią ir mirtį, apeik kryžiaus

kelią, lankyk maldingai šventą kapą. 4) Labiausiai mąstyk apie Jėzaus mirtį, kurios priežasčia buvo mūsų nusidėjimai, kurios vaisius — mūsų išganymas. Apgailėk ir apverk savo nuodėmes ir aukok dangiškajam Tėvui jo Sūnų atlyginimui už savo ir viso pasaulio nuodėmes. Jei tave kas sutrukdytų aplankyti pamaldas arba bažnyčią tai galėtume, draug su Rožančiu ir Stacijų maldomis atkalbėti šias maldas.

Didžiojo penktadienio maldos.

Malda už visus žmones. Visagalis Amžinasai Dieve, kurs savo garbę per Kristų apreiškei, globok savo Bažnyčią, visoje žemėje paplitusią, kad ji ištvertų nepajudinamu tikėjimu išpažindama tavo šventą vardą. — Užlaikyk mūsų vyriausį Ganytoją N., idant šventa Bažnyčia, jo rėdu vedama per apsčią meilę vis augtų nuopelnais. — Išklausyk mūsų nuolankų meldimą už visus bažnyčios luomus, idant po tavo dieviška rėdu visi jie tau ištikimai tarnautų. — Pažvelk su malone ir meilingumu į mūsų tėvynę ir suteik kad mūsų vyriausybė savo teisingu ir švelniu valdymu, o pavaldiniai savo nuolankiu paklusnu tavo vardo garbei prisidėtų prie krašto gerovės. — Suteik, kad visi, kas per krikštą atgimę ir į šventą Bažnyčią paliko, būtų kaip reikiant pamokyti išganymo tiesų ir kasdien augtų pažinime tavo išganingo mokslo ir uoliai pildytų tavo įsakymus. — Išvaduok iš rūpesčių palinkusius nuo juos slėgiančios vargų naštos; duok jiems atrasti pa-

guodą ir nusiraminimą garbinime tavo švenčiausio vardo, gi stiprybę ir uolumą, žiūrint į tavo iki mirčiai ant kryžiaus kantriausį Sūnų, ir priimk maloniai visų reikale šaukiančių prašymus, kad iš savo vargų išvaduoti dėkingi džiaugtųsi tavo gailestingumu. — Ak Dieve, kurs nenori kad kas nors pražūtų, pasigailėk klystančių, kad atstumę savo klaidas, atkreiptų širdis į tavo tiesą. Išklausyk taip gi mūsų maldų už apjakusią žydų tautą, kad ji pažintų tikrą šviesą, Kristų ir taip išsivaduotų iš tamsybės. — Ak Dieve, kurs ieškai nusidėjėlių išganymo, paliuosuok vargstančias stabmeldybėje tautas iš jų prietarų tikybos jungo ir, tavo švento vardo garbei ir šlovei, sujunk jas su šventa Bažnyčia. Suteik tą mums, Visagalis Dieve, dėliai savo Sūnaus, kurs ant kryžiaus meldėsi už visus žmones. Amen.

Pagarbinimas ant kryžiaus prikalto Išganytojaus.

Ak, Viešpatie Jėzau Kristau! aš tave garbinu ir šlovinu, nes tu per tavo šventą kryžių mane ir visą pasaulį esi atpirkęs. Aš visa širdžia noriu Tave taip garbinti taip šlovinti taip dėkoti, kaip, tau daro šiandieną visa šventoji Bažnyčia. Duok man malonės, savo gyvenimą pataisyti, visus žmones ir net savo priešus, mylėti, visur pasirodyti tikruoju tavo Kryžiaus garbintoju, ir nesigėdyti to išpažinimo net ir tuomet, jei man del jo prisieitų būti išjuoktam arba kankintam. Amen.

Paguodos žodis iš Kristaus kančių. Aš visuose savo varguose nėsu atradęs stipresnių vaistų, kaip Kristaus kančioje ir žaizdose, Jose guliu aš ramiai ir ilsiuosi be baimės: Kristus už mus numirė. Nieko nebeliko mirtyje kartaus, kas Kristaus mirčia nebūtų pasaldinta. Visa mano viltis mano Viešpaties mirtis. Jo mirtis tai mano nuopelnas, mano pribėga, mano išganymas, mano gyvenimas ir mano prisikėlimas. Jei mane vargina kokia biauri mintis, aš slėpiuos į Kristaus žaizdas. Jei mane mano kūnas žemyn spaudžia, aš išsitiesiu minėjimu savo Viešpaties žaizdų. Jei manęs slapčia tyko velnias, aš bėgu prie savo Viešpaties gailestingumo, ir piktoji dvasia bėga nuo manęs. Jei gąšlumas kursto mano sąnarius, aš jį gesinu atkartotu minėjimu mano Viešpaties žaizdų. Visą savo viltį ir tikrumą savo pasitikėjimo aš remiu brangiausiuoju savo Viešpaties Jėzaus kraujų, išlietu už mūsų išganymą, Jame aš atsigaunu, kai daugybė mano nusidėjimų daro mane bailiu ir nori stumti mane beviltin. Per jį viliuosi gauti pilną savo nuodėmių atleidimą ir pas tave, mano Dieve, pagaliau nuvykti. Amen (Šv. A u g u s t i n a s.)

Didysai Šeštadienis.

Seniau šiandieną minėdavo Viešpaties ilsėjimąsi kape. Kaip Dievas Leidėjas septintą dieną, pabaigęs kūrimo darbą, ilsėjosi, taip ilsisi septintą dieną Išganytojas, pabaigęs atpirkimą.

Visos pamaldos, kokios dabar laikomos Di-

džiame Seštadieny senovėje buvo švenčiamos naktį iš Didžiojo Seštadienio į Velykų Sekmadienį, kaipo vigilija prieš Velykas. Dabar Viešpaties ilsėjimąsi kape primena tik pirmąjų ryto valandų Bažnyčios tyla. Pasibaigus nonai (devintai — dalis kunigo poterių), jau prasideda Vigilijos šventimas, prisirengimas prie Velykų švenčių. Šventinama ugnis, Velykų žvakė, Krikšto vanduo, laikomos Mišios ir Mišparai.

Kaip šventinama ugnis ir ką ji reiškia? Senuose laikuose buvo paprotis, kad kasdien, vėliau gi mažiausiai kas šeštadienis, uždegti žiburius bažnyčioje, skildavo naują ugnį ir pašvęsdavo. Tą paprotį bepalikę tik vienam šeštadieniui jau vienuoliktame šimtmetyje. — Ugnys išskeliama iš akmens parodyti, kad Jėzus Kristus, pasaulio šviesa, kartu yra ir kertinis akmuo, nors žydų ir atmestas[1]). Šventinama ugnis delto, kad Bažnyčios toks paprotis, viską švęsti, kas privalo pamaldums, ir kad tas labai pritinka, kad vartojama Dievo namuose ugnis ir šviesa būtų pašventinta, nes reiškia Kristų, tikrąjį šventumą, kurs atnešė šventos meilės ugnies iš dangaus ant žemės, norėdamas jąja visų širdis uždegti?—Kad tik šį šeštadieny šventina ugnį, tai reiškia, kad Kristus, pasaulio šviesa, prisikėlęs pamažu pradėjo skleisti savo išganingos šviesos spindulius po visą pasaulį.

Šioje pašvęstoje ugnyje sudegina iš praėjusių metų palikusius švęstus aliejus, ir toliau jau vartoja naujus, pašventintus Didžiajame

---

[1]) Ps. 17,22; Mat. 21,42; Efez 2,20,[2] Luk. 12,49.

Ketvirtadienyje. Visus žiburius bažnyčioje užgesina; naujoji ugnis draug su penkiais smilkylo grūdais, kurie pašvenčiami kartu su ugnimi, procesijoje įnešama bažnyčion. Tai reiškia, kad per Kristaus prisikėlimą nauja šviesa ir gyvybė atėjo Bažnyčiai. Laike procesijos uždegama trys taip vadinamos triangulo (trikampio) žvakės, o nuo jų jam visos kitos žvakės.

Ką reiškia tas trišakis žibintuvas arba triangulas?

Švenčiausią Trejybę, kurioje viena Dievo būtybė, o trys asmenys, iš kurių antrasai, kaipo tikra šviesa, atėjo iš dangaus žmonėms apšviesti.[3]). Del to tai kunigas, uždegdamas to trišakio žvakes, gieda triskart vis augštesniu balsu: Lumen Christi, t. y. „Kristaus šviesa," kam choras klupom atsako: Deo gratias, t. y. „ačiū Dievui", dėkodamas Jėzui, kad jis mums atnešė mokslą apie triasmenį Dievą: apie Tėvą, mus leidusį, apie Sūnų, mus atpirkusį, apie šventąją Dvasią, mus pašventinusią. Trijų kartų degimas, tolesnis ėjimas į bažnyčią ir vis augštesnis giedojimo balsas reiškia daug kartų pasirodymą Jėzaus po prisikėlimui, per ką jo mokytiniai vis labiau džiaugėsi. Ši apeiga taipogi tinkamai išreiškia nuolatinį Evangelijos, platinimąsi, kuri vis labiau ėmė šviesti pasaulį.

Kam uždega visas bažnyčios žvakes nuo triangulo?

Parodyti, kad visa šviesa išeina iš Švenčiausios Trejybės, o ypač kad visa šviesa, visa

[3]). Jon. 1, 9.

tiesa, malonė ir meilė iš pradžių Jėzaus Kristaus padalyta mokytiniams, apaštalams ir tikintiems, dabar vis tolyn ir tolyn dalinama per Jėzų jų įpėdiniams ir pagaliau visiems tikintiems.

Ką reiškia Velykų žvakė?

Ji reiškia prisikėlusį iš numirusių Išganytoją; užtatai ji turi būti padaryta iš balto vaško, kas reiškia jo be suteptiės žmogystę. Bažnyčia, šventindama Velykų žvakę, nurodo į debesies šulą, kurs švietė Izraeliečiams, išeinant jiems iš Aigipto[1]), kaipo į paveikslą Jėzaus, kurs išvadavo mus iš šetono vergijos ir nuodėmės tamsybės į linosybę ir šviesą Dievo vaikų ir ragina mus į džiaugsmą, į garbę ir dėkojimą ir uolų veikimą Evangelijos šviesoje. Šventinama šitoji žvakė su kilnia garbės giesme — „Exultet“ — apie Viešpaties prisikėlimą. Laike to giedojimo įspraudžiami į penkias žvakėje esančias duobeles (paveikslai penkių Jėzaus žaizdų) pirma pašventinti penki smilkylo grūdai, reiškiantieji tuos tepalus, kuriais buvo Kristaus lavonas užbalsamuotas; paskui jinai uždegama nuo triangulo, ženklui, kad tai Kristus ta šviesa, kuri visus žmones apšviečia. Velykų žvakė statoma altoriaus evangelijos pusėje ir laike pamaldų uždegama lig Šeštinių. Paskui skaitoma dvylika pranašysčių.

Kam skaitoma dvylika pranašysčių?

Išreikšti, kad nūnai visos pranašystės apie Kristų, paskelbtos nuo pasaulio pradžios, visos

[1]) 2. Moz. 13.

atliktos. Skaitlinė dvylika reiškia dvylika apaštalų, per kuriuos tas atlikimas liko paskelbtas visuos pasaulio kraštuose.

Kaip šventinamas Krikšto vanduo?

Kas darosi pačiam Krikšte, tas Krikšto vandens pašventinime parodoma ir meldžiama.

Del to tai šio pašventinimo apeigos labai panašios Krikšto apeigoms.

1) Kunigas, paprašęs Dievo, kad jis savo šventas Bažnyčios vaikų skaičių padaugintų, perskiria vandenį kryžiškai, o truputį vėliau priliečia vandenį su ranka, melsdamas Dievą, kad jis visus gundintojo antpuolius į niekus paverstų, o vandenį padarytų tyru, šventu, gyvu, turinčiu savyje galią naujai gimdyti, kad krikštijamieji, vartodami jį, per Dvasios Šventosios veikimą, būtų nuvalyti nuo visų savo nusidėjimų. 2) Paskui daro jis tris kryžius ant vandens, laimindamas jį gyvojo, tikrojo ir šventojo Dievo vardu, kurio Dvasia laike sutvėrimo skraidė ant vandenų, ir vėl perskiria jį su ranka ir teškia jį į visas keturias pasaulio puses, parodyti, kad kaip keturios upės tekėjo iš rojaus, vandeniu aprūpindamos žemę, tai taip Kristaus įsakymu [1]) nuplauti nuodėmėms kad visi pasaulio kraštai būtų aplieti malonės vandeniu šventame Krikšte. 3) Tris kart pučia jis ant vandens, paskui tris kart leidžia žvakę į jį, kaskart giliau, o paskutinį kartą lig pat dugnui, ir laikydamas ją vandenyje, pučia vėl tris kart kryžiškkai ant jo, vis mels-

---

[1]) Mat. 28. 19.

damas Dievo, kad į tą vandenį nužengtų Dvasios šventosios galybė ir suteiktų jam galią iš naujo gimdyti žmogų, kad per jį visos suteptys būtų išnaikintos, ir Dievo panašumu leistas žmogus, atgimtų į naują šventą gyvenimą. Panėrimas žvakės reiškia pašventinimą vandens per Kristų, kad jį krikštijamas būtų ištrauktas iš nuodėmės bedugnės. Pūtimas reiškia suteikimą Dvasios šventosios. 4) Po tų maldų šlaksto kunigas pašvęstuoju vandeniu tikinčiuosius tuo primindams jiems jų Krikštą ir ragindamas juos atnaujinti Krikšto malonę, nuplaunant savo nuodėmes. 5) Paskui ima pašventinto vandens tiek, kiek krikštui reikia, maižo su katechumenų aliejumi ir chrizmu ir pila į Krikšto indą. Tas sumaižymas reiškia, jog Dvasios šventosios malonės, kurios paveikslais yra šventas aliejus ir chrizma, įpilama į krikštijamo dūšią drauge su trimis dieviškomis dorybėmis: tikėjimo, vilties ir meilės.

Laike šių apeigų atsimink švento Krikšto malonę, dėkok Dievui už ją, atnaujink Krikšto prižadus ir kalbėk maždaug tokią maldą:

M a l d a. Maloniausis Jėzau! Ačiu tau už tatai, kad tu patiekei mums per savo brangų kraują šventame Krikšte maudyklę nuplauti mūsų nuodėmėms; suteik man savo malonės, kad gautą krikšte nekaltybę užlaikyčiau nesuteptą. Amen.

Del ko Krikšto vanduo šventinamas tik šiandien ir šeštadieny prieš Sekmines?

Delto kad senovėje katekumenai, t. y. tie, kurie norėjo būti priimti į krikščionių tikė-

jimą ir Bažnyčią, ruošėsi, tose dienose iškilmingai buvo krikštijami.

Kunigas, laikantis pamaldas, pašventinęs krikšto vandenį, grįžta su tarnaujančiais atgal prie altoriaus ir puola prieš jį kniūpsčias. Tuo tarpu giedama arba skaitoma Visų Šventųjų litanija.

Delko taip dažnai?

Bažnyčia su dideliu nusižeminimu, šaukiant pagalbon visų šventųjų užtarymą, meldžia Dievą, kad teiktųsi Jisai švento Krikšto malonę suteikti visiems žmonėms be išimties, kad kaip visi nuodėmėje buvo numirę ir palaidoti, taip visi su Kristum prisikeltų kaipo nauji padarai į malonę ir į amžinąjį gyvenimą.

Po Visų Šventųjų Litanijai prasideda iškilmingos Mišios baltoje varsoje. Altorius vėl išpuoštas, ant „Gloria" suskamba varpai ir vargonai. Po Epistolai giedama „Aleliuja" triskart vis aukštesniu balsu.

Puošimas altorių, tai paveikslas garbingo ir nepūvančio kūno, kurį Jėzus savo prisikėlime priėmė ir kartu džiaugmo ženklas, kuriuomi Bažnyčia sveikina garbingą Viešpaties prisikėlimą. Tą savo džiaugsmą reiškia ji ir iškilmingu varpų skambinimu ir linksmu trijų kartų „Aleliuja." Išrodo, lyg per anksti pasigirsta Aleluja, bet reikia atsiminti, kad šios dienos Mišios, kurios dabar laikomos dieną, seniau buvo laikomos tik Velykų naktį. Šiose šv. Mišiose praleidžiama „Introitus", „Credo", „Offertorum", „Agnus Dei"

ir „Communio“, po komunijai tuojau per pačias Mišias, tik trumpesniu būdu, atlaikomi ir mišparai.

Delko taip daroma?

Mišių Įžanga seniau būdavo visa psalmė, ir būdavo giedama, kol žmonės rinkdavos bažnyčion. Ir delto, kad Velykų naktį žmonės jau ir taip būdavo susirinkę dalyvauti minėtose apeigose, tai šiose Vigilijos Mišiose tokios Įžangos visai nebebūdavo. Iš tos priežasties Bažnyčia užlaikė tą paprotį ir dabar, nors pačias pamaldas del nakties budėjimo betvarkių ir pavojų atkėlė į dieną. Praleidimas kitų Mišių dalių ir visas sutrumpinimas šios dienos šv. Mišių paeina iš pirmųjų laikų: pamaldos prasitęsdavo jau ir taip labai vėlai į naktį, taip kad tas ypač dalis praleisdavo, kurios jau anose apeigose buvo tilpę.

Bažnyčios malda. Dieve, kursai šią švenčiausią naktį Viešpaties prisikėlimo garbe apšvieti, užlaikyk naujoje savo šeimynos kartoje kūdikystės dvasią, kurią jiems suteikei, kad kūnu ir dvasia atnaujinti, atiduotų tau gryną tarnystę. Per tą patį Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Skaitymas iš šv. Povilo Apaštalo laiško Kolosiečiams. 2. 1—4.

Broliai! Jei jūs atsikėlėte draug su Kristumi, ieškokite kas yra augštai, kame Kristus sėdi Dievo dešinėje; pamėkite tai, kas yra augštai, ne kas žemėje. Nes jūs esate, numirę ir jūsų gyvenimas yra paslėptas su Kristumi Die-

vuje. Kuomet Kristus, jūsų gyvybė, pasirodys, tuomet ir jūs pasirodysite draug su juo garbėje.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Šie šv. Povilo žodžiai ragina mus, kad per Krikštą ir Atgailą atsikėlę į naują malonės gyvenimą, tikrai tokį naują Kristuje gyvenimą ir gyventumėm. Privalome gyventi Dievuje paslėptą gyvenimą. Tada tik mes su Kristumi garbingai atsikelsim. Kaip dar toli esi tu nuo to Dievuje paslėpto gyvenimo!

Evangelija parašyta šv. Mato, 28,1-7

Praėjus subatai, kuomet aušo pirmoji savaitės diena, atėjo Marija Magdalena ir kita Marija pasižiūrėtų kapo. Ir štai pasidarė didis žemės drebėjimas; nes Viešpaties angelas nužengė iš dangaus, prisiartinęs nurito akmenį ir ant jo atsisėdo. Jo pažvelgimas buvo kaip žaibas, ir jo rūbai kaip sniegas. Dėliai jo baisumo, sargai nusigando ir tapo lyg numirę. Atsiliepdamas gi angelas tarė moteriškėms: jūs nebijokite; nes aš žinau, kad ieškote Jėzaus, kurs buvo prikaltas prie kryžaus. Jo čia nėra, nes jis atsikėlė, kaip yra sakęs; ateikite ir matykite vietą, kame Viešpats paguldytas buvo. Ir greitai eikite pasakyti jo mokytiniams, kad jis kėlės ir štai eina pirm jūsų į Galilėją; tenai jį matysite. Štai, aš jums tai iš anksto apskelbiau.

Ko mokina mus toji šventa Evangelija?

1) Ji mums skelbia garbingą įvykį, kad Jėzus Kristus yra tikrai numiręs, palaidotas, savo galia tikrai kėlėsi iš numirusių. 2) Parodo ji,

kaip tos maldingos moteriškės užu savo uolumą ir meilę Jėzaus nusipelnė sau didelę laimę, kad pirmos gavo žinią apie Jėzaus atsikėlimą, ir apie tos žinios tikrumą įsitikino savo pačių akimis. 3) Ji ragina mus sekti tų maldingų moteriškių meilę ir uolumą ir tarnauti Dievui ypač anksti rytą ryto maldomis, apmąstymu, gera intencija, šventų Mišių klausymu, kad jis mums mūsų paguodai vis aiškiau apsireikštų. Kai kuriose vietose yra toks gražus paprotis, kad kunigas Didžiame Šeštadienyje su ta pačia diena pašventintu vandeniu šventina namus.

Ką tai reiškia?

Tatai reiškia, kad per Velykų šventes viskas, žmonės ir gyvenimai, turi atsinaujint ir palaimintais tapti, ir šetono galybė tur būti sulaužyta.

Kaip reikia Didysai Šeštadienis praleisti?

Kaip ir Didysai Penktadienis, pasninkaujant, darant apmąstymus, meldžiantis, nesiblaškant darbo laike. Dalyvauk taipogi pamaldose, rodžiai budėk melsdamasis prie Viešpaties kapo, atnaujink Krikšto priežadus, plauk savo dūšią Viešpaties kraujuje, užkask seną nuodėmingą žmogų ir leisk atsikelti Kristaus kraujuje atgimusiam malonės žmogui.

Malda Didžiame šeštadienyje. Gailestingiausis, pagarbintasai Viešpatie Jėzau Kristau, kurs, pabaigus tau savo darbą, meilės rankos buvai nuo kryžiaus nuimtas, kvepiančiais tepalais pateptas, lininėse paklodėse su-

vyniotas ir tavo mieliausios Motinos ir tavo prietelių su liūdesiu ir ašaromis palaidotas, leisk man, Viešpatie, garbinti tave su didžiu maldingumu, savo dūšioje tave užsidaryti su grynu jausmu ir tyra sąžine, ten tave įsinešti su gailesčiu ir skausmu už savo nuodėmes, tave savo širdyje palaidoti amžinam minėjimui, kad aš tuo būdu su tavimi palaidotas, su tavimi taip gi atsikelčiau ir įgyčiau amžiną gyvenimą, kurį tu mums užpelnei. Amen.

Šventos Velykos.

„Kristus iš tikrųjų kėlės!“ [1]) Aleliuja! Sis džiaugsmo šauksmas šiandien gaudžia ir visoje krikščionijoje. Kaip jis pats pirma pranešė ir Pranašai skelbė, Kristus savo galia gyvas kėlė iš kapo: tai tą garbingą įvykį šiandien šventa Bažnyčia linksmindamos švenčia. Sventos Velykos tai didžiausios ir linksmiausios šventės visuose Bažnyčios metuose.

Del ko Velykos didžiausios ir linksmiausios šventės?

Nes Jėzus savo atsikėlimu: 1) nugalėjo mirtį ir kapą ir tuo būdu užbaigė atpirkimo darbą; Jėzaus prisikėlimas mūsų tikybos pamatas, mūsų vilties ir džiaugsmo šaltinis. Nes kaip tikra, kad Kristus kėlė, taip tikra, kad jis Dievo Sūnus, per tatai jo mokslas — Dievo mokslas, jo Bažnyčia tikra; ir mes, kaipo jo kūno sąnariai,

---

[1]) Luk. 24, 34.

kaikada paliksim kapą ir, jei tik būsim tikrais jo mokytiniais, persimainysim kūne kaip ir jis, ir kelsimės iš numirėlių. 2) Pavyzdys, ką kiekvienas šiose dienose privalo daryti. Nes kaip Jėzus Velykų dieną pradėjo naują gyvenimą, taip ir kiekvienas krikščionis privalo atsikelti iš nuodėmių ir vaikščioti naujame gyvenime[1]. Jis privalo prašalinti paskutinį nuodėmių raugo trupinį, pasiliuosuoti nuo blogų įpročių, kurie jį lyg tos lininės paklodės surišę laiko, privalo nuristi nuo sąžinės kaltės akmenį, sulaužyti antspaudą, kurį velnias išspaudė lyg ant savo nuosavybės, nuvaikyti sargus, kurie jį nuodėmių nebenorėtų sulaikyti, ir nauju, atsimaininusiu, šventu gyvenimu parodyti kad jis tikrai iš nuodėmės mirties jau prisikėlęs. Pats Dievas jau Sename Įstatyme per Mozę įsakė švęsti šias šventes dėkingam atminimui išvadavimo Izraeliečių iš Aigipto vergijos, turint omeny, kad angelas naikintojas praėjo prošal durų, Velykų avinėlio krauju pažymėtų. Užtat tas vardas Pascha, t. y. perėjimas.

Naujojo gi Įstatymo Velykos tai šventė sunaikinimo velnio galybės, išsivadavimo iš dvasios vergijos, išsigelbėjimo iš amžinos mirties, perėjimo malonės karalystėn, vienu žodžiu, šventė išganymo visų tautų, visos žmonijos.

---

[1]) 1 Kor. 15, 12.

Kokios ypatingos apeigos ir papročiai vartojami per Velykų šventes?

1) Liturgijoje (pamaldose) dažnai girdisi „Aleliuja", t. y. „Garbinkit Dievą", išreikšti džaugsmui dėl Jėzaus prisikėlimo ir dėliai vilties amžinosios laimės, kurią mums Kristus užpelnė. 2) Dėl to kad liturgijinis šventimas per visą oktavą gali būti prilygintas džiaugsmo himnui, užtat kunigo poteriuose himnas praleidžiamas; taip pat dėl to kad tik viena mintis pripildo Bažnyčios širdį, užtat visi Kapitulum'ai ir Versikulum'ai irgi praleidžiami, o tik nuolatos kartojasi vienas džiaugsmo šauksmas: „Šitai diena, kurią Dievas padarė; džiaukimės ir linksminkimės joje!" 3) Iš apaštališkos tradicijos (padavų), visų šimtmečių tikintieji Velykų laike meldėsi stovint, tuo pažymėdami ir savo džiaugsmą, o taip gi ir tą, kad ir jie su Kristum yra drauge atsikėlę. 4) Vietoje „Dievo Angelas" triskart per dieną skambinant, kalbama Marijos antifona „Regina coeli", ir tai visados stovint. 5) Jau nuo seniausių krikščionijos laikų Velykų rytą tie valgiai šventinami, kurie buvo užginti Gavėnioje, kad dabar tie nauji valgiai kūnui būtų naudingi, o dūšiai nekenktų. Šventa Bažnyčia tuom išreiškia dar, kad per Velykas viskas atsinaujinę Dievui turi prisikelti. 6) Krikščionių šeimynose yra senas paprotys per Velykas dovanoti ypač vaikams kiaušinius Jie nudaryti—dėl Velykų džiaugsmo. Kiaušinis laikomas prisikėlimo paveikslu; nes kaip iš ke-

valo gyvas paukštis išeina, taip gyvas išėjo Kristus iš uolos kapo, taip ir mes kaikada išeisime iš kapų. Kai kuriose vietose statomi ar dovanojami Velykų avinėliai su vėliavėlėmis, kurie primena tikrąjį Velykų Avinėlį, kurs mirtį nugalėjo. 7) Velykos švenčiamos, ne tą pačią dieną, bet visados pirmą sekmadienį po pirmajai pavasario pilnačiai. Visos kilnojamos Bažnyčios metų šventės taikinasi prie Velykų.

Kaip mums reikia praleisti Velykų šventės?

1) Mums reikia sekti šv. Povilo Apaštalo žodžiai. „Broliai! Išvalykite senąjį raugą!“ „Kaip Kristus kėlėsi iš numirusių per Tėvo garbę, kad taip ir mes elgtumėmės naujame gyvenime“. 2) Privalome apmąstymu ir malda įsigilinti į dienos paslaptį ir per tatai a) atgaivinti ir sustiprinti savo tikėjimą į Prisikėlusį, į tikrumą ir dieviškumą krikščionijos; b) atjausti šventą džiaugsmą užtatai, kad Jėzus gyvas, ir visa širdžia ir meilės širdingumu sušukti: „Man užtenka! mano Jėzus gyvas!“ c) atgaivinti pasitikėjimą į garbingai prisikėlusį ir melsti sau didžių nugalėjimo dovanų. (Nugalėjimas žinomų pagundų, įpročių ir t. t.) 3) Įsigilinti kaip reikiant į šių Švenčių paslaptį, reikia apmąstyti šių švenčių evangelijas, lydėti maldingas moteriškes ir Viešpaties mokytinius į tuščią kapą ir dvasioje stovėti tarp mokytinių, kuriems apsireiškė Jėzus.

1. Rezurekcija.

Velykų pamaldos prasideda iškilminga ir linksma „Rezurekcija“ (Prisikėlimas). Ji reiškia Jėzaus Kristaus prisikėlimą ir laikoma vietos papročiu tai šeštadienio vėlai vakarą, tai vidurnakty, tai sekmadieno rytą.

Kunigas su palydovais išeina prie Viešpaties kapo ir gieda šią antifoną: „Garbė tau, Trejybe, lygi viena dievybe: ir prieš visus amžius, ir dabar ir visados“, o paskui dvi psalmi: 116 ir 3, kurios ragina visas tautas atiduoti Viešpačiui garbę, iš priežasties Kristaus kėlimos iš numirėlių, ir užbaigia šia melda:

Malda prie Kristaus kapo.

Viešpatie Jėzau Kristau, garbės Karaliau, nuolankus kančioje, galingas atsikėlime, nugalėtojas mirties ir pragaro, ką senai per Pranašus raštuose prižadėjai, šiandieną nugalėjęs mirtį, prisikeldamas įvykdei; užtatai kiekviena dangiškosios kariuomenės Dvasia ir visas žemės rutulys reikšdamas širdies džiaugsmą, linksmindami garbina tave kėlusį ir šlovina: gi pragaro galybės nusigandę tik dreba. Mes gi tavo prakilnybės nuolankūs tarnai, tavo prisikėlimo garbės atminimą sutartina širdžia pamaldžiausiai švęsdami, štai skaitlingi susirinkome ir, atsiminę tavo į mus meilės gausybę, neįstengiame nuo dėkingumo ašarų susilaikyti. Pažvelk, meldžiamasai, į mūsų nuolankumo ženklus: ir suteik, kad, nuplovę savo nuodėmių purvus, šiose Velykų šventėse prisikeltumėm, ir paliktumėm

švenčiausios tavo kančios ir atsikėlimo vaisių dalininkais. Kursai gyveni ir viešpatauji Dievas per amžių amžius. Amen.

Kunigas tada šlaksto kapą švęstu vandeniu ir rūko smilkylu, o paskui paduoda nešėjams Kristaus prisikėlusio stovylą su vėliavėle ir Kryžių raudona stula perjuostą ir, paėmęs švenčiausiąjį iš kapo ir nudengęs monstranciją, užgieda Velykų giesmę. Čia prasideda iškilmingiausia procesija. Išreikšti džiaugsmui ir linksmumui dėl Jėzaus nugalėjimo mirties ir pragaro, einama apie bažnyčią tris kartus.

Sugrįžus procesijai bažnyčion, kunigas, pastatęs Švenčiausiąjį ant altoriaus, ima procesijos kryžių ir, augščiausiam altoriaus laipsny klūpėdamas ir jį augštyn keldamas, triskart vis augštesniu balsu gieda: „Prisikėlė Viešpats iš kapo“. Choras gi atsako: „Kurs už mus kabėjo ant medžio, Aleliuja!“ Padėjęs Kryžių, užbaigia giedodamas: „Tavo atsikėlime, Kristau, Aleliuja, dangus ir žemė linksminasi, Aleliuja! Melskimės. Dieve, kursai mus kasmetine Viešpaties Prisikėlimo iškilme linksmini, suteik, malonus, kad švęsdami laikinas šventes paliktumėm verti patekti į amžinus džiaugsmus. Per tą pat Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Po aušrinei (jutrinei) prasideda Mišios.

2. Šventos Mišios.

Įžangoje primena mums šventa Bažnyčia Jėzų Kristų prisikėlusį, kaip jis Dangaus Tėvui sako: „Prisikėliau ir esu su tavimi, aleliuja! Padėjai ant manęs savo ranką, aleliuja!

Stebuklingas pasirodė tavo žinojimas, aleliuja, aleliuja! Viešpatie! tu mane išbandei ir pažinai mane; tu pažinai mano sėdėjimą ir mano atsikėlimą" [1]). — Garbė Dievui Tėvui...

B a ž n y č i o s m a l d a. Dieve, kurs šiandieną per savo Viengimį Sūnų nugalėjusį mirtį, mums amžinasties rūmus atidarei, leisk mūsų įžadams padėdamas įvykti, kuriuos pirm einančia malone sužadini. Per tą patį Jėzų Kristų, tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Skaitymas ir Pirmojo šv. Povilo Apaštalo laiško Korintiečiams 5, 7—8

Broliai! Išvalykite senąjį raugą, kad būtumėte naujas įmaišymas, taip kaip jūs ir esate neraugінti. Juk mūsų velykinis avinėlis, Kristus, jau paaukotas. Taigi, švęskime šventes ne senu raugu, nė piktenybės ir nedorybės raugu, bet nerauginta tikrybės ir tiesos duona.

Išaiškinimas. Šiais žodžiais Bažnyčia, ragina mus, kad kaip žydams seniau reikdavo per Velykas prisiturėti nuo viso ko rauginto, kad ir mes išvalytumėm per tikrą atgailą visokį nuodėmės raugą, kad galėtumėm švenčiausioje Komunijoje su gryna širdžia ragauti Jėzaus Kristaus, to tikro Velykų Avinėlio.

U ž d u o t i s. Kalbėk šiandien su šventa Bažnyčia ir ne kartą:

Aleliuja! garbinkit Viešpatį, nes geras, nes jo gailestingumas į amžius pasilieka, Aleliuja!

---

[1]) Ps. 138.

Ši yr diena, kurią laiminga padarė Viešpats, Aleliuja! Džiaukimės ir linksminkimės joje, aleliuja! Mūsų velykinis avinėlis tai Kristus, nes jis už mus bus paaukotas. Aleliuja!

Evangelija parašyta šv. Morkaus. 16, 1-7.

Anuo metu, subatai praėjus, Marija Magdalena, Marija Jokūbo motina ir Salomė nusipirko kvepalų, kad atėjusios pateptų Jėzų. Labai anksti pirmą savaitės dieną jos atėjo pas kapą, jau saulei užtekėjus. Jos kalbėjosi tarp saves: kas mums atris akmenį nuo kapo angos? Bet pažvelgusios pamatė akmenį atristą. Buvo jis labai didelis. Įėjusios į kapą jos pamatė jaunikaitį, sėdintį dežinėj pusėje, apvilktą baltais rūbais, ir nusigando. Jis joms tarė: nenusigąskite! jūs ieškote Jėzaus Nazarėno, kurs buvo prikaltas prie kryžiaus; jis atsikėlė, jo nėra čionai. Štai vieta, kame jį buvo padėję. Bet eikite, pasakykite jo mokytiniams ir Petrui, kad jis eina pirma jūsų į Galilėją: tenai jį matysite, kaip jis yra jums sakęs.

Deiko norėjo šventos moteriškės patepti Jėzaus kūną su tepalais?

Iš Jėzaus meilės ir pagarbos, ir kad pas žydus buvo paprotis balsamuoti numirėlius, (tepalais užtaikyti kūno, kad negęstų); subata, kaipo šventa diena, sutrukdė tom moteriškėms tą meilingą darbą padaryti dieviškajam Atpirkėjui prieš jo palaidojimą, užtat norėjo tą padaryti šiandien anksti.

Ar patiko Dievui tas moteriškių pamaldumas?

Taip; nes Dievas atsimokėjo joms tuo, kad leido joms išvysti vieną angelą, kurs tą didelį akmenį atrito, jąs nuramino ir įtikino į Jėzaus prisikėlimą.

Ko mokina mus tos pamaldžios moteriškės?

Jos mokina mus, kad tikra meilė ne šalta ir tingi, bet noliai rūpestinga daryti kiek išgali ir kuri neatidėlioja kitai dienai to, kas Dievui patinka ir žmonėms naudinga; o taipogi, kad Dievas tuos paguodžia, kas jo visa širdžia ieško, ir kad jam patinka gailestingumo darbai. Užtat darykim juos rodžiai! Nes ką mes beturčiams darom, tą darom pačiam Kristui [1]).

Delko angelas siuntė moteriškes pas Kristaus mokytinius ir ypač pas Petrą?

Darė tai, kad paguostų Jėzaus mokytinius, nuliūdusius del Kristaus mirties, ir kad praneštų tą žinią tiems, kurie paskui skelbs Jėzaus prisikėlimą visam pasauliui. Petras delto įvardytas, kad jis buvo apaštalų galva, o taipogi ir delto, kad jis del trijų kartų užsigynimo įbuvo labiaus nuliūdęs ir nusiminęs.—Taip malonus yra Dievas atgailas darantiems!

---

[1]) Mat. 25, 40.

Tikėjimo tiesa apie Jėzaus Kristaus prisikėlimą.

Kaip Kristus savo prisikėlimą parodė ir patvirtino?

Kartkartėmis pasirodydamas maldingoms moteriškėms, apaštalams, daugiau kaip penkiems šimtams mokytinių, kada su savo mokytiniais regimai suseidavo, su jais kalbėdavo, valgydavo ir gerdavo, leisdavo save priliesti, savo rankas įdėti į žaizdas: ir vis tai ne vieną kartą ir ne vienam. Patvirtino tai visais vėlesniais amžiais, nes jo Bažnyčia ištvėrė lig mūsų dienų; tą tvirtumą gi Jėzus galėjo jai duoti tik gyvas būdamas kaip ir pasižadėjo: aš su jumis būsiu lig pasaulio pabaigai.

Ką darė Kristus tose keturiasdešimtis dienose po savo prisikėlimui?

Jis kalbėjo su savo mokytiniais apie Dievo karalystę, tai yra, jis mokė juos apie Bažnyčią, tą Dievo karalystę, apie apeigas ir šventus Sakramentus ir kitus tokius pat dalykus.

Kaip mes parodom, kad tikrai esam prisikėlę iš nuodėmės mirties?

Kad mes bėgam ne vien tik nuo nuodėmės, bet ir saugojamės nuodėmės progos, ypač nuo nepadorios draugystės, o prie to trokštame dorybės ir dangiškųjų daiktų.

Paraginimas į dvasinę kovą.

Daug kas mano, kad jei Kristus mus atpirko, tai mums nebereikia patiems jau gera daryti. Bet tai didžiausia klaida. Nors Izraelio vaikai ir buvo per Mozę išvaduoti iš karaliaus faraono vergijos, tačiau, užkariauti prižadėtąją žemę, reikėjo jiems stipriai kovoti su savo priešais. Kristus savo kančia ir mirtimi nors ir išvadavo mus iš velnio valdžios, bet su išlyga, kad ir mes, šelpiant jo malonei ir pagalbai, kasdien kovotumėm su savo priešais: kūnu, velniu ir pasauliu, ir tik tokiu būdu iškariautumėm sau dangaus prižadėtąją žemę. Nes nė vienas nebus apvainikuotas, kas taisyklingai nebus kovojęs [1]).

Malda. Garbingiausis Jėzau! mes džiaugiamės ir linksminamės del tavo šviesaus ir garbingo prisikėlimo. Visų paguodų paguoda! Ak, kaip tai gera Dievo dėliai nukentėti bloga ir dangiškam Tėvui lig mirčiai būti paklusniam! Mano Jėzau! jei jau tarnas ne geresnis už jo poną, tai štai aukojame mes save tavo dieviškai valiai pilnai ir pasirengę esame rodžiai prisiimti ir nešti, ką tu mums tėviškai liepsi, pasitikėdami viltimi, jog, jei mes kaipo tavo, vaikai su tavimi kentėsime, su tavimi taipogi atsikelsime garbėn. Amen.

Velykų antra diena.

Į neapsakomai puikią žemę, (tokia tik pas žadėtoji žemė galėjo būti) įvedė mus Jėzu-

---

[1]) 2 Tim. 2, 5.

savo mirčia ir prisikėlimu. Su džiaugsmu primena mums tai Bažnyčia šios dienos Mišių įžangoje, kuri piešia mūsų akims įvedamą izraeliečių į prižadėtąją žemę, tą dangaus karalystės paveikslą, kas įvyko per Jozue, kurs atvaizduoja Jėzų, ir užtatai gieda: „Įvedė jus Viešpats į žemę, plūstančią pienu ir medum, aleliuja; ir kad Viešpaties įstatymas visuomet būtų jūsų burnoje, aleliuja, aleliuja!"[1]) „Garbinkit Viešpatį ir minėkit jo vardą, apreikškit tautose jo darbus"[2]). Garbė Dievui Tėvui...

Bažnyčios malda. Dieve, kursai velykine iškilme suteikei pasauliui vaistų, pribūk, meldžiamasai, savo žmonėms su dangiškąja dovana, kad ir verti būtų likti dalininkais pilnos laisvės ir patektų į amžinąjį gyvenimą. Per Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Amen.

Skaitymas iš Apaštalų darbų knygos 10, 37—43.

Anuo metu, atsistojęs Petras vidury minios, tarė: vyrai broliai, jūs žinote apie dalyką, įvykusį visoje Jūdėjoje, prasidėjusį gi nuo Galilėjos po krikšto, kurį skelbė Jonas, apie Jėzų iš Nazarėto, kaip Dievas patepė jį šventąja Dvasia ir galia. Jis perėjo gerą, darydamas ir gydydamas visus velnio apsėstuosius, nes Dievas buvo su juo. Mes esame liūdytojai viso to, ką jis darė žydų šalyje ir Jėruzolimoje; jį nužudė,

[1]) 2 Moz. 13.
[2]) Ps. 104, 1.

pakabinę ant medžio. Dievas jį prikėlė trečioje dienoje ir davė jam apsireikšti, ne visai tautai, bet Dievo iš anksto paskirtiems liūdytojams, — mums, kurie valgėme ir gėrėme su juo po jo atsikėlimo iš numirusių. Jis mums įsakė skelbti tautai ir liudyti, kad jis yra Dievo pastatytasis teisėjas gyvųjų ir mirusiųjų. Apie jį liūdyja pranašai, kad visi kurie, į jį tiki, gauna jo vardu nuodėmių atleidimą.

Išaiškinimas ir pritaikinimas. Tik per Jėzų, Dievo siųstąjį, išvaduotąjį iš visų dvasios ir kūno ligų, prisikėlusį ir būsimąjį teisėją, apie kurį visi pranašai liudijimą duoda, — per jį ir tik per jį vieną užtikrintas yra išganymas ir atleidimas nuodėmių visiems, kurie į jį tikrai tvirtai tiki ir tą tikėjimą reiškia darbais[1]). Turėk tu tokį gyvą tikėjimą, ir tu gausi atleidimą nuodėmių ir amžiną gyvenimą.

Užduotis. Gaivink savo tikėjimą šiais apaštalų kunigaikščio žodžiais ir tu nuolatos drąsiai liudyk apie Jėzų, savo Dieviškąjį Atpirkėją. Melskis:

Duok man, mano Jėzau, malonės, kad aš tavęs niekumet neužsiginčiau, o jei taip ir atsitiktų, tai duok man šv. Petro gailesčio ašaras ir stiprybę, tave ligi mirčiai, kaip jis, išpažinti. Amen.

Evangelija parašyta šv. Luko. 24,13 — 35.

Anuo metu ėjo du Jėzaus mokytiniu į miestelį, vadinamą Emaus, į kurį iš Jeruzalės

[1]) Jok. 2,19.

buvo šešios dešimtys varstų. Juodu kalbėjosi tarp savęs apie tai, kas buvo įvykę. Atsitiko, kad jiedviem besišnekant ir tarp savęs besiteiraujant, pats Jėzus prisiartino ir ėjo draug su jais. Jų akys buvo sulaikytos, kad jo nepažintų. Jis jiems tarė: kokie tai dalykai, apie kuriuos eidami kalbatės tarp savęs ir esate nuliūdę? Atsakydamas vienas, kurs buvo vardu Kleopas, jam tarė: tu vienas esi svetimas Jėruzalėje, kad nepatyrei, kas joje atsitiko šiomis dienomis? Jis juos paklausė: kas gi? Juodu atsakė: Jėzų Nazarėną, kurs buvo pranašas, galingas darbais ir žodžiais Dievo ir visos tautos akyvaizdoje vyriausieji kunigai ir mūsų vyresnieji išdavė pasmerkė nužudyti, ir prikalė jį prie kryžiaus. Mes gi tikėjomės, kad jis atpirksiąs Izraėlį. Dabar po viso to, šiandien trečia diena, kaip tai įvyko. Tiesa, kai kurios moterys iš mūsiškių, kurios prieš išauštant buvo prie kapo, nustebino mus; neradusios jo kūno, jos parėjo ir sakė, kad jos net mačiusios pasirodžiusius angelus, kurie sakę jį esant gyvą. Kai kurie mūsiškiai buvo irgi nuėję pas kapą ir rado taip, kaip moterys sakė, jo gi paties nematė. Tuomet jis jiems tarė: O, neišmanėliai ir nerangios širdies tikėti visam, ką yra kalbėję pranašai! Ar gi nereikėjo, kad Kristus tai kentėtų ir taip įeitų į savo garbę? Ir pradėjęs nuo Mozės ir visų pranašų jis aiškino jiems iš viso šventojo Rašto, kas buvo apie jį pasakyta. Taip jie prisiartino prie miestelio, į kurį juodu ėjo; jis gi apsimetė toliau einąs. Bet juodu privertė jį, sakydami: pasilik su mudviem, nes artinasi vakaras, ir die-

na jau baigiasi. Tai gi jis užėjo su jais. Atsitiko, kad sėdėdamas su jais prie stalo, jis ėmė duonos, laimino, laužė ir jiems davė. Dabar jų akys atsivėrė ir jie pažino jį, bet jis pražuvo iš jų akių. Tuomet juodu kalbėjo vienas kitam ar gi mūsų širdis nebuvo užsidegus mumyse, kuomet jis kalbėjo kelyje ir aiškino Raštą? Atsikėlę juodu sugrįžo į Jėruzalę ir rado susirinkusius vienuoliką apaštalų ir kitus draug su jais buvusius, kurie sakė: Viešpats iš tikrųjų atsikėlė ir pasirodė Simonui! Tuomet ir juodu papasakojo, kas buvo atsitikę kelyje, ir kaip juodu pažino jį, kada jis laužė duoną.

Delko Kristus ėjo su tais dviem mokytiniais?

Jis ėjo su jais delto, kad jie apie jį kalbėjosi ir del jo buvo nuliūdę. Taip dedas Jėzus prie tų, kurie apie jį kalba, gi atsitolina nuo tų, kurie savo lūpomis taria žodžius bedieviškus ir nepadorius.

Delko Kristus prisiartino prie jų ateivio pavidale?

Jis pasirodė jiem kaip a t e i v i s, del to kad, anot šv. Grigaliaus[1]), jis taikinosi prie jų sielos stovio ir jų tikėjimo tvirtumo. Nes rodėsi, kad jie tiki į jį ne kaip į tikrą Dievo Sūnų, svyravo ir buvo nuliūdę. Kol Kristus buvo jų dvasiai svetimas, jis jiems ir pasirodyti norėjo tik ateiviu; tuo būdu jis norėjo juos, kurie jį visgi mylėjo, iš-

[1]) Homil. 23 in Evang.

painioti iš jų klaidingų pažiūrų, įtikinti juos į riekalingumą savo kančios, ir tik tada jiems apsireikšti, kai jų protas bus apšviestas, ir širdis liks pripildyta pasiilgimo. — Taip visados taikina Dievas savo malonių dovanas prie mūsų prigimties, prie mūsų tikėjimo ir pasitikėjimo, prie mūsų meilės ir ištikimybės.

Delko sako Kristus, kad jam reikėjo kentėti?

Jis ne sakė, kad jis būtų buvęs priverstas kentėti, nes mirčiai pasidavė iš liuoso noro[1]), bet delto, kad, leidęs pranašams jau pirma pranešti apie savo pažeminimą ir kančią, tikrai turėjo kentėti, kad įvyktų pranašystės ir mūsų išganymas jo kryžiaus mirties kaina. Bet jis tą pasakė ir delto, kad mums parodytų, jog tik per kentėjimą tegalima įeiti dangun.

Kaip jis mokiniams Raštus aiškino?

Jis patiekė jiems gilesnę Raštų prasmę ir sąryšį tarp įvairių Senojo Įstatymo knygų ir vietų, ypatingai paliečiančių Mesiją. Jis parodė jiems, kaip Senojo Įstatymo įstaigose, asmenyse ir darbuose buvo parodyti paveikslai jo kančios, jo mirimo ir jo prisikėlimo, kaip va pardavime Juozapo [2]) Jūdo išdavimas, ir kruvinoje Juozapo jupoje jo plakimas; avinėlyje, kurs ragais buvo užkliuvęs už erškėčių [3]), jo

---

[1]) Iz. 53,7.

[2]) 1 Moz. 37.

[3]) Ten pat 22.

apvainikavimas; malkomis apsunkinto Izaoko [1]) aukoje po kryžiaus nešimas; apnuogintame ir savo vaikų išjuoktame Nojuje [2]) jo apnuoginimas ir išjuokimas; Mozės iškeltame žaltyje [3]) jo prikalimas ant kryžiaus; gyvulių aukos, ypač velykiniame avinėlyje, [4]) kuriam kaulų nelaužydavo, jo auka ant kryžiaus; Jone pranaše, kurs po trijų dienų gyvas iš žuvies vidurių išėjo, jo palaidojimas ir jo prisikėlimas ir t. t. ir kaip aiškiai Dovidas [5]) ir Izaijas [6]) ir kiti pranašai jau pirma pasakė ir aprašė jo kančią! Jis apšvietė juos — mokytinius — kartu ir širdyje savo malonės šviesa, kad jie jo išaiškinimą gerai galėjo suprasti ir savo protu ir valia su tuo sutiko.

Delko apsimetė Jėzus norįs toliau eiti?

Nes jis norėjo, kad jie jį užkviestų ir vaišingumo dorybę parodytų. Todel jo pasielgime nebuvo jokio veidmainiavimo. Tuomi norėjo mus pamokyti, kad keleivį į namus priimti privalome.

Delko jį mokytiniai pažino duonos laužyme?

Delto kad jis jiems, kaip šventieji tėvai mokina, davė savo švenčiausį Kūną tokiu

---

[1]) Ten pat.
[2]) Ten pat 9.
[3]) 4 Moz. 21.
[4]) 2 Moz. 12.
[5]) Ps. 21.
[6]) Iz. 53

pat būdu, kaip per paskutinę vakarienę buvo davęs apaštalams. Iš čia tegul mokinamės, dažnai priiminėti Kristų Šventoje Komunijoje ir ypatingai Velykų metu, ir jį melsti, kad jis pas mus pasiliktų kol neateis vakaras, t. y. mirtis.

Užduotis. Melsk ypač priėmęs Viešpatį Kristų Velykinėje komunijoje, kad jis su tavimi pasiliktų, nes greitai ateis vakaras t. y. mirtis.

Malda. Būk gi pagarbintas ir palaimintas, maloniausis Jėzau, užu savo gerumą ir rūpestingumą, su kuriuo kaip geras piemuo taip uoliai ieškojai pabėgusių mokytinių, kaip paklydusių avelių. Palik ir pas mus, kai užpuls mus nuliūdimas, nusiminimas ir abejojimas, o ypatingai kai mūsų gyvenimo diena ims linkti vakarop, ir mirties naktis ims artintis; nes tu esi kelias, tiesa ir gyvenimas; tu esi tikra pasaulio šviesa ir neleisi tam, kurs tave seka, kristi į tamsybes, bet nuvesi jį į amžinąją laimės šviesą. Amen.

Turinys

Šv. Kazimiero Draugijos

LEIDINIAI.

NETIKĖJIMAS JO PRIEŽASTYS ir PASEKMĖS. Parašė kun. -ras *A. Maliauskis.* Trečia laida.

AR YRA DIEVAS? Parašė *kun. D-ras A. Maliauskis.* nkiolikta laida.

AR BEVERTA TIKĖTI? Parašė kun. *D-ras A. Maliauskis.* rečia laida.

UŽ TIKĖJIMĄ ir TĖVYNĘ. Parašė kun. D-ras *A. Maliau*-is. Penkta laida.

BOLŠEVIZMAS. Parašė *D-ras A. Maliauskis.*

DEMOKRATIJA *D-ro A. Maliauskio.* Antra laida.

ŽYDAI EKONOMIJOS IR VISUOMENĖS ŽVILGSNIU. arašė *D-ras A. Maliauskis.*

GERŲ ir BLOGŲ RASTŲ SKAITYMAS. *D-ras A. Maliauskis.* pusl. 1921 m.

BEDIEVIŲ INKVIZICIJA. 1923 m. Parašė *D-ras A. Ma*-*auskis.* Trečia laida.

ŠVEN. RAŠTAS 15—16 sąsiuvinis. Vertė Vyskupas *J. Skvi*-*ckas.* 641—966 p. 1921 m.

Šv. PRANCIŠKAUS DVASIA, arba naujas trétininkų vadovėlis maldų rinkinys. Sustatė prel. *A. Dambrauskas.* 462 p. 1922 m.

KRISTAU, IŠGIRSK MUS, vaikams maldaknygė. Sustatė rel. *A. Dambrauskas.* Iliustravo Simonis. 80 p. 1921 m.

MELSKIMĖS. Maldų knygelė Lietuvos jaunimui (atski-ai vaikinams, atskirai merginoms). Sustatė prel. *A. Dambrauskas.* 32 p. 1921 m.

SVETIMOS GĖLĖS. Pasakojimai — Mažmožiai. Surinko ir lietuvino *A. Jakštas.*

LOGIKA. *A. Jakšto.* 264 pusl.

BROLIUKUI — DOBILĖLIUI. *Kupranas.* 98 pusl. 1922 m.

GIESMYNĖLIS bažn. chorams, mokykloms ir šiaip jau gie-mininkams. Tekstą sutaisė *A. Jakštas,* gaidas pagamino *J. Naujalis* 44 pusl.

BAŽNYČIOS ISTORIJA. *Kun. A. Aleknos.* 252 pusl.

LIETUVOS ISTORIJA. *A. Aleknos.* 268 pusl.

LIETUVOS ISTORIJA (trumpesnioji). *A. Aleknos.* 80 pusl

SOCIOLOGIJA. *K. Šaulio* 74 p.

GERUMAS. *T. Fabero.* 54 p.